	Tabela uwag do projektu ustawy o systemach sztucznej inteligencji (UC71) zgłoszonych w ramach ponownego opiniowania				
Lp ·	Jednostka redakcyjn a, do której są wnoszone uwagi	Podmiot wnoszący uwagi	Zgłoszone uwagi	Stanowisko MC	
Uwa	agi ogólne		<u> </u>		
1.		NCBR	Problem: Produkty, usługi i systemy AI mogą być zgłaszane do certyfikacji oddzielnie w poszczególnych krajach UE, co może prowadzić do różnych decyzji krajowych urzędów nadzorczych. To może skutkować brakiem spójności w regulacjach i utrudniać firmom działanie na rynku wewnętrznym UE. Propozycja zmiany: Wprowadzenie przepisu, który pozwoli Komisji i Radzie na koordynowanie działań oraz dokonywanie ujednoliconej wykładni we współpracy z ich odpowiednikami w pozostałych państwach członkowskich, w tym np. wzajemne uznawanie decyzji certyfikacyjnych między państwami członkowskimi UE. Przepis umożliwi na działanie w środowisku międzynarodowym.	Uwaga wyjaśniona Procedura wskazana w uwadze wynika wprost z rozporządzenia 2024/1689 w rozdziale III.	
2.		NSZZ	Niewystarczająca ochrona pracowników: Projekt nie zawiera rozwiązań chroniących pracowników przed zagrożeniami wynikającymi ze stosowania systemów AI w pracy, mimo że rozporządzenie 2024/1689 klasyfikuje je jako systemy wysokiego ryzyka (art. 6 ust. 2, zał. III pkt 4). Polski ustawodawca nie wykorzystuje możliwości wprowadzenia korzystniejszych przepisów dla pracowników (art. 2 ust. 11 rozporządzenia). Niewystarczający zakres informacji dla pracowników: Obowiązek informowania pracowników o stosowaniu systemów AI (art. 26 ust. 7 rozporządzenia 2024/1689) jest niewystarczający bez podania: nazwy systemu, zasad działania, zakresu działania i potencjalnych skutków dla pracowników. Brak tych danych utrudnia		

np. złożenie skargi (art. 50 projektu). Propozycja: rozszerzenie tym czasie będą również opracowywane przez

		obowiązku informacyjnego o nazwę, zakres, zasady działania, wpływ na decyzje pracodawcy, warunki pracy, płacę, ocenę pracy, dostęp do zatrudnienia i dane zbierane przez system. Brak dostępu związków zawodowych do informacji Projekt nie przewiduje unormowanego dostępu przedstawicieli pracowników (w tym związków zawodowych) do szczegółowych informacji o systemach AI u pracodawcy. Brak takich danych uniemożliwia kontrolę zgodności z prawem pracy. Propozycja: zagwarantowanie dostępu do szczegółowych informacji dla związków zawodowych. Brak oceny wpływu systemów AI Projekt nie wymaga od pracodawcy oceny wpływu systemów AI na warunki pracy, płacę, prawa podstawowe i równość przed wdrożeniem. Propozycja: wprowadzenie obowiązku takiej oceny we współpracy ze związkami zawodowymi przed wdrożeniem oraz regularnego przeglądu po wdrożeniu. Prawo związków do przeglądu systemów AI Brak regulacji dających związkom zawodowym lub przedstawicielom pracowników prawo do regularnego przeglądu systemów AI i żądania dostosowań/ograniczeń. Propozycja: wprowadzenie takiego prawa. Wymogi projektowania systemów AI Brak wymogu, by systemy AI były projektowane zgodnie z prawem pracy i oceniane pod kątem bezpieczeństwa (jak inne maszyny). Propozycja: wprowadzenie takich wymogów.	Komisję Europejską akty delegowane oraz inne akty prawne oraz dokumenty merytoryczne dotyczące obszaru systemów wysokiego ryzyka. Uwaga wyjaśniona. W zakresie dotyczącym prawa dostępu do algorytmów projektodawca chciałby podkreślić, że obszar ten wykracza poza treść przepisów objętych rozporządzeniem i kwestia ta wymaga rozważenia i ewentualnego uregulowania w osobnym działaniu w ramach obszaru regulacji rynku pracy.
3.	Pracodawcy RP	Modele AI ogólnego przeznaczenia Projekt nakłada obowiązki na dostawców modeli AI ogólnego przeznaczenia, co jest niezgodne z Aktem o AI, który daje wyłączne prawo regulacji tych modeli Biuru ds. AI lub Komisji Europejskiej. Propozycja: Usunięcie dodatkowych wymagań krajowych dla modeli ogólnego przeznaczenia.	Uwaga wyjaśniona. Postulaty zawarte w uwadze dot. ochrony danych osobowych zostały częściowo uwzględnione w projekcie. Jednocześnie, ochrona informacji niejawnych lub w inny sposób objętych ochrona

4	IIDDI	Ochrona danych Brak odpowiednich zabezpieczeń dotyczących ochrony danych, do których mają dostęp organy regulacyjne, co rodzi ryzyko nieuprawnionego ujawnienia i wykorzystania. Propozycja: Wprowadzenie klauzul ochronnych w projekcie. Obowiązki dostawców AI Projekt nie precyzuje zakresu dokumentacji i procedur dla dostawców systemów AI (np. oceny ryzyka, audyty, testy), co może prowadzić do naruszeń przepisów unijnych. Propozycja: Doprecyzowanie obowiązków dostawców, w tym wymogów dotyczących audytów, testów i raportowania zgodności. Podział odpowiedzialności Niejasny podział odpowiedzialności między dostawcami a podmiotami stosującymi AI, co może prowadzić do niepewności prawnej i przerzucania odpowiedzialności. Propozycja: Precyzyjne określenie podziału odpowiedzialności w projekcie. Przejrzystość i wyjaśnialność AI Brak regulacji dotyczących obowiązku przejrzystości i wyjaśniania decyzji AI, co narusza prawa użytkowników. Propozycja: Wprowadzenie mechanizmów transparentności, w tym prawa do wyjaśnień decyzji AI. Kompetencje UODO Projekt nie określa kompetencji Prezesa UODO w zakresie nadzoru nad AI (audyty, monitorowanie zgodności z RODO), co może utrudnić egzekwowanie ochrony danych. Propozycja: Określenie kompetencji UODO w projekcie.	prawną uregulowana jest w przepisach dot. Kontroli. Według projektodawcy wprowadzanie nowych, dodatkowych wobec rozporządzenia 2024/1689 wymogów oraz procedur wykraczałoby poza zakres objęty wdrożeniem przepisów Aktu, a także rodziłoby niepotrzebne obciążenia z punktu widzenia obywateli i przedsiębiorców. Przedsiębiorców. Dotyczy zarówno obowiązków dostawców, podziału odpowiedzialności czy przejrzystości i wyjaśnialności AI. W zakresie uprawnienia do uzyskania wytłumaczenia decyzji podjętej z udziałem systemu AI wysokiego ryzyka, obszar ten poddany zostanie analizie w ramach odrębnych prac nad wdrożeniem przepisów dot. Systemów wysokiego ryzyka, o których mowa w art. 6 AI Aktu. W zakresie kompetencji Prezesa UODO należy zauważyć, że celem projektu jest zachowanie rozdziału kompetencji w zakresie spraw prowadzonych przez oba organy nadzoru. PUODO będzie właściwy z zakresie spraw wynikających z rozporządzenie 2016/679 natomiast KRiBSI w zakresie spraw wynikających z rozporządzenia 2024/1689.
4.	URPL	Podtrzymuję także swoje stanowisko wyrażone w pkt 3 pisma z dnia 8 listopada 2024 r. (znak: DP.023.99.2024; pismo w załączeniu) dotyczące wskazania Prezesa Urzędu jako organu właściwego w	Uwaga wyjaśniona W wyniku ponownej analizy proponowanego składu Komisji, projektodawca zdecydował się

zakresie nadzoru nad wyrobami medycznymi wykorzystującymi sztuczną inteligencję (np. oprogramowania

będące wyrobami medycznymi), wyznaczania jednostek notyfikowanych w zakresie wyrobów medycznych i wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro wykorzystujących sztuczną inteligencję oraz nadzoru nad nimi w tej kwestii.

Podkreślenia wymaga, że z informacji zebranych podczas spotkań na szczeblu międzynarodowym (Competent Authorities for Medical Devices (CAMD) – spotkanie organów kompetentnych dla wyrobów medycznych, spotkania grupy

roboczej MDCG (Grupy Koordynacyjnej ds. Wyrobów Medycznych) – Market Survilance working group) oraz w korespondencji z Komisja Europejska (DG Sante D.3 Medical Devices) wynika, że jeżeli zostanie wdrożony aktualny projekt ww. ustawy, Polska bedzie jedynym krajem w Unii Europejskiej, w którym organ właściwy ds. nadzoru rynku oraz organ właściwy w zakresie jednostek notyfikowanych w zakresie wyrobów medycznych objętych rozporzadzaniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/745 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych, zmiany dyrektywy 2001/83/WE, rozporządzenia (WE) nr 178/2002 i rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 oraz uchylenia dyrektyw Rady 90/385/EWG i 93/42/EWG, zwanym dalej "rozporządzeniem 2017/745", i rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/746 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro oraz uchylenia dyrektywy

98/79/WE i decyzji Komisji 2010/227/UE, zwanego dalej "rozporządzeniem 2017/746", nie będzie właściwy w zakresie systemów AI stosowanych w tych wyrobach. Jest to tym bardziej wątpliwe rozwiązanie, że systemy AI już teraz są stosowane w wyrobach medycznych (np. do analizy obrazów diagnostycznych) Wobec tego już obecnie podlegają one nadzorowi Prezesa Urzędu i są certyfikowane przez jednostki notyfikowane w zakresie wyrobów medycznych.

ograniczyć liczbę członków tejże do 4 obok Przewodniczącego i jego Zastępców.

Jednocześnie, z uwagi na istotność regulacji obszaru technologii medycznych jak również harmonogram prac Komisji Europejskiej w zakresie aktów prawa oraz materiałów merytorycznych dot. tego obszaru na poziomie unijnym wynikającym bezpośrednio z przepisów Rozporządzenia, prace nad dostosowaniem przepisów prawa do wymogów nadzoru nad systemami wysokiego ryzyka (również w obszarze medycznym) wymagają odrębnej analizy oraz ewentualnych prac przed 2.08 2026 r.

Proponowane rozwiązanie budzi wątpliwości w kontekście stanowiska Komisji Europejskiej oraz założeń wdrażanej legislacji. Zgodnie art. 8 ust. 2 zdanie drugie rozporządzenia 2024/1689 ocena zgodności z wymaganiami tego rozporządzenia może być zintegrowana z oceną zgodności oprogramowania jako wyrobu medycznego z wymaganiami rozporządzania 2017/745 lub rozporządzenia 2017/746. W załączeniu przekazujemy prezentację przedstawicielki Komisji Europejskiej dot. procedury oceny zgodności z obiema regulacjami. Komisja Europejska zwróciła uwagę na możliwość przeprowadzenia jednej oceny zgodności wyrobu z obiema regulacjami.

W trakcie spotkań międzynarodowych była też omawiana kwestia jednoznacznego oznakowywania kompetencji jednostek notyfikowanych. Na spotkaniu grupy roboczej WG NBO (nadzór nad jednostkami notyfikowanymi - Grupa robocza działająca jako podgrupa Grupy Koordynacyjnej ds. Wyrobów Medycznych powołana na podstawie art. 103 rozporządzenia 2017/745) ustalono, że kompetencje pracowników jednostki w zakresie certyfikacji AI będą oceniane w ramach oceny kompetencji niezbędnych do certyfikacji wyrobów mieszczących się w kodach MDA 0315 "Oprogramowanie" oraz MDS 1009 "Wyroby zawierające oprogramowanie/wykorzystujące oprogramowanie/sterowane przez oprogramowanie, w tym wyroby do sterowania działaniem aktywnych wyrobów lub aktywnych wyrobów do implantacji lub do monitorowania tego działania, lub bezpośrednio na to działanie wpływające". Wobec tego jednostka, która będzie kompetentna w zakresie AI, nie będzie mieć ograniczeń w tych kodach. W przypadku braku tych

kompetencji, jednostka będzie mieć ograniczenie do wyrobów niezawierających AI. W sytuacji, gdy w Polsce przyjęte zostanie inne rozwiązanie organizacyjne (2 organy notyfikujące) uprawnienia polskich jednostki notyfikowanych w bazie NANDO (wykaz jednostek notyfikowanych w zakresie legislacji europejskich) będzie inaczej określone. Prezes Urzędu jako niewłaściwy w zakresie AI w wyrobach medycznych, będzie musiał wprowadzić ograniczenie w

tych kodach w opisie udzielonej notyfikacji na rozporządzenia 2017/745 lub 2017/746, a inny organ notyfikujący po uzyskaniu przez te jednostki notyfikacji w zakresie systemów AI poda tę notyfikacje w odniesieniu do rozporzadzenia 2024/1689. Bedzie to wymagało dodatkowych wyjaśnień (watpliwość – czy jest możliwe ich zapisanie w bazie NANDO), które będą trudne do zrozumienia przez przedsiębiorców. Dlatego niezbędne jest wnikliwe rozważenie, co przemawia za takim rozwiązaniem. Proponowane rozwiązanie budzi watpliwości także co do skuteczności praktycznego wdrożenia projektowanych przepisów w zakresie nadzoru rynku. Zgodnie z art. 5. ust 1. proponowanej ustawy Komisja Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji, zwana dalej "Komisją", jest organem nadzoru rynku w zakresie systemów sztucznej inteligencji w rozumieniu art. 70 ust. 1 rozporządzenia 2024/1689. Według przepisu członkami Komisji sa przedstawiciele szeregu instytucji. Projekt przewiduje stworzenie Biura Komisji do wykonywania zadań w tym zakresie. Wobec tego do nadzoru wyrobów medycznych zawierających systemy AI beda uprawnione dwa podmioty – Komisja i Prezes Urzędu w swoim zakresie kompetencji. Będzie to rodzić szereg komplikacji, zwłaszcza że producent zapewne przygotuje jedną dokumentację oceny zgodności – zarówno z wymaganiami dotyczącymi bezpośrednio wyrobów medycznych, jak i z wymaganiami w zakresie systemów AI. Będzie to racjonalne działanie, ponieważ system AI będzie stanowił "silnik" wyrobu medycznego. Niezwykle trudna byłaby ocena działania wyrobu bez jednoczesnej oceny systemu AI, a także ocena samego systemu AI bez szczegółowej wiedzy na temat konkretnego wyrobu medycznego. W sytuacjach, gdy dokumentacja systemu AI będzie częścią dokumentacji zgodności wyrobu medycznego, pracownicy Biura Komisji mogą mieć trudności ze zrozumieniem specyfiki danego wyrobu medycznego. Możliwe też będzie uchylanie się przez podmioty przed kontrola Prezesa Urzedu poprzez podważanie jego uprawnień do kontroli w zakresie działania systemu AI, który będac istota działania wyrobu medycznego – musi podlegać ocenie Prezesa Urzędu w zakresie spełniania przez wyrób medyczny

określanego przewidzianego zastosowania. Takie zjawisko może występować zwłaszcza w sytuacjach, gdy oprogramowanie, mimo spełnienia definicji wyrobu medycznego, nie będzie za taki uznawane przez producenta, a podmiot będzie się uchylał od nałożonych na niego przez rozporzadzenia 2017/745 i 2017/746 obowiązków. Ponadto definicja poważnego incydentu określona w rozporządzeniu 2017/745 i rozporządzeniu 2017/746 jest zbieżna z punktem a definicji incydentu podanej w rozporzadzeniu 2024/1689. Spowoduje to zdublowanie raportowania (do Komisji i Prezesa Urzędu). Ponadto, zalecenia wydawane przez Prezesa Urzędu i Komisję dotyczące postępowania po poważnym incydencie moga być rozbieżne. Niezbędne jest zatem w ocenie Urzędu wprowadzenie wprost w projektowanych przepisach ustawy zasady, że uprawnienia Komisji nie maja wpływu na uprawnienia innych organów nadzoru w zakresie możliwości oceny systemów AI stosowanych w poszczególnych produktach lub wyrobach albo w badaniach tych produktów lub wyrobów (tak jak chociażby w przypadku wyrobów medycznych). W przypadku przyjęcia odmiennego stanowiska, niezbędne będzie bowiem w świetle ww. wyjaśnienia co najmniej wypracowanie rozwiązań nadzoru łączonego. W tym miejscu należy zauważyć, że na wątpliwości systemowe związane z samą koncepcja ustanowienia nowej instytucji wyspecjalizowanej w sprawowaniu nadzoru nad sektorem sztucznej inteligencji zwróciła uwagę Kancelaria Prezesa Rady Ministrów w toku przeprowadzonych uzgodnień projektu ustawy. W uwadze tej wskazano, że nie można zgodzić się z twierdzeniem uzasadnienia, że w Polsce nie istnieje organ lub instytucja publiczna spełniająca wymogi określone w rozporzadzeniu 2024/1689 w zakresie statusu prawnego i roli ustrojowej, gdyż podobnym charakterem odznaczają się m.in. Prezes UODO, Prezes UOKiK czy Prezes UKE. Tym samym wskazano, że ponownej analizy wymaga, czy zadań określonych dla organu nadzoru nad AI nie moga wykonywać istniejace organy. Wskazano także na konieczność uzasadnienia, że utworzenie nowej instytucji będzie rozwiązaniem efektywniejszym i bardziej optymalnym niż przekazanie zadań organu nadzoru nad sektorem sztucznej

			inteligencji jednemu z już istniejącym w polskim porządku prawnym organów regulacyjnych. Powyżej wyrażone wątpliwości pokrywają się w znacznej części z wątpliwościami przedstawionymi w niniejszym piśmie związanymi z oceną systemów AI stosowanych w wyrobach medycznych. Reasumując, Prezes Urzędu ponownie proponuje zorganizowanie spotkania w celu omówienia możliwości wdrożenia praktycznych rozwiązań, które zapewnią przewidywalność i skuteczność systemu. Wyroby medyczne są specyficzną grupą wyrobów, a wymagania im stawiane są bardzo wysokie i szczegółowo opisane w legislacji europejskiej. Rynek ten boryka się z szeregiem problemów, a regulacyjne obciążenie producentów jest znaczące. Jednocześnie są to wyroby, których znaczenie dla społeczeństwa jest kolosalne. Dlatego bardzo istotne jest, aby system regulacyjny był stworzony w taki sposób, by nie powodował nadmiernego obciążenia producentów. Jest wiele kwestii, które wymagają ustalenia, np. zasady wymiany informacji na poziomie krajowym i europejskim, w tym informacji wrażliwych (dokumentacja medyczna), postępowanie po wystąpieniu poważnego incydentu, postępowanie w przypadku konieczności aktualizacji oprogramowania i realizacji działań związanych z bezpieczeństwem wyrobów po wprowadzeniu do obrotu i używania.	
5.	Uwaga ogólna do całości Projektu	IAB Polska	Opis podstawowych uwag Stanowisko przedstawia kluczowe zastrzeżenia dotyczące projektu implementacji unijnego AI Act do prawa krajowego, wskazując na obszary wymagające rewizji w celu zapewnienia zgodności z regulacjami na poziomie UE. Szczególne obawy budzi szeroki zakres art. 42 dotyczący dostępu do treści klientów przechowywanych w chmurze, który potencjalnie mógłby naruszać ustalone zasady ochrony danych i umowy o poufności z klientami. Postanowienia Projektu dotyczące środków egzekwowania, szczególnie w art. 53, wykazują potencjalną niespójność z intencjami unijnego AI Act, podczas gdy proponowane sankcje karne w Rozdziale 9 wymagają ponownej	Uwaga wyjaśniona Projekt został przeanalizowany pod kątem zgłoszonych uwag. Postulaty zawarte w uwadze zostały częściowo uwzględnione w projekcie ustawy o systemach sztucznej inteligencji np. w art. 34 (poprzednio art. 42). Przepisy o kontroli zostały zaprojektowane w sposób umożliwiający przeprowadzenie kontroli pozwalającej na ustalenie jednoznacznych jej wyników przy jednoczesnym zapewnieniu naj najmniejszego obciążenia kontrolowanego oraz poszanowania tajemnic prawnie chronionych.

			oceny, aby uniknąć tworzenia niepotrzebnych barier dla innowacji w dziedzinie AI. Dodatkowe obszary wymagające uwagi obejmują niewystarczające zabezpieczenia informacji chronionych, nieracjonalnie krótkie terminy na ustosunkowanie się do zastrzeżeń organów regulacyjnych oraz kwestie dotyczące zakresu terytorialnego, które mogą prowadzić do nakładania się jurysdykcji. Podejście projektu do odpowiedzialności indywidualnej oraz traktowanie modeli AI ogólnego przeznaczenia również wymaga wyjaśnienia w celu zapewnienia spójności z ramami na poziomie UE. Powyższe kwestie, jeśli nie zostaną rozwiązane, mogą prowadzić do niepewności regulacyjnej, potencjalnie utrudniając rozwój AI przy jednoczesnym naruszeniu standardów ochrony danych. Poniższa szczegółowa analiza przedstawia konkretne rekomendacje mające na celu lepsze dostosowanie prawa implementacyjnego zarówno do litery, jak i ducha unijnego AI Act.	W kwestii długości terminów należy wskazać, że odstąpiono od wyznaczenia terminu na zgłoszenie poważnych incydentów pozostałe terminy zostały przewidziane w sposób zapewniający skuteczne stosowanie przepisów i nie odbiegają od terminów powszechnie stosowanych w ramach postępowań przed organami.
6.	Uwaga ogólna do całości Projektu	IAB Polska	Ryzyko fragmentacji prawa UE Przepisy dają polskim władzom dużą swobodę w zakresie publikowania interpretacji AI Act (zob. art. 9 ust. 5, art. 10 ust. 1 i 2, art. 12 ust. 1 i 2, art. 13). Rodzi to poważne ryzyko fragmentacji prawa UE. Zakładając, że poszczególne organy ds. AI państw członkowskich będą miały podobne uprawnienia, będzie to prowadzić do różnych interpretacji AI Act, a w konsekwencji do odmiennego jej stosowania i egzekwowania. Doprowadzi to do stanu niepewności regulacyjnej, co negatywnie wpłynie na przyjęcie AI w całej UE. Sugerujemy, aby w przepisach krajowych wyraźnie wspomniano, że wszystkie wytyczne krajowe powinny być zgodne z AI Act i wytycznymi AI Office.	Uwaga wyjaśniona Zgodność wytycznych krajowych z rozporządzeniem 2024/1689 oraz Biura ds. AI wynika wprost z prawa Unii Europejskiej. Dodatkowo należy zauważyć, że art. 11 ust. 2 stanowi, że "W opiniach indywidualnych i wyjaśnieniach, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się zalecenia i opinie merytoryczne Europejskiej Rady do spraw Sztucznej Inteligencji, o których mowa w art. 66 lit. e rozporządzenia 1689/2024.".
7.	Uwaga ogólna do	IAB Polska	Przegląd Projektu i usunięcie niepotrzebnych elementów W treści Projektu można zauważyć elementy, które są	Uwaga uwzględniona Nadano nowe brzmienie art. 39 ust. 2 pkt 1.

	całości Projektu		wewnętrznych Ministerstwa. Przykład: art. 47 ust. 2 pkt 1 kończy się sformułowaniem: w celu ich usunięcia nie i.	
8.		Szef Służby Cywilnej	Moje wątpliwości nadal budzi propozycja organizacji Biura Komisji jako instytucji, w której nie funkcjonuje korpus służby cywilnej. Zasadą jest, że podległy Prezesowi Rady Ministrów korpus służby cywilnej funkcjonuje we wszystkich urzędach szeroko pojętej administracji rządowej, w tym przede wszystkim w nowotworzonych organach nadzorczych (tak jak np. w przypadku Urzędu Komunikacji Elektronicznej). Biuro Komisji ma zapewniać obsługę Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji, która jest organem nadzoru rynku w zakresie systemów sztucznej inteligencji i Przewodniczącego tej Komisji. Komisja ta będzie zatem realizować m. in. zadania o charakterze urzędniczym (np. wydawanie postanowień i decyzji w sprawach o naruszenie przepisów rozporządzenia2 oraz ustawy, udział w opracowywaniu i opiniowaniu aktów prawnych), a jej biuro będzie współrealizowało te zadania. Uzasadnione jest więc, aby wykonywały je osoby zatrudnione w korpusie służby cywilnej, wyłonione w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru. Wprowadzenie tej zasady pozwoli na zastosowanie regulacji odnoszących się do zasad służby cywilnej i zasad etyki korpusu służby cywilnej, niezbędnych w przypadku instytucji porównywalnych do profilu nowotworzonego urzędu. Dodatkowo będzie to służyło także zagwarantowaniu niezależności, o której mowa w art. 70 rozporządzenia PE i Rady UE 2024/1689 z 13 czerwca 2024 r. Ponadto, w związku z tym, że Szef Służby Cywilnej jest centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach służby cywilnej, proszę o uwzględnianie mnie na kolejnych etapach prac legislacyjnych. Projekt powinien być także skierowany do Rady Służby Publicznej, która wyraża opinie w sprawach projektów aktów normatywnych dotyczących służby cywilnej.	Ze względu na konieczność prowadzenia działalności w sposób jak najbardziej przystający do charakterystyki dynamicznie zmieniającego się sektora technologii sztucznej inteligencji, jak również zważywszy na małą liczbę specjalistów w obszarach wymaganych do spełnienia wymogów rozporządzenia, intencją projektodawcy jest umożliwienie Biuru prowadzenie polityki kadrowej w sposób jak najbliższy praktyce rynkowej. Dodatkowo, przepisy realizujące wymóg niezależności pracowników Biura Komisji, na które słusznie wskazują podmioty zgłaszające uwagi są uregulowane bezpośrednio w przepisach projektu.

9. RMŚP

Wątpliwości budzą przepisy ograniczające pierwszeństwo regulacji zawartych w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców ("Konstytucja Biznesu"), a które mają charakter gwarancyjny, w zakresie prowadzenia kontroli przedsiębiorców.

Za równie istotne, dla skutecznej ochrony praw przedsiębiorców – konieczne jest powołanie w skład Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji także przedstawiciela Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców.

Należy zauważyć, iż racjonalne wytyczenie ograniczeń w zakresie kontroli jest uzasadnionym postulatem przedsiębiorców i wraz z wejściem w życie najpierw ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej7, a następnie ustawy Prawo przedsiębiorców – stało się trwałym i niekwestionowanym elementem istniejacego porzadku gospodarczego oraz niezbędnym wsparciem dla przewidywalności prowadzenia działalności gospodarczej. Gwarancje praw przedsiębiorców w postępowaniach kontrolnych należy uznać za jedno z podstawowych praw przyznanych przedsiębiorcom. Podkreślenia wymaga, iż w myśl obowiązujących przepisów – zasady i tryb kontroli odmiennie niż w przepisach ustawy Prawo przedsiębiorców moga wynikać jedynie z ratyfikowanych umów międzynarodowych albo bezpośrednio stosowanych przepisów prawa Unii Europejskiej. Art. 45 ust. 1 Prawa przedsiębiorców nie przewiduje wyjatków od ograniczeń kontroli przedsiębiorców zawartych w Rozdziale 5 tej ustawy. Przy czym projektowanie wzajemnie sprzecznych przepisów oraz ingerujących w podstawowe prawo przedsiębiorców do możliwości prowadzenia działalności gospodarczej w oparciu o jasne i stabilne uregulowania – może być uznane za systemowo wadliwe i nadmiernie godzące w zasadę swobody działalności gospodarczej wynikającej z art. 2 Prawa przedsiębiorców oraz art. 20 i 22 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.8

Warto w powyższym kontekście zwrócić uwagę, iż ograniczenia w zakresie wszczynania i prowadzenia kontroli są jednym z najistotniejszych postulatów deregulacyjnych Rzecznika,

Uwaga wyjaśniona i uwzględniona

System kontroli uległ znaczącemu uproszczeniu po I etapie uzgodnień międzyresortowych, opiniowania i konsultacji publicznych realizujące zasadniczą część postulatów wyrażonych w uwadze. Po I etapie znacząco ograniczono uprawnienia kontrolujących wobec kontrolowanych. Kontrola ma być domyślnie sprawowana w sposób zdalny i będzie dotyczyć lokalizacji fizycznych jedynie w niezbędnych sytuacjach.

W wyniku ponownej analizy proponowanego składu Komisji, projektodawca zdecydował się ograniczyć liczbę członków tejże do 4 obok Przewodniczącego i jego Zastępców.

Przedstawiciela Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców będzie mógł uczestniczyć w pracach Komisji na zasadach określonych w art. 6 ust. 3.

Ponadto zgodnie z art. 25 ust. 3 pkt 5 - Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców będzie uprawniony do wskazywania kandydatów do Społecznej Rady do spraw Sztucznej Inteligencji.

			wyrażonym w stanowisku z dnia 12 lutego 2025 r.9 skierowanym do Prezesa Rady Ministrów i do wiadomości Wiceprezesa Rady Ministrów – Ministra Cyfryzacji.	
10.	Uwaga ogólna dotycząca innej formy piaskownic regulacyjny ch	PARP	Niezbędne jest stworzenie w Polsce środowiska testowego dla sztucznej inteligencji, które tworzyłoby i wspomagało kulturę eksperymentowania z rozwiązaniami sztucznej inteligencji i walidacji rezultatów tych eksperymentów. Jednocześnie funkcją projektowanego środowiska winna być analiza i walidowanie istniejących rozwiązań regulacyjnych w zakresie oceny w jakim stopniu stanowią one nieuzasadnioną barierę dla rozwoju innowacji oraz uwzględniają potrzebę rozwoju społeczeństwa informacyjnego przy zachowaniu warunków dla konkurencyjności przedsiębiorstw. Uzasadnieniem dla proponowanych zmian jest: • Ułatwienie testowania i rozwoju systemów AI poprzez ograniczenie nadmiernej regulacji i uproszczenie procesu zgłaszania, a w związku z tym zapewnienie uczestnictwa w piaskownicy regulacyjnej każdemu zainteresowanemu przedsiębiorcy, a nie tylko uwzględnionemu w procesie wydania decyzji administracyjnej. • Zmniejszenie barier administracyjnych w rozwoju sztucznej inteligencji w Polsce. Projektowana w projekcie ustawy instytucja decyzji administracyjnej nie tylko wydłuża proces rozwoju innowacji systemów sztucznej inteligencji, ale stanowi nadmierną barierę formalną naruszającą zasadę równości przedsiębiorstw i swobodę działalności gospodarczej. Jednocześnie podejście nadmiernego formalizmu wpisywałoby się ogólną tendencję deregulacją działalności gospodarczej, a również stanowiłoby wpisanie się we wnioski Raportu Mario Draghiego aby uczynić UE silną przez wsparcie i rozwój innowacji i zapewnić konkurencyjność europejskiej gospodarki. • Stworzenie warunków do samoregulacji rynku, przy jednoczesnym zapewnieniu nadzoru nad kluczowymi kwestiami bezpieczeństwa i etyki i zgodności z prawem. Proponowane podejście dostarczałoby dodatkowych korzyści do projektowanej ustawy w postaci:	Uwaga uwzględniona Przepisy dotyczące piaskownic regulacyjnych zostały dodane do projektu ustawy w rozdziale 8 po I etapie uzgodnień, opiniowania i konsultacji publicznych realizując zasadniczą część postulatów wyrażonych w uwadze.

11.	Uwaga	PARP	 Redukcji biurokracji: piaskownica działałaby na zasadzie zgłoszenia, a nie zgody administracyjnej wyrażanej w postaci decyzji administracyjnej. Nastąpiłoby przyspieszenie wdrażania AI: Firmy nie czekają na decyzje urzędników. Zachęcałoby w ten sposób wzmocnienie samoregulacji i zapewnienia przez firmy zgodność testów i prac rozwojowych z prawem, ale też nadchodzącym kodeksem dobrych praktyk opracowywanym przez środowisko innowatorów przy Komisji Europejskiej. Jednocześnie proponowane rozwiązanie wspierałoby przejrzystość: gdyż organ administracji państwa interweniowałby tylko w wyjątkowych sytuacjach, a jednocześnie wspierałoby doskonalenie produktu lub usług dla celów ostatecznych testów. Mając to na uwadze proponuje się następujące zmiany w zakresie organizacji projektowanych piaskownic regulacyjnych, jak następuje poniżej (art. 3 pkt 15, art. 5, art. 30, art. 31). Projekt ustawy w obecnej wersji koncentruje się głównie na 	Uwaga częściowo uwzględniona
	ogólna - Brak konkretnych rozwiązań w projekcie, mających na celu wsparcie przedsiębior ców w obszarze wdrażania technologii AI zgodnie z obowiązują		aspektach regulacyjnych i nadzorczych, pomijając kwestie wsparcia dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) oraz startupów w procesie dostosowywania się do nowych wymogów prawnych. Wprowadzenie nowych regulacji może stanowić istotne obciążenie dla mniejszych podmiotów, które nie dysponują odpowiednimi zasobami na spełnienie wymagań administracyjnych i certyfikacyjnych. Art. 5 ust. 3 pkt 5 przewiduje wprawdzie współpracę Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, jednak w projekcie brakuje konkretnych rozwiązań mających na celu wsparcie przedsiębiorców w obszarze wdrażania technologii AI zgodnie z obowiązującymi regulacjami. Warto rozważyć wprowadzenie dodatkowych mechanizmów, takich jak finansowanie certyfikacji systemów sztucznej inteligencji dla MŚP, preferencyjne warunki uczestnictwa w piaskownicach regulacyjnych, czy też ulgi	Postulaty zawarte w uwadze zostały częściowo uwzględnione w projekcie ustawy o systemach sztucznej inteligencji np. Poprzez przepis, że uczestnictwo mikro, małych i średnich przedsiębiorców w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r Prawo przedsiębiorców w piaskownicy regulacyjnej jest nieodpłatne (art. 75 ust. 4).

	cymi regulacjami		podatkowe dla firm inwestujących w rozwój zgodnych z prawem technologii AI.	
12.	Uwaga ogólna - Harmonizac ja certyfikacji systemów AI na poziomie UE	PARP	Projekt nie odnosi się do mechanizmu uznawania decyzji certyfikacyjnych wydanych w innych państwach członkowskich. Brak tego elementu może prowadzić do sytuacji, w której przedsiębiorstwa będą musiały przechodzić wielokrotne procesy certyfikacyjne w różnych krajach, co znacząco zwiększy koszty i czas wdrażania nowych rozwiązań. Warto rozważyć wprowadzenie przepisów umożliwiających wzajemne uznawanie certyfikacji w ramach UE, co przyczyniłoby się do ograniczenia barier regulacyjnych i ułatwiłoby funkcjonowanie polskich przedsiębiorców na jednolitym rynku europejskim. Rozwiązaniem może być wprowadzenie mechanizmu uznawania decyzji certyfikacyjnych wydanych w innych państwach członkowskich UE oraz rozważenie stworzenia centralnej bazy danych decyzji certyfikacyjnych.	Uwaga wyjaśniona Procedura wskazana w uwadze wynika wprost z rozdziału III rozporządzenia 2024/1689.
13.	Uwaga ogólna - Mechanizm przeglądu skutecznośc i regulacji	PARP	W projekcie ustawy brakuje mechanizmu oceny skuteczności wprowadzonych regulacji po ich wejściu w życie (ewaluacja skutków wdrożenia regulacji po określonym czasie). Wprowadzenie nowych przepisów może generować nieprzewidziane skutki dla przedsiębiorstw, dlatego zasadnym byłoby wprowadzenie obowiązku przeprowadzenia przeglądu funkcjonowania regulacji po określonym czasie, np. po 12 lub 24 miesiącach. Pozwoliłoby to na analizę realnego wpływu ustawy na rynek oraz na ewentualne dostosowanie przepisów do dynamicznie zmieniających się warunków technologicznych i gospodarczych. Brak takiego mechanizmu może skutkować utrzymywaniem nieoptymalnych rozwiązań prawnych, które mogą negatywnie wpływać na innowacyjność i konkurencyjność polskich przedsiębiorstw w obszarze AI. Propozycją do rozważenia jest dodanie przepisu zobowiązującego Komisję do przeprowadzenia przeglądu skuteczności przepisów np. po 12-24 miesiącach od ich wejścia w życie, co umożliwi dostosowanie regulacji do realiów rynkowych.	Uwaga wyjaśniona Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji ewaluacja projektu ustawy będzie dokonywana w toku bieżących czynności wykonywanych przez Komisję Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji. Ewaluacja projektu zapewniona jest przez realizacje przez właściwe organy obowiązków sprawozdawczych, które rozporządzenie 2024/1689 bezpośrednio nakłada na właściwe organy krajowe zarówno na poziomie europejskim jak i krajowym. Zgodnie z obowiązkiem określonym w rozporządzeniu 2024/1689 do dnia 2 sierpnia 2025 r. a następnie co dwa lata państwa członkowskie będą gromadziły i przekazywały Komisji Europejskiej sprawozdania z zakresu zasobów finansowych i osobowych właściwych organów

				krajowych wraz z oceną ich odpowiedzialności. Jednocześnie w projekcie ustawy uregulowano kwestię przekazywania corocznie Prezesowi Rady Ministrów sprawozdania Komisji ze swojej działalności za rok poprzedni.
14.	Uwaga ogólna	ZPP	Projekt ustawy o systemach sztucznej inteligencji, mający na celu wdrożenie krajowych mechanizmów nadzoru zgodnie z unijnymi ramami (AI Act), stanowi kluczowy instrument zarówno w zakresie ochrony praw podstawowych i bezpieczeństwa użytkowników, jak i wspierania rozwoju innowacyjnych rozwiązań technologicznych. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców docenia intencję ustawodawcy, jednak wskazuje na potrzebę uzupełnienia i doprecyzowania niektórych przepisów, aby zapewnić klarowność procedur, eliminację konfliktów interesów oraz odpowiednią ochronę danych i tajemnic handlowych.	Uwaga wyjaśniona i częściowo uwzględniona Postulaty zawarte w uwadze zostały wzięte pod uwagę w aktualnej wersji projektu ustawy o systemach sztucznej inteligencji. Wprowadzono liczne zmiany w ramach poszczególnych procedur regulowanych w projekcie mające na celu zapewnienie ich przejrzystości.
15.	Uwaga ogólna	PUODO	Standard niezależności organu nadzorczego nie znalazł jednak pełnego odzwierciedlenia w przepisach projektowanej ustawy, z których nie wynika, że Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych jest organem wyłącznie właściwym w sprawach ochrony danych osobowych przetwarzanych w ramach systemów sztucznej inteligencji i do niego wyłącznie należy podejmowanie decyzji z zakresu nadzoru nad takimi sprawami. W świetle projektu ustawy nadal nie jest jasny zakres kompetencji Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych w sprawach z zakresu przetwarzania danych osobowych, wynikających zarówno z przepisów aktu w sprawie sztucznej inteligencji (dalej również jako rozporządzenie 2024/1689 albo AI Act) oraz ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (dalej również jako rozporządzenia 2016/679). Nie określono też w projekcie ustawy mechanizmu usuwania sporów kompetencyjnych w tym zakresie. Ponadto, w projekcie ustawy brak jest przepisów, z których wynika, że Prezes UODO sprawuje wyłączny nadzór nad systemami wysokiego ryzyka, o których mowa w art. 74 ust. 8 rozporządzenia 2024/1689.	Celem projektu jest zachowanie rozdziału kompetencji w zakresie spraw prowadzonych przez oba organy nadzoru. PUODO będzie właściwy z zakresie spraw wynikających z rozporządzenie 2016/679 natomiast KRiBSI w zakresie spraw wynikających z rozporządzenia 2024/1689. Projektodawca zauważa potrzebę uzgodnienia i wypracowania zasad współpracy w zakresie pomiędzy obydwoma organami w celu właściwej realizacji zadań leżących w ich kompetencji oraz zniwelowania występowania sporów kompetencyjnych. PUODO został wskazany w art. 6 ust. 4 jako jeden z organów mogących brać udział w posiedzeniach Komisji na jako stały obserwator (organ. O którym mowa w art. 77 ust. 1 rozporządzenia 2024/1689).

			Projektodawca, odnosząc się do wcześniejszych uwag Prezesa UODO w sprawie m.in. braku przepisów dotyczących kompetencji krajowego organu nadzorczego wynikających wprost z rozporządzenia 2024/1689 (art. 74 ust. 8), wskazał wprawdzie, że: "Mając na względzie przepisy rozporządzenia 2024/1689 oraz kaskadowe terminy wchodzenia obowiązku ich stosowania kwestie te będą podlegały regulacji w ramach kolejnego projektu legislacyjnego ()" i wyjaśnił, że: "Projekt ustawy na ma celu umożliwienie stosowania przepisów rozporządzenia 2024/1689, których obowiązek stosowania nastąpi 2 sierpnia 2025 r. Regulacje dotyczące systemów wysokiego ryzyka będą przedmiotem regulacji w ramach kolejnego projektu ustawy" – to jednak nie określił żadnych dalszych szczegółów związanych z planowanym rozwiązaniem, zwłaszcza daty rozpoczęcia prac nad projektem czy podstawowych założeń, które umożliwiłyby Urzędowi Ochrony Danych Osobowych rozpoczęcie już na tym etapie prac przygotowawczych, które umożliwiłyby m.in. ocenę potrzeb przygotowań organizacyjnych, kadrowych oraz finansowych koniecznych dla realizacji planowanych do realizacji zadań Prezes UODO nie został też wskazany wśród organów ochrony praw podstawowych, o których mowa w art. 77 rozporządzenia 2024/16894. Proponowana treść projektu ustawy, przy nieuwzględnieniu przez projektodawcę części postulowanych przez organ nadzorczy zmian przepisów, uzasadnia potrzebę skierowania uwag organu w odniesieniu do poniższych kwestii, o których uwzględnienie uprzejmie wnoszę.	Jednocześnie wyjaśnić należy, że POUDO został wskazy jako organ, o którym mowa w art. 77 ust. 1 rozporządzenia 2024/1689.
16.	Koncepcja nadzoru i współpracy Komisji Rozwoju i Bezpieczeńs twa	PUODO	Projektodawca w przepisach projektowanej ustawy określa m.in. organizację i sposób sprawowania nadzoru nad rynkiem systemów sztucznej inteligencji oraz modelami sztucznej inteligencji ogólnego przeznaczenia (art. 1 pkt 1 projektowanej ustawy) w zakresie objętym przepisami rozporządzenia 2024/1689 oraz postępowanie w sprawie naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689 (art. 1 pkt 2 projektowanej ustawy), jak też sposób zgłaszania poważnych	Uwaga wyjaśniona Celem projektu jest zachowanie rozdziału kompetencji w zakresie spraw prowadzonych przez oba organy nadzoru. PUODO będzie właściwy z zakresie spraw wynikających z rozporządzenie 2016/679

Sztucznej Inteligencji z Prezesem Urzędu Ochrony Danych Osobowych incydentów zaistniałych w związku z wykorzystaniem systemów sztucznej inteligencji (art. 1 pkt 4 projektowanej ustawy).

Jednocześnie sprawowanie kontroli przestrzegania przepisów rozporządzenia 2024/1689, wykonywanie zadań i kompetencji organu nadzoru rynku, określonych w rozporządzeniu 2024/1689 czy wydawanie postanowień i decyzji w sprawach o naruszenie przepisów rozporządzenia 2024/1689 (art. 9 pkt 1, 7 i 6 projektowanej ustawy) przyznaje się wyłącznej kompetencji Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji (dalej zwaną Komisją), bez odniesienia się do spraw, które dotyczą również przetwarzania danych osobowych.

Projektowany model krajowego nadzoru nad rynkiem systemów sztucznej inteligencji oraz modelami sztucznej inteligencji ogólnego przeznaczenia wymaga pogłębionej analizy z perspektywy wszelkich nadzorowanych obszarów regulowanych przepisami rozporządzenia 2024/1689 pod kątem spójności oraz jasności nadawanych norm kompetencyjnych, jak również kompleksowości proponowanej regulacji.

Ponieważ większość systemów sztucznej inteligencji wiąże się z przetwarzaniem danych osobowych, to niezwykle istotne jest prawidłowe ukształtowanie kompetencji nadzorczych także niezależnego organu ds. ochrony danych w egzekwowaniu przepisów aktu w sprawie sztucznej inteligencji i określenie w projektowanych przepisach ram sprawowanego przez niego nadzoru, obok właściwych organów krajowych powoływanych na mocy art. 70 rozporządzenia 2024/1689.

Podkreślić należy, że unijne regulacje dotyczące ochrony danych osobowych stanowią podstawę dla nadzoru nad sprawami z zakresu przetwarzania danych osobowych w obszarze regulacji aktu w sprawie sztucznej inteligencji, zastrzegając wyłączność sprawowania nadzoru tej materii niezależnemu organowi nadzorczemu, tj. w przypadku Polski – Prezesowi UODO (art. 2 ust. 7 rozporzadzenia 2024/1689)5.

Jednocześnie, w projekcie ustawy niezaproponowanego mechanizmu usuwania sporów kompetencyjnych, w szczególności

natomiast KRiBSI w zakresie spraw wynikających z rozporządzenia 2024/1689.

Projektodawca zauważa potrzebę uzgodnienia i wypracowania zasad współpracy w zakresie pomiędzy obydwoma organami w celu właściwej realizacji zadań leżących w ich kompetencji oraz zniwelowania występowania sporów kompetencyjnych. Określenie ich enumeratywnie w projekcie ustawy wydaje się jednak na ten moment niemożliwe. Należy bowiem wskazać, że projekt reguluje materię dotychczas nieznaną prawu, podlegającą ciągłym i szybkim zmianom zmierzającym w niejednoznacznym do określenia kierunku.

PUODO został wskazany w art. 6 ust. 4 jako jeden z organów mogących brać udział w posiedzeniach Komisji jako stały obserwator (organ. O którym mowa w art. 77 ust. 1 rozporządzenia 2024/1689).

Jednocześnie wyjaśniamy, że POUDO został wskazy jako organ, o którym mowa w art. 77 ust. 1 rozporządzenia 2024/1689.

tzw. sporów pozytywnych, gdy zasadnie można będzie rozważać właściwość obu organów nadzorczych, Komisji i Prezesa UODO. Konieczne jest również wskazanie wyłącznej kompetencji krajowego organu nadzorczego wynikającej z art. 74 ust. 8 rozporzadzenia 2024/1689, zgodnie z którym

"...państwa członkowskie wyznaczają jako organy nadzoru rynku do celów niniejszego rozporządzenia właściwe organy nadzorcze ds. ochrony danych..." w odniesieniu do wymienionych w załączniku III pkt 1 systemów AI wysokiego ryzyka w zakresie, w jakim systemy te są wykorzystywane do celów ścigania przestępstw, kontroli granicznej oraz w kontekście wymiaru sprawiedliwości i demokracji, oraz w odniesieniu do systemów AI wysokiego ryzyka wymienionych w załączniku III pkt 6, 7 i 8 przedmiotowego rozporządzenia.

Prawodawca unijny nie przewidział zatem dobrowolnego czy dowolnego ukształtowania kwestii sprawowania krajowego nadzoru w ww. obszarze. Tymczasem w przedstawionym projekcie nie kształtuje się kompetencji krajowego organu nadzorczego ds. ochrony danych wynikających wprost z aktu w sprawie sztucznej inteligencji w wyłącznym obszarze jego właściwości i wskazuje jedynie na obowiązek współpracy Komisji z Prezesem Urzędu Ochrony Danych Osobowych w zakresie spraw, o których mowa w art. 74 ust. 8 rozporządzenia 2024/1689 (art. 5 ust. 3 pkt 3 projektowanej ustawy).

W konsekwencji przepisami projektowanej ustawy nie zostały ustanowione gwarancje wyłącznego sprawowania nadzoru Prezesa UODO w zakresie ochrony danych osobowych przetwarzanych przez systemy sztucznej inteligencji, ani nie został przewidziany nadzór Prezesa UODO nad systemami wysokiego ryzyka w zakresie wskazanym w akcie w sprawie sztucznej inteligencji, co sprawia, że projekt ustawy nie oddaje prawidłowo norm rozporządzenia 2024/1689 w kwestii statusu Prezesa UODO jako niezależnego organu nadzorczego i nie kształtuje w sposób całościowy modelu instytucjonalnego nadzoru nad sztuczną inteligencją.

Postuluję zatem, aby w przepisach projektowanej ustawy Prezes UODO został wskazany wprost jako organ sprawujący wyłączny nadzór w zakresie ochrony danych osobowych przetwarzanych przez systemy sztucznej inteligencji, w tym w zakresie spraw, o których mowa w art. 74 ust. 8 rozporządzenia 2024/1689.

Konsekwentnie, zasadne jest, aby sprawy, w których przetwarzane są dane osobowe w systemach sztucznej inteligencji, przekazywane były zgodnie z właściwością do organu nadzorczego właściwego ds. ochrony danych osobowych, z zachowaniem obowiązku jego współpracy z organem nadzoru rynku w zakresie sztucznej inteligencji (tj. Komisją), szczególnie w zakresie wymiany informacji i doświadczeń.

W opinii Prezesa UODO współpraca między tymi organami nie może być zawężona jedynie do spraw wymienionych (taksatywnie), o których mowa w art. 57 ust. 10 oraz art. 74 ust. 8 rozporządzenia 2024/1689 (art. 5 ust. 3 pkt 3 projektu ustawy).

Powinna ona mieć miejsce zawsze w sytuacjach, gdy w ramach systemów sztucznej inteligencji będzie dochodziło do przetwarzania danych osobowych, który to pogląd ma swoje podstawy w orzecznictwie sądów europejskich (zob. w szczególności wyrok Trybunału Sprawiedliwości UE z 4 lipca 2023 r. w sprawie C-252/21 Meta Inc. przeciwko Bundeskartellamt, EU:C:2023:537).

Zauważyć należy, że współpraca organów może dotyczyć różnych obszarów, zarówno postępowań skargowych, jak i naruszeń aktu w sprawie sztucznej inteligencji, zgłaszania poważnego incydentu oraz wielu innych sytuacji. Nie należy więc mocą projektowanych przepisów ograniczać współpracy ze strony Komisji jedynie do kwestii związanych z piaskownicą regulacyjną oraz spraw z art. 74 ust. 8 rozporzadzenia 2024/1689.

Zaznaczyć należy, że forma współpracy i wymiany informacji między organami w poszczególnych obszarach także wymaga dookreślenia. Zapewne Komisja do prowadzonych postępowań będzie potrzebowała określonych informacji od organu nadzorczego, natomiast w obecnym projekcie ustawy nie ma mowy o szczegółach dotyczących trybu, charakteru czy zakresu współpracy. Zwrócić

uwagę należy, że wątpliwości nie rozwiewa ogólnie sformułowana treść art. 113 projektu ustawy dotycząca zmiany ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781), w którym projektodawca wskazał na dodanie art. 59a w brzmieniu: "Prezes Urzędu współpracuje z Komisją Bezpieczeństwa i Rozwoju Sztucznej Inteligencji".

W opinii organu nadzorczego, współpraca wymaga doprecyzowania, także ze względu na ryzyko dualizmu rozstrzygnięć, na co Prezes UODO wskazuje w kolejnym punkcie uwag.

Poza art. 74 ust. 8 oraz art. 77, które określają kompetencje organów nadzorczych, rozporządzenie 2024/1689 nie precyzuje ram, w jakich organy nadzorcze miałyby sprawować swoje kompetencje obok właściwych organów krajowych powołanych na mocy art. 70 rozporządzenia 2024/1689. Kwestie te zostały pozostawione państwom członkowskim, dlatego krajowe przepisy wdrażające wskazane rozporządzenie powinny je regulować. W konsekwencji przyjąć należy, że konieczne jest, aby ustawa precyzowała rolę organu nadzorczego ds. ochrony danych, mając na uwadze zapewnienie zachowania niezależności Prezesa UODO.

W nowej wersji projektu ustawy przedstawiciel Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych został wyłaczony ze składu Komisji (art. 6 ust. 1 i 2 projektu ustawy), co należy ocenić pozytywnie z uwagi na niezależny status organu nadzorczego ds. ochrony danych osobowych. Projektodawca podkreślił, że jest to częściowe uwzględnienie uwagi organu nadzorczego, wyjaśniając przy tym, że: "Kwestie niezależności organu ds. ochrony danych osobowych zostały rozstrzygnięte poprzez usunięcie ze stałego składu Członków Komisji Prezesa UODO. Niezależność samej Komisji gwarantować ma opisany w nowej wersji przepisów projektu mechanizm jego powołania przez Sejm za zgodą Senatu". Jednocześnie, na podstawie art. 6 ust. 3 projektu ustawy, Przewodniczący Komisji może zaprosić do udziału w posiedzeniu wyłacznie z głosem doradczym upoważnionego przedstawiciela podmiotu publicznego innego niż określony w ust. 2, w zakresie, w jakim posiedzenie dotyczy spraw będących we właściwości tego podmiotu (pkt 1).

W ocenie Prezesa UODO, jego przedstawiciel powinien być wskazany jako zawsze (obligatoryjnie) biorący udział w posiedzeniach Komisji, w charakterze stałego obserwatora, co stanowiłoby wyraz poszanowania kompetencji nadzorczych niezależnego organu ds. ochrony danych. W ocenie organu nadzorczego niezbędne jest przy tym wprowadzenie do projektu ustawy przepisów związanych z udziałem przedstawiciela Prezesa UODO, z których będzie wynikać będzie, że udział ten dotyczy wszystkich spraw rozpatrywanych przez Komisję, których przedmiot obejmuje przetwarzanie danych osobowych. Ponadto przedstawiciel Prezesa UODO powinien mieć prawo do przedstawienia uzasadnionego stanowiska w sprawie rozpatrywanej przez Komisje. W celu opracowania uzasadnionego stanowiska w sprawie przedstawiciel Prezesa UODO powinien mieć zapewnione prawo do zwrócenia się do Komisji o udostępnienie dokumentów z akt sprawy w zakresie niezbędnym dla przedstawienia stanowiska. Merytorycznie uzasadnione pozycja organu nadzorczego do spraw ochrony danych osobowych jest, aby uzasadnione stanowisko jego przedstawiciela było brane przez Komisję pod uwagę przy wydawaniu decyzji administracyjnej rozstrzygającej sprawę co do jej istoty. Obligatoryjny udział przedstawiciela UODO w charakterze stałego obserwatora zapewni obu organom możliwość stałej współpracy w zakresie wymiany informacji i stanowisk niezbędnych do podjęcia rozstrzygnięcia sprawy przez Komisję, co niewatpliwie należy postrzegać jako korzyść dla obu organów oraz dla skuteczności i sprawności systemu nadzoru nad systemami sztucznej inteligencji w Polsce w całości.

Stała współpraca w zakresie wymiany informacji będzie korzystna zarówno dla Komisji, jak i dla UODO, który mógłby wspierać Komisję jako niezależny ekspert z zakresu rozwiązań z obszaru ochrony danych osobowych. Wiedza ekspercka przekazywana przez organ nadzorczy może okazać się pomocna dla Komisji przy podejmowaniu rozstrzygnięć. Jednocześnie, realizując funkcję ekspercką Prezes UODO mógłby poprzez wyrażanie istotnego poglądu wzbogacić analizy czy stanowiska Komisji o niezwykle

			ważny aspekt jakim jest ochrona danych osobowych, co z kolei mogłoby przyczynić się do sprawniejszego i bardziej optymalnego realizowania funkcji Komisji jako niezależnego organu w obszarze sztucznej inteligencji. W tym miejscu wskazać należy na dotychczasowy model współpracy pomiędzy organem nadzorczym a Komitetem Stałym Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji, który przynosi korzyści obustronne. Prezes UODO wnosi do projektów informatycznych przygotowywanych w resorcie cyfryzacji wiedzę z obszaru ochrony danych osobowych, czerpiąc tym samym informacje z zakresu realizowanych projektów dla zapewnienia ich zgodności z prawem ochrony danych. Opracowanie przejrzystych mechanizmów współpracy pomiędzy Komisją w postulowanym kształcie przyczyni się do poszanowania niezależności obu organów i zagwarantowania standardów ochrony danych osobowych przy realizacji zadań Komisji nie niższych niż wynikające z ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych. Ryzkiem, jednakże dla ich zapewnienia jest wciąż brak wskazania Prezesa UODO w wykazie z art. 77 ust. 2 rozporządzenia 2024/1689, o co organ nadzorczy wciąż postuluje.	
17.	Brak wskazania Prezesa UODO jako organu praw podstawow ych	PUODO	Pomimo tego, że w oparciu o kryteria określone w treści art. 77 ust. 1 aktu w sprawie sztucznej inteligencji, Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych jest organem właściwym z obszaru ochrony praw podstawowych w zakresie prawa do prywatności i ochrony danych osobowych nie został jako taki wskazany w wykazie, o którym mowa w art. 77 ust. 2 rozporządzenia 2024/1689. Brak takiego wskazania może pociągać za sobą istotne skutki prawne. W projektowanej ustawie wskazuje się na współpracę Komisji m.in. z Prezesem Urzędu Ochrony Danych Osobowych (art. 5 ust. 3 pkt 3 projektowanej ustawy) oraz organami określonymi w wykazie, o którym mowa w art. 77 ust. 2 rozporządzenia 2024/1689 (art. 5 ust. 3 pkt 4 projektowanej ustawy). Z kolei Komisja wszczyna	Uwaga wyjaśniona Prezesem Urzędu Ochrony Danych Osobowych został wskazany jako organ, którym mowa w art. 77 ust. 1 rozporządzenia 2024/1689. Komunikat w tym zakresie znajduje się na stronie Ministerstwa Cyfryzacji.

19	December	NUODO	postępowanie w sprawie naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689 m.in. na wniosek organu lub podmiotu, o którym mowa w art. 77 rozporządzenia 2024/1689 (art. 49 ust. 2 pkt 3 projektowanej ustawy), a także niezwłocznie informuje krajowe organy lub podmioty określone w wykazie, o którym mowa w art. 77 ust. 2 rozporządzenia 2024/1689, jeśli stwierdzi, że system sztucznej inteligencji stwarza ryzyko dla praw podstawowych osób fizycznych (art. 55 ust. 3 projektowanej ustawy). Brak decyzji w sprawie wskazania Prezesa UODO jako organu praw podstawowych wywołuje wątpliwość co do prawidłowego rozumienia przez ustawodawcę pojęcia "organu ochrony praw podstawowych" zgodnie z intencją art. 77 rozporządzenia 2024/1689. W tym kontekście powstaje potrzeba konsekwentnego i zgodnego z rozwiązaniami unijnymi określenia w projektowanym akcie uprawnień poszczególnych organów nadzoru w ww. obszarze, gdyż nadzór przestrzegania obowiązków wynikających z prawa Unii Europejskiej w zakresie ochrony praw podstawowych obejmuje również nadzór nad ochroną danych osobowych. Z tych powodów ponownie uprzejmie wnoszę o uzupełnienie wykazu, o którym mowa w art. 77 ust. 2 rozporządzenia 2024/1689 i wskazanie w nim Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych jako organu uprawnionego w zakresie spraw określonych w art. 77 ust. 1 ww. rozporządzenia.	
18.	Ryzyko dualizmu rozstrzygnię ć	PUODO	Ze współpracą pomiędzy Komisją a organem nadzorczym ściśle powiązane są kwestie związane z ryzykiem dualizmu rozstrzygnięć, nakładaniem się kompetencji wynikających z obu unijnych regulacji, tj. rozporządzenia 2016/679 oraz z rozporządzenia 2024/1689, które nie zostały uregulowane mocą projektowanych przepisów. Uwagi organu nadzorczego w przedmiotowym zakresie nie zostały przez projektodawcę uwzględnione w obecnym projekcie ustawy. Projektodawca wskazał, że: "Zapewniając w porządku krajowym stosowanie aktów prawa unijnego dotyczących sztucznej inteligencji, projekt ustawy nie narusza uprawnień Prezesa UODO i jego wiodącej roli w zakresie ochrony danych osobowych. Projekt ustawy służy stosowaniu	Uwaga wyjaśniona i częściowo uwzględniona Celem projektu jest zachowanie rozdziału kompetencji w zakresie spraw prowadzonych przez oba organy nadzoru. PUODO będzie właściwy z zakresie spraw wynikających z rozporządzenie 2016/679 natomiast KRiBSI w zakresie spraw wynikających z rozporządzenia 2024/1689. Wnosząc sprawę do PUODO lub KRIBSI lub innego organu podmioty powinny kierować się zakresem regulacji obowiązującego prawa UE oraz

rozporządzenia 2024/1689 które potwierdza, że dochodzenie praw osób, których dane dotyczą, czy zgłaszanie naruszeń będzie rozpatrywane z poszanowaniem przepisów dotyczących danych osobowych. Dodatkowo, rozporządzenie przesądza o roli krajowych organów ds. ochrony danych, co jest odzwierciedlone w przepisach projektu".

Bezsprzeczne jest, że oba rozporządzenia unijne będą stosowane równolegle, a niektóre procesy/obowiązki z obu aktów mogą się "nakładać", czy powtarzać. Organ nadzorczy ds. ochrony danych powinien być obligatoryjnie uwzględniany we wszystkich działaniach innych organów/podmiotów publicznych, które mają związek z ochrona danych (co także zostało potwierdzone we wskazanym powyżej wyroku TSUE w sprawie C-252/21). Stanowisko Prezesa UODO powinno być zatem uwzgledniane we wszelkich sprawach dotyczacych przetwarzania danych osobowych. Jak stanowi motyw 10 preambuły do rozporządzenia 2024/1689, jego celem nie jest wpływanie na stosowanie obowiązującego prawa Unii Europejskiej regulującego przetwarzanie danych osobowych, w tym na zadania i uprawnienia niezależnych organów nadzoru właściwych do monitorowania zgodności z tymi instrumentami. W zakresie, w jakim projektowanie, rozwój lub wykorzystywanie systemów sztucznej inteligencji wiąże się z przetwarzaniem danych osobowych, rozporzadzenie 2024/1689 nie wpływa też na wynikające z prawa Unii Europejskiej lub prawa krajowego obowiązki w dziedzinie ochrony danych osobowych spoczywające na dostawcach i podmiotach stosujących systemy AI, którzy pełnia funkcję administratorów danych lub podmiotów przetwarzających. Stosownie do motywu 156 rozporządzenia 2024/1689, aby zapewnić odpowiednie i skuteczne egzekwowanie wymogów i obowiazków ustanowionych w rozporządzeniu, które należy do unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego, pełne zastosowanie powinien mieć system nadzoru rynku i zgodności produktów ustanowiony rozporządzeniem (UE) 2019/1020. Organy nadzoru rynku wyznaczone zgodnie z niniejszym rozporządzeniem powinny mieć wszystkie uprawnienia w zakresie egzekwowania wymogów i

ustaw regulujących zakres spraw rozpatrywanych przez poszczególne organy.

Projektodawca zauważa potrzebę uzgodnienia i wypracowania zasad współpracy w zakresie pomiędzy obydwoma organami jak i innymi organami wskazanymi w ustawie w celu właściwej realizacji zadań leżących w ich kompetencji oraz zniwelowania występowania sporów kompetencyjnych. Określenie ich enumeratywnie w projekcie ustawy wydaje się jednak na ten moment niemożliwe. Należy bowiem wskazać, że projekt reguluje materię dotychczas nieznaną prawu, podlegającą ciągłym i szybkim zmianom zmierzającym w niejednoznacznym do określenia kierunku.

Mając powyższe na uwadze zaproponowanie przez projektodawce mechanizmu usuwania sporów kompetencyjnych między Komisją a innymi organami na tym etapie zapewnienia stosowania przepisów rozporzadzenia wydaie przedwczesne gdyż trudny jest do przewidzenia czy spory takie beda miały miejsce, rodzaj sporów oraz ich odziaływanie na poszczególne organy i sprawy. PUODO został wskazany w art. 6 ust. 4 jako jeden z organów mogacych brać udział w posiedzeniach Komisji jako stały obserwator (organ, o którym mowa w art. 77 ust. 1 rozporządzenia 2024/1689). Jednocześnie wyjaśniamy, że POUDO został wskazy w wykazie jako organ, o którym mowa w art. 77 ust. 1 rozporządzenia 2024/1689.

Odnosząc się do kwestii wskazania SOKIK jako sądu właściwego dla sprawa z zakresu systemów sztucznej inteligencje i należy podkreślić, że do tego sądu będą trafiały środki zaskarżenia na decyzje i postanowienia wyłącznie Komisji

obowiązków ustanowione w rozporządzeniu oraz z rozporządzenia (UE) 2019/1020 i powinny wykonyać swoje uprawnienia i obowiązki w sposób niezależny, bezstronny i wolny od uprzedzeń. Chociaż wiekszość systemów AI nie podlega szczególnym wymogom i obowiazkom na podstawie niniejszego rozporzadzenia, organy nadzoru rynku moga podejmować środki w odniesieniu do wszystkich systemów AI, jeżeli zgodnie z niniejszym rozporządzeniem stwarzają one ryzyko. Jednakże może dochodzić do sytuacji, w której zarówno właściwy organ krajowy (Prezes UODO), jak i organ nadzoru rynku (Komisja), będą miały kompetencje do działania w danej sprawie. Taka sytuacja będzie miała miejsce w zwiazku z koniecznościa przestrzegania wymogów wynikających przepisów rozporzadzenia 2024/1689, np. art. 10 ust. 5, w którym jest mowa o warunkach przetwarzania danych osobowych w systemach wysokiego ryzyka; art. 26 dotyczacego wymogów w zakresie systemów wysokiego ryzyka; art. 47 ust. 1 traktującego o deklaracji zgodności czy art. 59 wskazującego na warunki przetwarzania danych osobowych w piaskownicach regulacyjnych.

W motywie 140 preambuły do rozporządzenia 2024/1689 mowa jest z kolei o tym, że rozporządzenie powinno zapewniać dostawcom i potencjalnym dostawcom uczestniczącym w piaskownicy regulacyjnej w zakresie sztucznej inteligencji podstawę prawną do wykorzystywania danych osobowych zebranych w innych celach do rozwoju – w ramach piaskownicy regulacyjnej w zakresie AI – określonych systemów AI w interesie publicznym, tylko pod określonymi warunkami, zgodnie z art. 6 ust. 4 i art. 9 ust. 2 lit. g) rozporządzenia (UE) 2016/679 i art. 5, 6 i 10 rozporządzenia (UE) 2018/1725 i nie naruszając przepisów art. 4 ust. 2 i art. 10 dyrektywy (UE) 2016/680. Nadal mają zastosowanie wszystkie pozostałe obowiązki administratorów danych i prawa osób, których dane dotyczą, wynikające z rozporządzeń (UE) 2016/679 i (UE) 2018/1725 oraz dyrektywy (UE) 2016/680.

Konieczne jest więc zaproponowanie przez projektodawcę mechanizmu usuwania sporów kompetencyjnych między Komisją a

wydawane w oparciu o rozporządzanie 2024/1689 oraz przepisy projektowanej ustawy. Nie przewiduje się aby trafiały tam wiec sprawy z zakresu ochrony danych osobowych, do których zastosowanie będą miały przepisy RODO.

W zakresie zgłaszania poważnych incydentów należy wskazać, że przepisy projektowanej ustawy korespondują z przepisami rozporządzenia 2024/1689. Stanowią one ramę prawną w zakresie procedury oraz regulują kwestie przekazywania informacji o zaistniałym incydencie właściwym organom. Lista organów obejmuje m.in. Prezesa UKE, ministra ds. informatyzacji, PUODO, KNF oraz odpowiednie zespoły reagowania na incydenty komputerowe.

Przepisy zostały zaprojektowane tak, aby nie nakładać nadmiernych obowiązków, zapewnić sprawność postepowania i dostęp do informacji z poszanowaniem przepisów odrębnych ustaw.

Do wymierzania administracyjnych kar pieniężnych zastosowanie mają bezpośrednio przepisy rozporządzenia 2024/1689. Stąd też mając na uwadze treść art. 99 ust. 7 lit. c przy ustaleniu jej wysokości bierze pod uwagę, czy za to samo działanie lub zaniechanie operator otrzymał już karę pieniężną od innego organu nadzoru. Kary przyszłe nie są brane w tym pkt pod uwagę.

W zakresie uwagi dot. art. 55. ust. 3.

Na podstawie art. 55 ust. 3 (obecnie art. 47 ust. 3) jeśli w toku postępowania Komisja stwierdzi, że system sztucznej inteligencji stwarza ryzyko dla praw podstawowych osób fizycznych, niezwłocznie informuje o tym zagrożeniu (nie o fakcie wszczęcia i prowadzenia postępowania) krajowe organy lub podmioty określone w wykazie,

innymi organami, przede wszystkim z zakresu spraw uregulowanych głównie w rozdziałach 4 i 6 projektu ustawy. Zwrócić w tym miejscu uwagę należy na wydaną przez Europejską Radę Ochrony Danych (EROD) opinię 28/2024, która odnosi się do kluczowych aspektów ochrony danych osobowych w kontekście rozwoju i wdrażania modeli sztucznej inteligencji. Zgodnie z ww. opinią o przetwarzaniu danych osobowych w modelach sztucznej inteligencji można mówić wówczas, gdy z modelu, przy użyciu środków, które można racjonalnie zastosować, będzie możliwe uzyskanie lub odtworzenie informacji pozwalających na zidentyfikowanie osoby fizycznej.

W konsekwencji, zasadne jest, aby sprawy, w których przetwarzane są dane osobowe w systemach sztucznej inteligencji, przekazywane były zgodnie z właściwością do organu nadzorczego właściwego ds. ochrony danych osobowych, z zachowaniem obowiązku jego współpracy z organem nadzoru rynku w zakresie sztucznej inteligencji (tj. Komisją), w szczególnie w zakresie wymiany informacji i doświadczeń.

Rozdział 4 projektu ustawy częściowo został zmodyfikowany, jednakże pozostawienie art. 50 ust. 4 projektu ustawy w obecnym brzmieniu jest sprzeczne z art. 5 ust. 3 pkt 3 projektu ustawy. Uzasadnienie projektu także nie odnosi się do przedmiotu współpracy, dlatego też pozostawienie art. 50 ust. 4 projektu wydaje się być niezgodne z art. 49 ust. 3 projektu ustawy. Tak jak to zostało wskazane powyżej, współpraca pomiędzy Komisją a Prezesem UODO wymaga rozszerzenia o zakres wszelkich spraw z obszaru ochrony danych osobowych, a nie ograniczania jej jedynie do spraw wskazanych w art. 5 ust. 3 pkt 3 projektu ustawy, w tym spraw należących do wyłącznej kompetencji organu nadzorczego ds. ochrony danych.

Zgodnie z zasadą pewności prawa, legalizmu i praworządności konieczne jest określenie wprost w projektowanych przepisach mechanizmu współpracy pomiędzy Komisją a Prezesem UODO. Projektowane przepisy w obecnym kształcie mogą powodować wątpliwości interpretacyjne, a w konsekwencji potencjalne konflikty

kompetencyjne w przedmiocie rozpatrywania spraw związanych z

o którym mowa w art. 77 ust. 2 rozporządzenia 2024/1689. Pozwoli to im na podjęcie działań wynikających z ich właściwości. Natomiast w kwestii wydania decyzji nie zawsze decyzja Komisji będzie miała przełożenie na właściwe organy krajowe państwa członkowskiego stąd tez powinny być przekazywane biorąc pod uwagę okoliczności danej sprawy.

Jednocześnie w zakresie uwag dotyczących systemów wysokiego ryzyka wyjaśniamy, że regulacje w tym zakresie zostaną objęte odrębnym aktem prawnym, nad którym prace rozpoczną się w 2025 r.

przetwarzaniem danych osobowych, m.in. w sytuacji, gdy naruszenie aktu w sprawie sztucznej inteligencji będzie wymagało również rozpatrzenia naruszenia rozporządzenia 2016/679. W przypadku, gdy systemy sztucznej inteligencji będą przetwarzać dane osobowe, postępowanie takie musi odbywać się zgodnie z zasadami przetwarzania danych osobowych przewidzianymi w rozporządzeniu 2016/679.

Projektodawca w obecnym projekcie ustawy – na co zwracał już uwagę Prezes UODO – nie wskazał, jakimi przesłankami powinien kierować się podmiot danych czy administrator kierując sprawę do Komisji i organu nadzorczego ds. ochrony danych. Tak skonstruowane przepisy rozdziału 4 będą powodowały szereg ryzyk, m.in. mogą doprowadzić do różnych ocen prawnych (wydawania różnych/rozbieżnych decyzji administracyjnych) w odniesieniu do tych samych stanów faktycznych.

Projektodawca nie uwzględnił również uwagi Prezesa UODO dotyczącej art. 57 ust. 1 projektu ustawy, czyli dotyczącej sądu ochrony konkurencji i konsumentów. Ponownego zaakcentowania wymaga, że przekazanie do właściwości sadu ochrony konkurencji i konsumentów jednego rodzaju spraw w zakresie ochrony danych (spraw w obszarze systemów sztucznej inteligencji) może powodować rozbieżności w kształtowanych orzeczeniach. Rozstrzyganie spraw dotyczących systemów sztucznej inteligencji przez sąd wskazany w art. 57 projektu ustawy oraz spraw z zakresu ochrony danych osobowych przez sąd administracyjny może doprowadzić do różnych ocen prawnych tych samych stanów faktycznych, co w konsekwencji może prowadzić do powstania niepewności prawnej. Respektując w pełni uprawnienie projektodawcy do wyboru takiego, a nie innego rozwiązania, Prezes UODO czuje się zobowiązany do zasygnalizowania przedmiotowego problemu, który być może powinien być przedyskutowany w szerszej perspektywie skuteczności nadzoru nad systemami sztucznej inteligencji, do czego organ nadzorczy wyraża niniejszym gotowość.

Projekt ustawy w rozdziale 6 dotyczy zgłaszania poważnych incydentów związanych z działaniem systemów sztucznej inteligencji. <u>Uwagi Prezesa UODO, które nie zostały uwzględnione</u> w tym zakresie, pozostają aktualne.

Jednocześnie zwrócić uwagę należy na następujące kwestie. Z przepisów (art. 99 ust. 7 lit. c) rozporządzenia 2024/1689) wynika, że Komisja przy ustaleniu m.in. wysokości administracyjnej kary pieniężnej bierze pod uwagę, czy za to samo działanie lub zaniechanie operator otrzymał już karę pieniężną od innego organu nadzoru. W tym miejscu wskazać należy na wyraz "już", który sugeruje, że okoliczność, w której inne organy jeszcze nie nałożyły, ale mogą nałożyć karę w przyszłości, nie będzie brana pod uwagę.

Kolejnym aspektem jest okoliczność informowania o wydaniu decyzji. O prowadzeniu postępowania "krajowy organ" zostanie powiadomiony na podstawie art. 55 ust. 3 projektu ustawy. Jednak już o samej decyzji tylko w sytuacji "jeśli wymag ają tego okoliczności sprawy" (art. 55 ust. 6 projektu ustawy). Pojawia się zatem pytanie co należy rozumieć przez sformułowanie "okoliczności sprawy". W ocenie organu nadzorczego należy ten zwrot doprecyzować. Podobnie, w zakresie przekazywania informacji w związku ze zgłaszanymi incydentami Komisji. Zgodnie z art. 80 ust. 1 projektu ustawy, Komisja udzieli Prezesowi UODO informacji o zgłoszeniu przez dostawce poważnego incydentu "na wniosek", "jeżeli wymagają tego okoliczności sprawy" w "zakresie niezbędnym do realizacji zadań, o których mowa w rozporządzeniu 2024/1689 oraz w ustawie". Przepis ten wymaga ponownej analizy z uwagi na brak możliwości uprzedniego powziecia przez Prezesa UODO informacji o zgłoszonym przez dostawcę incydencie, a tym samym złożenia przez niego wniosku o informację o dokonanym zgłoszeniu.

Uregulowanie na poziomie niniejszej ustawy zasad współpracy Komisji z organami, w tym z Prezesem UODO jest – jak wynika to z analizy poszczególnych przepisów – niezbędne. Przepisy ustawy w tym zakresie powinny być jasne i przejrzyste.

Niezależnie od ostatecznego kształtu projektowanej ustawy dochodzenie praw osób, których dane dotyczą, czy zgłaszanie naruszeń będzie rozpatrywane zgodnie z przepisami rozporządzenia 2016/679.

Po przeprowadzeniu analizy zagadnień, dotyczących przetwarzania danych osobowych, które mogą być brane pod uwagę przy dokonywaniu oceny przez organ właściwy w sprawach AI i równolegle Prezesa UODO, przykładowo wskazać należy na następujące kwestie.

1. Ocena ryzyka związanego z przetwarzanymi danymi

Art. 35 rozporządzenia 2016/679 wprowadza obowiązek przeprowadzenia oceny skutków dla ochrony danych, natomiast art. 27 rozporządzenia 2024/1689 nakłada na dostawców systemów AI wysokiego ryzyka obowiązek przeprowadzenia oceny skutków systemów sztucznej inteligencji wysokiego ryzyka dla praw podstawowych przed wdrożeniem systemu do obrotu.

W sytuacji, gdy system sztucznej inteligencji będzie przetwarzał dane osobowe – zarówno ocena skutków dla ochrony danych wynikająca z art. 35 rozporządzenia 2016/679, jak i analiza ryzyka według rozporządzenia 2024/1689, mogą być wymagane, zatem Prezes UODO i Komisja będą mieć kompetencje nadzorcze.

2. Przejrzystość i informowanie

Art. 12-14 rozporządzenia 2016/679 określają obowiązki administratora danych odnośnie do informacji przekazywanych osobom, których dane dotyczą. Natomiast art. 50 rozporządzenia 2024/1689 wymaga, aby użytkownicy byli informowani, że mają do czynienia z systemem AI, zwłaszcza w przypadku interakcji z chatbotami, czy generowanymi treściami.

Powyższe może skutkować równoległym nadzorem Prezesa UODO i Komisji.

3. Prawa osób, których dane dotyczą

Art. 15-22 rozporządzenia 2016/679 przyznają osobom, których dane dotyczą określone prawa. Natomiast art. 14 rozporządzenia 2024/1689 nakłada na dostawców systemów AI wysokiego ryzyka obowiązek zapewnienia nadzoru człowieka nad działaniem tych systemów, co ma na celu ochronę praw podstawowych użytkowników.

W przypadku naruszenia powyższych praw przez system sztucznej inteligencji przetwarzający dane osobowe, zarówno Prezes UODO, jak i Komisja mogą być właściwe do podejmowania działań.

4. Profilowanie

Należy również zwrócić szczególną uwagę na systemy AI wysokiego ryzyka, których obszary zostały zidentyfikowane w załączniku nr III do rozporządzenia 2024/1689 w kontekście wymogów prawnych tego rozporządzenia, w relacji do treści art. 22 rozporządzenia 2016/679 (zautomatyzowane podejmowanie decyzji w indywidualnych przypadkach, w tym profilowanie).

5. Cyberbezpieczeństwo

Systemy wysokiego ryzyka, powinny odpowiadać wymogom w zakresie cyberbezpieczństwa, o których mowa w art. 15 ust. 4 rozporządzenia 2024/1689.

Systemy AI wysokiego ryzyka muszą być możliwie jak najodporniejsze na błędy, usterki lub niespójności, które mogą wystąpić w systemie lub w środowisku, w którym działa system, w szczególności w wyniku interakcji z osobami fizycznymi lub innymi systemami.

W tym zakresie podejmuje się środki techniczne i organizacyjne. W ust. 5 wskazuje się, że systemy AI wysokiego ryzyka muszą być odporne na próby nieupoważnionych osób trzecich mające na celu zmianę ich wykorzystania, wyników lub skuteczności działania poprzez wykorzystanie słabych punktów systemu. Rozwiązania techniczne mające na celu zapewnienie cyberbezpieczeństwa systemów AI wysokiego ryzyka muszą być dostosowane do odpowiednich okoliczności i ryzyka.

			Jeśli źródło możliwego naruszenia atrybutów danych osobowych podlegających ochronie, będzie związane z działaniem systemu AI wysokiego ryzyka, wówczas mogą nałożyć się kompetencje Prezesa UODO w zakresie możliwości naruszenia art. 24, 25 i 32 rozporządzenia 2016/679 oraz Komisji z art. 15 rozporządzenia 2024/1689. 6. Zgłaszanie incydentów W art. 73 rozporządzenia 2024/1689 przewiduje się zgłaszanie poważnych incydentów. Nie można wykluczyć, że taki poważny incydent będzie stanowił również naruszenie ochrony danych osobowych i wyczerpywał przesłanki zgłoszenia wynikające z art. 33 rozporządzenia 2016/679. W efekcie, Prezes UODO także będzie mógł prowadzić swoje postępowanie wyjaśniające. Jak wynika z art. 73 ust. 7 rozporządzenia 2024/1689, po otrzymaniu zgłoszenia dotyczącego poważnego incydentu, o którym mowa w art. 3 pkt 49 lit. c (naruszenia obowiązków przewidzianych w prawie Unii, których celem jest ochrona praw podstawowych), odpowiedni organ nadzoru rynku informuje o tym krajowe organy lub podmioty publiczne, o których mowa w art. 77 ust. 1 rozporządzenia 2024/1689.	
19.	Art. 2	IAB Polska	Usunięcie lub doprecyzowanie przepisu dot. GPAI Stwierdzenie zawarte w art. 2 ust. 2 dotyczące modeli AI ogólnego przeznaczenia powoduje niepotrzebne zamieszanie i należy je usunąć lub doprecyzować, aby uniknąć łączenia wymogów dotyczących modeli GPAI i systemów AI wysokiego ryzyka. AI Act stanowi, że AI Office/Komisja Europejska ma władzę regulacyjną nad modelami GPAI. Państwa członkowskie nie tworzą i nie powinny tworzyć żadnych dodatkowych wymagań dla modeli GPAI na mocy przepisów wykonawczych.	Uwaga wyjaśniona Przedmiotowy projekt ustawy służy stosowaniu rozporządzenia 2024/1689, i jako taki powinien być zgodny z jego zakresem przedmiotowym. Stąd w skazanie w art. 2 ust. 2 modeli ogólnego przeznaczenia należy uznać za zasadne. Nie służy ono tworzeniu dodatkowych wymagań dla modeli GPAI.
20.	Art. 2	IAB Polska	Ryzyko zasięgu eksterytorialnego Niejasny jest zakres terytorialny w art. 2. Brak wyraźnego ograniczenia do podmiotów mających siedzibę w Polsce mógłby	Uwaga wyjaśniona Zdaniem projektodawcy nie ma konieczności dookreślania przepisów ujętych w art. 2 w zakresie

			potencjalnie umożliwić polskim władzom sprawowanie jurysdykcji nad spółkami zagranicznymi nawet jeśli świadczą one usługi wyłącznie dla polskich klientów bez fizycznej obecności w Polsce. Pomimo pewnych ulepszeń w stosunku do poprzedniej wersji, niejednoznaczne sformułowanie projektu dotyczące stosowania terytorialnego może prowadzić do nakładania się przepisów i potencjalnych konfliktów z mechanizmami współpracy transgranicznej określonymi w AI Act. Aby ograniczyć to ryzyko, projekt powinien wyraźnie stwierdzać, że ma on zastosowanie wyłącznie do spółek z siedzibą w Polsce, co jest zgodne zarówno z polskim prawem gospodarczym, jak i ramami AI Act w zakresie nadzoru transgranicznego.	wskazanym w uwadze. Zakres jurysdykcji wynika z odrębnych aktów prawnych.
21.	Art. 2	Pracodawcy RP	Treść art. 2 projektu budzi istotne wątpliwości interpretacyjne. Brak w nim bowiem wyraźnego ograniczenia do podmiotów mających siedzibę w Polsce, co mogłoby potencjalnie umożliwić polskim władzom sprawowanie jurysdykcji nad spółkami zagranicznymi, nawet jeśli świadczą one usługi wyłącznie dla polskich klientów bez fizycznej obecności w Polsce. Niejednoznaczne sformułowanie projektu dot. stosowania terytorialnego może prowadzić również do nakładania się przepisów i potencjalnych konfliktów z mechanizmami współpracy transgranicznej określonymi w Akcie o AI. W celu ograniczenia tego ryzyka, projekt powinien wyraźnie stwierdzać to, że ma on zastosowanie wyłącznie do spółek z siedzibą w Polsce – co jest zgodne zarówno z polskim prawem gospodarczym, jak i ramami unijnej regulacji o sztucznej inteligencji w zakresie nadzoru transgranicznego.	Uwaga wyjaśniona Zdaniem projektodawcy nie ma konieczności dookreślania przepisów ujętych w art. 2 w zakresie wskazanym w uwadze. Zakres jurysdykcji wynika z odrębnych aktów prawnych.
22.	Art. 2	ZPP	W odniesieniu do modeli GPAI – ustawa nie powinna nakładać dodatkowych wymagań, które wykraczałyby poza ramy unijnego AI Act, ani rozszerzać jurysdykcji na podmioty zagraniczne. Konieczne jest precyzyjne określenie zakresu terytorialnego, ograniczając go do podmiotów mających siedzibę w Polsce.	Uwaga wyjaśniona Zdaniem projektodawcy nie ma konieczności dookreślania przepisów ujętych w art. 2 w zakresie wskazanym w uwadze. Zakres jurysdykcji wynika z odrębnych aktów prawnych.

23.	Art. 2	Konfederacj a Lewiatan	Wskazujemy na ryzyko zasięgu eksterytorialnego. Projekt powinien wyraźnie stwierdzać, że ma on zastosowanie wyłącznie do spółek z siedzibą w Polsce, co jest zgodne zarówno z polskim prawem gospodarczym, jak i Aktem o sztucznej inteligencji w zakresie nadzoru transgranicznego. Uzasadnienie: Pomimo pewnych ulepszeń w stosunku do poprzedniej wersji ustawy, nadal widzimy niejednoznaczne sformułowanie dotyczące stosowania terytorialnego co może prowadzić do nakładania się przepisów i potencjalnych konfliktów z mechanizmami współpracy transgranicznej określonymi w Akcie UE o sztucznej inteligencji. Niejasny zakres terytorialny w art. 2. tj. brak wyraźnego ograniczenia do podmiotów mających siedzibę w Polsce mógłby potencjalnie umożliwić polskim władzom sprawowanie jurysdykcji nad spółkami zagranicznymi nawet jeśli świadczą one usługi wyłącznie dla polskich klientów bez fizycznej obecności w Polsce.	Uwaga wyjaśniona Zdaniem projektodawcy nie ma konieczności dookreślania przepisów ujętych w art. 2 w zakresie wskazanym w uwadze. Zakres jurysdykcji wynika z innych aktów prawnych.
24.	Art. 2 ust. 2	Konfederacj a Lewiatan	Stwierdzenie zawarte w art. 2 ust. 2 dotyczące modeli sztucznej inteligencji ogólnego przeznaczenia (GPAI) powoduje zamieszanie i należy je usunąć lub doprecyzować, aby uniknąć łączenia wymogów dotyczących modeli GPAI i systemów sztucznej inteligencji wysokiego ryzyka. Uzasadnienie: Akt o AI stanowi, że Biuro AI/Komisja UE ma władzę regulacyjną nad modelami GPAI – państwa członkowskie nie mają takiej władzy i nie powinny tworzyć żadnych dodatkowych wymagań dla modeli GPAI na mocy przepisów wykonawczych.	Uwaga wyjaśniona Przedmiotowy projekt ustawy służy stosowaniu rozporządzenia 2024/1689, i jako taki powinien być zgodny z jego zakresem przedmiotowym. Stąd w skazanie w art. 2 ust. 2 modeli ogólnego przeznaczenia należy uznać za zasadne. Nie służy ono tworzeniu dodatkowych wymagań dla modeli GPAI.
25.	Art. 2 ust. 2	Pracodawcy RP	Niejasności budzi uwzględnienie w art. 2 ust. 2 projektu stwierdzenia dot. "modeli sztucznej inteligencji ogólnego przeznaczenia". Apelujemy o usunięcie lub doprecyzowanie ww. kwestii, tak aby uniknąć niepotrzebnego łączenia wymagań dla modeli ogólnego przeznaczenia z wymogami dla systemów sztucznej inteligencji wysokiego ryzyka. Zgodnie z Aktem o AI, to Biuro ds. AI lub Komisja Europejska mają wyłączne prawo do regulacji modeli ogólnego przeznaczenia. Stąd też państwa członkowskie nie	Uwaga wyjaśniona Przedmiotowy projekt ustawy służy stosowaniu rozporządzenia 2024/1689, i jako taki powinien być zgodny z jego zakresem przedmiotowym. Stąd w skazanie w art. 2 ust. 2 modeli ogólnego przeznaczenia należy uznać za zasadne. Nie służy ono tworzeniu dodatkowych wymagań dla modeli GPAI.

			powinny wprowadzać dodatkowych wymagań dla tych modeli w ramach implementacji przepisów.	
26.	Art. 3	NCBR	Niezbędne jest stworzenie słownika używanych w ustawie pojęć. Brak jasności w niektórych przepisach – niektóre pojęcia używane w ustawie są niejasne i mogą prowadzić do różnorodnych interpretacji, co może utrudniać ich stosowanie w praktyce. W art. 3 zamiast odwołania do rozporządzenia, powinny znaleźć się definicje rodzime, ujęte w języku polskim, aby uniknąć rozbieżności wynikających z różnych form tłumaczenia i interpretowania przepisów unijnych.	Uwaga wyjaśniona Według projektodawcy konieczne jest utrzymanie terminologii określonej w Rozporządzeniu 2024/1689. Dlatego też nie jest planowane utworzenie "słownika".
27.	Art. 3	PARP	W projekcie brakuje określenia precyzyjnych kryteriów klasyfikacji systemów AI wysokiego ryzyka. Projekt ustawy w art. 3 odwołuje się do definicji zawartych w rozporządzeniu 2024/1689, jednak nie precyzuje jednoznacznych wytycznych, które ułatwiłyby przedsiębiorcom określenie, czy ich rozwiązania podlegają surowszym regulacjom. Może to prowadzić do różnic w interpretacji i niepewności prawnej, co szczególnie dotknie MŚP oraz startupy działające w sektorze nowych technologii. Wskazane byłoby wprowadzenie szczegółowych wytycznych lub katalogu przykładów systemów AI wysokiego ryzyka, co pozwoliłoby na zwiększenie przewidywalności regulacji oraz ułatwienie przedsiębiorcom dostosowania się do obowiązujących przepisów.	Uwaga wyjaśniona Kryteria dotyczące systemów wysokiego ryzyka zostały ujęte bezpośrednio w Rozporządzeniu 2024/1689. Dodatkowo, zgodnie z art. 6 ust. 5 Rozporządzenia 2024/1689 po konsultacji z Europejską Radą ds. Sztucznej Inteligencji, Komisja Europejska przedstawi nie później niż w dniu 2 lutego 2026 r. wytyczne określające praktyczne wdrożenie artykułu 6 Rozporządzenia 2024/1689 wraz z kompleksowym wykazem praktycznych przykładów przypadków wykorzystania systemów AI, które stanowią przypadki wykorzystania wysokiego ryzyka oraz które nie stanowią przypadków takiego wykorzystania
28.	Art. 3 pkt. 15	PARP	Zastąpić dotychczas projektowane brzmienie art. 3 pkt 15: "Piaskownica regulacyjna – wyznaczone środowisko testowe, w którym dostawcy systemów sztucznej inteligencji mogą przeprowadzać testy systemów AI pod nadzorem Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji, przed ich wprowadzeniem do obrotu.". Nowym brzmieniem jak następuje: "Piaskownica regulacyjna – środowisko prawno-organizacyjno- techniczne umożliwiające dostawcom systemów sztucznej	Uwaga wyjaśniona Projektodawca utrzymuje wskazane w art. 3 pkt 15 odesłanie do art. 3 pkt 55 rozporządzenia 2024/1689 w celu utrzymania zbieżności terminologicznej projektu ustawy z treścią Rozporządzenia 2024/1689.

29.	Art. 3 i 11 i 43	Pracodawcy RP	inteligencji testowanie i rozwój systemów AI przed dopuszczeniem do obrotu na podstawie zgłoszenia, przy zapewnieniu wdrożeń minimalnych wymogów etycznych i bezpieczeństwa oraz pod ogólnym nadzorem Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji, bez konieczności uzyskiwania formalnej zgody administracyjnej." Na uwagę zasługują także braki w zakresie obowiązków dostawców systemów AI (podstawa prawna art. 9-15, 43-49 AI Act, art. 3, 11, 43	Uwaga wyjaśniona
			projektu). Projekt nie precyzuje zakresu dokumentacji i procedur, jakie dostawcy systemów AI powinni wdrożyć przed wprowadzeniem systemu na rynek. AI Act nakłada na dostawców obowiązek: • oceny ryzyka związanego z systemami AI, • prowadzenia audytów i testów przed wdrożeniem systemu, • zapewnienia zgodności z wymogami przejrzystości i "wyjaśnialności". Brak doprecyzowania w polskim akcie prawnym może prowadzić do sytuacji, w której dostawcy będą nieświadomie naruszać obowiązujące przepisy unijne, co narazi ich na odpowiedzialność administracyjną i finansową. Mając powyższe na uwadze, jesteśmy zdania, że należałoby doprecyzować obowiązki dostawców AI poprzez określenie wymogów dot. audytów, testów i raportowania zgodności systemów AI z przepisami.	Przedmiotowy akt prawny ma na celu zapewnienie stosowania przepisów rozporządzenia 2024/1689. Nie stanowi może on prowadzić do modyfikacji ani doprecyzowania przepisów tego Aktu a jedynie stwarzać podstawy do jego właściwego stosowania.
30.	Art. 4 ust. 4	URPL	Na wstępie należy zauważyć, że mimo zmian dokonanych w przepisach art. 4 projektowanej ustawy, których intencją było uwzględnienie zarówno uwag Prezesa Urzędu zgłoszonych w ww. zakresie, jak i innych podmiotów uczestniczących w opiniowaniu projektu (jak wynika z dołączonej tabeli uwag zgłoszonych w ramach opiniowania), zaproponowane obecnie brzmienie przepisu art. 4 pkt 4 projektu ustawy nadal budzi wątpliwości. Zgodnie z art. 4 pkt 4 projektu: ustawy nie stosuje się do "badań podstawowych, aplikacyjnych oraz prac rozwojowych, o których mowa w art. 4 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, 1871 i 1897) w zakresie, który nie obejmuje testów w warunkach rzeczywistych, o których mowa w	Uwaga wyjaśniona Przepis w obecnym brzmieniu został sformułowany w oparciu o zgłoszone w obu turach uzgodnień, opiniowania i konsultacji publicznych uwagi. Celem ustawy jest zapewnienie stosowania przepisów rozporządzenia 2024/1689 w systemie polskim. Należy wskazać, że terminologia aktów prawnych UE nie zawsze odpowiada terminologii aktów prawnych państw członkowskich. Zaproponowane brzmienie przepisu uwzględnia terminologię występującą w systemie prawa

art. 3 pkt 57 rozporządzenia 2024/1689, jak również wprowadzenia systemów sztucznej inteligencji do obrotu lub oddania do użytku dla celów innych niż te, o których mowa w art. 3 pkt 57 rozporządzenia 2024/1689;". Zgodnie z art. 2 ust. 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 300/2008, (UE) nr 167/2013, (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 i (UE) 2019/2144 oraz dyrektyw 2014/90/UE, (UE) 2016/797 i (UE) 2020/1828 (akt w sprawie sztucznej inteligencji), zwanego dalej "rozporządzeniem 2024/1689", "Niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do systemów AI lub modeli AI, w tym ich wyników, rozwiniętych i oddanych do użytku wyłącznie do celów badań naukowych i rozwojowych.".

Zgodnie natomiast z art. 2 ust. 8 rozporządzenia 2024/1689 "Niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do żadnej działalności badawczej, testowej ani rozwojowej dotyczącej systemów AI lub modeli AI przed wprowadzeniem ich do obrotu lub oddaniem ich do użytku. Działalność tego rodzaju prowadzona jest zgodnie z mającym zastosowanie prawem Unii. Niniejsze wyłączenie nie obejmuje testów w warunkach rzeczywistych.". W świetle powyższych przepisów nadal wątpliwości budzi sposób sformułowania wyłączenia zawartego w art. 4 pkt 4 projektu ustawy w zakresie, w jakim przepis ten nie wskazuje wprost – w sposób klarowny i czytelny, że przepisów projektowanej ustawy nie stosuje się do:

- systemów AI i modeli AI rozwiniętych i oddanych do użytku wyłącznie do celów badań naukowych i rozwojowych (art. 2 ust. 6 rozporządzenia 2024/1689), a także do
- działalności badawczej, testowej ani rozwojowej dotyczącej systemów AI lub modeli AI przed wprowadzeniem ich do obrotu lub oddaniem ich do użytku, z wyłączeniem testów w warunkach rzeczywistych, o których mowa w art. 3 pkt 57 rozporządzenia 2024/1689 (art. 2 ust. 8 rozporządzenia 02/1689). Tym samym, w ocenie Prezesa Urzędu przepis art. 4 pkt 4 projektu ustawy wymaga

polskiego i zapewnia spójność z innymi aktami prawnymi.

31.	Ar. 4 ust. 5	URPL	niezbędnych korekt redakcyjnych celem zapewnienia jasności i spójności zarówno co do jego zakresu jak i późniejszej realizacji, zgodnej z przepisami rozporządzenia 2024/1689. Dodatkowo należy zauważyć, że wyłączenie z zakresu zastosowania ustawy określone w art. 4 pkt 5 projektu dotyczące systemów	Uwaga wyjaśniona
			wprowadzonych do użytku przed wejściem w życie rozporządzenia 2024/1689 powinno stanowić materię przepisów przejściowych zawartych w projektowanej ustawie – stosownie do § 30 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej", o ile dodanie tego typu przepisu jest dopuszczalne w świetle przepisów rozporządzenia 2024/1689. W ocenie Urzędu przepis taki powinien odnosić się do terminu rozpoczęcia stosowania rozporządzenia 2024/1689, a nie do terminu jego wejścia w życie.	Z uwagi na czytelność ustawy pozostawiono przepis w dotychczasowym miejscu.
32.	Art. 5	PARP	Zastąpić dotychczasowe brzmienie art. 5: "Komisja Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji jest organem nadzoru rynku w zakresie systemów sztucznej inteligencji." Nowy brzmieniem jak następuje: 1. "Komisja Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji sprawuje nadzór nad przestrzeganiem przepisów ustawy oraz pełni funkcję organu doradczego w zakresie stosowania piaskownic regulacyjnych." 2. "Komisja nie ingeruje w proces testowania systemów sztucznej inteligencji, o ile testowane rozwiązania są zgłaszane zgodnie z przepisami Art. 30 oraz spełniają minimalne wymogi bezpieczeństwa." Dodanie do art. 5 ust.3 punktu 14) w brzmieniu: "Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości – w zakresie tworzenia warunków rozwojowych dla systemów sztucznej inteligencji i wspierania konkurencyjności stosownie do ustawy z dnia 9 lutego 2020 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 419 i 1635)" Zgodnie z art. 4 ust. 1. Ustawy dziedzinowej PARP realizuje zadania państwa z zakresu rozwoju: 1) przedsiębiorczości; 2) innowacyjności, w tym postępu technologicznego; 3)	Proponowane brzmienie przepisu art. 5 nie odzwierciedla intencji projektodawcy oraz przepisów rozporządzenia 2024/1689. Dodatkowo należy wskazać, że w ramach art. 5 ust. 3 zostali wskazania ministrowie w zakresie spraw związanych z systemami sztucznej inteligencji w obszarach będących w ich właściwości i w zakresie zadań określonych w ustawie. PARP podlega ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego i współpraca z KRIBSI może prowadzona za pośrednictwem tego ministra. Rozszerzenie katalogu podmiotów w art. 5 ust. 3 o PARP wydaje się w tym kontekście nadmiarowe.

			umiędzynarodowienia gospodarki, w tym eksportu; 4) społeczeństwa informacyjnego; 5) rynku pracy i kapitału ludzkiego; 6) regionalnego. Jednocześnie na mocy ustawy o likwidacji Fundacji Platforma Przemysłu Przyszłości z dnia 19 listopada 2024 r. (Dz.U.2024.1823) i jej art.1 z dniem 1 stycznia 2025 r. zadania Platformy przejęła Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, utworzona na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Jednym z zadań Fundacji Platforma Przemysłu Przyszłości było, a jest teraz zdaniem PARP Celem Fundacji Platforma Przemysłu Przyszłości, zwanej dalej "Platformą", jest działanie na rzecz wzrostu konkurencyjności przedsiębiorców poprzez wspieranie ich transformacji cyfrowej w zakresie procesów, produktów i modeli biznesowych, wykorzystujących najnowsze osiągnięcia z dziedziny automatyzacji, sztucznej inteligencji, technologii teleinformatycznych oraz komunikacji pomiędzy maszynami oraz człowiekiem a maszynami z uwzględnieniem odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa tych rozwiązań. Stąd uzasadnione jest włączenie PARP do procesów współpracy z Komisję Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji w zakresie projektowanej ustawy.	
33.	Rozdział 2 (art. 5 – art. 40)	NCBR	Brakuje przepisów umożliwiających podejmowanie decyzji w trybie pilnym, szczególnie w przypadku nagłych incydentów związanych z wykorzystaniem SSI. (W razie incydentu nie ma czasu na zwoływanie posiedzeń Komisji.)	Uwaga uwzględniona. Tryb pilny wydawania decyzji został przewidziany w art. 47.
34.	Art. 5 ust. 3 pkt 1	UKNF	W ocenie Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (dalej również jako: "UKNF") dopisek "i w ustawie" nie jest wystarczająco precyzyjny. Zasadnym jest jasne określenie w projekcie ustawy o systemach sztucznej inteligencji (dalej jako: "projekt ustawy" lub "projekt") zakresu spraw, w zakresie których Komisja Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligncji (dalej również jako: "Komisja" lub "KRiBSI") współpracuje z Komisją Nadzoru Finansowego (dalej również jako: "KNF"), tj. podobnie jak w przypadku innych podmiotów wskazanych w art. 5 ust. 3 projektu ustawy. Aktualnie w projekcie brak jest szczególnych przepisów	Uwaga wyjaśniona Projektodawca zauważa potrzebę ustalenia i wypracowania zasad współpracy pomiędzy obydwoma organami w zakresie spraw dotyczących systemów sztucznej inteligencji. W oparciu o wskazany przepis ustawy. Współpraca obejmować powinna również kwestię wzajemnej wymiany informacji z poszanowaniem przepisów RODO oraz tajemnic prawnie chronionych.

odnoszących się bezpośrednio do Komisji Nadzoru Finansowego. Nie jest więc wiadomym, na jakiej zasadzie współpraca pomiędzy Komisją a KNF powinna przebiegać oraz w odniesieniu do jakich zagadnień będzie miała miejsce.

Ponadto, w zwiazku z obowiazkiem współpracy pomiedzy KRiBSI a Komisja Nadzoru Finansowego, należy wprowadzić rozwiązanie umożliwiające wymianę informacji pomiędzy tymi organami, w tym informacji stanowiących tajemnicę prawnie chronioną, w zakresie niezbednym do wykonywania ich ustawowo określonych zadań. Projektowane w art. 111 projektu ustawy brzmienie nowego art. 17h ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (dalej: "ustawa o nadzorze nad rynkiem finansowym"), ograniczone do deklaratywnego stwierdzenia, że: "Komisja współpracuje z Komisja Bezpieczeństwa i Rozwoju Sztucznej Inteligencji.", może w praktyce utrudniać, a czasem wrecz uniemożliwiać te współprace. W ocenie UKNF przewidziana w art. 5 ust. 3 pkt 1 projektu ustawy współpraca pomiędzy Komisją Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji a Komisja Nadzoru Finansowego "w zakresie spraw, o których mowa w art. 74 ust. 6 rozporządzenia 2024/1689 i w ustawie", uzasadnia zmiane brzmienia projektowanego art. 17h ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym w taki sposób aby wskazywał on również na dokonywanie wzajemnej wymiany informacji lub dokumentów, w tym informacji chronionych na podstawie odrębnych ustaw, w zakresie niezbędnym do wykonywania ustawowo określonych zadań ww. organów. Propozycję zmiany brzmienia projektowanego art. 17h ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym UKNF przedstawił w uwadze do art. 111 projektu ustawy poniżej.

Niezależnie od powyższego, UKNF ponownie wskazuje również, że z całokształtu projektu ustawy nie wynika jednoznacznie rola Komisji Nadzoru Finansowego w kontekście sprawowania nadzoru nad systemami sztucznej inteligencji (dalej jako: "systemy AI") wysokiego ryzyka. Projekt – w aktualnym kształcie – nie przewiduje zmian zapewniających stosowanie art. 74 ust. 6 rozporządzenia

Określenie kazuistyczne zasad współpracy w projekcie ustawy wydaje się to jednak na ten moment niemożliwe. Należy bowiem wskazać, że projekt reguluje materię dotychczas nieznaną polskiemu prawu, podlegającą ciągłym i szybkim zmianom zmierzającym w niejednoznacznym do określenia kierunku.

W zakresie uwagi do art. 17h ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym należy wskazać, że otrzymał on następujące brzmienie:

"Art.17h. Komisja współpracuje z Komisją Bezpieczeństwa i Rozwoju Sztucznej Inteligencji. Komisja oraz Komisja Bezpieczeństwa i Rozwoju Sztucznej Inteligencji dokonują wzajemnej wymiany informacji lub dokumentów, w tym informacji chronionych na podstawie odrębnych ustaw, w zakresie niezbędnym do wykonywania ich ustawowo określonych zadań.".

Jednocześnie w zakresie uwag dotyczących systemów wysokiego ryzyka wyjaśniamy, że regulacje w tym zakresie zostaną objęte odrębnym aktem prawnym, nad którym prace rozpoczną się w 2025 r. I to tym aktem prawnym zostaną określone pozostałe organy nadzoru w zakresie sztucznej inteligencji oraz zostanie określona ich rola.

Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 300/2008, (UE) nr 167/2013, (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 i (UE) 2019/2144 oraz dyrektyw 2014/90/UE, (UE) 2016/797 i (UE) 2020/1828 (akt w sprawie sztucznej inteligencji) (dalej jako: "rozporządzenie 2024/1689"), tj. ustanawiających KNF organem nadzoru w zakresie dotyczącym systemów AI wysokiego ryzyka wprowadzonych do obrotu, oddanych do użytku lub wykorzystywanych przez instytucje finansowe.

W tym zakresie należy zauważyć, że zgodnie z art. 74 ust. 6 i 7 rozporzadzenia 2024/1689, organem właściwym (organem nadzoru rynku) jest odpowiedni organ krajowy odpowiedzialny za nadzór finansowy nad instytucjami finansowymi podlegającymi przepisom prawa Unii Europejskiej dotyczacym usług finansowych, o ile państwo członkowskie, w drodze odstępstwa, nie wyznaczy innego odpowiedniego organu jako organu nadzoru rynku. Wprawdzie art. 5 ust. 1 projektu ustawy stwierdza, że KRiBSI jest organem nadzoru rynku w zakresie systemów sztucznej inteligencji, jednak powstaje tu pewnego rodzaju kolizja z art. 74 ust. 6 rozporządzenia 2024/1689, a redakcja art. 5 ust. 3 pkt 1 projektu ustawy nie rozstrzyga tej kolizji w sposób dostateczny, zwłaszcza biorac pod uwage hierarchie źródeł prawa. Z tych wzgledów w ocenie UKNF projekt ustawy powinien w sposób precyzyjny określać, czy do celów realizacji nadzoru nad systemami AI wysokiego ryzyka, o którym mowa w art. 74 ust. 6 rozporządzenia 2024/1689, zastosowanie znajdzie model opisany w tym przepisie, czy też nadzór ten, na zasadzie odstępstwa od ww. przepisu, będzie sprawowany przez inny odpowiedni organ.

Przyjmując do wiadomości wyjaśnienia projektodawcy, iż regulacje dotyczące systemów AI wysokiego ryzyka będą przedmiotem regulacji w ramach kolejnego projektu legislacyjnego, co wynika z harmonogramu wdrożenia rozporządzenia 2024/1689 oraz konieczności stworzenia norm i standardów potrzebnych do kompleksowego uregulowania zastosowania systemów AI

			wysokiego ryzyka, o których mowa w art. 6 rozporządzenia 2024/1689 (i które to obowiązki wchodzą w życie kolejno w sierpniu 2026 i 2027 r.), UKNF stoi na stanowisku, że już na etapie konstruowania fundamentalnych rozwiązań ustrojowych wskazanym jest jednoznaczne przesądzenie roli KNF w tym zakresie.	
35.	Art. 5 ust. 3 pkt 10	KRRiT	Z aprobatą przyjmuję uwzględnienie w aktualnym projekcie ustawy postulatu KRRiT odnośnie dodania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do kręgu podmiotów, z którymi współpracować ma ww. Komisja (art. 5 ust. 3 pkt 10 projektu). Jest to niezbędne do właściwego stosowania unijnego Aktu w sprawie sztucznej inteligencji na poziomie krajowym. Zaproponowany w tym zakresie przepis powinien jednak otrzymać następujące brzmienie, by w pełni korelować z przywołanym w nim art. 1a ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji: "10) Krajową Radą Radiofonii i Telewizji - w zakresie spraw związanych z systemami sztucznej inteligencji generującymi obrazy, treści audio lub wideo w zakresie, który obejmuje działalność dostawców usług medialnych oraz platform udostępniania wideo, o których mowa w art. 1a ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1722 oraz z 2024 r. poz. 96 i 1222)".	Uwaga uwzględniona Zmieniono treść przepisu zgodnie z propozycją wskazaną w uwadze.
36.	Art. 6	UOKiK	Ponadto, wobec nieuwzględniania uwagi dotyczącej określenia w przepisach projektowanej ustawy zasad oraz instrumentów współpracy w ramach realizacji zadań przewidzianych tym projektem (Ad art. 6 projektu ustawy), ponownie dostrzegam brak podstaw prawnych do działania w przedmiotowym zakresie, co w konsekwencji uniemożliwi realizację przez organy współpracujące, w tym Prezesa UOKiK, obowiązków wynikających z projektu. Mając na uwadze powyższe, widząc potrzebę pogłębionej współpracy w zakresie uregulowania przyszłej współpracy z Komisją Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji, dalej deklaruję pełne zaangażowanie w zakresie przygotowania omawianej ustawy.	Uwaga wyjaśniona Projektodawca zauważa potrzebę ustalenia i wypracowania zasad współpracy pomiędzy obydwoma organami. Określenie kazuistyczne zasad współpracy w projekcie ustawy wydaje się jednak na ten moment niemożliwe. Należy bowiem wskazać, że projekt reguluje materię dotychczas nieznaną prawu, podlegającą ciągłym i szybkim zmianom zmierzającym w niejednoznacznym do określenia kierunku.

37.	Art. 6 ust. 2	ZPP	Rozszerzyć skład Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji o przedstawicieli środowisk naukowych (uniwersytety, instytuty badawcze), organizacji zrzeszających przedsiębiorców (izby gospodarcze, stowarzyszenia branżowe) oraz ekspertów reprezentujących organizacje społeczne, co zapewni szeroką perspektywę i dostęp do najnowszych osiągnięć.	Uwaga wyjaśniona Projektodawca nie przewiduje rozszerzania składu KRiBSI o wskazane w uwadze podmioty z uwagi na charakter wykonywanych zadań. Skład Komisji uwzględnia instytucje kluczowe dla nadzoru nad sztuczną inteligencją z wysokim poziomem niezależności.
38.	Art. 6 ust. 2	RPP	Zgodnie z art. 6-8 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz.U. z 2024 r. poz. 581), pacjent ma prawo do świadczeń zdrowotnych. Zgodnie z art. 23 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, pacjent ma prawo do dostępu do dokumentacji medycznej dotyczącej jego stanu zdrowia oraz udzielonych mu świadczeń zdrowotnych. Dane zawarte w dokumentacji medycznej podlegają ochronie określonej w niniejszej ustawie oraz w przepisach odrębnych. W kontekście przedmiotowych praw pacjenta, Rzecznik prowadzi m.in. postępowania w sprawie naruszenia zbiorowych praw pacjentów (na wzór postępowań dotyczących ochrony konsumentów), a także działania systemowe. Obszar medycyny jest jednym z tych obszarów, w którym przewiduje się wzrost znaczenia sztucznej inteligencji m.in. w zakresie pozyskiwania i analizy danych zdrowotnych celem wykorzystania wyników takiej analizy przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych, a także zastosowania technologii do udzielania świadczeń (np. w obszarze terapii, co może być dozwolone, jeśli nie stanowi zakazanej przez rozporządzenie tzw. praktyki polegającej na manipulacji lub wykorzystaniu). Dodatkowo, ważnym zagadnieniem będzie ochrona tajemnicy danych medycznych wykorzystywanych przy tej technologii, a także kwestia zgody na ich udostępnianie i przetwarzanie. Rzecznik Praw Pacjenta spodziewa się wzrostu zgłoszeń w tym temacie. Tym samym, przedstawiciel Rzecznika Praw Pacjenta powinien być stałym członkiem Komisji, analogicznie jak ma to miejsce	Projektodawca nie przewiduje rozszerzania składu KRiBSI o wskazane w uwadze podmioty. Podmioty te będą mogły być jednak zapraszane w razie potrzeby na posiedzenia Komisji bez prawa głosu. Zagadnienie praw pacjenta, ochrony tajemnicy danych medycznych wykorzystywanych w ramach systemów sztucznej inteligencji, a także kwestia zgody na ich udostępnianie i przetwarzanie stanowi niewątpliwie istotne zagadnienie oparte na wiedzy specjalistycznej. Stad też, aby zabezpieczyć te kwestie Rzecznik Praw Pacjenta został wskazany jako organ uprawniony do zgłoszenia kandydatów do Społecznej Rady ds. Sztucznej Inteligencji, będącego ciałem opiniodawczo-doradczym KRIBSI.

			z przedstawicielem Rzecznika Praw Dziecka a także Prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, szczególnie iż Rzecznik Praw Pacjenta prowadzi postępowania administracyjne z obszaru ochrony praw jednostki.	
39.	Art. 6 ust. 2	RPD	W przekazanych do Ministerstwa Cyfryzacji uwagach do projektu ustawy w brzmieniu z dnia 15 października 2024 r. Rzecznik Praw Dziecka wskazywał na ryzyko pojawienia się konfliktu interesów – zarówno o charakterze merytorycznym, jak i czasowym – wynikającego z powierzenia przedstawicielom organów państwowych zadań i kompetencji w ramach prac Komisja Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji (dalej: "Komisja") przewidzianej w projekcie. Przyjęta w projekcie koncepcja składu Komisji nadal budzi wątpliwości, ponieważ w jej przepisach nie usunięto problemu związanego z potencjalną kolizją zadań i kompetencji organów w niej uczestniczących. Mając na uwadze powyższe, Rzecznik Praw Dziecka postuluje o wykreślenie jego przedstawiciela z listy członków Komisji wymienionych w art. 6 ust. 2 projektowanej ustawy. W planowanym modelu działania Komisji i zakresie jej zadań obecność przedstawiciela Rzecznika byłaby nie do pogodzenia z ustrojową pozycją Rzecznika Praw Dziecka oraz z kompetencjami RPD wskazanymi w Konstytucji RP i ustawie z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka. Przede wszystkim Rzecznik Praw Dziecka, zgodnie z przywołaną ustawą i art. 72 Konstytucji RP jest organem konstytucyjnym, który stoi na straży praw dziecka określonych w Konstytucji RP, Konwencji o prawach dziecka oraz innych aktach prawnych, działając z poszanowaniem odpowiedzialności, praw i obowiązków rodziców. Tym samym Rzecznik Praw dziecka nie może być traktowany jako organ stanowiący część administracji rządowej czy samorządowej godnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka, w ramach wykonywania swoich zadań Rzecznik jest niezależny od innych organów państwowych i odpowiada wyłącznie przed Sejmem na zasadach określonych w tej ustawie. Chociaż	Rzecznik Praw Dziecka został wyłączony ze składu Komisji.

ustawodawca nie przyznaje Rzecznikowi Praw Dziecka wprost atrybutu "niezawisłości" w znaczeniu stosowanym wobec sędziów, to celowościowa wykładnia przepisów ustawy o Rzeczniku Praw Dziecka prowadzi do wniosku, że przysługuja mu analogiczne gwarancje, umożliwiające mu działanie w sposób zgodny z własnym sumieniem i wolny od nacisków zewnetrznych. Z tego względu przyznanie przedstawicielowi RPD funkcji członka Komisji, która wydaje decyzje administracyjne i postanowienia, rodzi istotne watpliwości. Byłoby to sprzeczne z ustrojową rola Rzecznika jako organu ochrony praw dziecka, gwarantowanej przez Konstytucję RP i ustawę z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka. Co więcej, decyzje administracyjne i postanowienia wydawane przez Komisję mogą stać się przedmiotem skarg kierowanych do Rzecznika Praw Dziecka w przypadku naruszenia praw dziecka w zwiazku z rozstrzygnieciami dotyczacymi operatorów systemów sztucznej inteligencji. Czynne uczestnictwo przedstawiciela Rzecznika Praw Dziecka w codziennych pracach Komisji doprowadziłoby do sytuacji, w której Rzecznik oceniałby potencjalnie – działania podejmowane również przez swojego przedstawiciela. Godziłoby to bezpośrednio w zasade niezależności RPD i byłoby też sprzeczne z obowiazkiem "bezstronności", o którym mowa w ślubowaniu Rzecznika Praw Dziecka składanym przed Sejmem RP. Za wykreśleniem przedstawiciela RPD ze składu członków Komisji z powodu zaistnienia potencjalnego konfliktu interesu przemawia też to, że Rzecznik Praw Dziecka został w Polsce wyznaczony jako jeden z organów ochrony praw podstawowych w rozumieniu art. 77 rozporządzenia 2024/1689, z którym ma współpracować Komisja

Wobec powyższego, w celu zachowania ustrojowej pozycji i niezależności Rzecznika Praw Dziecka oraz uniknięcia konfliktu interesów, zasadne jest wykreślenie przedstawiciela RPD ze składu Komisji, tj. z katalogu podmiotów wymienionych w art. 6 ust. 2 projektowanej ustawy.

Nie budzi natomiast wątpliwości przyznanie na podstawie art. 25 projektowanej ustawy Rzecznikowi Praw Dziecka prawa do

			zgłaszania kandydatów do Społecznej Rady ds. Sztucznej Inteligencji, która będzie pełniła funkcje opiniodawczo-doradcze na rzecz Komisji stanowiąc głos niezależnych ekspertów w przedmiocie technicznych, organizacyjnych, ekonomicznych oraz prawnych aspektów stosowania systemów sztucznej inteligencji.	
40.	Art. 6 ust. 2	IAB Polska	Rozszerzenie składu Komisji o przedstawicieli środowisk akademickich, naukowych oraz podmiotów społeczeństwa obywatelskiego i sektora przemysłowego Komisja jako organ nadzorujący różne obszary zastosowania AI, powinna uwzględniać szeroką reprezentację interesariuszy, co przyczyni się do skuteczniejszego i bardziej zrównoważonego zarządzania tym obszarem. Włączenie przedstawicieli tych środowisk pozwoli na: 1. Lepszą reprezentację rynku – uwzględnienie głosu sektorów bezpośrednio dotkniętych regulacjami Komisji, co zapewni większą przejrzystość i akceptację jej działań. 2. Dostęp do wiedzy eksperckiej – zaangażowanie specjalistów z obszarów AI pozwoli na bardziej merytoryczne i innowacyjne podejście do regulacji oraz oceny ryzyka i skutków technologii. Takie rozwiązanie nie naruszy jej niezależności instytucjonalnej. Wręcz przeciwnie – udział niezależnych przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego ograniczy ryzyko wpływu zamkniętych grup interesów oraz pozwoli na uwzględnienie różnych perspektyw w procesie decyzyjnym.	Uwaga wyjaśniona Projektodawca nie przewiduje rozszerzania składu KRiBSI o wskazane w uwadze podmioty. Skład Komisji uwzględnia instytucje kluczowe dla nadzoru nad sztuczną inteligencją z wysokim poziomem niezależności.
41.	Art. 6 ust. 2	Rzecznik Finansowy	W naszej opinii zasadne jest ponowne rozważenie składu Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji oraz działającej przy Komisji Społecznej Rady do spraw Sztucznej Inteligencji oraz dołączenie do Komisji przedstawiciela Rzecznika Finansowego.	Uwaga wyjaśniona W ramach członków Komisji został już zaproponowany przedstawiciel Komisji Nadzoru

Działania w zakresie podmiotów rynku finansowego są podejmowane, nie tylko przez organ nadzoru rynku, ale również przez Rzecznika Finansowego, w tym w szczególności w odniesieniu do bezpośredniego kontaktu ze sprawami indywidulanych klientów podmiotów rynku finansowego.

Podstawowym celem Rzecznika Finansowego jest ochrona klientów podmiotów rynku finansowego i reprezentowanie ich interesów. W tym celu Rzecznik Finansowy wykorzystuje wszelkie dostępne narzędzia służące ich ochronie – tj. m.in. interwencje, poradnictwo, wydawanie istotnych poglądów czy inicjowanie oraz udział w postępowaniach sądowych. Stopień skomplikowania konstrukcji usług na rynku finansowym wymaga szerokiej i różnorodnej wiedzy oraz wpływu tych usług na życie jednostek, wobec przyjmowania przez nie często wieloletnich zobowiązań finansowych.

Zważyć należy, że AI jest już w chwili obecnej powszechnie wykorzystywana przez podmioty rynku finansowego, takie jak banki czy zakłady ubezpieczeń, także - a może nawet przede wszystkim w relacjach z klientami takich podmiotów. Wobec powyższego wykorzystanie sztucznej inteligencji odnosi się bezpośrednio do podmiotów, na straży których interesów stoi Rzecznik Finansowy. Postep technologiczny zapewne wymusi coraz szersze stosowanie sztucznej inteligencji w relacjach z klientami podmiotów rynku finansowego, co z kolei oznacza, że Rzecznik Finansowy i jego biuro są żywotnie zainteresowani aktywnym udziałem w pracach Komisji i Rady, celem zabezpieczenia interesów klientów, którzy wchodzić beda w interakcje z systemami sztucznej inteligencji, wykorzystywanych przez podmioty rynku finansowego. Chatboty i wirtualni asystenci mogą być wykorzystywani do tworzenia spersonalizowanych porad finansowych lub rekomendacji uwzględniających historię finansową klienta. W tym kontekście nie można wykluczyć wykorzystywania przez systemy AI swoistych technik manipulacyjnych, które w efekcie mogłyby wpływać np. na decyzje w zakresie wysokości zaciągniętego zobowiązania. Systemy AI odgrywają również coraz ważniejszą rolę w procesach oceny ryzyka kredytowego czy ubezpieczeniowego. Stosowane przez

Finansowego. Organ ten odznacza się wysokim stopniem niezależności oraz jest instytucją kluczową dla nadzoru nad sztuczną inteligencją. Nie znajduje uzasadnienia wskazanie w śród grona Członków Komisji dodatkowego podmiotu podejmującego działania w zakresie podmiotów rynku finansowego.

Rzecznik Finansowy będzie mógł uczestniczyć w posiedzeniach Komisji beż prawa głosu.

podmioty rynku finansowego algorytmy uczenia maszynowego mogą analizować i aktualizować swoje modele oceny w oparciu o nowe dane i zmieniające się warunki dotyczące np. historii kredytowej klientów, poziomu zadłużenia, płynności finansowej oraz zmiennych makroekonomicznych. Systemy AI wchodzą obecnie coraz częściej w bezpośrednią interakcję z klientami podmiotów rynku finansowego.

Systemy AI mogą być również wykorzystywane do obsługi reklamacji czy rozpatrywania roszczeń klientów podmiotów rynku finansowego. Sposób wprowadzanie w życie automatyzacji tych procesów ściśle wiąże się z rolą Rzecznika Finansowego, który reprezentuje interesy klientów podmiotów rynku finansowego. Dodatkowo reprezentacja Rzecznika Finansowego może dostarczyć Komisji niezbędnej perspektywy użytkowników końcowych tych technologii na rynku finansowym.

Co równie istotne, wśród spraw, które klienci podmiotów rynku finansowego kierują do Rzecznika Finansowego, znajdują się już teraz te związane z AI. Zgodnie bowiem z art. 105a ust. 1a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1646 z późn. zm.): Banki, inne instytucje ustawowo upoważnione do udzielania kredytów, instytucje pożyczkowe oraz podmioty, o których mowa w art. 59d ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, a także instytucje utworzone na podstawie art. 105 ust. 4, moga w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego podejmować decyzje, opierając się wyłącznie na zautomatyzowanym przetwarzaniu, w tym profilowaniu, danych osobowych - również stanowiących tajemnicę bankową - pod warunkiem zapewnienia osobie, której dotyczy decyzja podejmowana w sposób zautomatyzowany, prawa do otrzymania stosownych wyjaśnień co do podstaw podjętej decyzji, do uzyskania interwencji ludzkiej w celu podjecia ponownej decyzji oraz do wyrażenia własnego stanowiska. Podobne uprawnienia osobie, wobec której podejmowane są decyzje w oparciu o wyłącznie zautomatyzowane przetwarzanie w celu dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego oraz likwidacji szkody przyznaje art. 41 ust. 1a

ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 838 z późn. zm.). Z kolei zgodnie z art. 86 ust. 1 rozporządzenia 2024/1689: Każda osoba, na która AI ma wpływ, bedaca przedmiotem decyzji podjętej przez podmiot stosujący na podstawie wyników systemu AI wysokiego ryzyka wymienionego w załaczniku III, z wyjatkiem systemów wymienionych w pkt 2 tego załącznika, która to decyzja wywołuje skutki prawne lub w podobny sposób oddziałuje na tę osobę na tyle znacząco, że uważa ona, iż ma to niepożadany wpływ na jej zdrowie, bezpieczeństwo lub prawa podstawowe, ma prawo uzyskania od podmiotu stosującego jasnego i merytorycznego wyjaśnienia roli tego systemu AI w procedurze podejmowania decyzji oraz głównych elementów podjętej decyzji. Tym samym, Rzecznik Finansowy mógłby zapewnić wydatne wzmocnienie kompetencji Komisji m.in. w zakresie ochrony praw klientów wprowadzanych przez rozporzadzenie 2024/1689.

W składzie Komisji nie uwzględniono bezpośrednich przedstawicieli ochrony klientów podmiotów rynku finansowego, co może ograniczać merytoryczne kompetencje Komisji w nadzorze nad tym obszarem. W tym kontekście, Rzecznik Finansowy jako instytucia odpowiedzialna za wspieranie klientów podmiotów rynku finansowego, mógłby wesprzeć prace Komisji w zakresie zagrożeń systemów AI na rynku finansowym. Pozwoliłoby to lepiej zintegrować działania Komisji z wymogami regulacyjnymi. Brak udziału Rzecznika Finansowego w Komisji mógłby prowadzić do osłabienia zakresu ochrony praw klientów podmiotów rynku finansowego, którzy z każdym rokiem powierzają Rzecznikowi Finansowemu coraz więcej spraw dotyczących ich żywotnych interesów. Członkostwo Rzecznika Finansowego w Komisji może mieć wpływ na skuteczny nadzór nad funkcjonowaniem algorytmów, zapobieganie potencjalnym nadużyciom ze strony podmiotów rynku finansowego jak również może wesprzeć wdrażanie technologii sztucznej inteligencji w sposób przejrzysty, z poszanowaniem praw klientów pomiotów rynku finansowego. Jest to szczególnie ważne dla osób wykluczonych cyfrowo lub z innych względów mających trudności na rynku finansowym, którzy mogą być szczególnie narażeni na nadużycia związane z działaniem algorytmów.

Wprawdzie przepisy ujęte w przekazanej do ponownych konsultacji wersji projektu przewidują możliwość uczestnictwa w posiedzeniach Komisji przedstawiciela podmiotu publicznego, jednak wyłącznie z głosem doradczym (art. 6 ust. 3 pkt 1). Dodatkowo udział takich osób zależy od zaproszenia przez Przewodniczącego Komisji. Taki mechanizm może nie odpowiadać zakresowi odziaływania systemów AI w obszarze rynku finansowego i potencjalnie ograniczać realną możliwość odpowiedniej ochrony klientów podmiotów rynku finansowego w sprawach dotyczących regulacji systemów AI, których wyniki działania bezpośrednio ich dotyczą. Konsumenci na rynku finansowym należą do grupy podmiotów wrażliwych, mogących w szczególny sposób odczuć negatywny wpływ systemów AI na ich prawa i interesy.

Dla zapewnienia ochrony praw klientów podmiotów rynku finansowego niewątpliwe znaczenie ma przymiot niezależności charakteryzujący instytucję Rzecznika Finansowego. Rzecznik Finansowy jest powoływany przez Prezesa Rady Ministrów i od momentu powołania działa w sposób całkowicie samodzielny. Rzecznik Finansowy znajduje się poza strukturą administracji rządowej, zaś swoją funkcję pełni kadencyjnie (zob. art. 12 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej; dalej ustawa o Rzeczniku Finansowym). Podstawowym celem Rzecznika Finansowego jest zapewnienie ochrony praw i interesów klientów podmiotów rynku finansowego. Jest on tylko i aż gwarantem tego, że każdy obywatel pokrzywdzony wskutek działań podmiotów rynku finansowego będzie mógł otrzymać należną mu ochronę.

Swoista rola instytucji Rzecznika Finansowego znajduje swoje odzwierciedlenie również w toku procesów legislacyjnych mających na celu zapewnienie stosowania regulacji unijnych w krajowym porządku prawnym w obszarze rynku finansowego. Jedynie jako

			przykład można podać ustawę z dnia z dnia 20 grudnia 2024 r. o podmiotach obsługujących kredyty i nabywcach kredytów, która weszła w życie w dniu 19 lutego 2025 r. i która wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2167 z dnia 24 listopada 2021 r. w sprawie podmiotów obsługujących kredyty i nabywców kredytów oraz w sprawie zmiany dyrektyw 2008/48/WE i 2014/17/UE (Dz. Urz. UE L 438 z 08.12.2021, str. 1). Ustawa z dnia 20 grudnia 2024 r. wprowadza również zmiany w ustawie o Rzeczniku Finansowym i w tym zakresie zapewnia stosowanie regulacji unijnych w zakresie roli właściwych organów w procedurze rozpatrywania skarg kredytobiorców dotyczących nabywców kredytów, podmiotów obsługujących kredyty i dostawców usług obsługi kredytów (art. 24 ust. 3 ww. dyrektywy). W przypadkach, w których zastrzeżenia formułowane w reklamacjach przez kredytobiorców, będących osobami fizycznymi, wobec ww. podmiotów nie zostaną uwzględnione, kredytobiorca będzie miał możliwość złożenia wniosku o podjęcie interwencji przez Rzecznika Finansowego (czyli skargi). Ewentualna interwencja Rzecznika Finansowego będzie odbywać się na takich samych zasadach jak w przypadku działań dotyczących interwencji względem innych podmiotów rynku finansowego, w odniesieniu do których Rzecznik podejmuje działania już od wielu lat.	
42.	Art. 6 ust. 2	RMŚP	W treści art. 6 ust. 2 Projektu wskazano, żw stałymi członkami Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji będą przedstawiciele tylko niektórych organów ochrony prawa, w tym min. in.: Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Państwowej Inspekcji Pracy. W takich okolicznościach, dla skutecznego urzeczywistnienia równowagi interesów partnerów społecznych, w skład Komisji powinien zostać włączony także przedstawiciel Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, jako posiadający prawo głosu reprezentant środowiska przedsiębiorców. Postulat taki zgłaszany był również przez organizacje przedsiębiorców podczas dotychczasowych konsultacji Projektu. Realizacja postulatu wymaga: w art. 6 ust. 2:	Uwaga wyjaśniona Skład Komisji uwzględnia instytucje kluczowe dla nadzoru nad sztuczną inteligencją. Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców nie spełnia w pełni kryterium przyjętego przez projektodawcę. Bedzie natomiast mógł uczestniczyć w posiedzeniach Komisji bez prawa głosu.

			1. w pkt 7) in fine zastąpienia kropki średnikiem oraz 2. dodania do proponowanej treści art. 7 ust. 2 Projektu – pkt 8 w brzmieniu: "8) Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców." Znaczenie oraz zasięg oddziaływania przedmiotu regulacji Projektu może dotyczyć nieograniczonego kręgu podmiotów z różnych sektorów niezależnie od ich wielkości, również mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców. Proponowana zmiana nie ma negatywnego wpływu na realizację celów Projektu i z przytoczonych względów powinna zostać uwzględniona.	
43.	Art. 6 ust. 2	UP RP	Jednym z zadań Komisji będzie podejmowanie działań mających na celu monitorowanie innowacyjności w obszarze badań i stosowania systemów sztucznej inteligencji oraz działanie na rzecz rozwoju innowacji w obszarze systemów sztucznej inteligencji. W tym zakresie zasadne może być podjęcie współpracy z Urzędem Patentowym. W związku z powyższym należałoby rozważyć, czy przedstawiciel Urzędu Patentowego nie powinien być członkiem Komisji, o której mowa w art. 6 ust. 2 projektu.	Uwaga wyjaśniona Skład Komisji uwzględnia instytucje kluczowe dla nadzoru nad sztuczną inteligencją z wysokim poziomem niezależności. Urząd Patentowy nie spełnia wskazanych przesłanek. Nadzór nad działalnością Urzędu Patentowego sprawuje z ramienia Rady Ministrów minister właściwy do spraw gospodarki.
44.	Art. 6 ust. 2	Konfederacj a Lewiatan	Uwagi: Jeśli Komisja Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji ma skutecznie nadzorować różnorodne obszary zastosowań sztucznej inteligencji i sprostać wyzwaniom związanym z jej dynamicznym rozwojem, konieczne jest rozszerzenie jej składu. Obecnie Komisja ma się składać wyłącznie z przedstawicieli różnych instytucji państwowych, co może ograniczać jej perspektywę i dostęp do specjalistycznej wiedzy. Dlatego też proponujemy, aby skład Komisji został poszerzony o przedstawicieli środowisk naukowych, takich jak uniwersytety, instytuty badawcze czy organizacje pozarządowe zajmujące się badaniami nad sztuczną inteligencją. Ich udział zapewniłby Komisji dostęp do najnowszych osiągnięć naukowych, innowacyjnych rozwiązań oraz umożliwiłby identyfikację potencjalnych zagrożeń i wyzwań związanych z rozwojem sztucznej inteligencji.	Uwaga wyjaśniona Projektodawca nie przewiduje rozszerzania składu KRiBSI o wskazane w uwadze podmioty. Skład Komisji uwzględnia instytucje kluczowe dla nadzoru nad sztuczną inteligencją z wysokim poziomem niezależności.

Ponadto, istotne jest również włączenie do Komisji przedstawicieli organizacji zrzeszających przedsiębiorców, takich jak izby gospodarcze, stowarzyszenia branżowe czy związki pracodawców. Ich udział pozwoliłby na uwzględnienie perspektywy przedsiębiorców, praktycznych aspektów wdrażania sztucznej inteligencji w przedsiębiorstwach oraz ocenę wpływu regulacji na rozwój gospodarczy.

Co więcej, stały skład Komisji budzi wątpliwości co do zasadności udziału np. Rzecznika Praw Dziecka przy jednoczesnym wykreśleniu RPO. Brak też zasadności udziału w Komisji Prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych - jaki bowiem procent systemów będzie dotyczył tej dziedziny.

Rozszerzenie składu Komisji o przedstawicieli środowisk naukowych i przedsiębiorców przyczyni się do zwiększenia jej efektywności, umożliwi podejmowanie bardziej kompleksowych i zrównoważonych decyzji oraz zapewni legitymizację jej działań w oczach społeczeństwa.

Udział w pracach Komisji przedstawicieli społecznych, takich jak eksperci, naukowcy czy przedstawiciele organizacji pozarządowych, nie będzie sprzeczny z celem Ministerstwa, jakim jest zapewnienie, aby Komisja pozostawała wolna od wpływu grup interesu. Przeciwnie – zwiększy to transparentność i legitymizację działań Komisji, zapewniając różnorodne perspektywy przy zachowaniu jej niezależności instytucjonalnej.

Podsumowując, rozszerzenie składu Komisji o przedstawicieli środowisk naukowych, przedsiębiorców i społecznych jest niezbędne dla osiągnięcia celu, jakim jest uczynienie z Komisji nie tylko organu nadzorującego bezpieczeństwo sztucznej inteligencji, ale także wspierającego jej rozwój. Tylko poprzez zapewnienie zróżnicowanych perspektyw i dostęp do specjalistycznej wiedzy, Komisja będzie mogła skutecznie sprostać wyzwaniom związanym z rozwojem sztucznej inteligencji i zapewnić, że jej rozwój będzie służył dobru społeczeństwa.

GIP Projekt ustawy z dnia 15.10.2024 r. przewidywał, że przedstawiciele Uwaga uwzględniona Art. 6 ust. 2 Państwowej Inspekcji Pracy moga uczestniczyć w posiedzeniach pkt 6 Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji (dalej Przedstawiciel Państwowej Inspekcji Pracy został Komisja) bez prawa głosu. W projekcie z dnia 10.02.2025 r., wyłaczony ze składu Komisji. Jednocześnie przekazanym do ponownych uzgodnień wskazano, że przedstawiciel Główny Inspektor Pracy bedzie miał możliwość Państwowej Inspekcji Pracy ma być członkiem Komisji. Udział zgłaszania kandydatów na członków Rady przedstawiciela Państwowej Inspekcji Pracy w pracach Komisji w Społecznej przy Komisji (art. 25 ust. 3 pkt 6). charakterze jej członka budzi poważne zastrzeżenia, biorąc pod uwagę rolę i zakres działania Państwowej Inspekcji Pracy. Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 1712) Państwowa Inspekcja Pracy jest organem powołanym do sprawowania nadzoru i kontroli przestrzegania prawa pracy, w szczególności przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, a także przepisów dotyczących legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej w zakresie określonym w ustawie. Zakres zadań Komisji określony w art. 9 projektu nie mieści sie w zakresie ustawowych zadań Państwowei Inspekcji Pracy. Należy podkreślić, że zgodnie z art. 3 Konwencji Nr 81 Miedzynarodowei Organizacji Pracy dotyczacej inspekcji pracy w przemyśle i handlu: "Do zadań systemu inspekcji pracy bedzie należało: (a) zapewnianie stosowania przepisów prawnych dotyczących warunków pracy i ochrony pracowników przy wykonywaniu ich zawodu (...), (b) dostarczanie informacji i porad technicznych pracodawcom i pracownikom (...), (c) zwracanie uwagi właściwej władzy na uchybienia lub nadużycia (...). Inspektorom pracy moga być powierzane jakiekolwiek inne obowiązki tylko pod warunkiem, że nie będą przeszkadzać w skutecznym wykonywaniu ich zadań głównych ani w jakikolwiek sposób naruszać autorytetu i bezstronności, potrzebnych inspektorom w stosunkach z pracodawcami i pracownikami". Nie budzi watpliwości, że udział przedstawiciela Państwowej Inspekcji Pracy jako członka Komisji będącej organem nadzoru rynku w zakresie systemów sztucznej inteligencji, wykracza poza

zakres działania inspekcji pracy określony ww. Konwencją.

Przedstawiciel Państwowej Inspekcji Pracy jako organu nadzorującego i kontrolującego przestrzeganie prawa pracy nie może brać udziału w procesie wydawania decyzji przez inny organ. Stałoby to w sprzeczności z zasadą działania inspektorów pracy jako niezależnych organów, prowadzących postępowanie kontrolne i stosujących środki prawne na zasadach określonych w ustawie o Państwowej Inspekcji Pracy.

Rozwiązanie zaproponowane w art. 6 ust. 2 pkt 6 projektu stoi również w sprzeczności z art. 79 ust. 2 rozporządzenia 2024/1689, który stanowi, że "W przypadku, gdy organ nadzoru rynku państwa członkowskiego ma wystarczające powody, aby uznać, że system AI stwarza ryzyko, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, organ ten przeprowadza ocene danego systemu AI pod względem jego zgodności ze wszystkimi wymogami i obowiązkami ustanowionymi w niniejszym rozporzadzeniu. Szczególna uwage należy zwrócić na systemy AI stwarzające ryzyko dla grup szczególnie wrażliwych. W przypadku gdy zostanie stwierdzone ryzyko dla praw podstawowych, organ nadzoru rynku informuje o tym również odpowiednie krajowe organy lub podmioty publiczne, o których mowa w art. 77 ust. 1, i współpracuje z nimi w pełnym zakresie". Przywołany przepis przewiduje współprace organu nadzoru rynku i organu lub podmiotu, o których mowa w art. 77 ust. 1, akcentujac jednocześnie odrębność ww. podmiotów. Państwowa Inspekcja Pracy została wskazana w wykazie organów lub podmiotów publicznych, o których mowa w art. 77 ust. 1 rozporządzenia 2024/1689, które nadzorują lub egzekwują przestrzeganie obowiązków wynikających z prawa Unii w zakresie ochrony praw podstawowych, w tym prawa do niedyskryminacji. Państwowa Inspekcja Pracy w obszarze swojej właściwości byłaby wiec organem współpracującym z Komisją na zasadach określonych w art. 5 ust. 3 pkt 4 projektu ustawy w zakresie spraw dotyczących obowiazków wynikających z prawa Unii Europejskiej w zakresie ochrony praw podstawowych. Na rozdzielenie zadań Komisji i organów lub podmiotów określonych w wykazie wskazuje także treść art. 55 ust. 3 projektu ustawy, zgodnie z którym "Jeśli w toku

			postępowania Komisja stwierdzi, że system sztucznej inteligencji stwarza ryzyko dla praw podstawowych osób fizycznych, niezwłocznie informuje o tym krajowe organy lub podmioty określone w wykazie, o którym mowa w art. 77 ust. 2 rozporządzenia 2024/1689". Mając powyższe na uwadze, proponuję wyłączenie przedstawiciela Państwowej Inspekcji Pracy ze składu Komisji.	
46.	Art. 6 ust. 3 pkt 2	Konfederacj a Lewiatan	Propozycja zmiany: 3. Przewodniczący Komisji może zaprosić do udziału w posiedzeniu Komisji wyłącznie z głosem doradczym: () 2) osoby posiadające wiedzę specjalistyczną biegłego w zakresie spraw będących przedmiotem posiedzenia. Uzasadnienie: Zapis nie daje gwarancji procesowych stronie postępowania przed Komisją. Pojęcie "osoba posiadająca wiedzę specjalistyczną" - a nie zawiera jej ustawa Prawo przedsiębiorców, ani też KPA - (jeśli ma do art. 43 zastosowanie?). KPA posługuje się pojęciem "wiadomości specjalnych" i mówi o biegłym - co do osoby którego przyznane są gwarancje procesowe - jak prawo do żądania wyłączenia takiej osoby z postępowania. Przy takim zapisie takich praw brak a musza być one zagwarantowane choćby ze względu na konflikt interesów.	Uwaga wyjaśniona Projektodawca celowo używa pojęcia szerszego "osoby posiadające wiedzę specjalistyczną" niż zaproponowany w uwadze "biegły". Należy wskazać, że w obecnej sytuacji istnieje niewielka liczba biegłych posiadających wiedzę z szerokiego zakresu systemów sztucznej inteligencji. Angażowanie biegłych do wypowiadania się w sprawach będących przedmiotem posiedzenia nie znajduje uzasadnienia i maiłoby negatywne przełożenie na terminowość spraw prowadzonych np. przed sadem gdzie obecność biegłego jest uzasadniana i wymagana prawem. Wiedza jaka jest niezbędna na etapie posiedzeń Komisji często jest skupiona w rękach specjalistów, praktyków stąd też terminologia zastosowana w przedmiotowym przepisie.
47.	Art. 6 ust. 4	Konfederacj a Lewiatan	Brak wynagrodzenia dla członków Komisji może znacząco wpłynąć na jej wydajność i efektywność, szczególnie biorąc pod uwagę rosnącą liczbę obowiązków i złożoność zagadnień wynikających z dynamicznego rozwoju rynku sztucznej inteligencji w Polsce. Komisja, aby sprostać tym wyzwaniom, musi angażować wysokiej klasy specjalistów, których wiedza i doświadczenie są niezbędne do podejmowania trafnych decyzji i skutecznego działania. Brak wynagrodzenia za pracę na rzecz Komisji może zniechęcić takich ekspertów do uczestnictwa w pracach Komisji, co może prowadzić	Uwaga wyjaśniona Projektodawca nie przewiduje wynagrodzenia dla członków KRiBSI, którzy są przedstawicielami wskazanych w art. 6 ust. 2 podmiotów.

48.	Art. 6 ust. 4	IAB Polska	do obniżenia jakości jej pracy, a w konsekwencji do negatywnych skutków dla rozwoju sztucznej inteligencji w Polsce. Pozostawienie kwestii wynagrodzenia członków Komisji uznaniu instytucji delegujących może prowadzić do braku spójności i stabilności w funkcjonowaniu Komisji. Różne instytucje mogą mieć odmienne podejście do kwestii wynagrodzeń, co może powodować konflikty interesów i trudności w zapewnieniu odpowiedniego poziomu finansowania dla wszystkich członków Komisji. Może to również zagrażać niezależności Komisji, gdyż członkowie mogą być bardziej skłonni do reprezentowania interesów instytucji delegujących niż do podejmowania obiektywnych i niezależnych decyzji. Dlatego proponujemy wprowadzenie jasnych i transparentnych zasad wynagradzania członków Komisji, które zapewnią im godziwe wynagrodzenie za ich pracę, adekwatne do ich kwalifikacji, zaangażowania i odpowiedzialności. Zapewnienie wynagrodzenia dla członków Komisji	Uwaga wyjaśniona
			Brak wynagrodzenia dla członków Komisji może negatywnie wpłynąć na jej efektywność, zwłaszcza w kontekście rosnącego zakresu obowiązków wynikających z dynamicznego rozwoju rynku AI. Obecnie projektowane rozwiązanie, pozostawiające kwestię wynagrodzenia w gestii instytucji delegujących członków, nie zapewnia stabilności funkcjonowania Komisji ani odpowiedniej motywacji do zaangażowania w jej prace.	Projektodawca nie przewiduje wynagrodzenia dla członków KRiBSI, którzy są przedstawicielami wskazanych w art. 6 ust. 2 podmiotów.
49.	Art. 6 ust. 4	ZPP	Wprowadzić transparentne zasady wynagradzania członków Komisji, co przyczyni się do przyciągnięcia wysokiej klasy specjalistów oraz zwiększenia niezależności organu.	Uwaga wyjaśniona Projektodawca nie przewiduje wynagrodzenia dla członków KRiBSI, którzy są przedstawicielami wskazanych w art. 6 ust. 2. podmiotów.
50.	Art. 6 ust. 7	PUODO	Art. 6 ust. 7 projektu ustawy: "Udział w posiedzeniu Komisji może odbywać się zdalnie przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej zapewniających komunikację w czasie rzeczywistym". Przepis w obecnym brzmieniu wymaga	Uwaga wyjaśniona Intencją jest zawarcie w ustawie jedynie przepisów niezbędnych oraz przeniesienia regulacji

			doprecyzowania, bowiem projektodawca nie wskazał mechanizmów weryfikacji tożsamości uczestników posiedzenia Komisji (czy uwierzytelnianie następuje poprzez złożenie podpisu elektronicznego, profil zaufany czy inne środki techniczne). Ponadto, brak jest szczegółowych wymagań dotyczących ochrony poufności informacji i zabezpieczenia przed cyberatakami – nie wskazano, czy systemy teleinformatyczne powinny spełniać konkretne standardy, takie jak szyfrowanie end-to-end, a także jakie procedury kontroli dostępu powinny obowiązywać. Kolejną kwestią wymagającą dookreślenia jest sposób rejestrowania i archiwizacji posiedzeń – czy posiedzenia mogą być nagrywane, a jeśli tak, przez jaki okres materiały te będą przechowywane i kto miałby do nich dostęp. Wątpliwości budzi również sposób przeprowadzania głosowań w trybie zdalnym, szczególnie w kontekście zapewnienia tajności i ochrony danych. Przepis wskazuje na konieczność ochrony poufności informacji, lecz nie precyzuje, jakie techniczne środki powinny być stosowane – np. dedykowane systemy do głosowań, podpisy elektroniczne czy mechanizmy audytowania bezpieczeństwa.	dotyczących kwestii technicznych podustawowej. Jednocześnie wyjaśnić należy, że projektodawca nie przewiduje potrzeby i możliwości nagrywania posiedzeń Komisji.
51.	art. 6, 26, 43	Pracodawcy RP	Należy także zwrócić uwagę na nieprecyzyjne kompetencje Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (UODO) w zakresie nadzoru nad AI (odstawa prawna: art. 62-70 AI Act, art. 6, 26, 43 projektu). Projekt przewiduje współpracę Komisji ds. AI z Prezesem UODO, jednak nie określa jego kompetencji w zakresie: • przeprowadzania audytów systemów AI pod kątem ochrony danych osobowych, • monitorowania zgodności systemów AI z RODO, • egzekwowania przepisów w przypadku naruszenia ochrony danych osobowych. Brak szczegółowych regulacji może prowadzić do sytuacji, w której UODO nie będzie miał faktycznych narzędzi do egzekwowania przestrzegania przepisów dotyczących ochrony danych osobowych w systemach AI, co może skutkować naruszeniami praw osób fizycznych. Wobec powyższego apelujemy o określenie kompetencji	Uwaga wyjaśniona Projektodawca zauważa potrzebę współpracy obu organów - PUODO i KRIBSI. Wynika to z przenikania się przepisów rozporządzenia 2024/1689 oraz RODO w przedmiocie spraw dotyczących systemów sztucznej inteligencji. Wstępną podstawę do nawiązania współpracy daje obecnie art. 5 ust. 3 pkt 3 oraz art. 101 projektu ustawy. Kwestie kompetencji UODO dotyczą przepisów RODO i pozostają poza zakresem przedmiotu regulacji projektu ustawy. Dodatkowo w zakresie systemów wysokiego ryzyka, wyjaśniamy że kwestie te będą przedmiotem regulacji w ramach odrębnego procesu legislacyjnego.

			Prezesa UODO w zakresie nadzoru nad AI, aby zapewnić skuteczność egzekwowania przepisów o ochronie danych.	
52.	Art. 7	NCBR	Komisja Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji (Komisja) – tryb powoływania, skład oraz kompetencje Komisji oraz jej Przewodniczącego mają zapewniać skuteczny nadzór nad SSI. Należy jednak zauważyć, że Komisja składa się głównie z przedstawicieli kluczowych instytucji publicznych szczebla administracji rządowej, zaś w składzie nie uwzględniono bezpośrednich przedstawicieli świata nauki i biznesu (B+R), co może ograniczać merytoryczne kompetencje Komisji w nadzorze nad procesami tworzenia SSI. Propozycja zmiany: w składzie Komisji obok przedstawicieli administracji publicznej powinni znajdować się eksperci dziedzinowi związani z rozwojem SSI.	Projektodawca nie przewiduje rozszerzania składu
53.	Art. 7 ust. 3-4	RPD	Z uwagi na konieczność zagwarantowania dzieciom prawa do wyrażania swoich poglądów w sprawach ich dotyczących (art. 12 Konwencji o prawach dziecka, art. 24 Karty praw podstawowych UE), postuluję wprowadzenie do projektowanego art. 7 ust. 3 dodatkowej kategorii podmiotów zapraszanych do udziału w posiedzeniach Komisji z głosem doradczym: przedstawicieli organizacji dzieci i młodzieży (także tych o charakterze prywatnym, np. stowarzyszeń), w zakresie, w jakim przedmiot posiedzenia Komisji dotyczy spraw bezpośrednio wpływających na sytuację dzieci i młodzieży. Obecne brzmienie art. 7 ust. 3 ogranicza tę możliwość wyłącznie do przedstawicieli podmiotów publicznych innych niż członkowie Komisji lub osób z wiedzą specjalistyczną, tymczasem dzieci i młodzież, choć często nie posiadają fachowej wiedzy technicznej lub prawnej, są w wielu przypadkach bezpośrednimi odbiorcami rozwiązań SI (np. w edukacji), a zatem ich głos i doświadczenia stanowią niezbędne źródło informacji przy projektowaniu regulacji oraz przygotowywaniu kampanii informacyjnych dotyczących systemów sztucznej inteligencji. Ponadto, rekomenduję modyfikację art. 7 ust. 4, tak aby zwrot kosztów podróży i noclegów przysługiwał nie tylko za "udział w	Projektowane przepisy umożliwiają udział w posiedzeniu Komisji szerokiej gamie podmiotów w tym podmiotów reprezentujących prawa dzieci. Mając na uwadze zakres przetwarzanych w ramach posiedzeń informacji zasadnym wydaje się pozostawienie takiego rozwiązania. Przepis art. 7 ust. 4 nie wymaga zmiany.

			pracach Komisji", lecz także za udział w jej posiedzeniach na zaproszenie Przewodniczącego. Pozwoli to uniknąć sytuacji, w której młodzi uczestnicy lub inne doraźnie zapraszane podmioty nie mogą w praktyce wziąć udziału w obradach z powodów finansowych. Wprowadzenie tych zmian: zapewni realne uwzględnienie głosu dzieci i młodzieży w procesie kształtowania i stosowania przepisów dotyczących systemów sztucznej inteligencji.	
54.	Art. 7 ust. 9	Konfederacj a Lewiatan	Propozycja zmiany: W posiedzeniu, które dotyczy spraw, w których stroną jest organ, którego przedstawicielem jest członek Komisji, stosuje się przepisy art. 24 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572). O wyłączeniu członka Komisji z udziału w posiedzeniu postanawia Przewodniczący Komisji na wniosek Zastępcy Przewodniczącego, członka Komisji albo z urzędu. Uzasadnienie: Zapis jest niejasny - o jakie sytuacje chodzi? Czy chodzi o sprawy, które prowadzi inny organ wobec przedsiębiorcy czy w których organ jest podmiotem, wobec którego toczy się postępowanie?	Uwaga wyjaśniona W przedmiotowym przepisie chodzi o odzwierciedlenie zasady, zgodnie z którą nikt nie może być sędzią we własnej sprawie. Zatem chodzi tu o sprawę przed Komisją, której wynik będzie bezpośrednio dotyczył członka Komisji.
55.	Art. 9 ust. 5	Pracodawcy RP	Projekt wyposaża Komisję Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji (KRibSi) w szeroką swobodę w ingerencji w stosowanie Ustawy i Aktu o AI w Polsce, co rodzi ryzyko fragmentacji prawa unijnego i różnych interpretacji. Propozycja: Wyraźne wskazanie, że wytyczne krajowe muszą być zgodne z Aktem UE o AI i wytycznymi Biura ds. AI.	Uwaga wyjaśniona Zgodność wytycznych krajowych z Rozporządzeniem 2024/1689 oraz wytycznymi Biura ds. AI wynika wprost z prawa Unii Europejskiej. Dodatkowo należy zauważyć, że art. 11 ust. 2 stanowi, że "W opiniach indywidualnych i wyjaśnieniach, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się zalecenia i opinie merytoryczne Europejskiej Rady do spraw Sztucznej Inteligencji, o których mowa w art. 66 lit. e rozporządzenia 2024/1689.".
56.	Art. 9 ust. 5, art. 10 ust. 1 i 2, art. 12	Pracodawcy RP	Stwierdzić należy, że część przepisów zawartych w projekcie (art. 9 ust. 5, art. 10 ust. 1 i 2, art. 12 ust. 1 i 2, art. 13) wyposaża Komisję Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji (dalej: KRiBSI) w	Uwaga wyjaśniona

	ust. 1 i 2, art. 13		szeroką swobodę w zakresie ingerencji w stosowanie Ustawy i Aktu o AI w Polsce. Rodzi to w naszej ocenie poważne ryzyko fragmentacji prawa unijnego. Zakładając bowiem, że poszczególne organy państw członkowskich ds. sztucznej inteligencji będą miały podobne uprawnienia, istnieje ryzyko, że będzie to prowadzić do różnych interpretacji unijnej regulacji dot. sztucznej inteligencji, a w konsekwencji do odmiennego jej stosowania i egzekwowania. W efekcie czego doprowadzi to do stanu niepewności regulacyjnej, co przełoży się negatywnie na przyjęcie przepisów o sztucznej inteligencji na terenie Unii Europejskiej. Apelujemy więc o to, aby w przepisach krajowych wyraźnie wspomniano, że wszystkie wytyczne krajowe powinny być zgodne z Aktem UE o sztucznej inteligencji i wytycznymi Biura ds. AI.	Zgodność wytycznych krajowych z Rozporządzeniem 2024/1689 oraz wytycznymi Biura ds. AI wynika wprost z prawa Unii Europejskiej. Dodatkowo należy zauważyć, że art. 11 ust. 2 stanowi, że "W opiniach indywidualnych i wyjaśnieniach, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się zalecenia i opinie merytoryczne Europejskiej Rady do spraw Sztucznej Inteligencji, o których mowa w art. 66 lit. e rozporządzenia 2024/1689.".
57.	Art. 9 ust. 5, art. 10 ust. 1 i 2, art. 12 ust. 1 i 2, art. 13	Konfederacj a Lewiatan	Propozycja zmiany: Sugerujemy, aby w przepisach krajowych wyraźnie wspomniano, że wszystkie wytyczne krajowe powinny być zgodne z Aktem UE o sztucznej inteligencji i wytycznymi Biura ds. AI. Uzasadnienie: Obecny projekt ustawy daje polskim władzom dużą swobodę w zakresie publikowania interpretacji Aktu o sztucznej inteligencji. Może to prowadzić do ryzyka fragmentacji prawa UE. Jeśli poszczególne organy ds. sztucznej inteligencji państw członkowskich będą miały podobne uprawnienia, będzie to prowadzić do różnych interpretacji Aktu, a w konsekwencji do odmiennego jej stosowania i egzekwowania. Doprowadzi to do stanu niepewności regulacyjnej, co negatywnie wpłynie na rozwój sztucznej inteligencji w całej UE.	Uwaga wyjaśniona. Zgodność wytycznych krajowych z Rozporządzeniem 2024/1689 oraz wytycznymi Biura ds. AI wynika wprost z prawa Unii Europejskiej. Dodatkowo należy zauważyć, że art. 11 ust. 2 stanowi, że "W opiniach indywidualnych i wyjaśnieniach, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się zalecenia i opinie merytoryczne Europejskiej Rady do spraw Sztucznej Inteligencji, o których mowa w art. 66 lit. e rozporządzenia 2024/1689.".
58.	Art. 10 ust. 1 i 2	Pracodawcy RP	Podobnie jak w art. 9 ust. 5, projekt daje KRiBSI zbyt dużą swobodę, co może prowadzić do niejednolitego stosowania regulacji w UE. Propozycja: Zapewnienie zgodności wytycznych krajowych z unijnymi.	Uwaga wyjaśniona. Zgodność wytycznych krajowych z Rozporządzeniem 2024/1689 oraz wytycznymi Biura ds. AI wynika wprost z prawa Unii Europejskiej. Dodatkowo należy zauważyć, że art. 11 ust. 2 stanowi, że "W opiniach indywidualnych i

				wyjaśnieniach, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się zalecenia i opinie merytoryczne Europejskiej Rady do spraw Sztucznej Inteligencji, o których mowa w art. 66 lit. e rozporządzenia 2024/1689.".
59.	Art. 11 ust. 1	Konfederacj a Lewiatan	Aktualne brzmienie: Komisja może wydawać opinie indywidualne i wyjaśnienia mające istotne znaczenie dla stosowania przepisów w sprawach objętych zakresem działania Komisji. Zapytanie: Co do opinii indywidulanych przewidziane są kolejne szczegółowe przepisy art.11 i 12 - co do wniosku, formy itd. Natomiast co do "wyjaśnień" nie ma żadnych zapisów precyzujących czy odróżniających je od opinii indywidualnych, w tym, czy wyjaśnienia dotyczą spraw indywidualnych, czy stosuje się do nich odpowiednio przepisy o opiniach, np. w zakresie formy i zawartości wniosku, opłaty itd., czym różnią się wyjaśnienia od opinii indywidualnych?	Uwaga wyjaśniona Opinie indywidualne dotyczą konkretnego podmiotu i jego skonkretyzowanej sytuacji prawnej. Wydawane są zawsze na wniosek tego podmiotu. Wyjaśnienia dotyczą pewnego zagadnienia ogólnego. Mają na celu zapewnienie zapewnienia jednolitego stosowania przepisów rozporządzenia 2024/1689 oraz ustawy. Będą wydawane przez Komisję z urzędu lub na wniosek podmiotu.
60.	Art. 11 ust. 2	Konfederacj a Lewiatan	Propozycja zmiany: W opiniach indywidualnych i wyjaśnieniach, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się zalecenia i opinie merytoryczne Europejskiej Rady do spraw Sztucznej Inteligencji, o których mowa w art. 66 lit. e rozporządzenia 1689/2024/1689 oraz wytyczne Komisji Europejskiej, o których mowa w art. 96 tego rozporządzenia. Uzasadnienie: Opinie nie mogą nie uwzględniać także wytycznych wydawanych na podstawie rozporządzenia.	Uwaga wyjaśniona Wskazana w uzasadnieniu uwagi zasada wynika wprost z przepisów Unii Europejskiej.
61.	Art. 12	PUODO	Art. 12 projektu ustawy dotyczący wydawania przez Komisję opinii indywidualnych. Powstaje pytanie czy zakres tych opinii będzie obejmował także kwestie związane z danymi osobowymi. Uzasadnienie do projektu ustawy nie odnosi się do tego zagadnienia. Zauważyć należy, że wniosek o wydanie opinii, zgodnie z ust. 3 pkt 4 ww. przepisu, zawiera "numer PESEL, jeżeli wnioskodawcą jest osoba fizyczna ()", natomiast projektodawca nie uzasadnił niezbędności przetwarzania tej danej osobowej.	Uwaga wyjaśniona Opinie indywidualne wydawane przez Komisję. Intencją projektodawcy jest aby opinie indywidualne Komisji dotyczyły obowiązków/praw wynikający ze stosowania rozporządzenia 2024/1689 oraz ustawy. Ich celem nie jest objęcie kwestii związanych z ochroną danych osobowych. Nie można wykluczyć jednak,

			W świetle rozporządzenia 2016/679 identyfikator osoby musi być poddany szczególnej ochronie, w związku z czym należy stwarzać szczególne gwarancje wynikające z przepisów prawa, mając na względzie konieczność ich dostosowania do ww. rozporządzenia. Zgodnie z art. 87 rozporządzenia 2016/679 przetwarzanie "krajowego numeru identyfikacyjnego" (jakim jest numer PESEL) musi odbywać się z zachowaniem odpowiednich zabezpieczeń praw i wolności osoby, której dane dotyczą. To m.in. oznacza, że przetwarzanie identyfikatora osoby musi się odbywać z poszanowaniem zasady minimalizacji danych (art. 5 ust. 1 lit. c) rozporządzenia 2016/679. Projektodawca powinien, zważywszy na art. 87 rozporządzenia 2016/679 uzasadnić konieczność pozyskiwania numeru PESEL wnioskującego o wydanie opinii indywidualnej.	aby opinia taka wskazywała na fakt przetwarzania przez podmiot/system sztucznej inteligencji danych osobowych oraz wskazania, że nie w tym zakresie podmiot obowiązany jest zachować zgodność z RODO a organem który będzie w tym zakresie właściwym jest PUODO.
62.	Art. 12 ust. 1 i 2	Pracodawcy RP	Projekt przyznaje KRibSi szerokie uprawnienia, co może skutkować różnicami w interpretacji i egzekwowaniu przepisów w różnych krajach UE. Propozycja: Wskazanie, że wytyczne krajowe muszą być zgodne z Aktem UE o AI i wytycznymi Biura ds. AI.	Uwaga wyjaśniona Zgodność wytycznych krajowych z Rozporządzeniem 2024/1689 oraz wytycznymi Biura ds. AI wynika wprost z prawa Unii Europejskiej. Dodatkowo należy zauważyć, że art. 11 ust. 2 stanowi, że "W opiniach indywidualnych i wyjaśnieniach, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się zalecenia i opinie merytoryczne Europejskiej Rady do spraw Sztucznej Inteligencji, o których mowa w art. 66 lit. e rozporządzenia 2024/1689.".
63.	Art. 12 ust. 4	NCBR	(Dot. opłaty za opinię indywidualną) Propozycja zmiany: zwolnić MŚP/mikroprzedsiębiorców z opłaty lub wprowadzić preferencyjną stawkę (np. 50 zł). Uzasadnienie: ułatwi to małym podmiotom uzyskanie interpretacji i dostosowanie się do przepisów.	Uwaga wyjaśniona Kwota opłaty za wydanie opinii indywidualnej nie wynosi 150 zł. Wysokość opłaty nie stanowi bariery finansowej uniemożliwiającej wystąpienie o wydanie przedmiotowej opinii.
64.	Art. 12 ust. 10	Konfederacj a Lewiatan	Propozycja zmiany:	Uwaga uwzględniona

			10. Niewydanie opinii indywidualnej w terminie, o którym mowa w ust. 8 9 uznaje się za potwierdzenie stanowiska podmiotu, które przedstawił we wniosku o opinię indywidualną. Uzasadnienie: Błędna numeracja odniesienia.	Zmieniono przepis w zakresie odwołania się do właściwego ustępu.
65.	Art. 12 ust. 15	IAB Polska	Wprowadzenie przepisu jasno wskazującego, że wnioskodawca nie ponosi negatywnych konsekwencji, jeśli nie miał wiedzy o toczącym się postępowaniu w momencie składania wniosku. Projektowane przepisy nie gwarantują wprost, że wnioskodawca nie poniesie negatywnych konsekwencji za przedstawienie stanu faktycznego, jeśli nie wiedział, że jest on przedmiotem toczącego się postępowania. Brak tej ochrony może zniechęcać podmioty do składania wniosków i ograniczać skuteczność procedury wydawania opinii indywidualnych. Ustawa nie powinna nakładać na wnioskodawcę obowiązku aktywnej weryfikacji, czy stan faktyczny objęty wnioskiem jest przedmiotem jakiegokolwiek postępowania przed organami publicznymi lub sądami, jeżeli nie otrzymał on żadnej wiarygodnej informacji w tym zakresie (np. pisma odpowiedniego organu lub sądu).	Uwaga wyjaśniona Projektodawca utrzymuje obecną treść przepisu. Zgodnie z art. 12 ust. 14. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, występując z wnioskiem o wydanie opinii indywidualnej, składa oświadczenie, że w dniu złożenia wniosku elementy stanu faktycznego objęte wnioskiem nie są przedmiotem postępowań, o których mowa w ust. 13, prowadzonych w stosunku do niego przed innymi organami i sądami. Zgodnie z ust. 15. W razie złożenia fałszywego oświadczenia, o którym mowa w ust. 14, opinia indywidualna nie wywołuje skutków prawnych. Dodatkowe uregulowania w przedmiotowym zakresie nie są wymagane dla osiągniecia celu wskazanego w uwadze.
66.	Art. 12 ust. 13 - 15	Konfederacj a Lewiatan	Projektowana ustawa powinna zawierać jednoznaczne stwierdzenie, że wnioskodawca nie poniesie żadnych negatywnych konsekwencji za złożenie oświadczenia, że dany stan faktyczny nie jest objęty toczącym się postępowaniem, o ile wnioskodawca nie miał wiedzy o takim postępowaniu w momencie składania wniosku, przy założeniu, że stan faktyczny rzeczywiście nie jest przedmiotem toczącego się postępowania. Ustawodawca powinien wziąć pod uwagę, że wnioskodawca może nie mieć możliwości uzyskania takiej informacji, zwłaszcza jeżeli stosowne zawiadomienia nie zostały jeszcze oficjalnie przekazane lub opublikowane. W związku z powyższym, ustawa nie powinna nakładać na wnioskodawcę obowiązku aktywnego sprawdzania czy elementy stanu faktycznego są przedmiotem jakiegokolwiek toczącego się	Uwaga wyjaśniona Projektodawca utrzymuje obecną treść przepisu. Zgodnie z art. 12 ust. 14. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, występując z wnioskiem o wydanie opinii indywidualnej, składa oświadczenie, że w dniu złożenia wniosku elementy stanu faktycznego objęte wnioskiem nie są przedmiotem postępowań, o których mowa w ust. 13, prowadzonych w stosunku do niego przed innymi organami i sądami. Zgodnie z ust. 15. W razie złożenia fałszywego oświadczenia, o którym mowa w ust. 14, opinia indywidualna nie wywołuje skutków prawnych.

			postępowania przed złożeniem wniosku o wydanie opinii indywidualnej. Co więcej, ustawa powinna zawierać przepisy zabezpieczające wnioskodawcę przed negatywnymi konsekwencjami w przypadku, gdy oświadczenie o braku toczącego się postępowania okaże się nieprawdziwe z przyczyn leżących poza kontrolą wnioskodawcy, takich jak błędy administracyjne, opóźnienia w przekazywaniu informacji lub inne okoliczności, które uniemożliwiły wnioskodawcy uzyskanie rzetelnej informacji o toczącym się postępowaniu.	Dodatkowe uregulowania w przedmiotowym zakresie nie są wymagane dla osiągniecia celu wskazanego w uwadze.
67.	Art. 12 i art. 13	ZPP	Procedury dotyczące wydawania opinii indywidualnych oraz ustalania opłat muszą być precyzyjnie określone, by zapewnić jasność i przewidywalność postępowania administracyjnego. Uregulować procedury dotyczące wydawania opinii indywidualnych oraz opłat z nimi związanych, zapewniając przejrzystość i jednoznaczność postępowania.	Uwaga uwzględniona Procedura, o której mowa w uwadze została doprecyzowana w art. 12.
68.	Art. 12, 13, 26	Pracodawcy RP	Istotną kwestię stanowi także brak przejrzystości i mechanizmów wyjaśniania decyzji podejmowanych przez AI (podstawa prawna: art. 13, 52-55 AI Act, art. 12, 13, 26 projektu). Projekt nie wprowadza szczegółowych regulacji dot. obowiązku przejrzystości i wyjaśniania decyzji podejmowanych przez systemy AI. AI Act nakłada na dostawców i podmioty stosujące AI obowiązek: • informowania użytkowników końcowych o sposobie działania algorytmu, • testowania systemów AI pod kątem występowania uprzedzeń, • umożliwienia osobom fizycznym odwołania się od decyzji podjętych przez AI. Brak tych regulacji w projekcie może naruszać prawa osób fizycznych do rzetelnej informacji, a także prowadzić do sytuacji, w których użytkownicy nie będą mieli możliwości dochodzenia swoich praw w przypadku błędnych lub dyskryminujących decyzji podejmowanych przez AI. Mając powyższe na względzie, apelujemy o wprowadzenie mechanizmów transparentności AI, w tym prawa	Uwaga wyjaśniona Projekt ustawy nie reguluje we wskazanych przepisach decyzji podejmowanych przez AI.

			użytkownika do uzyskania wyjaśnień decyzji podejmowanych przez AI.	
69.	Art. 13	Pracodawcy RP	Projekt daje KRibSi szeroką swobodę w ingerencji w stosowanie Ustawy i Aktu o AI, co może prowadzić do fragmentacji prawa unijnego. Propozycja: Zapewnienie zgodności wytycznych krajowych z unijnymi.	Uwaga wyjaśniona Zgodność wytycznych krajowych z Rozporządzeniem 2024/1689 wynika wprost z prawa Unii Europejskiej. Należy zauważyć, że art. 11 ust. 2 stanowi, że "W opiniach indywidualnych i wyjaśnieniach, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się zalecenia i opinie merytoryczne Europejskiej Rady do spraw Sztucznej Inteligencji, o których mowa w art. 66 lit. e rozporządzenia 2024/1689.".
70.	Art. 13	Konfederacj a Lewiatan	Propozycja brzmienia: Art. 13. Komisja, z urzędu lub na wniosek, może wydawać wyjaśnienia w zakresie stosowania przepisów rozporządzenia 2024/1689 oraz ustawy, przy czym wyjaśnienia te nie mogą być sprzeczne z Wytycznymi i Opiniami Komisji Europejskiej. Uzasadnienie: Proponujemy, aby wyraźnie było wskazane, że wyjaśnienia Komisji w zakresie stosowania przepisów rozporządzenia 2024/1689 oraz ustawy nie mogą stać w sprzeczności z Wytycznymi i Opiniami Komisji Europejskiej. W związku z tym proponujemy następujące uzupełnienie treści art. 13.	Uwaga wyjaśniona Zgodność wytycznych krajowych z Rozporządzeniem 2024/1689 wynika wprost z prawa Unii Europejskiej. Należy zauważyć, że art. 11 ust. 2 stanowi, że "W opiniach indywidualnych i wyjaśnieniach, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się zalecenia i opinie merytoryczne Europejskiej Rady do spraw Sztucznej Inteligencji, o których mowa w art. 66 lit. e rozporządzenia 2024/1689."
71.	Art. 14	IAB Polska	Dodanie przepisu umożliwiającego wnioskodawcom jednoznaczne oznaczenie informacji poufnych jako niepublicznych w momencie ich składania oraz zobowiązującego Komisję do uwzględnienia tego oznaczenia przy publikacji treści opinii i wyjaśnień Obecnie projektowane przepisy nie określają jednoznacznie zasad ochrony informacji poufnych, takich jak tajemnice przedsiębiorstwa, w kontekście opinii indywidualnych i wyjaśnień wydawanych przez Komisję. Wnioskodawcy powinni mieć zagwarantowaną możliwość oznaczania informacji, które nie powinny być publikowane, a brak	Uwaga wyjaśniona Art. 14 zapewnia, że dane i informacje identyfikujące wnioskodawcę, jak również dane zawierających tajemnice prawnie chronione, w tym tajemnice przedsiębiorstwa zostaną usunięte przed publikacją. Sposób oznaczenia przez wnioskodawcę informacji, które nie powinny być publikowane, powinien być jasny i zrozumiały. Nie powinien pozostawiać dowolności interpretacyjnej. Jeżeli

			takiego mechanizmu może prowadzić do niekontrolowanego ujawniania wrażliwych danych.	zachodzą okoliczności określone innymi ustawami powinien sposób znakowania uwzględniać zasady określony w odrębnych przepisach.
72.	Art. 14	Konfederacj a Lewiatan	Ustawa powinna zawierać jasne i jednoznaczne wytyczne dotyczące oznaczania przez wnioskodawców informacji nieprzeznaczonych do publikacji, takich jak tajemnice przedsiębiorstwa, dane osobowe czy informacje wrażliwe. Obecne przepisy nie precyzują, w jaki sposób identyfikować dane poufne w opiniach, wyjaśnieniach czy innych dokumentach składanych w ramach postępowania, co prowadzi do niepewności i ryzyka przypadkowego ujawnienia informacji zastrzeżonych. Aby zapewnić ochronę danych poufnych i zwiększyć pewność prawną wnioskodawców, konieczne jest wprowadzenie przepisu, który umożliwi im wyraźne oznaczenie poufnych informacji jako niepublicznych już w momencie ich składania. Taki przepis powinien określać: Sposób oznaczania informacji poufnych: np. poprzez wyraźne wskazanie w dokumencie, które fragmenty są objęte tajemnicą; Formę składania zastrzeżenia: np. poprzez dołączenie do wniosku oddzielnego pisma zawierającego zastrzeżenie poufności określonych informacji; Procedurę postępowania z informacjami poufnymi: np. określenie zasad dostępu do tych informacji przez organ rozpatrujący wniosek, sposób ich przechowywania i ochrony; Sankcje za naruszenie poufności: np. kary administracyjne lub odpowiedzialność karna za ujawnienie informacji zastrzeżonych; Wprowadzenie takich rozwiązań przyczyni się do zwiększenia zaufania do organów administracji publicznej, zapewni ochronę interesów wnioskodawców i przyczyni się do usprawnienia postępowań administracyjnych.	Art. 14 zapewnia, że dane i informacje identyfikujące wnioskodawcę, jak również dane zawierających tajemnice prawnie chronione, w tym tajemnice przedsiębiorstwa zostaną usunięte przed publikacją. Sposób oznaczenia przez wnioskodawcę informacji, które nie powinny być publikowane, powinien być jasny i zrozumiały. Nie powinien pozostawiać dowolności interpretacyjnej. Jeżeli zachodzą okoliczności określone innymi ustawami powinien sposób znakowania uwzględniać zasady określony w odrębnych przepisach.
73.	Art. 14 oraz art. 22 ust. 5	ZPP	Ustalić precyzyjne zasady oznaczania informacji poufnych, umożliwiając podmiotom kontrolowanym wskazanie danych nieprzeznaczonych do publikacji oraz ograniczyć dostęp do takich informacji wyłącznie do niezbędnego zakresu.	Uwaga wyjaśniona Art. 14 zapewnia, że dane i informacje identyfikujące wnioskodawcę, jak również dane zawierających tajemnice prawnie chronione, w tym

				tajemnice przedsiębiorstwa zostaną usunięte przed publikacją. Sposób oznaczenia przez wnioskodawcę informacji, które nie powinny być publikowane, powinien być jasny i zrozumiały. Nie powinien pozostawiać dowolności interpretacyjnej. Jeżeli zachodzą okoliczności określone innymi ustawami powinien sposób znakowania uwzględniać zasady określony w odrębnych przepisach.
74.	Art. 15	PUODO	Nowy przepis art. 15 dotyczący realizacji obowiązku sprawozdawczego przez Komisję w ust. 1 wskazuje, że: "Przewodniczący Komisji do dnia 31 marca przedstawia Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej, Radzie Ministrów, Rzecznikowi Praw Obywatelskich, Prezesowi Urzędu Ochrony Danych Osobowych oraz Prokuratorowi Generalnemu sprawozdanie z działalności Komisji za rok poprzedni". Ust. 2 poprzez zwrot "w szczególności" zawiera otwarty katalog informacji dotyczący ww. sprawozdania, co w ocenie organu nadzorczego powinno zostać doprecyzowanie poprzez domknięcie przedmiotowego katalogu informacji.	Uwaga uwzględniona W przepisie domknięto katalog informacji dotyczący ww. Sprawozdania.
75.	Art. 15 ust. 1	RPD	W związku z postulatem wykreślenia przedstawiciela Rzecznika Praw Dziecka ze składu Członków Komisji, Rzecznika Praw Dziecka należy dodać w skład podmiotów, którym Przewodniczący składa Komisji sprawozdanie z działalności Komisji za rok poprzedni. Możliwość zapoznania się z działalnością Komisji ma bowiem istotne znaczenie dla Rzecznika Praw Dziecka z perspektywy monitorowania stanu przestrzegania praw dziecka przez organy publiczne w Polsce.	Uwaga wyjaśniona Mając na uwadze, że Przewodniczący Komisji będzie powoływany przez Sejm RP za zgodą Senatu RP a Komisja będzie organem niezależnym w ustawie przesądzono, że wskazane w przedmiotowym przepisie sprawozdanie będzie przedstawiane Sejmowi RP.
76.	Art. 16 ust. 1	Konfederacj a Lewiatan	Przewodniczącego Komisji powołuje i odwołuje Sejm Rzeczypospolitej Polskiej za zgodą Senatu Rzeczypospolitej Polskiej na pięcioletnią kadencję spośród kandydatów wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru. Uzasadnienie: Rekomendujemy przywrócenie wykreślonego zapisu o otwartym i konkurencyjnym naborze. Jeśli mają być w ten sposób wybierani	Uwaga wyjaśniona Powołanie Przewodniczącego Komisji następuje przez Sejm na wniosek Senatu RP przywrócenie trybu konkurencyjnego wyboru kandydata wydaje się nieadekwatnym rozwiązaniem.

77.	Art. 16 ust. 1 pkt 4)	Konfederacj a Lewiatan	Zastępcy - co jest rekomendowane, także Przewodniczący powinien być osobą apolityczną, kompetentną wybraną w otwartym konkursie. Propozycja brzmienia: 4) wyróżnia się wiedzą i posiada znaczący dorobek w zakresie sztucznej inteligencji jak również doświadczenie zawodowe uzyskane w trakcie działalności naukowej lub pracy w podmiotach na rzecz podmiotów wykonujących działalność w obszarach cyfryzacji; Uzasadnienie: Praca w podmiotach sugeruje zatrudnienie na umowie o pracę natomiast można świadczyć usługi/działalność na rzecz podmiotów z sektora cyfryzacji nie będąc w nich pracownikiem. Tym samym rekomendujemy zmianę sformułowania.	Uwaga uwzględniona W przepisie użyto zwrotu "na rzecz podmiotów".
78.	Art. 16(2)	IAB Polska	Doprecyzowanie wymogów kwalifikacyjnych dla Przewodniczącego Komisji Obecne przepisy <u>nie precyzują szczegółowych wymogów kwalifikacyjnych dla Przewodniczącego Komisji</u> , co może prowadzić do niejasności w procesie jego wyboru. W celu zapewnienia właściwego poziomu kompetencji osoby pełniącej tę funkcję – Ministerstwo powinno w swoich oficjalnych komunikatach wskazywać kluczowe obszary wiedzy i umiejętności, które powinny być brane pod uwagę przez Parlament przy wyborze Przewodniczącego. Działanie to, choć niewiążące, mogłoby stanowić istotną wytyczną i przyczynić się do wyboru najlepszego kandydata, bez naruszania zasady podziału władzy.	Uwaga wyjaśniona Przepisy dotyczące wymogów kwalifikacyjnych dla Przewodniczącego Komisji nie będą bardziej doprecyzowane.
79.	Art. 18 ust. 6	Konfederacj a Lewiatan	Przepis nie precyzuje spośród kogo wybierany jest zespół? Spośród pracowników Komisji? W jakim trybie są wybierane te osoby - kto weryfikuje ich kompetencje do tego zadania?	Uwaga wyjaśniona W skład zespołu będą wchodziły osoby których wiedza i doświadczenie w zakresie sztucznej inteligencji lub prawa jak również doświadczenie zawodowe uzyskane w trakcie działalności naukowej lub pracy w podmiotach wykonujących

				działalność w obszarze cyfryzacji dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. Określanie szczegółowego trybu powoływania zespołu na poziomie ustawowym nie znajduje uzasadnienia.
80.	Art. 20 ust. 1	UKNF	Nowe brzmienie przepisu art. 20 ust. 1 projektu ustawy może rodzić wątpliwości interpretacyjne. Nie jest bowiem wiadomym, do której części przepisu odnosi się sformułowanie "() zatrudnionych w podmiotach, o których mowa art. 6 ust. 2 tej ustawy". Z całokształtu przepisu wynika, że odnosi się ono do "stanowisk", co jednak jest pozbawione racjonalnego uzasadnienia. Należy ponadto wskazać, że w art. 6 ust. 2, do którego odwołuje się przedmiotowy przepis, wskazane są m.in. takie podmioty jak Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej i Prezes Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych. Z aktualnego brzmienia przepisu wynika zatem, że to właśnie w tych podmiotach zatrudniony może być Przewodniczący Komisji oraz Zastępcy Przewodniczącego Komisji.	Uwaga uwzględniona Dokonano zmian w odesłaniu zawartym w art. 20 ust. 1.
81.	Art. 22	PUODO	Art. 22 projektu ustawy dotyczy obowiązku informacyjnego. Projektodawca w ust. 1 wskazuje, że: "Biuro Komisji może wykonać obowiązek, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 oraz art. 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej "rozporządzeniem 2016/679", przez udostępnienie informacji, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 oraz 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2016/679, w miejscu publicznie dostępnym w Biurze Komisji oraz na swojej stronie internetowej lub w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Biura Komisji. W takim przypadku Biuro Komisji, podczas pozyskiwania danych osobowych, informuje osobę, której dane dotyczą, o miejscu udostępnienia tych informacji".	Uwaga uwzględniona W art. 22 wykreślono ust. 1, 2 i 5.

			Takie ukształtowanie sposobu spełnienia obowiązku informacyjnego jest niezgodne z zasadami określonymi w rozporządzeniu 2016/679. Zgodnie bowiem z jego przepisami administrator nie może odesłać w całości do swojej strony internetowej lub możliwości zapoznania się z informacjami w jego siedzibie. Każdy administrator spełniając obowiązek informacyjny powinien wskazać następujące elementy wynikające z rozporządzenia 2016/679: kto jest administratorem danych (w tym kontakt z administratorem), cel przetwarzania i podstawa prawna, odbiorcy danych, okres przechowywania danych, wskazanie praw osób, których dane są przetwarzane, żądanie sprostowania danych, informacja o prawie do wniesienia skargi do organu nadzorczego. W celu zapewnienia większej przejrzystości rozważyć należy warstwowe spełnienie obowiązku informacyjnego – warto zatem aby projektodawca wziął pod uwagę treść Wytycznych Grupy roboczej Art. 29 w sprawie przejrzystości na mocy rozporządzenia 2016/679 przyjętych dnia 29 listopada 2017 r., zawierających m.in. stosowne przykłady w tym zakresie. Warto wskazać przy tym na konieczność przekazania przez administratora podczas pozyskiwania danych podstawowych informacji dotyczących przetwarzania danych.	
82.	Art. 22 ust. 3	UKNF	Nowe brzmienie przepisu nie usuwa wątpliwości, na które dotychczas wskazywał Urząd Komisji Nadzoru Finansowego. Przedstawiciel KNF w Komisji będzie pozbawiony możliwości udostępniania pracownikom UKNF oraz Przewodniczącemu KNF i jego Zastępcom pozyskanych informacji w ramach pełnienia funkcji, do której został delegowany na podstawie projektowanej ustawy, co może w przyszłości znacząco utrudniać skuteczne sprawowanie nadzoru nad systemami AI wysokiego ryzyka w instytucjach finansowych. Urząd Komisji Nadzoru Finansowego poddaje pod rozwagę doprecyzowanie, że informacje te mogą być udostępniane również innym zaangażowanym pracownikom wewnątrz wskazanych instytucji, tj. Przykładowo, że Przedstawiciel KNF uprawniony będzie do przekazywania informacji wyznaczonemu pracownikowi (bądź pracownikom) UKNF. Brak jednoznacznego rozstrzygnięcia tej kwestii należało będzie rozumieć jako brak takiej	Uwaga wyjaśniona Propozycja zmiany przepisu wydaje się zbyt daleko idąca w szczególności w kontekście przepisów RODO.

			możliwości, co może prowadzić do trudności w toku wykonywania współpracy, o której mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1 projektu ustawy.	
83.		Pracodawcy RP	Przepis zabrania uczestnikom spotkań ujawniania informacji chronionych, ale nie ogranicza ich wykorzystania wyłącznie do celów służbowych, co stwarza ryzyko dla ochrony danych. Propozycja: Wprowadzenie klauzul ochronnych, aby dane były wykorzystywane tylko w celach służbowych.	Uwaga uwzględniona Cel wskazany w uwadze zapewnić ma ust. 2.
84.	Art. 22 ust. 1	RPO	W związku z powyższym należy również wskazać, że art. 22 ust. 1 projektu ustawy przewiduje możliwość wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 oraz art. 14 ust. 1 i 2 RODO przez udostępnienie informacji, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 oraz 14 ust. 1 i 2 RODO, w miejscu publicznie dostępnym w Biurze Komisji oraz na swojej stronie internetowej lub w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Biura Komisji. W takim przypadku Biuro Komisji, podczas pozyskiwania danych osobowych, informuje osobę, której dane dotyczą, o miejscu udostępnienia tych informacji. Należy podkreślić, że obowiązek informacyjny przy gromadzeniu danych od osoby, której dane dotyczą, powinien być, co do zasady według przepisów RODO, realizowany w sposób zindywidualizowany wobec konkretnej osoby, której dane administrator gromadzi. Oznacza to, że przekazanie informacji tej osobie nie powinno być zastępowane komunikatami kierowanymi do ogółu osób zainteresowanych (np. ogłoszeniami wieszanymi na tablicach) ani też poprzez odesłanie do określonych dokumentów (np. regulaminów dostępnych do wglądu itp.). Art. 13 RODO nie przewiduje zwolnienia z obowiązku informacyjnego w sytuacji, gdy przepisy szczególne zezwalają na przetwarzanie (gromadzenie) danych bez wiedzy osoby, której dane dotyczą lub odmiennie regulują kwestie dotyczące informowania, jednak zgodnie z art. 23 RODO, przepisy prawa Unii lub prawo państwa członkowskiego, któremu podlegają administrator danych lub podmiot przetwarzający mogą ograniczać zakres obowiązków i praw przewidzianych w art. 12–22 i art. 34, w tym również omawianego obowiązku informacyjnego23. W	Uwaga nieaktualna W art. 22 ust. 1 został wykreślony.

			uzasadnieniu projektu ustawy brak jednak wskazania przyczyn przemawiających za podjem decyzji o realizowaniu de facto obowiązku informacyjnego przewidzianego w art. 13 i art. 14 RODO w sposób uproszczony.	
85.	Art. 22 ust. 5	IAB Polska	Wprowadzenie bardziej rygorystycznych mechanizmów ochrony informacji udostępnianych organom, takim jak Policja, poprzez wymóg uzyskania uprzedniej zgody sądu lub prokuratora. Alternatywnie, ramy prawne powinny zostać dostosowane do standardów poufności określonych w Prawie Komunikacji Elektronicznej, co zapewni spójność regulacyjną i zwiększy ochronę wrażliwych informacji	Uwaga uwzględniona W art. 22 ust. 5 został wykreślony.
			Dane związane z AI obejmują strategiczne informacje rynkowe, tajemnice przedsiębiorstwa, algorytmy oraz kluczowe szczegóły operacyjne, których nieuprawnione ujawnienie może prowadzić do utraty przewagi konkurencyjnej lub zagrożenia bezpieczeństwa technologicznego. Brak odpowiednich zabezpieczeń niesie ryzyko niekontrolowanego dostępu do tych informacji, co może skutkować naruszeniem tajemnicy przedsiębiorstwa, tajemnicy zawodowej lub ujawnieniem krytycznych decyzji biznesowych. Wprowadzenie mechanizmu kontroli sądowej lub prokuratorskiej ograniczy możliwość nadużyć i wzmocni zaufanie do systemu regulacyjnego, zapewniając, że dostęp do tych danych będzie przyznawany wyłącznie w uzasadnionych przypadkach.	
86.	Art. 22 ust. 5	PUODO	Poważne wątpliwości Prezesa UODO budzi treść art. 22 ust. 5 projektu ustawy, który wskazuje na udostępnianie przez Komisję przetwarzanych danych osobowych oraz innych informacji na wniosek organom określonym w tym przepisie (m.in. ABW, Policji, Agencji Wywiadu, CBA, prokuratorom, sędziom sądów powszechnych). W przepisie tym jest wzmianka o "uwzględnieniu przepisów o ochronie danych osobowych" oraz że możliwe jest to "w celu realizacji przez te organy i podmioty ich zadań ustawowych", niemniej jest to przepis obarczony poważnymi wadami z punktu widzenia zgodności z zasadami stanowienia prawa. Zauważyć należy, że cele, których realizacji służyć będą	

			postępowania prowadzone przez Komisję są z założenia inne niż cele wynikające z zadań ww. organów. Powstaje wątpliwość o celowość tej regulacji w sytuacji, gdy na podstawie odrębnych przepisów prawa wskazane podmioty mają podstawę do występowania do każdego administratora o udostępnienie informacji w zakresie niezbędnym dla potrzeb prowadzonych postępowań. W szczególności dotyczy to Policji i innych służb, które mają jasno określony sposób dostępu do danych osobowych (np. kontrola sądowa dla pewnych obszarów), czy też sądów i prokuratur (przepisy procedury cywilnej i karnej). Szczególnych gwarancji dla ochrony danych osobowych nie buduje także powoływanie się na przepisy o ochronie danych osobowych, gdyż ani z ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych ani z ustawy o ochronie danych osobowych, ani też z przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości nie wynikają szczegółowe warunki udostępniania danych osobowych na rzecz ww. podmiotów. Powstaje zatem pytanie o niezbędność wprowadzenia takiej regulacji, a tym samym spełnienia wymogów wynikających z norm konstytucyjnych i przepisów regulujących działalność Policji, wskazanych służb specjalnych oraz prokuratury i sądów do danych osobowych. Tego rodzaju regulacja może być zinterpretowana jako regulacja specjalna wobec tych przepisów, które de lege lata reglamentują dostęp do informacji dotyczących obywateli. W tym kontekście oceniany przepis wydaje się zbędny, ponieważ dostęp do danych osobowych przetwarzanych przez sądy, prokuraturę, Policję i inne służby odbywa się na innych zasadach, uregulowanych w przepisach	
87.	Art. 22 ust.	UKNF	szczególnych. Z uwagi na potrzebę zapewnienia stosowania art. 74 ust. 7	Uwaga uwzględniona
07.	5 5	OKINI	rozporządzenia 2024/1689 w polskim porządku prawnym, w zakresie współpracy między KNF a Komisją Bezpieczeństwa i Rozwoju Sztucznej Inteligencji w przedmiocie spraw dotyczących systemów AI wysokiego ryzyka wprowadzonych do obrotu, oddanych do użytku lub wykorzystywanych przez instytucje	W art. 22 ust. 5 został wykreślony.

			finansowe podlegające przepisom prawa Unii Europejskiej dotyczącym usług finansowych, UKNF ponownie wskazuje na konieczność doprecyzowania zasad współpracy pomiędzy KNF a KRiBSI. Z tego względu konieczne jest odpowiednie dostosowanie brzmienia art. 22 ust. 5 projektu ustawy poprzez dodanie KNF do katalogu podmiotów wymienionych w omawianym przepisie. Umożliwi to pozyskiwanie przez Komisję Nadzoru Finansowego, na jej wniosek, danych osobowych oraz pozostałych informacji przetwarzanych przez Komisję oraz Biuro Komisji w ramach realizowanych zadań.	
88.	Art. 22 ust. 5	Konfederacj a Lewiatan	Uwaga: Proponujemy wykreślenie całego ust. 5. A jeśli, mimo wszystko ma pozostać z zaznaczoną poniżej zmianą. Propozycja brzmienia: Dane osobowe, o których mowa art. 23 i art. 24 ustawy, oraz pozostałe informacje, przetwarzane przez Komisję i Biuro Komisji w ramach realizowanych zadań mogą być udostępniane na wniosek: 1)Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego; 2)Policji; 3)Agencji Wywiadu; 4)Służbie Kontrwywiadu Wojskowego; 5)Służbie Wywiadu Wojskowego; 6)Straży Granicznej; 7)Komendzie Głównej Żandarmerii Wojskowej; 8)Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu; 9)prokuratorom; 10)sędziom sądów powszechnych sądom powszechnym - z uwzględnieniem przepisów o ochronie danych osobowych, w celu realizacji przez te organy lub podmioty ich zadań ustawowych. Uzasadnienie: Wymienione organy na podstawie odrębnych ustaw i tak mają podstawy do żądania wydania danych osobowych o których mowa w art. 23 i 24 ustawy, bez konieczności powtarzania tego uprawnienia w przedmiotowej ustawie.	Uwaga uwzględniona W art. 22 ust. 5 został wykreślony.

			Jeśli mimo wszystko projektodawca uznaje za zasadne powtarzanie tego uprawnienia, to w pkt. 10 zwrot "sędziom sądów powszechnych", należy zastąpić zwrotem "sądom powszechnym" (sędzia nie jest organem, tylko sąd). Ponadto, stoimy na stanowisku, iż należy wprowadzić bardziej rygorystyczne zabezpieczenia w zakresie ujawniania informacji organom ścigania, takim jak Policja. Można to osiągnąć poprzez wymóg uzyskania uprzedniej zgody sądu lub prokuratora lub dostosowanie ram prawnych do standardów poufności określonych w Prawie Komunikacji Elektronicznej. Dane związane z SI są często wysoce wyspecjalizowanymi i cennymi informacjami biznesowymi i rynkowymi, a także istotnymi szczegółami operacyjnymi podmiotów zaangażowanych w rozwój i wdrażanie SI. Nieuprawnione ujawnienie takich informacji może prowadzić do ujawnienia tajemnic przedsiębiorstwa, zastrzeżonych algorytmów lub strategicznych decyzji biznesowych. Wprowadzenie kontroli sądowej lub prokuratorskiej zapobiegałoby potencjalnym nadużyciom i zapewniłoby, że dostęp do wrażliwych danych SI byłby przyznawany wyłącznie w przypadku wyraźnej i uzasadnionej potrzeby.	
89.	Art. 22; art. 24	IAB Polska	Konieczność zabezpieczenia informacji chronionych Projekt wielokrotnie odnosi się do dostępu organów regulacyjnych do informacji chronionych bez towarzyszącego mu języka zabezpieczającego mającego na celu zapobieganie nieuprawnionemu ujawnieniu i wykorzystaniu. Na przykład w art. 24 ust. 1 brakuje języka ochronnego, a w art. 22 ust. 3 zabrania się uczestnikom spotkań (którymi mogą być osoby posiadające wiedzę specjalistyczną zgodnie z art. 6) ujawniania informacji chronionych, nie ograniczając ich wykorzystania wyłącznie do celów oficjalnych. Przy okazji dyskusji na temat takich uprawnień dobrze byłoby ponownie podkreślić potrzebę ochrony i odpowiedniego wykorzystania informacji, biorąc pod uwagę ich wrażliwość i znaczenie dla rozwoju AI.	Uwaga wyjaśniona Art. 22 uległ znaczącym zmianom. Wykreślono ust. 2, 3 i 5. uznając je jako regulacje nadmiarowe. W pozostałym zakresie przepisy art. 22 i art. 24 nie wymagają zmian.

90.	Art. 22; art. 24	Konfederacj a Lewiatan	Projekt ustawy wielokrotnie odnosi się do dostępu organów regulacyjnych do informacji chronionych bez towarzyszącego mu języka zabezpieczającego mającego na celu zapobieganie 'nieuprawnionemu ujawnieniu i wykorzystaniu. Na przykład w art. 24 ust. 1 brakuje języka ochronnego, a w art. 22 ust. 3 zabrania się uczestnikom spotkań (którymi mogą być "osoby posiadające wiedzę specjalistyczną" zgodnie z art. 6) ujawniania informacji chronionych, nie ograniczając ich wykorzystania wyłącznie do celów oficjalnych. Przy okazji dyskusji na temat takich uprawnień dobrze byłoby ponownie podkreślić potrzebę ochrony i odpowiedniego wykorzystania informacji, biorąc pod uwagę ich wrażliwość i znaczenie dla rozwoju sztucznej inteligencji.	Uwaga wyjaśniona Art. 22 uległ znaczącym zmianom. Wykreślono ust. 2, 3 i 5. uznając je jako regulacje nadmiarowe. W pozostałym zakresie przepisy art. 22 i art. 24 nie wymagają zmian.
91.	Art. 23 ust. 2	PUODO	Art. 23 projektu ustawy, w którym w ust. 2 projektodawca wskazuje jedynie na zapewnienie integralności i poufności. Pamiętać należy, że szczególny reżim przetwarzania wymaga uwzględnienia w przepisach nakładających obowiązek przetwarzania danych i zapewnienia nie tylko integralności i poufności, ale także rzetelności i przejrzystości, ograniczenia celu, niezbędności, minimalizacji (art. 5 rozporządzenia 2016/679), jak również uwzględnienia warunków wynikających z art. 6 ust. 3 ww. rozporządzenia, warunków odpowiednich zabezpieczeń praw podstawowych i interesów osoby, której dane dotyczą, konkretnych środków ochrony praw i wolności osób (art. 9 rozporządzenia 2016/679) oraz warunków dokonywania operacji na danych z art. 10 tego rozporządzenia wyłącznie pod nadzorem władz publicznych z zabezpieczeniem praw i wolności osób, których dane dotyczą. Wskazać należy, że fragmentaryczne odwoływanie się do zasad z rozporządzenia 2016/679 nie znajduje zatem uzasadnienia.	Uwaga uwzględniona W celu właściwego stosowania przepisów w zakresie ochrony danych osobowych na skutek ponownej analizy przepisu w kontekście zgorszonej uwagi w art. 23 odstąpiono od ograniczeń i włączeń z zakresu RODO.
92.	Art. 23 ust. 3	PUODO	Art. 23 ust. 3 wskazuje na otwarty katalog danych osobowych przetwarzanych przez Komisję w ramach nadzoru nad systemami sztucznej inteligencji. W ocenie organu nadzorczego kompetencje organu, ich zakres powinien być dookreślony, nie może pozostawać niesprecyzowany. W związku z powyższym konieczne jest domknięcie przedmiotowego katalogu. Poza tym nie jest zrozumiałe i nie	Uwaga uwzględniona Przepis przeredagowano rezygnując z otwartego katalogu danych osobowych przetwarzanych przez Komisję.

			znajduje uzasadnienia pozyskiwanie przez Komisję w każdej sytuacji wszystkich informacji i danych wskazanych w punktach 1-5 ww. przepisu.	
93.	Art. 23 ust. 4, ust. 5	NCBR	(Dot. przechowywania danych) Propozycja zmiany: skrócić okres przechowywania danych z 5 do max. 2-3 lat. Uzasadnienie: zgodne z zasadą minimalizacji danych wynikającą z RODO; dodatkowo – ograniczone są techniczne możliwości przechowywania wielkich wolumenów danych.	Uwaga wyjaśniona W art. 23 ust. 4 został wykreślony. Okres przechowywania danych został dostosowany do wymogów zastosowanych procedur postępowania przez Komisją.
94.	Art. 23 ust. 6	RPO	Niezależnie od powyższego częściowo aktualna pozostaje uwaga zwarta w piśmie Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 14 listopada 2024 r. (znak: VII.501.187.2024.PKR) dotycząca ograniczenia obowiązków wynikających z RODO22. Obecnie kwestie tę reguluje art. 23 ust. 6 projektu ustawy, zgodnie z którym przetwarzanie przez Komisję, Biuro Komisji i upoważnionych, w związku z wykonywaniem zadań służbowych, pracowników urzędów obsługujących podmioty, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy, oraz osoby, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy, danych, o których mowa w ust. 3, ogranicza realizację obowiązków wynikających art. 18 ust. 1 lit. a i d (prawo do ograniczenia przetwarzania danych osobowych w sytuacji, gdy osoba, której dane dotyczą kwestionuje prawidłowości przetwarzania danych osobowych oraz prawo do ograniczenia przetwarzania danych osobowych w sytuacji, gdy osoba, której dane dotyczą wniosła sprzeciw wobec przetwarzania) oraz art. 19 zdanie drugie rozporządzenia 2016/679 (obowiązek zawiadomienia o sprostowaniu, usunięciu lub ograniczeniu przetwarzania danych), jeżeli uniemożliwiłoby to realizację ustawowych zadań Komisji, w szczególności w związku ze sprawami, o których mowa w art. 23 ust. 1 RODO. Art. 23 ust. 6 projektu ustawy wciąż pozwala na wyłączenie stosowania powołanych wyżej gwarancji poprzez odwołanie się do ogólnej klauzuli niemożności realizacji zadań przez Komisję, przy czym to sama Komisja każdorazowo dokonywałaby oceny istnienia podstawy do niestosowania wskazanych przepisów RODO. Z uzasadnienia projektu ustawy nie wynika natomiast, dlaczego	Uwaga uwzględniona W art. 23 ust 6 został wykreślony.

			projektodawca zdecydował się na wprowadzenie tak szerokiego wyłączenia. Jak już Rzecznik wskazywał poprzednio, skoro sam akt w sprawie sztucznej inteligencji nie przewiduje wyłączenia stosowania przepisów RODO, to wątpliwości może budzić wprowadzenie bez podania bliższego uzasadnienia ww. rozwiązania do ustawy, której głównym celem jest dostosowanie ustawodawstwa krajowego do aktu w sprawie sztucznej inteligencji i stworzenie systemu sprawowania nadzoru nad systemami sztucznej inteligencji.	
95.	Art. 23 ust. 6	PUODO	Art. 23 ust. 6 projektu ustawy jest niezrozumiały poprzez zawarcie w ostatniej części zdania zwrotu "() jeżeli uniemożliwiłoby to realizację ustawowych zadań Komisji, w szczególności w związku ze sprawami, o których mowa w art. 23 ust. 1 rozporządzenia 2016/679".	Uwaga uwzględniona W art. 23 ust 6 został wykreślony.
96.	Art. 24	ZPP	Wprowadzić język ochronny, który zapewni, że informacje objęte tajemnicą handlową oraz danymi wrażliwymi będą odpowiednio chronione przed nieuprawnionym ujawnieniem.	Uwaga wyjaśniona Przetwarzanie informacji stanowiących tajemnice prawnie chronione będzie następowało z poszanowaniem przepisów prawa powszechnie obowiązującego.
97.	Art. 24 ust. 1	Pracodawcy RP	Przepis <u>nie zawiera klauzul ochronnych</u> dotyczących danych, do których mają dostęp organy regulacyjne, co rodzi ryzyko nieuprawnionego ujawnienia i wykorzystania informacji. Propozycja: Dodanie zabezpieczeń dotyczących ochrony danych.	Uwaga wyjaśniona Powtarzanie informacji stanowiących tajemnice prawnie chronione będzie następowało z poszanowaniem przepisów prawa powszechnie obowiązującego.
98.	Art. 24 ust. 2	PUODO	Art. 24 ust. 2 w zaproponowanym brzmieniu budzi szereg ryzyk, albowiem wskazuje na przekazywanie przez Komisję <u>bez żadnego trybu</u> podmiotom wskazanym w tym przepisie informacji stanowiących tajemnice prawnie chronione, w tym tajemnice przedsiębiorstwa bez wskazania celu. Przepis w obecnym brzmieniu nie jest zrozumiały i budzi poważne wątpliwości organu nadzorczego.	Uwaga wyjaśniona Możliwość przekazania informacji organom wskazanym w przepisie jest niezbędna dla właściwej realizacji przepisów rozporządzenia 2024/1689 i ustawy. Przesłanką przekazania informacji jest ich niezbędność do realizacji ustawowych zadań tych podmiotów.

				Stąd też możliwość ubiegania się o informacje musi wprost wynikać przepisów prawa obejmującego działania podmiotów. Ubiegając się o pozyskanie informacji niezbędne będzie wskazanie podstawy prawnej uprawniającej do dostępu do takich informacji.
99.	Art. 24 ust. 3	UOKiK	Prezes UOKiK podtrzymuje uwagę dotyczącą konieczności wyłączenia informacji, o których mowa w art. 73 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentówl (dalej: uokk) z zakresu informacji, które mogą być przetwarzane w ramach współpracy w Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji w sytuacji, gdy jest to konieczne dla realizacji zadań wynikających z rozporządzenia 2024/16892. Jak to zostało wskazane w piśmie z dnia 19 listopada 2024 r. (sygn. DPR.0240.239.2024.AK) przepisy uokk nakładają na Prezesa, Wiceprezesów i pracowników Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów szczególny obowiązek ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa i innych tajemnic podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów, jak również informacji, pozyskanych w związku z wykonywaniem czynności służbowych. Obowiązek ten nie dotyczy informacji powszechnie dostępnych, informacji o wszczęciu postępowania oraz informacji o wydaniu decyzji kończących postępowanie i ich ustaleniach. Przepis ten powinien być odczytywany łącznie z regulacją art. 73 ust. 1 uokk, który formułuje zakaz wykorzystania informacji uzyskanych w toku postępowania prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów. Termin "zakaz wykorzystywania" rozumiany jest szeroko i obejmuje – po stronie Prezesa Urzędu – zakaz udostępniania albo przekazywania informacji innym podmiotom, w tym organom władzy na potrzeby prowadzonych przez nie postępowań czy wykonywanych czynności. Wyjątki od zakazu wskazano w ust. 2 wspomnianego art. 73 uokk. Obowiązek ochrony przedmiotowych tajemnic i informacji stanowi zobowiązanie nałożone na UOKiK przepisami dyrektywy ECN+3 i jest gwarancją niezależności organu ochrony konkurencji. Wobec	Uwaga wyjaśniona. Mając na uwadze zakaz sformułowany w art. 73 ust. 1 ustawy o uokk dodanie regulacji w przedmiotowej ustawie w zaproponowanym brzmieniu wydaje się niezasadne.

			powyższego, w celu zapewnienia zgodności projektowanego art. 24 z przepisami uokk zwracam się o dodanie w projektowanym art. 24 ust. 3 w brzmieniu: "3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do obowiązków, o których mowa w art. 73 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.".	
100.	Art. 25	RPD	W projektowanych przepisach ustawy o systemach SI nadal nie określono ani terminu, w którym Komisja ma powołać skład Rady, ani terminu rozpoczęcia prac przez Radę. Bez określonego harmonogramu w tym zakresie istnieje ryzyko, że powołanie składu Rady i rozpoczęcie przez nią zostanie odłożone na nieokreślony czas. W związku z tym proponuję prowadzenie do ustawy konkretnego terminu, w którym Komisja zobowiązana będzie do powołania Rady, aby zapewnić sprawne i efektywne funkcjonowanie nadzoru nad systemami sztucznej inteligencji od momentu wejścia ustawy w życie.	Uwaga wyjaśniona Harmonogram powołania rady określi Komisja.
101.	Art. 25	Rada Działalności Pożytku Publicznego	Rada proponuje wprowadzenie następujących zmian do projektu ustawy: 1) w art. 25 ust. 3 po pkt 6 dodać pkt 6a w brzmieniu: "6a) Rada Działalności Pożytku Publicznego, o której mowa w art. 35 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491, 1761, 1940);"; Uzasadnienie: Rada Działalności Pożytku Publicznego (RDPP) jest ustawowym ciałem, którego celem jest m.in. prowadzenie dialogu obywatelskiego, który jest fundamentem państw demokratycznych. Rada zrzesza przedstawicieli i przedstawicielki NGO, administracji lokalnego, regionalnego i centralnego szczebla. Udział przedstawiciela/przedstawicielki RDPP wzmocni społeczny wymiar Rady, której kształt określa art. 25 przedmiotowego projektu ustawy. 2) w art. 25 ust. 3 zmienić brzmienie pkt. 10 z: "fundacje i stowarzyszenia wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego, których celem statutowym jest działalność na rzecz rozwoju sztucznej inteligencji, na rzecz rozwoju nowych technologii, sprawiedliwości technologicznej, ochrony praw człowieka, edukacji i kultury cyfrowej."	Uwzględniono pkt 2 uwagi poprzez zmianę w art. 25 ust. 3 projektu ustawy: "Kandydatów na członków Rady może zgłosić: (.) 10) fundacje i stowarzyszenia wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego, których celem statutowym jest działalność w zakresie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi twórców, lub też których celem statutowym jest działalność w co najmniej jednym z obszarów: - sztuczna inteligencja, nowe technologie, - sprawiedliwość technologiczna, - ochrona praw człowieka, - edukacja lub kultura cyfrowa; - bezpieczeństwo informacji.".

			na następujące: "organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491, 1761, 1940)." Uzasadnienie: Należy wziąć pod uwagę, że wiele organizacji pozarządowych (w tym stowarzyszeń i fundacji) prowadzi działalność statutową we wskazanych obszarach, jednak cele statutowe tych organizacji mogą być sformułowane w ich statutach w sposób bardziej ogólny, ponieważ przepisy prawa nie obligują i nie skłaniają organizacji do tak precyzyjnego określania celów w statutach – dlatego też nie należy zawężać grupy organizacji uprawnionych do zgłaszania kandydatów na członków Społecznej Rady do spraw Sztucznej Inteligencji wyłącznie do fundacji i stowarzyszeń, które w swoich statutach przewidziały w tak szczegółowy sposób sprecyzowane cele; 3) w art. 25 w ust. 2 słowa "od dziewięciu do piętnastu członków" zastąpić słowami "od jedenastu do dwudziestu pięciu członków" Uzasadnienie: Biorąc pod uwagę liczbę podmiotów uprawnionych do zgłaszania kandydatów na członków Społecznej Rady do spraw Sztucznej Inteligencji przewidzianą w art. 25 ust. 3 projektowanej ustawy (11), Rada proponuje zwiększyć dolną i górną granicę widełek ilościowych zaproponowanych w projekcie ustawy.	
102.	Art. 25 ust. 3	Konfederacj a Lewiatan	Propozycja brzmienia: Proponujemy dodanie punktu 11) o brzmieniu: 11) organizacje pracodawców Uzasadnienie: Brak uwzględnienia organizacji pracodawców w katalogu podmiotów uprawnionych do zgłaszania kandydatów do Społecznej Rady ds. Sztucznej Inteligencji wyklucza wiele reprezentatywnych organizacji, które nie posiadają statusu izby gospodarczej, takich jak np. Konfederacja Lewiatan.	Uwaga wyjaśniona Rozszerzanie listy podmiotów posiadających uprawnienie do zgłaszania podmiotów do Rady o podmiotu reprezentujące organizacje pracodawców nie wydaje się zasadne. W przepisie uwzględniono bowiem izby gospodarcze oraz reprezentatywne organizacje związkowe.
103.	Art. 25 ust. 3 pkt 8)	NSZZ	Projekt przewiduje możliwość zgłaszania przez związki zawodowe kandydatów na członków Społecznej Rady do Spraw Sztucznej	Uwaga uwzględniona

			Inteligencji. Problem: w Polsce funkcjonuje 11 656 związków zawodowych (dane GUS z 4.09.2023), co oznacza, że wszystkie mogłyby zgłosić kandydatów, co jest niepraktyczne. Propozycja: ograniczenie prawa zgłaszania kandydatów do organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego, ze względów funkcjonalnych.	Zmieniono brzmienie art. 25 ust. 3 pkt 8.
104.	Art. 25 ust. 3	Rzecznik Finansowy	W naszej opinii zasadne jest ponowne rozważenie składu Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji oraz działającej przy Komisji Społecznej Rady do spraw Sztucznej Inteligencji oraz przyznanie Rzecznikowi Finansowemu uprawnienia zgłaszania kandydatów na członków Rady	Uwaga wyjaśniona Projektodawca nie przewiduje rozszerzania listy podmiotów posiadających uprawnienie do zgłaszania podmiotów do Rady o podmiotu reprezentujące rynek finansowy.
105.	Art. 25 ust. 4 i art. 26 ust. 5	RPD	Projekt w obecnym kształcie nie wprowadza wyraźnego wymogu niezależności od dostawców systemów sztucznej inteligencji na etapie powoływania członków Rady. Zgodnie z projektowanym art. 25 ust. 4, osoba zgłasza do Rady przez uprawniony podmiot musi jedynie: posiadać wiedzę i doświadczenie w obszarze sztucznej inteligencji, nie być skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, korzystać z pełni praw publicznych oraz wyrazić pisemną zgodę na kandydowanie. Brakuje natomiast wyraźnego wymogu wykazania, że kandydat nie pozostaje w stosunku podległości (np. służbowym) do dostawców i importerów systemów AI, co mogłoby wpływać na jego bezstronność. Z kolei art. 26 ust. 5 przewiduje jedynie następczą kontrolę konfliktu interesów, stanowiąc, że "członek Rady nie może prowadzić działalności publicznej niedającej się pogodzić z działalnością w Radzie ani wykonywać działań, które mogłyby skutkować konfliktem interesów", nie precyzując jednak żadnych konkretnych kryteriów ani procedur pozwalających na weryfikację niezależności kandydata przed jego powołaniem. Z tych względów, na wzór wymogu wprowadzonego dla członków Panelu naukowego niezależnych ekspertów, o którym mowa w art. 68 rozporządzenia 2024/1689, należałoby wprost określić, że członkowie Rady muszą być niezależni od dostawców systemów SI lub modeli SI ogólnego	Uwaga wyjaśniona Wskazane w przepisach wymagania zostały uzupełnione o sankcję za naruszenie przepisów art. 26 ust. 5. Co daje podstawę do stwierdzenia że dodatkowe unormowania w zakresie oświadczenia nie są już potrzebne.

			przeznaczenia, a także wprowadzić obowiązek złożenia stosownego oświadczenia o braku konfliktu interesów w relacjach z operatorami systemów SI, połączonego z odpowiedzialnością za składanie fałszywych oświadczeń. W związku z tym proponuję zmianę art. 25 ust. 4 projektu poprzez dodanie pkt 5 o następującym brzmieniu: Art. 25 ust. 4. Członkiem Rady może być osoba, która: 1) posiada wiedzę i doświadczenie w obszarze sztucznej inteligencji, w szczególności z zakresu informatyki, cyberbezpieczeństwa, ochrony danych osobowych, prawa nowych technologii lub praw człowieka; 2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe; 3) korzysta z pełni praw publicznych; 4) wyraziła pisemną zgodę na kandydowanie; 5) złożyła pisemne oświadczenie o braku lub istnieniu jakichkolwiek powiązań osobistych, służbowych, finansowych z dostawcami lub importerami systemów sztucznej inteligencji, które mogłyby prowadzić do konfliktu interesów w związku z udziałem w pracach Rady.	
106.	Art. 25, Art. 26, Art. 27	NCBR	Społeczna Rada do spraw Sztucznej Inteligencji (Społeczna Rada) – Rada jest podporządkowana Komisji i nie stanowi narzędzia społecznej kontroli, co sugerowałaby jej nazwa. Należy zapewnić udział w Radzie przedtawicieli zgłoszonych przez wybrane organy i organizacje pozarządowe, bez konieczności powołania przez Komisję, oraz wybór przewodniczącego i wiceprzewodniczącego przez samą Radę. W obecnej formie dobór składu Rady może zostać uznany za nietransparentny. Zgodnie z art. 30 ustawy, formalne kompetencje Rady są ograniczone do nieobligatoryjnej roli opiniodawczej, a to pomimo wyższych wymagań co do kompetencji członków niż w przypadku Komisji. Jedynym efektem jej działań jest publikacja opinii w BIP. Należy rozważyć przynajmniej obowiązek opiniowania każdej	Uwaga wyjaśniona Zaproponowany w przepisach mechanizm powoływania członków Rady, sposób i zakres jej działania realizują zasadę transparentności i odpowiadają potrzebie wsparcia Komisji w realizowanych przez nią zadaniach.

			decyzji Komisji przez Radę oraz konieczność uwzględniania opinii Rady w decyzji Komisji.	
107.	Art. 25 ust. 2	NCBR	(Dot. kadencja Rady): Propozycja zmiany: wydłużyć kadencję Rady z 2 do co najmniej 3 lat. Uzasadnienie: zapewni to większą stabilność i ciągłość prac Rady.	Uwaga wyjaśniona Dwuletnia kadencja jest optymalna do zapewnienia ciągłości pracy Rady.
108.	Art. 25 ust. 3	KRRiT	Aktualny pozostaje postulat, aby Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji miał prawo zgłoszenia kandydatów na członków Społecznej Rady do spraw Sztucznej Inteligencji (przepis art. 25 ust. 3 projektu)	Uwaga wyjaśniona Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji ma w ustawie przewidziane funkcje w art. 6 ust. 2 pkt 3. Mając na uwadze sposób powołania członków Rady nie jest zasadne, aby członek Komisji wskazywał podmiot do Rady Społecznej.
	Art. 26 ust. 3	Konfederacj a Lewiatan	Propozycja brzmienia: 3. Do udziału w posiedzeniu Rady mogą być zapraszane, przez Komisję oraz Przewodniczącego Rady, inne osoby, o ile jest to uzasadnione zadaniami Rady. Przepis ust. 4, 5 i 6 stosuje się odpowiednio. Uzasadnienie: Jeśli w posiedzeniach Rady maja uczestniczyć jeszcze inne osoby (choć nie jest wskazane w jakim charakterze i jakie powinny spełniać kryteria - wskazane byłoby choć odniesienie do zapisów mówiących o osobach posiadających wiadomości specjalne (biegli) w danej dziedzinie, to powinny być wobec nich zagwarantowane: prawo żądania wyłączanie takiej osoby z udziału w posiedzeniu Rady - ze względu na konflikt interesów; osoba taka nie powinna być np. zatrudniona w podmiotach konkurencyjnych wobec podmiotu, którego sprawy dotyczy posiedzenie - wydaje się bowiem, że w nowej propozycji przepisów Rada jest de facto ciałem doradczym w indywidualnych sprawach rozstrzyganych przez Komisję - co także budzi wątpliwości, czy powinno tak być.	Uwaga częściowo uwzględniona W art. 26 zmodyfikowano treść ust. 4 i 5.
109.	Art. 26 ust. 3	RPD	Mając na uwadze wymóg urzeczywistniania przez prawodawcę prawa dzieci do bycia wysłuchanym oraz potrzebę uwzględniania perspektywy młodego pokolenia w procesie kształtowania polityki i regulacji dotyczących systemów sztucznej inteligencji, w	Uwaga wyjaśniona W ramach tego artykułu przewidziany został Rzecznik Praw Dziecka który wydaje się

			szczególności stosowanych w obszarze edukacji i kształcenia osób małoletnich, proponuję uzupełnić art. 26 o przepisy, które wprost przewidzą prawo przedstawicieli zainteresowanych organizacji młodzieżowych do udziału w posiedzeniach Rady z głosem doradczym, niezależnie od zaproszenia przez Przewodniczącego Rady lub Komisję. Organizacje te powinny mieć możliwość zwrócenia się do Przewodniczącego Rady z wnioskiem o dopuszczenie do udziału w konkretnym posiedzeniu wybranych przez siebie przedstawicieli, a wniosek taki powinien być niezwłocznie rozpatrywany, przy czym decyzja o odmowie wymagałaby pisemnego uzasadnienia. Dodatkowo należałoby zobowiązać Radę do przeprowadzania konsultacji z organizacjami młodzieżowymi przed przyjęciem stanowiska lub opinii dotyczących systemów sztucznej inteligencji wykorzystywanych w obszarze edukacji i kształcenia osób małoletnich, aby wyniki tych konsultacji były uwzględniane z należytą wagą, stosownie do wieku oraz dojrzałości dzieci i młodzieży biorących w nich udział. Taka zmiana umacnia gwarancje prawa dziecka do bycia wysłuchanym, przewidzianego w Konwencji o prawach dziecka, i stanowi jednocześnie inwestycję w przyszłość całego społeczeństwa, pozwalając na wczesną identyfikację ryzyka oraz wypracowanie rozwiązań lepiej odpowiadających potrzebom oraz dobru dzieci.	najwłaściwszym organem do wskazania kandydata na członka Społecznej Rady.
	art. 26 ust. 4		Uwaga:	Uwaga wyjaśniona
	w zw. z art. 22 ust.3		Prawo zwolnienia z obowiązku zachowania tajemnicy nie jest przewidziane w stosunku do członków Komisji - wydaje się, że w odniesieniu do członków Rady przepisy powinny być analogiczne - w szczególności, skoro przedmiotem obrad Rady mogą być zgodnie z art. 27 ust.1 pkt 2) sprawy indywidualne.	Z uwagi na zadania oraz sposób powołania członków Rady zawarcie tego przepisu należy uznać za zasadne. Zachowanie spójności w tym przypadku z regulacjami dotyczącymi organu nadzoru rynku, który będzie dysponował znacznie bardziej szczegółowymi i wrażliwymi informacjami nie wydaje się właściwym rozwiązaniem
110	art. 27 ust.1	Konfederacj	Nie jest jasne o wnioski, w jakim znaczeniu chodzi - wniosek w	Uwaga wyjaśniona

			znaczeniu opinie. Czy przepis ten oznacza, że Rada ma opiniować indywidualne przypadki - czy wszcząć czy nie wszcząć postępowania o naruszenie przepisów? Jeśli tak to w stosunku do członków Rady biorących udział w podejmowaniu danej uchwały muszą zostać zachowane wszelkie zabezpieczenia procesowe dla podmiotu, wobec którego takie postępowanie jest rozważane - aby byli bezstronni - wyłączenie ze sprawy, zachowanie poufności bez wyłączenia tego obowiązku.	Przepis odnosi się do wniosków samej Rady, o których mowa w art. 41 ust. 2 pkt 4. Przepis nie odnosi się do wniosków w rozumieniu opiniowania indywidualnych przypadków w zakresie zasadności wszczęcia postepowania o naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689.
111.	Art. 27 ust. 1 pkt 2	UKNF	Wniosek, o którym mowa w tym przepisie nie stanowi wniosku o wszczęcie postępowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, gdyż Rada nie jest podmiotem praw lub obowiązków, które mogą być przedmiotem postępowania. W konsekwencji czego UKNF proponuje zastąpienie wyrazu "wniosków" wyrazem "rekomendacji".	Uwaga wyjaśniona Jest to wniosek w rozumieniu art. 41 ust. 2 pkt 4.
112.	art. 27 ust. 2	Konfederacj a Lewiatan	Uwaga i zapytanie: W ust.2 nie ma mowy o "wnioskach" z ust. 1 pkt 2 - w jakim terminie są przyjmowane, czy są wiążące dla Komisji?	Uwaga wyjaśniona Wnioski, o których mowa w ust. 1 pkt 2, są podejmowane w drodze uchwały ponieważ Rada jest ciałem kolegialnym, nie sa przyjmowane w trybie określonym w ust 2. Wnioski są wiążące dla Komisji, która zgodnie z art. 41 ust. 2 pkt 4 wszczyna na ich podstawie postępowanie.
113.	art. 27 ust. 4	Konfederacj a Lewiatan	Propozycja brzmienia: Stanowiska i opinie Rady, po usunięciu danych i informacji i danych również danych zawierających tajemnice prawnie chronione, w tym tajemnice przedsiębiorstwa, są publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Biura Komisji. Uzasadnienie: Analogiczne jak w art. 14.	Uwaga wyjaśniona Publikowane na stronie podmiotowej stanowisk i opinii Rady będzie następowało z poszanowaniem przepisów prawa powszechnie obowiązującego w zakresie ochrony danych osobowych, tajemnic prawnie chronionych czy informacji niejawnych.
114.	Art. 28 ust. 5	Konfederacj a Lewiatan	Proponowane brzmienie: 5. Organami Biura Komisji są: 1)Komisja, która jest właściwa w sprawach nadzoru nad rynkiem systemów sztucznej inteligencji; 2)Przewodniczący Komisji, który kieruje działalnością Biura Komisji i reprezentuje Biuro Komisji na zewnątrz.	Uwaga wyjaśniona W wyniku analizy zgłoszonych uwag zmianie uległa forma organizacji Biura Komisji. W projektowanych przepisach przewidziano utworzenie Biur Komisji w formie odrębnej

			Uzasadnienie: Biuro Komisji jest "instytucją" pomocniczą Komisji, przy pomocy której Komisja wykonuje swoje zadania, ale nie jest nadrzędne w stosunku do Komisji więc Komisja nie może być organem Biura.	jednostki budżetowej. Wobec powyższego art. 28 otrzymał nowe brzmienie a art. 29-art.36 zostały wykreślone.
115.	Art. 30	PARP	Zastąpić dotychczasowe brzmienie art. 30 (Rejestracja piaskownic) "Testowanie systemów AI w ramach piaskownicy regulacyjnej wymaga uprzedniej zgody Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji." Nowym brzmieniem: 1. "Dostawca systemu sztucznej inteligencji może rozpocząć testowanie systemu AI w piaskownicy regulacyjnej po zgłoszeniu do Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji." 2. "Komisja może w terminie 30 dni zgłosić zastrzeżenia do testów, jeśli naruszają one przepisy o ochronie danych osobowych, praw podstawowych lub cyberbezpieczeństwa." 3. "Brak odpowiedzi Komisji w terminie 30 dni oznacza domniemaną zgodę na przeprowadzenie testów."	Uwaga wyjaśniona Uwaga odnosi się do nieaktualnej wersji projektu ustawy. Przepisy dotyczące piaskownic regulacyjnych zostały ujęte w rozdziale 8. Część regulacji obejmującej piaskownice regulacyjne zostanie zgodnie z art. 58 rozporządzenia 2024/1689 uregulowana za sprawą aktu wykonawczego Komisji Europejskiej.
116.	Art. 31	PARP	Do dotychczasowej treści art. 31 dodać ustępy od 4 do 6 w następującym brzmieniu 4. "Każdy dostawca AI biorący udział w piaskownicy regulacyjnej wyznacza osobę odpowiedzialną za zarządzanie ryzykiem i przestrzeganie zasad etycznych w testach." 5. "Osoba odpowiedzialna raportuje wyniki testów do Komisji co 6 miesięcy, zgodnie z minimalnymi wymaganiami określonymi w aktach wykonawczych." 6. "Po zakończeniu testów, system może być wprowadzony na rynek, jeśli dostawca przedłoży raport z przeprowadzonych testów i nie stwierdzono naruszeń prawa."	Uwaga wyjaśniona Uwaga odnosi się do nieaktualnej wersji projektu ustawy. Przepisy dotyczące piaskownic regulacyjnych zostały ujęte w rozdziale 8. Część regulacji obejmującej piaskownice regulacyjne zostanie zgodnie z art. 58 rozporządzenia 2024/1689 uregulowana za sprawą aktu wykonawczego Komisji Europejskiej.
117.	Art. 39	ZPP	Należy wzmocnić zasadę, że nadzór powinien być przede wszystkim prowadzony zdalnie. Obecny wyjątek zezwalający na nadzór na miejscu jest zbyt szeroki i powinien być ograniczony wyłącznie do wyjątkowych okoliczności.	Uwaga wyjaśniona Jeżeli przepis zostanie sformułowany w "węższy" sposób np. poprzez wyliczenie konkretnych

				kontroli w formie innej niż zdalna w sytuacjach, które tego wymagają, a które trudno z góry przewidzieć i precyzyjnie określić w przepisie.
118.	Art. 39 ust.1 pkt 4	Konfederacj a Lewiatan	Społeczna Rada do spraw Sztucznej Inteligencji powinna pełnić wyłącznie funkcję doradczą i konsultacyjną Komisji, a przyznanie jej uprawnień do inicjowania nadzoru jest wykraczaniem poza jej podstawowe zadania. Rada nie posiada kompetencji proceduralnych niezbędnych do oceny zasadności wniosku o wszczęcie nadzoru.	Uwaga uwzględniona Wykreślono w art. 39 (obecnie art. 31) w ust. 4 pkt 1.
119.	Art. 39 ust. 1 pkt 4	IAB Polska	Usunięcie uprawnień Rady w zakresie inicjowania kontroli Komisji Rada powinna pełnić funkcję wyłącznie doradczą i konsultacyjną względem Komisji, bez uprawnień do wnioskowania o wszczęcie kontroli. Przyznanie jej takiej kompetencji wykracza poza jej zamierzoną rolę, zwłaszcza że Rada nie dysponuje odpowiednimi narzędziami proceduralnymi do oceny zasadności inicjowania działań kontrolnych.	Uwaga uwzględniona Wykreślono w art. 39 (obecnie art. 31) w ust. 4 pkt 1.
120.	Art. 39 ust. 4	IAB Polska	Ograniczenie możliwości przeprowadzenia kontroli na miejscu do ściśle określonych przypadków, gdy zdalne metody okazują się niewystarczające do rzetelnej oceny zgodności z przepisami Planowane przepisy pozostawiają nadmierną swobodę w zakresie stosowania kontroli na miejscu, co może prowadzić do nieproporcjonalnej ingerencji w działalność podmiotów podlegających nadzorowi. Ponadto, biorąc pod uwagę zasady funkcjonowania AI, dostęp do danych w postaci cyfrowej w większości przypadków powinien być w zupełności wystarczający.	Uwaga uwzględniona Zmieniono brzmienie przepisu.
121.	Art. 39 ust. 3	Konfederacj a Lewiatan	Aktualne brzmienie: 3. Kontrola lub poszczególne czynności kontrolne przeprowadzane w sposób zdalny, bez jednoczesnej fizycznej obecności stron, (?) prowadzi się z wykorzystaniem jednego lub większej liczby środków porozumiewania się na odległość, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344). Uwaga:	Uwaga uwzględniona Zmieniono brzmienie przepisu.

			Brak części tekstu.	
122.	Art. 39 ust. 4	Konfederacj a Lewiatan	Uwaga: Zasada nadzoru zdalnego powinna zostać wzmocniona. Obecnie istniejący wyjątek, który pozwala na nadzór na miejscu, jest zbyt szeroki i powinien być ograniczony jedynie do wyjątkowych przypadków.	Uwaga wyjaśniona Jeżeli przepis zostanie sformułowany w "węższy" sposób np. poprzez wyliczenie konkretnych rodzajów okoliczności, może to nadmiernie ograniczyć kompetencje Komisji do prowadzenia kontroli w formie innej niż zdalna w sytuacjach, które tego wymagają, a które trudno z góry przewidzieć i precyzyjnie określić w przepisie.
123.	Art. 40 ust. 2	Konfederacj a Lewiatan	Propozycja brzmienia: 2. Jeżeli przeprowadzenie określonych czynności kontrolnych wymaga wiedzy specjalistycznej, Komisja może upoważnić do udziału w nich biegłego osobę, która posiada takie kompetencje Uzasadnienie: Rekomendowana zmiana siatki pojęciowej. Kim jest "osoba posiadająca wiedzę specjalistyczną" - takiego pojęcia nie zawiera ustawa- Prawo przedsiębiorców, ani też KPA - (jeśli ma do art. 43 zastosowanie?). KPA posługuje się pojęciem "wiadomości specjalnych" i mówi o biegłym - co do osoby którego przyznane są stronie gwarancje procesowe - jak prawo do żądania wyłączenia takiej osoby z postępowania. Przy takim zapisie takich praw brak a muszą być one zagwarantowane choćby ze względu na konflikt interesów. Ustawa nie określa wystarczających zabezpieczeń dotyczących osób, które Komisja może upoważnić do udziału w kontroli. Przepis ten stwarza ryzyko, że upoważniony kontroler może być konkurentem kontrolowanego podmiotu lub mieć osobisty interes w wydaniu niekorzystnego protokołu kontroli. Ustawa nie zawiera jasnych kryteriów oceny kwalifikacji eksperta zewnętrznego ani wyraźnych zobowiązań dotyczących poufności informacji uzyskanych w trakcie kontroli. W przeciwieństwie do pracowników Biura Komisji, osoby spoza Biura nie przechodziłyby formalnych szkoleń w zakresie	Uwaga częściowo uwzględniona W przepisie dodatkowo posłużono się pojęciem "wiadomości specjalne". Dodatkowo art. 40 (obecnie art. 32) nadano nowe brzmienie. W przepisie wprowadzono regulacje doprecyzowujące kwestie związane z osobą upoważniona do kontroli.

124	Art. 38-48	NCBR	prowadzenia kontroli, co mogłoby prowadzić do nierzetelnych, nieskutecznych lub prawnie wadliwych procedur kontrolnych. Komisja powinna zapewnić, że personel kontrolny, także ten spoza Biura, posiada niezbędne kompetencje, poprzez szkolenia i inne działania budujące zdolności. Ewentualnie, zalecamy usunięcie tego przepisu lub jego doprecyzowanie w celu zminimalizowania ryzyka, zapewnienia odpowiedniego bezpieczeństwa i przejrzystości procesu wyboru osoby spoza Biura Komisji do czynności kontrolnych. 1. Postępowania prowadzone przez Komisję mogą trwać do 12	Uwaga częściowo uwzględniona
124.	Alt. 30-40	NCDR	miesięcy, co może prowadzić nie tylko do opóźnień we wdrażaniu innowacji, ale wręcz stanowić zagrożenie dla dalszej egzystencji kontrolowanego przedsiębiorstwa. Należy skrócić ten okres. 2. Przepisy zawierają zbyt szerokie, nieuzasadnione merytorycznie uprawnienia kontrolujących, co może rodzić ryzyko nadmiernego dostępu do dokumentów, które nie są bezpośrednio związane z nadzorem nad SSI. Zakres kontroli musi mieć uzasadnione (udokumentowane) przesłanki oraz ściśle określone ramy (granice). 3. Proces odwołań od decyzji Komisji przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest złożony. Należy uprościć procedury odwoławcze, aby umożliwić szybsze rozstrzyganie sporów. 4. W ustawie należy uwzględnić konieczność zastosowania szczególnych środków bezpieczeństwa cybernetycznego, zwłaszcza w trakcie realizowanych przesz Komisję kontroli. Kontrolujący powinien być zobowiązany (na piśmie) o zachowania tajemnicy kontrolowanego (np. przedsiębiorstwa), w szczególności w zakresie dostępu do danych gospodarczych oraz związanych z ochroną wartości niematerialnych i prawnych (WNiP).	1.Czas trwania postepowania przed komisją został skrócony do 6 miesięcy (art. 43) 2.Przepisy dotyczące kontroli zostały w znaczny sposób zmodyfikowane. 3.Z uwagi na znaczące wyspecjalizowanie Sądu oraz możliwości, jakie daje prowadzenie postępowanie w trybie przepisów kpc przemawia za pozostawieniem odwołań od decyzji Komisji w projektowanym kształcie 4.W ustawie zawarto przepisy dotyczące przestrzegania przez kontrolujących tajemnic prawnie chronionych.
125.	Art. 40 ust. 2	IAB Polska	Zapewnienie kwalifikacji i niezależności osób przeprowadzających kontrolę	Uwaga częściowo uwzględniona
			Projekt nie precyzuje mechanizmów zabezpieczających przed potencjalnym konfliktem interesów lub brakiem odpowiednich	Art. 40 (obecnie art. 32) nadano nowe brzmienie. W przepisie wprowadzono regulacje

			kwalifikacji "zewnętrznych" osób upoważnionych przez Komisję do udziału w kontrolach. Istnieje ryzyko, że kontroler może być konkurentem podmiotu kontrolowanego lub osobą posiadającą osobisty interes w sporządzeniu niekorzystnego protokołu. Dodatkowo, projektowane przepisy nie określają jasnych kryteriów doboru ekspertów zewnętrznych oraz nie nakładają na nich wyraźnego obowiązku zachowania poufności pozyskanych informacji. W przeciwieństwie do pracowników Biura Komisji, osoby spoza tej instytucji nie przechodzą formalnych szkoleń w zakresie kontroli, co może prowadzić do nieprawidłowości proceduralnych. Rekomendujemy: 1. doprecyzowanie kryteriów doboru ekspertów, 2. wprowadzenie bezpośredniego i jasnego obowiązku zachowania poufności informacji uzyskanych podczas kontroli, 3. określenie mechanizmów zapobiegających konfliktowi interesów, 4. ograniczenie udziału zewnętrznych ekspertów do sytuacji, gdy wymagane są unikalne, specjalistyczne kompetencje, które nie mogą zostać zapewnione przez pracowników Komisji. W przypadku braku takich zmian rekomendujemy usunięcie przepisu o możliwości powoływania ekspertów zewnętrznych w	doprecyzowujące kwestie związane z osobą upoważniona do kontroli.
			obecnym brzmieniu, aby uniknąć zagrożeń dla rzetelności procesu kontrolnego.	
126.	Art. 40 ust. 2	ZPP	Ustawa nie precyzuje wystarczająco mechanizmów zabezpieczających wybór osób, które mogą być upoważnione przez Komisję do przeprowadzania kontroli. Obecne regulacje stwarzają ryzyko, że wyznaczony kontroler może mieć interesy sprzeczne z interesami kontrolowanego podmiotu lub współpracować z jego	Uwaga częściowo uwzględniona Art. 40 (obecnie art. 32) nadano nowe brzmienie. W przepisie wprowadzono regulacje doprecyzowujące kwestie związane z osobą upoważnioną do kontroli.

			konkurencją. W związku z tym należy wprowadzić następujące zmiany: a) Jednoznacznie określić, że osoby upoważnione do przeprowadzania kontroli nie mogą być powiązane z podmiotami kontrolowanymi ani współpracować z konkurencją tych podmiotów. b) Ustanowić szczegółowe kryteria kwalifikacyjne, obejmujące wymóg braku konfliktu interesów oraz obowiązek zachowania poufności informacji uzyskanych podczas kontroli. Ponadto, brakuje jednoznacznych kryteriów oceny kwalifikacji ekspertów spoza struktury Biura Komisji oraz precyzyjnych zobowiązań dotyczących poufności informacji zdobywanych podczas kontroli. W przeciwieństwie do pracowników Biura Komisji, osoby spoza tej struktury nie są zobowiązane do odbycia formalnych szkoleń z zakresu procedur kontrolnych, co może prowadzić do niedokładnych lub wadliwych kontroli. Komisja powinna zagwarantować, że cały personel zaangażowany w kontrolę – również ten spoza Biura – dysponuje niezbędnymi kompetencjami, poprzez systematyczne szkolenia oraz inne formy wsparcia rozwojowego. W związku z powyższym rekomendujemy albo całkowite usunięcie omawianego przepisu, albo jego precyzyjne doprecyzowanie w celu minimalizacji potencjalnych ryzyk, a także zapewnienia bezpieczeństwa i przejrzystości procesu wyboru zewnętrznych kontrolerów. Precyzyjne ustalenie terminów i procedur administracyjnych	Określone w projekcie ustawy procedury i terminy zostały określone w sposób optymalny pozwalający na realizację zadań czy obowiązków i jednocześnie na sprawne prowadzenie czynności bez generowania nadmiernych obciążeń.
127.	Art. 41 ust. 1	PUODO	W odniesieniu do art. 41 ust. 1 projektu ustawy zwrócić uwagę należy na brak spójności z art. 39 ust. 3, który przewiduje możliwość przeprowadzania kontroli w trybie zdalnym, bez jednoczesnej fizycznej obecności stron. Przepis art. 41 pkt 1 wymaga, by kontrolujący przedstawił imienne upoważnienie oraz okazał legitymację służbową lub dokument tożsamości, co w przypadku kontroli na odległość może budzić wątpliwości w zakresie sposobu realizacji tego obowiązku. Pojawia się wątpliwość, w jaki sposób kontrolujący miałby przedstawić wymagane dokumenty w trybie zdalnym – czy dopuszczalne będzie przekazanie skanów, prezentacja w systemie teleinformatycznym czy inne rozwiązanie techniczne.	Uwaga wyjaśniona W zakresie przeprowadzania kontroli intencją projektodawcy jest stworzenie możliwości jak najszerszego wykorzystanie metod porozumiewania się na odległość z wykorzystaniem dostępnych środków. Stąd też podjęta została próba elastycznego uregulowania w tym zakresie i brak sprecyzowania jak ma zostać przekazane upoważnienie czy okazany dokument potwierdzający np., tożsamość. Wytyczną w tym

			Należy również rozważyć mechanizmy umożliwiające kontrolowanemu weryfikację autentyczności okazywanych dokumentów, co w trybie stacjonarnym odbywa się w sposób bezpośredni. Wątpliwości budzi także sposób doręczania upoważnień do kontroli w przypadku jej zdalnego przeprowadzania – czy możliwe będzie wykorzystanie podpisu kwalifikowanego lub innych środków elektronicznych, które zapewnią autentyczność i integralność dokumentu.	zakresie jest to, aby okazywane dokumenty czy potwierdzenie tożsamości nie budziło wątpliwości oraz nie naruszało przepisów o ochronie danych osobowych czy innych tajemnic prawnie chronionych. Intencją jest też aby kwestie techniczne uregulować w aktach rangi podustawowej, a w ustawie zostały jedynie niezbędne przepisy z zakresu materii ustawowej. To pozwoli też na szybsze i elastyczne dostosowywanie prawa do stanu faktycznego.
128.	Art. 42	Konfederacj a Lewiatan	Uwaga: Celem zwiększenia ochrony kluczowych informacji biznesowych, proponowana ustawa powinna zezwalać podmiotom kontrolowanym na oznaczanie informacji jako tajemnicy handlowej. Takie rozwiązanie, podobne do stosowanego w procedurach kontrolnych Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zapewniłoby lepsze zabezpieczenie obecnie niewystarczająco chronionych danych.	Uwaga wyjaśniona Art. 42 (obecnie art. 34) nie wyłącza przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych. A nawet wprost wskazuje na obowiązek ich respektowania.
129.	Art. 42	Pracodawcy w RP	Sformułowanie przepisu jest zbyt szerokie, co może umożliwić inspektorom żądanie dostępu do treści klientów w chmurze, co jest niezgodne z art. 78(2) Aktu o AI, który zezwala na żądanie tylko danych niezbędnych do oceny zgodności. Propozycja: Usunięcie zdania o "systemie informatycznym i chmurze obliczeniowej należących do innej osoby", aby uniknąć nieuprawnionego dostępu do danych klientów. Sformułowanie art. 42 wydaje się być na tyle szerokie, że wyznaczeni inspektorzy mogliby na jego podstawie żądać dostępu do treści klientów przechowywanych w kontach chmurowych. Jednocześnie szeroki zakres kontroli jest niezgodny z art. 78(2) Aktu o AI, który zezwala organom na żądanie wyłącznie danych ściśle niezbędnych do realizacji zadań związanych z oceną zgodności i egzekwowaniem Aktu o AI, podczas gdy art. 42(1) wyraźnie wspomina o dostępie do systemów informatycznych i chmury obliczeniowej należącej do innego podmiotu, zawierających dane kontrolowane związane z przedmiotem kontroli, w zakresie, w jakim	Uwaga wyjaśniona W celu ustaleń z zakresu przestrzegania przepisów rozporządzenia 2024/16789 oraz ustawy kontrolujący powinien mieć dostęp do szerokiego źródła danych w tym do określonej w art. 42 (obecnie art. 34) ust. 1 pkt 1 chmury obliczeniowej oraz systemu informatycznego. Ustalenia kontrolującego w oparciu o samą dokumentacją mogą nie dać jednoznacznych wyników.

130.	Art. 42	IAB Polska	kontrolowany ma do nich dostęp. Stoimy więc na stanowisku, że zdanie odnoszące się do "systemu informatycznego i chmury obliczeniowej należącej do innej strony" powinno zostać usunięte. Stwierdzić należy, że żaden przepis ustawy nie powinien być interpretowany jako zobowiązujący dostawcę usług chmurowych do ujawnienia danych klientów. W takich sytuacjach inspektor powinien skierować zapytanie o potrzebne informacje do administratora danych (klienta). Dostawcy usług chmurowych nie mają wglądu w treści przechowywane w imieniu klientów, co uniemożliwia im określenie jakie dokumenty lub informacje klient przechowuje i czy są one istotne dla kontroli. Ponadto klienci korporacyjni i biznesowi często przechowują dane swoich użytkowników i klientów, a ich przymusowe udostępnienie mogłoby skutkować nieuprawnionym ujawnieniem danych podmiotów, które nie są przedmiotem ani celem danego audytu. Wprowadzenie jednoznacznej ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa Ustawa powinna wprost umożliwiać podmiotowi kontrolowanemu oznaczanie informacji jako tajemnicy przedsiębiorstwa, analogicznie do procedur stosowanych przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Obecny brak takiego rozwiązania skutkuje niewystarczającą ochroną kluczowych danych biznesowych. Wdrożenie mechanizmu oznaczania informacji jako poufnych zapewni większą pewność prawną oraz umożliwi skuteczniejszą ochronę interesów gospodarczych podmiotów objętych kontrolą.	Uwaga wyjaśniona Art. 42 (obecnie art. 34) nie wyłącza przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych. A nawet wprost wskazuje na obowiązek ich respektowania.
131.	Art. 42	IAB Polska	Usunięcie zdania odnoszącego się do systemu informatycznego i chmury obliczeniowej należącej do innej strony Analizując język art. 42, wydaje się on być na tyle szeroki, że wyznaczeni inspektorzy mogliby żądać dostępu do treści klientów przechowywanych w kontach chmurowych.	Uwaga wyjaśniona W celu ustaleń z zakresu przestrzegania przepisów rozporządzenia 2024/1689 oraz ustawy kontrolujący powinien mieć dostęp do szerokiego źródła danych w tym do określonej w art. 42 (obecnie art. 34) ust. 1 pkt 1 chmury obliczeniowej oraz systemu informatycznego. Ustalenia

			Taki zakres kontroli wydaje się być niezgodny z art. 78(2) AI Act, który zezwala organom na żądanie wyłącznie danych ściśle niezbędnych do realizacji zadań związanych z oceną zgodności i egzekwowaniem AI Act, podczas gdy art. 42(1) wyraźnie wspomina o dostępie do systemów informatycznych i chmury obliczeniowej należącej do innego podmiotu, zawierających dane Kontrolowane związane z przedmiotem kontroli, w zakresie, w jakim kontrolowany ma do nich dostęp.	kontrolującego w oparciu o samą dokumentacją mogą nie dać jednoznacznych wyników.
			 Jednocześnie zwracamy uwagę, że: Żaden przepis tej ustawy nie może być interpretowany jako wymagający ujawnienia danych klientów przechowywanych przez dostawcę usług chmurowych. W takich przypadkach inspektor powinien przekierować żądanie do administratora danych (klienta) w celu uzyskania żądanych informacji. Jest to zgodne z ustalonymi wytycznymi organów ścigania w wielu krajach dotyczącymi pozyskiwania danych należących do klientów korporacyjnych i biznesowych, przechowywanych u dostawcy usług chmurowych. Należy zauważyć, że dostawcy usług chmurowych nie mają wglądu w treści przechowywane w imieniu klientów, co uniemożliwia określenie, jakie pisma, dokumenty lub inne informacje mogą być przechowywane przez klienta i czy są one istotne dla audytu inspektora. Ponadto, klienci korporacyjni i biznesowi zazwyczaj przechowują dane należące do ich własnych użytkowników końcowych i klientów, więc przymusowe udostępnienie takich danych może skutkować niewłaściwym ujawnieniem danych należących do podmiotów, które nie są przedmiotem lub nie są istotne dla danego audytu. 	
132.	Art. 42	ZPP	Zawęzić zakres dostępu do treści przechowywanych w chmurze – kontrola powinna obejmować wyłącznie dane niezbędne do	Uwaga wyjaśniona
			przeprowadzenia audytu, przy jednoczesnym poszanowaniu tajemnicy handlowej i ochrony danych osobowych.	W celu dokonania w ramach kontroli pełnych ustaleń z zakresu przestrzegania przepisów

				rozporządzenia 2024/1689 oraz ustawy kontrolujący powinien mieć dostęp do szerokiego źródła danych w tym do określonej w art. 42 (obecnie art. 34) ust. 1 pkt 1 chmury obliczeniowej oraz systemu informatycznego. Ustalenia kontrolującego w oparciu o samą dokumentacją mogą nie dać jednoznacznych wyników.
133.	Art. 42-44 (uwaga ogólna)	IAB Polska	Ujednolicenie terminologii dotyczącej danych i informacji Projekt ustawy posługuje się niespójną terminologią odnoszącą się do różnych rodzajów danych, dokumentów i materiałów, co może prowadzić do trudności interpretacyjnych oraz ryzyka niejednolitego stosowania przepisów. Rekomendujemy: 1. przeprowadzenie analizy pod kątem precyzji technicznej i językowej, 2. eliminację terminów o potencjalnie synonimicznym lub homonimicznym znaczeniu, 3. jednoznaczne określenie kategorii danych i informacji oraz ich zakresu stosowania w przepisach.	Uwaga wyjaśniona Przepisy zostały przeanalizowane. Jednocześnie informujemy, że tekst projektu zostanie pod względem językowo terminologicznym dopracowany na etapie komisji prawniczej.
			Ujednolicenie pojęć zwiększy przejrzystość regulacji oraz ograniczy ryzyko sprzecznych interpretacji przepisów, co jest kluczowe dla skutecznego stosowania ustawy.	
134.	Art. 42 ust. 1 pkt 1)	Konfederacj a Lewiatan	Propozycja brzmienia: 1) żądania udostępnienia związanych z przedmiotem kontroli akt, ksiąg, wszelkiego rodzaju pism, dokumentów oraz ich odpisów i wyciągów, korespondencji przesyłanej pocztą elektroniczną, informatycznych nośników danych w rozumieniu przepisów o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, innych urządzeń zawierających dane informatyczne lub systemów informatycznych, w tym także zapewnienia dostępu do systemów informatycznych oraz chmury obliczeniowej będących własnością innego podmiotu zawierających dane kontrolowanego	Uwaga wyjaśniona W celu dokonania w ramach kontroli pełnych ustaleń z zakresu przestrzegania przepisów rozporządzenia 2024/1689 oraz ustawy kontrolujący powinien mieć dostęp do szerokiego źródła danych w tym do określonej w art. 42 (obecnie art. 34) ust. 1 pkt 1 chmury obliczeniowej oraz systemu informatycznego. Ustalenia

			związane z przedmiotem kontroli, w zakresie, w jakim kontrolowany ma do nich dostęp; Uzasadnienie: Analizując język Artykułu 42, wydaje się on być na tyle szeroki, że wyznaczeni inspektorzy mogliby żądać dostępu do treści klientów przechowywanych w kontach chmurowych. Taki zakres kontroli wydaje się być niezgodny z Artykułem 78(2) Aktu o AI, który zezwala organom na żądanie wyłącznie danych ściśle niezbędnych do realizacji zadań związanych z oceną zgodności i egzekwowaniem Aktu o AI, podczas gdy Artykuł 42(1) wyraźnie wspomina o dostępie do systemów informatycznych i chmury obliczeniowej należącej do innego podmiotu, zawierających dane Kontrolowane związane z przedmiotem kontroli, w zakresie, w jakim kontrolowany ma do nich dostęp. Ponadto: • Żaden przepis tej ustawy nie może być interpretowany jako wymagający ujawnienia danych klientów przechowywanych przez dostawcę usług chmurowych. W takich przypadkach inspektor powinien przekierować żądanie do administratora danych (klienta) w celu uzyskania żądanych informacji. Jest to zgodne z ustalonymi wytycznymi organów ścigania w wielu krajach dotyczącymi pozyskiwania danych należących do klientów korporacyjnych i biznesowych, przechowywanych u dostawcy usług chmurowych. • Należy zauważyć, że dostawcy usług chmurowych nie mają wglądu w treści przechowywane w imieniu klientów, co uniemożliwia określenie, jakie "pisma, dokumenty lub inne informacje" mogą być przechowywane przez klienta i czy są one istotne dla audytu inspektora. • Klienci korporacyjni i biznesowi zazwyczaj przechowują dane należące do ich własnych użytkowników końcowych i klientów, więc przymusowe udostępnienie takich danych może skutkować niewłaściwym ujawnieniem danych należących do podmiotów, które nie są przedmiotem lub nie są istotne dla danego audytu.	kontrolującego w oparciu o samą dokumentacją mogą nie dać jednoznacznych wyników.
135.	Art. 42 ust. 1 pkt 3	IAB Polska	Zapewnienie odpowiednich narzędzi dla kontrolerów do sporządzania kopii dokumentów przez Komisję.	Uwaga wyjaśniona

			Obowiązek sporządzania kopii dokumentów powinien spoczywać na Komisji, a nie na podmiocie kontrolowanym. Pozostawienie proponowanego przepisu w bieżącym kształcie w praktyce oznaczałoby, że podmiot ten będzie przygotowywał wszystkie kopie samodzielnie. Rolą podmiotu kontrolowanego powinno być wyłącznie podjęcie decyzji o udostępnieniu określonych dokumentów, zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych, tajemnicy przedsiębiorstwa lub tajemnicy zawodowej (np. adwokackiej, radcowskiej).	Zmieniono treść art. 42 (obecnie art. 34) ust. 1 pkt 3 poprzez usunięcie fragmentu "(.) a także sporządzenia lub w razie potrzeby i o ile jest to technicznie możliwe, żądania sporządzenia przez kontrolowanego, ich kopii, wyciągów z dokumentów oraz zestawień lub obliczeń".
136.	Art. 42 ust. 1 pkt 6	UKNF	W projektowanym przepisie słowo "może" jest zbędne. Ponadto, w ocenie UKNF zasadne jest również wykreślenie zwrotu "w której dokumenty się znajdują".	Uwaga uwzględniona Z przepisu wykreślono wskazane w uwadze wyrazy i nadano mu nowe brzmienie.
137.	Art. 42 ust. 1 pkt 7	Konfederacj a Lewiatan	Propozycja brzmienia: 7) przetwarzania danych osobowych w zakresie niezbędnym do realizacji celu kontroli, jednak nie szerszym niż określono w art.23 ust.3 ustawy; Uzasadnienie: Zakres danych musi być ten sam.	Uwaga wyjaśniona Z uwagi na brzmienie art. 23 ust. 3 przepis nie wymaga doprecyzowania w tym zakresie.
138.	Art. 42 ust. 2	Konfederacj a Lewiatan	Zapytanie: Co oznacza, że Kontrolowany ma zapewnić kontrolującemu "czas, warunki i środki" do sprawnego przeprowadzenia kontroli - w przypadku kontroli zdalnej? W ocenie Konfederacji Lewiatan zapis wymaga doprecyzowania/przeformułowania. Czy kontrolowany ma zapewnić np. komputer, łącze internetowe kontrolującemu? Czy raczej powinien zapewnić te środki po swojej stronie?	Uwaga wyjaśniona W przedmiotowym przepisie chodzi o środki i czas pozwalający na przeprowadzenie czynności kontrolnych w niezakłócony sposób ale będące całkowicie po stronie kontrolowanego. Nie odnosi się to do wyposażenia technicznego kontrolującego.
139.	Art. 44	Konfederacj a Lewiatan	Ustawa znacząco ogranicza znaczenie tajemnicy zawodowej (adwokackiej, radcowskiej), naruszając zasadę proporcjonalności i podważając zaufanie do relacji doradczo-prawnych. Kontroler nie powinien mieć prawa kwestionować powołania się przez podmiot kontrolowany na tajemnicę zawodową. Ustawa nie definiuje czym są "wątpliwości" dotyczące powołania się na tajemnicę zawodową ani nie precyzuje, jak dokumenty powinny być zabezpieczone, przez co obecne podejście nie spełnia standardów poufności tajemnicy	Uwaga uwzględniona Przepis został znacznie zmodyfikowany Wykreślono ust. 2, 3 i 5. W pozostałym zakresie przepis nie wymaga doprecyzowania dla osiągniecia celu, o którym mowa w uwadze.

			zawodowej. Ponadto sformułowanie "zapewnienie ochrony przed ujawnieniem" jest niejasne, gdyż dokument i tak zostanie ujawniony przynajmniej SOKiK. Prawo powinno gwarantować absolutną ochronę dla komunikacji objętej tajemnicą zawodową, ponieważ nieuzasadniona ingerencja mogłaby podważyć fundamentalne zaufanie do relacji w zakresie doradztwa prawnego i poufności.	
140.	Art. 44	ZPP	Zapewnić ochronę tajemnicy zawodowej poprzez doprecyzowanie przepisów dotyczących poufności komunikacji oraz dokumentów, by nie naruszać relacji doradczo-prawnych.	Uwaga wyjaśniona Przepis został znacznie zmodyfikowany Wykreślono ust. 2, 3 i 5. W pozostałym zakresie przepis nie wymaga doprecyzowania dla osiągniecia celu, o którym mowa w uwadze.
141.	Art. 44 ust. 1	IAB Polska	Rozszerzenie zakresu wyłączeń dotyczących dostępu do dokumentów Wyłączenie w proponowanym kształcie (art. 42 ust. 2) odnosi się jedynie do obowiązku przekazania materiałów, lecz nie obejmuje samego prawa dostępu do określonych dokumentów i danych (art. 42 ust. 1). Dla pełnej ochrony tajemnicy zawodowej (np. adwokackiej, radcowskiej) oraz zagwarantowania poufności relacji w zakresie doradztwa prawnego, konieczne jest rozszerzenie zakresu wyłączeń również na dostęp do tych informacji. Bez tego mechanizmu istnieje ryzyko nieuprawnionego ujawnienia poufnych danych, co mogłoby naruszyć prawa podmiotów korzystających z doradztwa prawnego.	Uwaga wyjaśniona Przepis został znacznie zmodyfikowany Wykreślono ust. 2, 3 i 5. W pozostałym zakresie przepis nie wymaga doprecyzowania dla osiągniecia celu wskazanego w uwadze.
142.	Art. 44 ust. 1	Konfederacj a Lewiatan	Propozycja brzmienia: Art. 44. 1. Jeżeli w toku kontroli kontrolowany lub osoba przez niego upoważniona oświadczy, że ujawnione w toku kontroli pisma i dokumenty lub ich odpisy i wyciągi, akta, korespondencja przesyłanej pocztą elektroniczną, informatyczne nośniki danych w rozumieniu przepisów o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, inne urządzenia zawierające dane informatyczne lub systemy informatyczne, w tym chmura obliczeniowa: 1) zawierają komunikację między kontrolowanym a adwokatem, radcą prawnym, prawnikiem z Unii Europejskiej w rozumieniu art.	Uwaga częściowo uwzględniona Wprowadzenie do wyliczenia w at. 36 w ust. 1 uzupełniono o wyrazy "lub inne nośniki informacji". W pozostałym zakresie przepis nie wymaga doprecyzowania dla osiągniecia celu wskazanego w uwadze.

			2 pkt 2 ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 823) lub osobą, o której mowa w art. 2a tej ustawy, wytworzoną w celu realizacji prawa kontrolowanego do uzyskania ochrony prawnej w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez Komisję, w toku którego jest przeprowadzana kontrola, lub 2) zostały sporządzone wyłącznie w celu realizacji prawa kontrolowanego do uzyskania ochrony prawnej od osób, o których mowa w pkt 1, w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez Komisję, w toku którego jest przeprowadzana kontrola - art. 423 ust. 2 ustawy nie stosuje się. Uzasadnienie: Jeśli w art. 42 ust.1 rozróżnia się wiele rodzajów form i nośników informacji, uprawnienie z art. 44 ust.1 powinno dotyczyć wszystkich tych form a nie tylko dwóch: pism i dokumentów. Informacje objęte tajemnicą adwokacką/radcowską mogą być także zawarte w systemach czy poczcie elektronicznej bądź w zasobach chmury obliczeniowej. Przepis powinien odwoływać raczej do art. 43 a nie 42 ust.2 Ponadto, obecne wyłączenie dotyczy jedynie obowiązku przekazania materiałów (art. 42 ust. 2 Ustawy), ale powinno również obejmować prawo dostępu do określonych danych, materiałów, informacji i dokumentów (art. 42 ust. 1 Ustawy). Jest to konieczne dla pełnej ochrony tajemnicy adwokackiej oraz zapewnienia poufności w relacjach doradztwa prawnego.	
143.	Art. 44 ust. 2-5	IAB Polska	Jednoznaczne zagwarantowanie absolutnej ochrony tajemnicy zawodowej, obejmującej zarówno treść dokumentów, jak i ich kontekst Choć Projekt uznaje znaczenie tajemnicy zawodowej (adwokackiej, radcowskiej), jednocześnie znacząco ją ogranicza, co narusza zasadę proporcjonalności oraz podważa zaufanie do relacji doradczoprawnych.	Usunięto art. 44 (obecnie art. 36) ust. 2, 3 i 5. Powołanie się na tajemnicę zawodową może stanowić podstawę do celowego nieujawniania danych a tym samy może w konsekwencji prowadzić do braku możliwości ustalenia stanu faktycznego przez kontrolującego. Powoływanie

			Kontroler nie powinien mieć uprawnienia do kwestionowania powołania się przez podmiot kontrolowany na tajemnicę zawodową, gdyż stwarza to pole do arbitralnych decyzji. Projekt nie precyzuje, co oznaczają wątpliwości dotyczące powołania się na tajemnicę zawodową. Nie jest również wymagane ich uzasadnienie, co rodzi ryzyko nadużyć. Niejasne jest również sformułowanie zapewnienie ochrony przed ujawnieniem. Dokument objęty tajemnicą zawodową i tak musiałby zostać w jakiś sposób przekazany co najmniej do SOKiK, co nie zapewnia pełnej poufności. Nieuzasadniona ingerencja w tajemnicę zawodową mogłaby podważyć fundamentalne zaufanie do poufności relacji klientadwokat/radca prawny, co jest sprzeczne z zasadami demokratycznego państwa prawa.	się na tę okoliczność powinno podlegać weryfikacji. W celu zapewnienia ochrony tajemnicy w przepisie przewidziano, że ciężar dowodu spoczywa na kontrolującym. Ograniczy to dostęp do przedmiotowych dokumentów osób postronnych.
144.	Art. 45	IAB Polska	Wykreślenie z Projektu postanowień przewidujących angażowanie Policji w działania kontrolne Wprowadzenie specjalnych procedur angażujących Policję w czynności kontrolne jest nieuzasadnione i nadmierne. Policja może zostać wezwana w sytuacjach, gdy zdarzenie stanowi przestępstwo lub wykroczenie – nie ma potrzeby dodatkowego regulowania tej kwestii w ustawie. Tego rodzaju mechanizm przywołuje przestarzałe praktyki inwigilacyjne, które nie przystają do współczesnych standardów państwa prawa. Relacje między obywatelami a państwem powinny opierać się na zasadzie wzajemnego zaufania.	Uwaga wyjaśniona Wsparcie Policji kontrolującym jest niezbędne w celu zapewnienia bezpieczeństwa kontrolującym. Udział Policji w szczególnych przypadkach będzie poległ wyłącznie na zapewnieniu porządku w miejscu przeprowadzania kontroli oraz osobistego bezpieczeństwa i poszanowania godności osób obecnych w miejscu jej przeprowadzania.
145.	Art. 45	IAB Polska	Rezygnacja z angażowania jednostek podległych ministrowi ds. cyfryzacji w czynności kontrolne Komisji Angażowanie jednostek podległych i nadzorowanych przez ministra ds. cyfryzacji w procesie kontroli jest nieuzasadnione. Komisja powinna posiadać wystarczające kompetencje oraz narzędzia, aby	Uwaga wyjaśniona Mając na uwadze zakres przedmiotowy regulacji, oraz szybko rozwijającą się technologię pełne wyposażenie Komisji w kompetencje i narzędzia

146.	Art. 45	ZPP	samodzielnie przeprowadzać postępowania kontrolne, bez konieczności angażowania podmiotów zewnętrznych. Zewnętrzny udział budzi poważne wątpliwości dotyczące poufności postępowań, zwłaszcza biorąc pod uwagę wrażliwy zakres informacji objętych kontrolą. Wyłączyć możliwość angażowania w działania kontrolne Komisji	do przeprowadzenia kontroli nie w każdej sytuacji może być osiągalne. Stąd też w celu zapewnienia poprawności przeprowadzenia kontroli niezbędne jest umożliwienie korzystania przez Komisję ze wsparcia przy ustalaniu stanu faktycznego w zakresie wskazanym w art. 45 (obecnie art. 37) ust. 2 pkt 2. Zaufanych podmiotów, które. posiadają doświadczenie, kompetencje i narzędzia w tym zakresie. Uwaga wyjaśniona
110.	711. 13		jednostek zewnętrznych, które mogłyby naruszyć niezależność organu kontrolnego, zapewniając, że Komisja dysponuje odpowiednimi kompetencjami i zasobami.	Mając na uwadze zakres przedmiotowy regulacji, oraz szybko rozwijającą się technologię pełne wyposażenie Komisji w kompetencje i narzędzia do przeprowadzenia kontroli nie w każdej sytuacji może być osiągalne. Stąd też w celu zapewnienia poprawności przeprowadzenia kontroli niezbędne jest umożliwienie korzystania przez Komisję ze wsparcia przy ustalaniu stanu faktycznego w zakresie wskazanym w art. 45 (obecnie art. 37) ust. 2 pkt 2. Zaufanych podmiotów, które posiadają doświadczenie, kompetencje i narzędzia w tym zakresie.
147.	Art. 45	Konfederacj a Lewiatan	Zaangażowanie jednostek podległych i nadzorowanych przez ministra ds. cyfryzacji w pomoc Komisji jest nieuzasadnione. Komisja powinna dysponować odpowiednimi kompetencjami i zasobami umożliwiającymi samodzielne i skuteczne przeprowadzanie kontroli. Włączenie zewnętrznych jednostek w proces kontrolny budzi obawy dotyczące zachowania poufności, zwłaszcza biorąc pod uwagę potencjalnie wrażliwy charakter badanych spraw. Przepis umożliwiający zwrócenie się o wsparcie Policji jest zbędny. Policję można wezwać zawsze wtedy, gdy dojdzie do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia. Nie ma potrzeby tworzyć specjalnych procedur angażowania Policji w czynności kontrolne. Takie	Uwaga wyjaśniona Mając na uwadze zakres przedmiotowy regulacji, oraz szybko rozwijającą się technologię pełne wyposażenie Komisji w kompetencje i narzędzia do przeprowadzenia kontroli nie w każdej sytuacji może być osiągalne. Stąd też w celu zapewnienia poprawności przeprowadzenia kontroli niezbędne jest umożliwienie korzystania przez Komisję ze wsparcia przy ustalaniu stanu faktycznego w zakresie wskazanym w art. 45 (obecnie art. 37) ust. 2 pkt 2. Zaufanych podmiotów, które posiadają

			rozwiązanie nie przystaje do nowoczesnego państwa, które szanuje zasady legalizmu, praworządności oraz wzajemnego zaufania obywatela do państwa i państwa do obywatela.	doświadczenie, kompetencje i narzędzia w tym zakresie. Aby móc zapewnić wsparcie Policji niezbędne jest zawarcie stosowanych przepisów w projekcie ustawy.
148.	Art. 46 ust. 1	IAB Polska	Sporządzanie projektu protokołu kontroli przez kontrolera Projekt protokołu kontroli powinien być sporządzony przez kontrolera, a nie przez podmiot kontrolowany. Zakładamy, że postanowienie w obecnym brzmieniu jest wynikiem omyłki redakcyjnej.	Uwaga uwzględniona W przepisie skorygowano błąd redakcyjny.
149.	Art. 46 ust. 1	Konfederacj a Lewiatan	Propozycja brzmienia: Art. 46. 1. Z przeprowadzonych czynności kontrolnych kontrolujący sporządza projekt protokołu. Uzasadnienie oraz zapytanie: Projekt raportu powinien być sporządzony przez kontrolera, a nie przez podmiot kontrolowany. Czy Protokół ma być z każdej czynności kontrolnej osobno, a z całej kontroli?	Uwaga uwzględniona W przepisie skorygowano błąd redakcyjny. Projekt protokołu odnosi się do całej kontroli.
150.	Art. 46 ust. 4	Konfederacj a Lewiatan	Propozycja brzmienia: 4. W terminie 14 dni od dnia doręczenia projektu protokołu kontroli kontrolowany ma prawo złożyć pisemne zastrzeżenia do jego treści. Uzasadnienie: Jeśli nie ma zastrzeżeń to nie powinno być to obowiązkiem, ale uprawnieniem. Proponujemy wydłużenie terminu wnoszenia zastrzeżeń do raportu z kontroli do co najmniej 14 dni. Ze względu na potencjalnie obszerny zakres kontroli oraz ilość analizowanych danych, materiałów, informacji i dokumentów, przygotowanie merytorycznych zastrzeżeń w terminie 7 dni może okazać się niemożliwe, szczególnie w przypadku złożonych spraw.	Uwaga wyjaśniona. Projektodawca uważa termin 7-dniowy za optymalny. Pozwala on kontrolowanemu na zapoznanie się z treścią projektu protokołu kontroli oraz na przygotowanie zastrzeżeń a także nie wpływa na przedłużenie kontroli której celem jest ustalenie przestrzegania przepisów rozporządzenia 2024/1689 i ustawy.
151.	Art. 46 ust. 4	IAB Polska	Wydłużenie terminu na wniesienie zastrzeżeń do projektu protokołu kontroli do 60 dni.	Uwaga wyjaśniona. Projektodawca uważa termin 7-dniowy za optymalny. Pozwala on kontrolowanemu na zapoznanie się z treścią projektu protokołu kontroli

			Obecnie przewidziany 7-dniowy termin na wniesienie zastrzeżeń jest zbyt krótki, zwłaszcza w przypadku skomplikowanych spraw, które wymagają dogłębnej analizy zebranego materiału. Protokół kontroli może zawierać obszerną dokumentację, wymagającą szczegółowego odniesienia się do kwestii prawnych, technicznych lub proceduralnych. Projektowany termin utrudni podmiotom rzetelne przygotowanie argumentacji i odpowiedzi na ustalenia kontrolne, co może prowadzić do nierówności proceduralnej. W przypadkach tak złożonych, jak systemy AI, ustosunkowanie się do zastrzeżeń regulatora często wymaga wkładu specjalistów z różnych działów, co może być niezwykle trudne do zrealizowania w ciągu zaledwie 7 proponowanych dni. Tym bardziej, że brak zastrzeżeń w terminie oznacza, że projekt protokołu uznaje się za przyjęty, co dodatkowo podkreśla potrzebę zapewnienia odpowiedniej ilości czasu na zapoznanie się z jego treścią. Wydłużenie tego terminu do 60 dni zapewni możliwość skutecznej analizy protokołu i sformułowania merytorycznych zastrzeżeń.	oraz na przygotowanie zastrzeżeń a także nie wpływa na przedłużenie kontroli której celem jest ustalenie przestrzegania przepisów rozporządzenia 2024/1689 i ustawy.
152.	Art. 46 ust. 4	UKNF	Mając na uwadze brzmienie art. 46 ust. 2 pkt 9 projektu ustawy, z którego wynika fakultatywność zgłaszania zastrzeżeń do projektu protokołu kontroli, UKNF poddaje pod rozwagę modyfikację brzemienia przepisu w następujący sposób: "W terminie 7 dni od dnia doręczenia projektu protokołu kontroli kontrolowany może zgłosić pisemne zastrzeżenia do jego treści."	Uwaga uwzględniona Przepisowi nadano brzmienie uwzględniające fakultatywność złożenia zastrzeżeń (art. 38 ust. 4).
153.	Art. 46 ust. 4	ZPP	Zalecamy wydłużenie okresu na wniesienie zastrzeżeń do raportu z kontroli do minimum 14 dni. Obecny, 7-dniowy termin jest niewystarczający, zwłaszcza przy rozległym zakresie kontroli i dużej ilości analizowanych danych, materiałów oraz dokumentów, co utrudnia przygotowanie merytorycznych uwag w przypadkach złożonych spraw.	Uwaga częściowo uwzględniona Błąd redakcyjny został skorygowany. Projektodawca uważa termin 7-dniowy za optymalny. Pozwala on kontrolowanemu na zapoznanie się z treścią projektu protokołu kontroli oraz na przygotowanie zastrzeżeń a także nie wpływa na przedłużenie kontroli której celem jest

			 a) Wyeliminować błąd, który wskazuje, że kontrolowany podmiot jest odpowiedzialny za sporządzenie protokołu kontroli. Prosimy, aby protokół był sporządzany przez organ kontrolny. 	ustalenie przestrzegania przepisów rozporządzenia 2024/1689 i ustawy.
154.	Art. 46 ust. 4	Konfederacj a Lewiatan	Propozycja brzmienia: 4. W terminie 7–14 dni od dnia doręczenia projektu protokołu kontroli kontrolowany składa ma prawo złożyć pisemne zastrzeżenia do jego treści. Uzasadnienie: Jeśli nie ma zastrzeżeń to nie powinno być to obowiązkiem, ale uprawnieniem. Proponujemy wydłużenie terminu wnoszenia zastrzeżeń do raportu z kontroli do co najmniej 14 dni. Ze względu na potencjalnie obszerny zakres kontroli oraz ilość analizowanych danych, materiałów, informacji i dokumentów, przygotowanie merytorycznych zastrzeżeń w terminie 7 dni może okazać się niemożliwe, szczególnie w przypadku złożonych spraw.	Uwaga częściowo uwzględniona W przepisie określono fakultatywność złożenia zastrzeżeń przez kontrolowanego. Projektodawca uważa termin 7-dniowy za optymalny. Pozwala on kontrolowanemu na zapoznanie się z treścią projektu protokołu kontroli oraz na przygotowanie zastrzeżeń a także nie wpływa na przedłużenie kontroli której celem jest ustalenie przestrzegania przepisów rozporządzenia 2024/1689 i ustawy.
155.	Art. 46 ust. 4	Pracodawcy RP	Podkreślenia wymaga, że w przypadkach tak złożonych jak systemy AI, ustosunkowanie się do zastrzeżeń regulatora niejednokrotnie wymaga wkładu specjalistów z różnych działów, co może być niezwykle trudne do zrealizowania w ciągu zaledwie 7 dni – zaproponowanych w art. 46 ust. 4 projektu. Jesteśmy zdania, że firmy powinny mieć co najmniej 60 dni na przeanalizowanie zastrzeżeń organów regulacyjnych i udzielenie na nie odpowiedzi. Tym bardziej, że brak wniesienia zastrzeżeń w terminie oznacza, że projekt protokołu uznaje się za przyjęty, co dodatkowo podkreśla potrzebę zapewnienia odpowiedniej ilości czasu na zapoznanie się z jego treścią. Termin 7 dni na ustosunkowanie się do zastrzeżeń regulatora jest zbyt krótki, szczególnie dla złożonych systemów AI. Propozycja: Wydłużenie terminu do co najmniej 60 dni, aby firmy mogły przeanalizować zastrzeżenia i odpowiedzieć.	Uwaga wyjaśniona Projektodawca uważa termin 7-dniowy za optymalny. Pozwala on kontrolowanemu na zapoznanie się z treścią projektu protokołu kontroli oraz na przygotowanie zastrzeżeń a także nie wpływa na przedłużenie kontroli której celem jest ustalenie przestrzegania przepisów rozporządzenia 2024/1689 i ustawy.
156.	Art. 46 ust. 5	UKNF	Wątpliwości UKNF budzi możliwość podejmowania "dodatkowych czynności kontrolnych" już po sporządzeniu projektu protokołu	Uwaga uwzględniona

			kontroli, co może mieć miejsce już po zakończeniu kontroli. Jest to istotna kwestia w kontekście wskazanych w upoważnieniu do przeprowadzenia kontroli dat rozpoczęcia i przewidywanego terminu zakończenia kontroli.	Przepisy dotyczące "dodatkowych czynności kontrolnych" zostały usunięte.
157.	Art. 46. ust. 5 i ust. 8	Konfederacj a Lewiatan	Uważamy, iż w treści przepisu należy doprecyzować w jakim terminie osoba kontrolująca dokonuje tych czynności.	Uwaga wyjaśniona Projektodawca nie uznaje za zasadne wprowadzania terminów w tym zakresie.
158.	Art. 46 ust. 6	UKNF	W ocenie UKNF uzasadnione jest doprecyzowanie w jakiej formie kontrolujący ma sporządzić informację o nieuwzględnieniu zastrzeżeń kontrolowanego do protokołu kontroli. Proponujemy zachować analogiczną formę jak w przypadku protokołu kontroli (postać elektroniczna).	Uwaga wyjaśniona Założeniem ustawy jest, aby wszystkie czynności w ramach kontroli były prowadzone w formie elektronicznej. Dotyczy to także kwestii związanych z projektem protokołu i protokołem kontroli, a także wymiany dokumentów w ramach zgłaszanych zastrzeżeń. Dodatkowo informacja o braku uwzględnienia zastrzeżeń powinna znaleźć się w ostatecznym protokole (art. 38 ust. 5 i 8).
159.	Art. 46 ust. 8	UKNF	W ocenie UKNF uzasadnione jest określenie terminu na sporządzenie protokołu kontroli.	Uwaga wyjaśniona Projektodawca nie uznaje za zasadne wprowadzania terminów w tym zakresie.
160.	Art. 46 ust. 11	UKNF	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego wskazuje, że po złożeniu podpisu elektronicznego na protokole kontroli (przez którąkolwiek ze stron) technicznie niemożliwe jest dokonanie wzmianki w protokole wskazującej na odmowę jego podpisania. Przedmiotowy przepis powinien zatem ulec odpowiedniej modyfikacji.	Uwaga wyjaśniona Możliwość adnotacji jest uzależniona od posiadanego systemu.
161.	Art. 47	Konfederacj a Lewiatan	W ust. 1-4 brak jest spójności. W jednych postanowieniach pisze się o Komisji a w innych o samym Przewodniczącym jako określającym coś, wydającym zalecenia pokontrolne - nie wiadomo więc, czy to kompetencja całej Komisji czy Przewodniczącego.	Uwaga wyjaśniona Wydanie zaleceń pokontrolnych należy do kompetencji Przewodniczącego Komisji. (art. 39 ust. 1).

162.	Art. 47	UKNF	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego wskazuje, że przedmiotowy przepis zawiera błędy redakcyjne, które mogą utrudniać jego	
			właściwą interpretację. W przepisie należy uzupełnić brakujący tekst (po przecinku w ust. 1 i w ust. 2 pkt 1), dostosować numerację (ust.	Skorygowano błędy redakcyjne.
			2 występuje dwa razy) i skorygować odesłania w ust. 2 i 4.	
163.	Art. 47 ust.	Konfederacj	Propozycja brzmienia:	Uwaga uwzględniona
	2 pkt 1	a Lewiatan	1) wzywa podmiot kontrolowany do usunięcia nieprawidłowości w	
			szczególności może wskazać środki, jakie powinien zastosować	Usunięto fragment "nie i" oraz zastąpiono go
			podmiot kontrolowany, w celu ich usunięcia nie i	średnikiem.
			Uzasadnienie:	
			Proponujemy usuniecie fragmentu "nie i" oraz zastąpienie go	
			średnikiem.	
164.	Art. 49	ZPP	<u>Uregulować kwestie odpowiedzialności</u> – w szczególności, aby	Uwaga wyjaśniona
			sankcje były nakładane na podmioty, a nie na członków zarządu, co	
			zapewni proporcjonalność środków.	W kwestii odpowiedzialności zastosowanie
				znajdują odrębne przepisy.

165.	Rozdział IV	KRRiT	Postulat rozszerzenia zadań Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w odniesieniu do przepisów Aktu w sprawie sztucznej inteligencji Rozdział IV Obowiązki w zakresie przejrzystości dla dostawców i podmiotów stosujących niektóre systemy AI i V Modele AI ogólnego przeznaczenia: art. 50 ust. 2 i 4 (obowiązki w zakresie przejrzystości dla dostawców i podmiotów stosujących niektóre systemy AI) w odniesieniu do systemów generatywnej sztucznej inteligencji w kontekście prawa do informacji; art. 53 (obowiązki dostawców modeli AI ogólnego przeznaczenia); art. 55 (obowiązki dostawców modeli AI ogólnego przeznaczenia z ryzykiem systemowym) - zważywszy na dynamicznie rosnące zainteresowanie korzystaniem z narzędzi generatywnej AI jako niezależnych źródeł informacji, ale także z uwagi na rosnące wykorzystanie szerszej kategorii systemów AI ogólnego przeznaczenia w ramach usług świadczonych przez tradycyjnych dostawców usług medialnych - od "robodziennikarstwa", przez tłumaczenia automatyczne generowane przez użytkowników bezpośrednio z aplikacji dostawcy usług medialnych, przez systemy weryfikacji informacji (fackt-checking), autodeskrypcji, aż do kompleksowego tworzenia programu (zestawiania audycji i innych składników programu), jak również wykorzystywania tych narządzi w ramach debaty publicznej;	Uwaga wyjaśniona W projekcie ustawy została uwzględniona rola KRRiT w ramach art. 5 ust. 3 oraz art. 6 ust. 2 projektu ustawy.
166.	Art. 49 ust. 2	UKNF	Dotychczas zgłoszona przez UKNF uwaga nie została należycie uwzględniona. Wszczęcie postępowania administracyjnego w trybie, o którym mowa w art. 49 ust. 2 pkt 2 i 4 (wszczęcie na wniosek Przewodniczącego Komisji, Zastępcy lub członka Komisji oraz wszczęcie na wniosek Rady) nie jest trybem wszczęcia postępowania na wniosek, gdyż taki wniosek nie pochodzi od strony postępowania. W przypadkach, o których mowa w art. 49 ust. 2 pkt 2 i 4 projektu ustawy wszczęcie powinno następować z urzędu, w oparciu o informacje przekazane przez wskazane w tych przepisach organy. Również tryb wskazany w art. 49 ust. 2 pkt 3 projektu ustawy nie stanowi o postępowaniu administracyjnym wszczynanym na wniosek w przedmiocie naruszenia przepisów rozporządzenia	Uwag wyjaśniona Przepis precyzuje jakie podmioty i w jaki sposób mogą inicjować wszczęcia postępowania. W ocenie projektodawcy wskazania są adekwatne.

			2024/1689. Wydaje się, że przepis w tym zakresie stanowi o formie	
			współpracy z innymi organami nadzoru.	
167.	Art. 49 ust. 2 pkt 4	IAB Polska	Usunięcie uprawnień Rady w zakresie inicjowania postępowania w sprawie naruszenia AI Act	Uwaga wyjaśniona
			Rada pełni funkcję doradczą i konsultacyjną, dlatego nie powinna mieć uprawnień do wnioskowania o wszczęcie postępowania. Nadanie jej takich kompetencji wykracza poza jej zamierzoną rolę. Rada nie posiada wymaganych kompetencji proceduralnych, aby ocenić zasadność wszczęcia postępowania.	Rada pełni funkcję opiniodawczo-doradczą dla Komisji. Z racji swojej funkcji i może posiadać specyficzna wiedzę z zakresu funkcjonowania systemów sztucznej inteligencji. Zasadnym jest aby przysługiwało jej prawo do wnioskowania o wszczęcie postępowania (art. 41 ust. 2 pkt 4).
168.	Art. 49 ust. 2 pkt 4	Konfederacj a Lewiatan	Rada pełni funkcję opiniodawczo-doradczą dla Komisji. Z racji swojej funkcji i może posiadać specyficzna wiedzę z zakresu funkcjonowania systemów sztucznej inteligencji. Zasadnym jest aby przysługiwało jej prawo do wnioskowania o wszczęcie postępowania.	Uwaga wyjaśniona Rada pełni funkcję opiniodawczo-doradczą dla Komisji. Z racji swojej funkcji i może posiadać specyficzna wiedzę z zakresu funkcjonowania systemów sztucznej inteligencji. Zasadnym jest aby przysługiwało jej prawo do wnioskowania o wszczęcie postępowania (art. 41 ust. 2 pkt 4).
169.	Art. od 49	RPO	Przez wzgląd na rolę urzędu Rzecznika Praw Obywatelskich, opinia koncentruje się na problematyce związanej z koniecznością zapewnienia właściwie ukształtowanej procedury skargowej, która winna urzeczywistniać prawo wniesienia środka prawnego (skargi) do organu nadzoru rynku w rozumieniu art. 85 rozporządzenia 2024/16892, przez co rozumieć należy spoczywający na ustawodawcy krajowym obowiązek wprowadzenia takich rozwiązań specjalnych w systemie prawa, które urzeczywistniając prawo unijne, będą jednocześnie maksymalnie efektywne na poziomie krajowym, bez uszczerbku dla innych już istniejących administracyjnych lub sądowych środków ochrony prawnej. Z tych względów procedura skargowa powinna, w ocenie RPO, przede wszystkim zostać ukształtowana w taki sposób, aby jej przebieg zabezpieczał po stronie osoby fizycznej lub prawnej w możliwie najdalej idącym stopniu prawo do skutecznego środka prawnego oraz skutecznej ochrony sądowej w przypadku naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/16893. Na poziomie unijnym prawo to ma	Uwaga wyjaśniona Zgodnie z art. 50 (obecnie art. 42) projektu ustawy każda osoba fizyczna ma prawo złożyć skargę, o której mowa w art. 85 rozporządzenia 2024/1689. Skargę składa się do Komisji na naruszenie przepisów tego rozporządzenia lub ustawy. Skarga jest rozpatrywana przez Komisję i w przypadku stwierdzenia możliwości naruszenia ww. przepisów Przewodniczący Komisji może złożyć wniosek o wszczęcie postępowania, o którym mowa w art. 49 (obecnie art. 41). Stroną tego postępowanie nie jest jednak skarżący. Dalej postępowanie przed komisją toczy się w trybie przepisów rozdziału 4 i stosuję się do niego przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. Postepowanie kończy się

charakter samoistny, wynikający ze wspólnych tradycji konstytucyjnych państw członkowskich, dodatkowo zabezpieczony w art. 51 ust. 1 Karty praw podstawowych UE wymogiem poszanowania praw podstawowych określonych Karcie, który jest wiążący dla państw członkowskich wyłącznie wtedy, gdy państwa działają w zakresie zastosowania prawa Unii. Z tych względów zasada skuteczności ochrony sądowej wymaga, aby krajowe zasady proceduralne postępowań służące zapewnieniu pełnej ochrony uprawnień, które jednostki wywodzą z prawa Unii, nie uniemożliwiały lub nie czyniły w praktyce nadmiernie utrudnionym wykonywania uprawnień wynikających z porządku

prawnego Unii. Ustrojową przestrzeń tego prawa wyznaczają art. 45 ust. 1 oraz art. 77 ust. 2 Konstytucji RP7. Dodatkowo zaś, w pewnych sytuacjach, w których krajowy system prawny, przy rozstrzyganiu sporów cywilnych, przewiduje administracyjnosądowy, lub tryb prejurysdykcyjnego postępowania administracyjnego – także art. 77 ust. 1 Konstytucji RP. W projekcie ustawy sytuacja prawna podmiotu (skarżącego), któremu art. 85 rozporządzenia 2024/1689 gwarantuje prawo do wniesienia skargi do krajowego organu nadzoru została ukształtowana w taki sposób, że skarżący nie będzie stroną wszczętego postępowania i będą mu przysługiwały jedynie ograniczone uprawnienia informacyjne w zakresie: 1) otrzymania skargi przez organ; 2) wszczęcia postępowania, o którym mowa w art. 50 ust. 5 projektu ustawy; oraz 3) zakończenia tego postępowania.

Postępowanie to, jak przekonują o tym kolejne odesłania z art. 50 ust. 6 pkt 2 i 3 do art. 50 ust. 5 projektu ustawy, a następnie odesłanie ogólne do przepisów rozdziału 4 tej ustawy – jest zatem postępowaniem w sprawie związanej z postępowaniem w sprawie naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689, przy czym do postępowania w sprawie głównej (przed Komisją) w zakresie nieuregulowanym stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 Kodeks postępowania administracyjnego. Zaakcentowania wymaga w tym miejscu, że zgodnie z podstawowymi zamierzeniami rozporządzenia 2024/1689, to państwa członkowskie odgrywają

wydaniem decyzji nakazowej. Z naruszeniem przepisów wiąże się też nałożenie administracyjnej kary pieniężnej. Od decyzji stronie (podmiotowi wobec którego wydano decyzje) przysługuje skarga do sądu ochrony konkurencji i konsumentów. W tym postępowaniu skarżący również nie jest stroną.

Celem projektowanej procedury jest zagwarantowanie każdej osobie fizycznej lub prawnej, mającej podstawy by uznać, że zostały naruszone przepisy rozporządzenia 2024/1689 wniesienia skargi do organu nadzoru rynku. Wniesienie tej skargi następuje bez uszczerbku dla innych administracyjnych lub sądowych środków ochrony prawnej i ma służyć do celów prowadzenia działań z zakresu nadzoru rynku.

Nie jest to więc typowa skarga w rozumieniu KPA a raczej "zawiadomienie" które zostanie rozpatrzone zgodnie z ustalonymi przez organ nadzoru procedurami.

kluczową rolę w stosowaniu i egzekwowaniu jego postanowień, a co za tym idzie odpowiadają za korzystne ukształtowanie sytuacji prawnej jednostki przed organami krajowymi. W tym zakresie projekt budzi wątpliwości RPO z następujących przyczyn.

Po pierwsze, specjalny środek prawny przewidziany w art. 85 rozporządzenia 2024/1689 w kształcie, jaki nadał mu projektodawca w opiniowanym projekcie ustawy, ukształtuje sytuację skarżącego w sposób nietransparentny i mniej korzystny, niż np. tzw. skarga powszechna, uregulowana w art. 227 K.p.a. i nast. (a więc w sposób charakterystyczny np. dla ogólnej procedury zgłaszania naruszeń w rozumieniu dyrektywy 2019/193711, do której odsyła art. 87 rozporządzenia 2024/1689, a nie procedury dochodzenia praw we własnej sprawie).

<u>Po drugie</u>, zaznaczenia wymaga, że ustawodawca jest uprawniony do stanowienia prawa odpowiadającego założonym celom politycznym i gospodarczym, zaś władztwo

to nabiera szczególnego znaczenia w okresie istotnych przemian społecznych czy ustrojowych. Bez wątpienia konieczność sprostania wyzwaniom, jakie niosą takie

procesy może powodować, że projektowane procedury, instrumenty prawne czy instytucje mogą odbiegać od dotychczas przyjętych rozwiązań. Podkreślenia, jednakże wymaga, że projektowane w takim zamierzeniu rozwiązania powinny przykładowo służyć polubownemu załatwianiu sporów, które zwiększa spójność społeczną, przyczyniać się do korzystniejszego usytuowania jednostki w prowadzonym

postępowaniu, czy też stwarzać możliwości bardziej efektywnego egzekwowania interesów jednostek. Trudno dostrzec, aby projektowana procedura skargowa przyczyniała się do osiągnięcia któregokolwiek z celów.

Po trzecie, przyjęcie rozporządzenia 2024/1689 poprzedzone zostało wielopłaszczyznowym zidentyfikowaniem wyzwań, jakie w szczególności niesie rozwój, wdrażanie, wprowadzanie do obrotu, oddawanie do użytku, upowszechnianie i wykorzystywanie Sztucznej Inteligencji (AI) w wielu różnych sektorach gospodarki i

obszarach życia społecznego. Z tych względów konieczność zapobieżenia rozdrobnienia rynku wewnętrznego, jak również wymóg zapewnienia zgodności

przepisów rozporządzenia z Kartą praw podstawowych oraz miedzynarodowymi zobowiazaniami handlowymi Unii powoduje, że przepisy te musza jednocześnie: 1) być wysoce zharmonizowane14; 2) być m.in. ukierunkowane na ochrone osób fizycznych, przedsiębiorstw, demokracji, praworzadności na wszystkich poziomach obrotu; oraz 3) pozostawiać niezbedna swobodę dla ustawodawcy krajowego, aby ich implementacja mogła dokonać się bez uszczerbku dla innych już istniejacych administracyjnych lub sądowych krajowych środków ochrony prawnej, wzmacniajac jednocześnie krajowe zdolności niezbędne do skutecznego egzekwowania przepisów rozporządzenia oraz efektywność organizacyjna państw członkowskich. Z perspektywy licznych wyzwań, jakie zostały zidentyfikowane w rozporządzeniu 2024/1689 trudno zatem uznać, że możliwości szerokiego zabezpieczenia sytuacji prawnej jednostki przez ustawodawcę krajowego w procedurze skargowej zostały w projekcie ustawy wykorzystane.

Na tle zarysowanych wątpliwości RPO pragnie zauważyć, że w kontekście rozporządzenia 2024/1689 sytuacja prawna jednostki powinna być postrzegana na trzech poziomach ochrony: 1) unijnym; 2) krajowym; oraz 3) sektorowym, czy też

branżowym, który łączy poziom krajowy z poziomem unijnym przede wszystkim w drodze dobrowolnych kodeksów postępowania (organy unijne swoje cele osiągają poprzez kodeksy praktyk17), które przyczyniają się do osiągnięcia każdego z trzech ww. wymogów rozporządzenia Dwa ostatnie poziomy należą od projektodawcy krajowego, jak bowiem wyjaśniono – to państwa członkowskie odgrywają kluczową rolę w stosowaniu i egzekwowaniu postanowień rozporządzenia 2024/1689, co wynika zresztą z zasad ogólnych prawa unijnego.

Majac na uwadze powyższe pragnę poddać pod uwagę Pana Ministra konieczność ponownego rozważenia w projektowanej ustawie dwóch zasadniczych kwestii wynikających z podniesionych wyżej watpliwości. Pierwsza dotyczy statusu skarżacego po wniesieniu skargi, o której mowa w art. 85 rozporzadzenia 2024/1689, co wymagać bedzie oceny i rozstrzygniecia tego, jakie skutki prawne po stronie skarżącego wywierać powinno wydanie decyzji w zainicjowanym z jego skargi postępowaniu w sprawie naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689, jak również tego, czy wydanie decyzji otwiera skarżącemu drogę do dochodzenia roszczeń cywilnoprawnych na innych zasadach niż zasady ogólne. W dalszej kolejności bedzie to wymagało skorelowania z ustalonym statusem skarżacego odpowiednio zabezpieczonych po jego stronie konkretnych uprawnień, m.in. dostępu do akt, prawa do odwołania czy pouczenia o przysługujących środkach ochrony prawnej, w szczególności po wydaniu decyzji naruszeniowej.

Rozstrzygnięcie pierwszej kwestii pozwoli m.in. ocenić: 1) czy ogólne odesłanie do przepisów K.p.a. – sformułowane obecnie w odniesieniu do postępowania w sprawie głównej (przed Komisją) – jest jasne, precyzyjne i wystarczające; 2) czy nie należałoby uregulować wprost możliwości złożenia przez skarżącego skargi na działania lub zaniechania Komisji nawet w drodze odesłania do przepisów działu VIII K.p.a.; a wreszcie 3) czy wymogi formalne dotyczące skargi na działanie systemu sztucznej inteligencji nie są nazbyt restrykcyjne czy też wręcz przeciwnie.

Należy przy tym zaznaczyć, że procedura skargowa, o której mowa w art. 85 rozporządzenia 2024/1689 jest procedurą odrębną od procedury zgłaszania naruszeń, o której stanowi art. 87 rozporządzenia (procedura w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii), dlatego złożona skarga nie powinna de facto być traktowana jak informacja na temat naruszeń w rozumieniu art. 5 pkt 2 dyrektywy 2019/1937. Wniesienia skargi może bowiem być związane z potrzebą dochodzenia w przyszłości zadośćuczynienia lub odszkodowania po stronie skarżącego. Biorąc pod uwagę wyzwania, jakie w szczególności niesie rozwój, wdrażanie,

170.	Art. 50 ust. 1	NSZZ	wprowadzanie do obrotu, oddawanie do użytku, upowszechnianie i wykorzystywanie sztucznej inteligencji, możliwość ta powinna zostać zabezpieczona przez ustawodawcę. Przepis przewiduje możliwość złożenia skargi na naruszenie przepisów rozporządzenia 2024/1689 lub ustawy. Uwaga: niejasne, czy skarga może dotyczyć wyłącznie naruszeń opiniowanej ustawy, czy także innych ustaw regulujących sztuczną inteligencję (np. w zakresie prawa pracy), zgodnie z art. 2 ust. 11 rozporządzenia 2024/1689. Propozycja: doprecyzowanie, że skarga jest możliwa także w przypadku naruszenia innych ustaw dotyczących sztucznej inteligencji, dla wzmocnienia funkcji ochronnej.	Uwaga wyjaśniona Zgodnie z art. 50 ust. 1 (obecnie art. 42) skargę, o której mowa w art. 85 rozporządzenia 2024/1689, można złożyć na naruszenie przepisów tego rozporządzenia lub procedowanej ustawy, która służy umożliwianiu stosowania przepisów AI Aktu.
171.	Art. 50 ust. 2 pkt 1	NSZZ	Wymóg podania w skardze nazwy systemu AI budzi wątpliwości, ponieważ pracownicy mogą nie znać nazwy systemu (brak obowiązku informowania o nazwie). Brak tej wiedzy utrudnia złożenie skargi. Propozycja: uzupełnienie przepisu o możliwość podania opisu systemu zamiast nazwy, np. dodanie wyrażenia "lub opis".	Uwaga uwzględniona Zgodnie z brzmieniem art. 50 (obecnie art. 42) w aktualnej wersji projektu ustawy skarga zawiera nazwę systemu lub opis.
172.	Art. 50 ust. 3	NSZZ	Przepis określa formę skargi: elektroniczną (z kwalifikowanym podpisem elektronicznym) lub inne środki komunikacji/biuro Komisji w razie braku możliwości złożenia w formie elektronicznej. Uwaga: większość związków zawodowych nie posiada kwalifikowanego podpisu, a niejasne jest, czy brak podpisu spełnia warunek "braku możliwości". Propozycja: wprowadzenie alternatywy łącznej – skarga w formie elektronicznej lub innymi środkami komunikacji, lub w biurze Komisji, aby uniknąć nadmiernego obciążenia (np. zakupu podpisu).	Uwaga wyjaśniona Art. 50 (obecnie art. 42) ust. 3 nie stanowi konieczności opatrzenia skargi kwalifikowanym podpisem elektronicznym. (42 ust. 3 w ogóle już nie przewiduje opatrywania podpisem! Ust. 3 został doprecyzowany.
173.	Art. 52 ust. 3	Konfederacj a Lewiatan	Obowiązek dostarczania tłumaczeń dokumentów na język polski na koszt stron postępowania powinien zostać zniesiony. Komisja jako profesjonalny organ regulacyjny w dziedzinie sztucznej inteligencji, powinna być w stanie analizować dokumentację w języku angielskim bez konieczności jej tłumaczenia. Zdecydowana większość dokumentacji technicznej, prawnej i dotyczącej zgodności w obszarze SI jest sporządzana oryginalnie w języku	Uwaga uwzględniona Przepis art. 52 (obecnie art. 44) ust. 3 został wykreślony.

			angielskim. Wiele organów regulacyjnych w UE i na świecie akceptuje dokumentację w języku angielskim. Należy wskazać także, że przy wytwarzaniu algorytmów korzysta się z pakietów/bibliotek od różnych dostawców. Najczęściej jest to dokumentacja wyłącznie w języku angielskim i odnosi się do wysoko specjalistycznego języka analizy matematycznej czy fizyki teoretycznej, którego tłumaczenie jest niemożliwe bez udziału twórcy danej biblioteki. Pakiety statystyczne, biblioteki do narzędzi, które są obecnie powszechnie stosowane podczas budowy modeli mają opisy w języku angielskim. Pozwala to na ich powszechne użycia międzynarodowe. Jest to zunifikowany język rozumiany przez statystyków/ analityków.	
174.	Art. 52 ust. 3	IAB Polska	Rezygnacja z obowiązku dostarczania tłumaczeń dokumentów na koszt stron postępowania Obowiązek dostarczania tłumaczeń dokumentów na język polski na koszt stron postępowania powinien zostać usunięty. Komisja jako profesjonalny organ regulacyjny w sektorze AI, powinna posiadać wystarczającą znajomość języka angielskiego, aby analizować dokumentację techniczną i prawną bez wymogu jej tłumaczenia. AI to dziedzina regulowana na poziomie międzynarodowym, a wiele kluczowych dokumentów technicznych, prawnych i dotyczących zgodności tworzonych jest w języku angielskim. W wielu krajach UE organy regulacyjne akceptują dokumentację w języku angielskim, który jest standardem międzynarodowym w sektorze nowych technologii. Zmuszanie stron do ponoszenia kosztów tłumaczenia jest niepotrzebnym obciążeniem administracyjnym i finansowym, które nie znajduje uzasadnienia w praktyce rynkowej.	Uwaga uwzględniona Przepis art. 52 (obecnie art. 44) ust. 3 został wykreślony.
175.	Art. 53	IAB Polska	Przegląd przepisu w celu ustalenia zrównoważonego podejścia do egzekwowania prawa	Uwaga wyjaśniona Art. 53 (obecnie art. 45) stanowi zdaniem projektodawcy optymalne, możliwe do

			Artykuł 53 budzi obawy dotyczące rozbieżności, zezwalając na surowe środki egzekwowania prawa (blokowanie dostępu użytkowników do systemu AI lub wycofanie systemu z rynku) w przypadkach wyraźnie opisanych jako nieuzasadniające poważniejszych środków. Ta wewnętrzna sprzeczność może prowadzić do nieproporcjonalnych skutków biznesowych, zakłóceń w działalności i naruszeń umów. Zalecamy dokonanie przeglądu tego przepisu w celu ustalenia zrównoważonego podejścia do egzekwowania przepisów, biorąc pod uwagę: 1. Ograniczone okoliczności, w których AI Act zezwala na wycofanie usług; 2. Identyfikowanie zagrożeń i słabych punktów systemów AI zamiast paraliżowania funkcji biznesowych.	zastosowania środki egzekwowania prawa, których celem jest przywrócenie stanu zgodnego z prawem.
176.	Art. 53	Pracodawcy RP	Stwierdzić należy także, że w art. 53 projekt przewiduje nadmierne środki egzekwowania prawa, takie jak blokowanie dostępu użytkowników do systemu AI lub wycofanie systemu z rynku w przypadkach wyraźnie opisanych jako niewymagające bardziej dolegliwych środków. Sugerujemy ponowne rozważenie treści tego przepisu, tak aby zapewnić bardziej zrównoważone podejście do egzekwowania prawa, uwzględniając przy tym ograniczone możliwości wycofania usług zgodnie z Unijnym Aktem o sztucznej inteligencji, skupienie się na identyfikacji zagrożeń w systemach AI zamiast utrudniania działalności firmom oraz zapewnienie przedsiębiorstwom odpowiedniego czasu (minimum 60 dni) na wdrożenie niezbędnych zmian. Przepis przewiduje nadmierne środki egzekwowania prawa (np. blokowanie dostępu lub wycofanie systemu z rynku) w przypadkach niewymagających tak drastycznych działań. Propozycja: Zrównoważenie podejścia, skupienie na identyfikacji zagrożeń zamiast utrudniania działalności firm oraz zapewnienie minimum 60	Uwaga wyjaśniona Art. 53 (obecnie art. 45) stanowi zdaniem projektodawcy optymalne, możliwe do zastosowania środki egzekwowania prawa, których celem jest przywrócenie stanu zgodnego z prawem.
177.	Art. 53	Konfederacj a Lewiatan	dni na wdrożenie zmian. Lutowa wersja projektu ustawy (2025) wprowadza istotne zmiany w zakresie uprawnień Komisji dotyczących wydawania ostrzeżeń oraz	Uwaga wyjaśniona

sankcji za ich niezastosowanie. Jak wynika z projektowanych przepisów ostrzeżenie maja być wydawane na podstawie uzasadnionego podejrzenia, a nie niezbitego dowodu naruszenia prawa. Ponadto, ostrzeżenia mają formę postanowienia, a nie decyzji administracyjnej. Pomimo to, proponowane przepisy umożliwiaja Komisji nakładanie obowiązków (nakaz zablokowania systemu, uniemożliwienie dostępu użytkownikom końcowym) i kar pieniężnych w przypadku niezastosowania się przez adresata do ostrzeżenia, co oznacza, że Komisja ma dostać możliwość nakładania kar pieniężnych i nakładania daleko idących obowiązków bez konieczności udowodnienia naruszenia (do wydania ostrzeżenia ma wystarczyć uzasadnione podejrzenie) i bez wydawania decyzji administracyjnej (ostrzeżenie ma mieć postać postanowienia), co jest niezgodne z istotą ostrzeżenia. Takie rozwiązanie budzi poważne wątpliwości, ponieważ ostrzeżenie jako instrument o charakterze "miękkim", powinno służyć przede wszystkim zwróceniu uwagi na potencjalne problemy i zachęceniu do podjęcia działań naprawczych. Nie powinno być podstawą do nakładania dotkliwych sankcji bez uprzedniego przeprowadzenia postępowania administracyjnego i udowodnienia rzeczywistego naruszenia przepisów.

Konieczne jest wprowadzenie zmian w projekcie ustawy, aby ostrzeżenie pozostało narzędziem niewładczym, a jego niezastosowanie nie skutkowało negatywnymi konsekwencjami dla adresata. W przypadku niezastosowania się do ostrzeżenia, Komisja powinna mieć możliwość skorzystania z innych narzędzi przewidzianych w ustawie, takich jak kontrola, wszczęcie postępowania administracyjnego czy wydawanie decyzji administracyjnych, po przeprowadzeniu odpowiedniego postępowania wyjaśniającego i udowodnieniu naruszenia przepisów. Ponadto, należy również zwrócić uwagę na konieczność zapewnienia dostawcom AI odpowiedniego czasu na dostosowanie się do wydanego ostrzeżenia oraz możliwości odwołania się od niego.

Art. 53 (obecnie art. 45) stanowi zdaniem projektodawcy optymalne, możliwe do zastosowania środki egzekwowania prawa, których celem jest przywrócenie stanu zgodnego z prawem.

Ostrzeżenie wydawane jest w formie postanowienia do którego zastosowanie mają przepisy KPA. Na informacje o sposobie realizacji postanowienia został przewidziany dla strony termin 14 dni. Jest czas optymalny <u>na dostosowanie</u> się do wydanego ostrzeżenia.

Jednocześnie w celu zapewnienia aby ostrzeżenie było miękkim instrumentem w ramach postępowania, odstąpiono od regulacji w ust. 4 pkt 5 dotyczącej nakładania administracyjnej kary pieniężnej w przypadku, gdy strona nie wykona postanowienia.

			Co więcej, artykuł 53 budzi obawy KL zezwalając na surowe środki egzekwowania prawa (blokowanie dostępu użytkowników do systemu sztucznej inteligencji lub wycofanie systemu z rynku) w przypadkach wyraźnie opisanych jako nieuzasadniające "poważniejszych środków". Ta wewnętrzna sprzeczność może prowadzić do nieproporcjonalnych skutków biznesowych, zakłóceń w działalności i naruszeń umów.	
178.	Art. 53	ZPP	Wersji projektu ustawy z lutego 2025 r. przewiduje, że ostrzeżenia będą wydawane na podstawie uzasadnionego podejrzenia, a nie jednoznacznych dowodów naruszenia prawa, i mają formę postanowień, a nie decyzji administracyjnych. Jednakże, przepisy te umożliwiają Komisji nakładanie sankcji – w tym kar pieniężnych czy władczych środków nakazowych (np. blokowanie systemu lub jego wycofanie z rynku) – bez przeprowadzenia pełnego postępowania administracyjnego. Aby zapewnić prawo do obrony i zapobiec nieproporcjonalnym sankcjom, władcze środki nakazowe powinny być stosowane wyłącznie na podstawie decyzji administracyjnej, wydanej po pełnym postępowaniu administracyjnym i udowodnieniu naruszenia, z możliwością odwoławczą. Ostrzeżenie jako narzędzie o charakterze inicjującym, powinno jedynie sygnalizować potencjalne problemy i skłaniać do podjęcia działań naprawczych. W przypadku niezastosowania się do ostrzeżenia, Komisja powinna mieć możliwość zastosowania innych środków, takich jak kontrola czy postępowanie administracyjne, po przeprowadzeniu odpowiedniej procedury wyjaśniającej. Dodatkowo, niezbędne jest zapewnienie dostawcom AI wystarczającego czasu na wdrożenie niezbędnych zmian oraz możliwość skutecznego odwołania się od decyzji.	Art. 53 (obecnie art. 45) stanowi zdaniem projektodawcy optymalne, możliwe do zastosowania środki egzekwowania prawa, których celem jest przywrócenie stanu zgodnego z prawem. Ostrzeżenie wydawane jest w formie postanowienia do którego zastosowanie mają przepisy KPA. Na informacje o sposobie realizacji postanowienia został przewidziany dla strony termin 14 dni. Jest czas optymalny na dostosowanie się do wydanego ostrzeżenia. Jednocześnie w celu zapewnienia aby ostrzeżenie było miękkim instrumentem w ramach postępowania, odstąpiono od regulacji w ust. 4 pkt 5 dotyczącej nakładania administracyjnej kary pieniężnej w przypadku, gdy strona nie wykona postanowienia.
179.	Art. 53 ust. 2 pkt. 1	Konfederacj a Lewiatan	Propozycja brzmienia: 2. W postanowieniu, o którym mowa w ust. 1, Przewodniczący Komisji wskazuje działania umożliwiające przywrócenie stanu zgodnego z prawem, w tym w szczególności w zakresie: 1) zablokowania lub uniemożliwienia uzyskania dostępu przez użytkowników do systemu lub też jego elementów będących przedmiotem rekomendacji;	Uwaga wyjaśniona Art. 53 (obecnie art. 45) stanowi zdaniem projektodawcy optymalne, możliwe do zastosowania środki egzekwowania prawa, których celem jest przywrócenie stanu zgodnego z prawem.

			Uzasadnienie: Ostrzeżenie wydane przez Przewodniczącego ma zbyt daleko idące skutki - może de facto prowadzić do nakazania zaprzestania działalności (działania systemu) a nie służy od niego środek odwoławczy a mowa tu jest tylko o "uzasadnionym podejrzeniu". Jest to zbyt daleko idące uprawnienie.	
180.	Art. 53 ust. 3	IAB Polska	Wydłużenie terminu na wykonanie działań umożliwiających przywrócenie stanu zgodnego z prawem do 60 dni Obecnie przewidziany 14-dniowy termin na zastosowanie się do ostrzeżeń i wdrożenie środków naprawczych jest niewystarczający, szczególnie w przypadku dużych podmiotów o złożonej strukturze organizacyjnej i technologicznie zaawansowanych systemach AI. Systemy AI wymagają często czasochłonnych zmian, które mogą obejmować: 1. Modyfikacje informatyczne i zmiany kodu, które muszą zostać przetestowane przed wdrożeniem, 2. Oceny cyberbezpieczeństwa, aby uniknąć wprowadzenia nowych luk w zabezpieczeniach, 3. Kontrole zgodności z prawem, uwzględniające różne regulacje sektorowe i międzynarodowe, 4. Procesy decyzyjne w dużych organizacjach, w których zatwierdzenie zmian wymaga przejścia przez określone procedury wewnętrzne.	Uwaga wyjaśniona Zdaniem projektodawcy termin 14 dni jest optymalny ze względu na ochronę użytkowników systemów sztucznej inteligencji przed potencjalnym niepożądanym działaniem takiego systemu.
181.	Art. 53 ust. 3	Konfederacj a Lewiatan	Proponowane brzmienie: 3. Strona w terminie 30 dni od dnia otrzymania postanowienia, o którym mowa w ust. 1, przedstawia Komisji informację z jego wykonania. Uzasadnienie: Obecny 14-dniowy termin na zastosowanie się do ostrzeżeń i wdrożenie środków zaradczych w celu usunięcia skutków naruszenia jest zbyt krótki, zwłaszcza dla dużych organizacji o złożonych strukturach i zaawansowanych systemach SI. Takie organizacje	Uwaga wyjaśniona Zdaniem projektodawcy termin 14 dni jest optymalny ze względu na ochronę użytkowników systemów sztucznej inteligencji przed potencjalnym niepożądanym działaniem takiego systemu.

			potrzebują więcej czasu na wdrożenie zmian z powodu wewnętrznych procesów decyzyjnych i hierarchii zatwierdzania. Ponadto systemy SI są często złożone technicznie, a wymagane modyfikacje mogą obejmować: • inżynierię oprogramowania i zmiany w kodowaniu, które należy przetestować przed wdrożeniem, • oceny cyberbezpieczeństwa w celu zapewnienia, że zmiany nie wprowadzają nowych luk w zabezpieczeniach, • kontrole zgodności z przepisami w celu dostosowania do wielu nakładających się ram prawnych. Zalecamy wydłużenie terminu zgodności z 14 do co najmniej 30 dni. Pozwoli to na przeprowadzenie odpowiedniej analizy technicznej, bezpieczeństwa i prawnej przed wdrożeniem wymaganych środków zaradczych.	
182.	Art. 53 ust. 3	Pracodawcy RP	W art. 53 ust. 3 projektu przewiduje się również okres 14 dni na przekazanie informacji o realizacji ostrzeżenia Przewodniczącego Komisji KRiBSI. Ponownie stwierdzić należy, że jest to zdecydowanie zbyt krótki termin, a firmy powinny mieć co najmniej 60 dni na przeanalizowanie zastrzeżeń organów regulacyjnych i udzielenie na nie odpowiedzi. Termin 14 dni na przekazanie informacji o realizacji ostrzeżenia KRibSi jest zbyt krótki. Propozycja: Wydłużenie terminu do co najmniej 60 dni.	Uwaga wyjaśniona Zdaniem projektodawcy termin 14 dni jest optymalny ze względu na ochronę użytkowników systemów sztucznej inteligencji przed potencjalnym niepożądanym działaniem takiego systemu.
183.	Art. 53 ust. 4	Konfederacj a Lewiatan	Proponowane brzmienie: 4. W przypadku, gdy strona nie wykona postanowienia, o którym mowa w ust. 1, Komisja może: 1) nakazać stronie, w drodze postanowienia, zablokowanie lub uniemożliwienie uzyskania dostępu przez użytkowników końcowych do systemu lub też do elementów będących przedmiotem ostrzeżenia i rekomendacji lub wycofanie z rynku lub użytku systemu w całości lub też części lub elemencie, którego dotyczy ostrzeżenie; 2) nakazać stronie, w drodze postanowienia, spełnienie obowiązku informacyjnego w zakresie będącym przedmiotem	Uwaga wyjaśniona Art. 53 (obecnie art. 45) stanowi zdaniem projektodawcy optymalne, możliwe do zastosowania środki egzekwowania prawa, których celem jest przywrócenie stanu zgodnego z prawem. Jednocześnie w celu zapewnienia aby ostrzeżenie było miękkim instrumentem w ramach postępowania, odstąpiono od regulacji w ust. 4 pkt 5 dotyczącej nakładania administracyjnej kary

			postępowania o naruszenie przepisów rozporządzenia wobec użytkowników końcowych, kontrahentów, pracowników lub innych osób stosujących system, lub na które system oddziałuje, oddziaływał lub może oddziałać; 3) poinformować o tym krajowe organy lub podmioty określone w wykazie, o którym mowa w art. 77 ust. 2 rozporządzenia	pieniężnej w przypadku, gdy strona nie wykona postanowienia.
			2024/1689, a także Komisję Europejską, Europejską Radę do spraw Sztucznej Inteligencji, Panel Naukowy oraz właściwe organy państw	
			członkowskich Unii Europejskiej; 4) umieścić informację o niezastosowaniu się przez stronę do rekomendacji będących wynikiem ostrzeżenia na stronie	
			podmiotowej Komisji; 5) nałożyć administracyjną karę pieniężną, o której mowa w rozdziałe 9.	
			Uzasadnienie: Przepis jest zbyt daleko idący jak na "uzasadnione podejrzenie". De facto powodować może zakaz prowadzenia działalności co może	
			powodować rażące szkody po stronie przedsiębiorcy. Jaka jest relacja przepisu art. 53 ust. 4 do art. 54? Jeśli jest to postanowienie o charakterze tymczasowym to powinno to wynikać z przepisów.	
			Ponadto, postanowienie co do zasady nie powinno mieć charakteru merytorycznego (służy od niego także krótszy termin zaskarżenia). Jeśli postępowanie nie zostało zakończone stwierdzeniem	
			naruszenia a tylko uzasadnionym podejrzeniem nie może powodować to tak daleko idących skutków, które mogą naruszyć istotne interesy przedsiębiorcy, tj. spowodować szkody finansowe,	
			wizerunkowe, jeśli na koniec może się okazać, że do naruszenia nie doszło. Na pewno nie powinno dochodzić do nałożenia kary finansowej - te w AI Act przewidziane są za naruszenie przepisów	
184.	Art. 54 ust.	IAB Polska	rozporządzenia a na tym etapie nie jest pewne, że do tego doszło. Precyzyjne określenie zakresu decyzji podejmowanych przez Komisję	Uwaga uwzględniona
				Dokonano doprecyzowania w art. 54 ust. 1. (obecnie art. 46).

185.	Art. 54 ust. 1	Konfederacj a Lewiatan	Projektowane przepisy nie precyzują, czy decyzja Komisji może dotyczyć wyłącznie naruszeń AI Act, czy także projektowanej ustawy. Brak jednoznacznych regulacji powoduje niejasność co do zakresu uprawnień Komisji i ryzyko błędnej interpretacji prawa. Ustawa o systemach sztucznej inteligencji jest odrębnym aktem prawnym, dlatego konieczne jest jasne wskazanie czy decyzja może obejmować naruszenia tej ustawy. Proponowane brzmienie: Art. 54. 1. W przypadku stwierdzenia przez Komisję, na skutek przeprowadzonego w trybie rozdziału 4 postępowania, że podmiot, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. a-f rozporządzenia 2024/1689, naruszył obowiązki wynikające z tego rozporządzenia, a w sprawie nie zawarto układu, o którym mowa w rozdziale 5, Komisja wydaje decyzję w sprawie naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689 lub ustawy. Uzasadnienie: Przepis nie precyzuje, kiedy może być wydana decyzja. Tzn. powinna być wydana po zapewnieniu stronie uprawnień procesowych itd., czyli po przeprowadzonym postępowaniu.	Uwaga uwzględniona Dokonano doprecyzowania w art. 54 (obecnie art. 46).
186.	Art. 54 ust. 2	Konfederacj a Lewiatan	Proponowane brzmienie: 2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, zawiera środki nakazujące, w terminie do 14 dni nie krótszym niż 30 dni od jej doręczenia, usunięcie skutków naruszenia obowiązków wynikających z rozporządzenia 2024/1689. Uzasadnienie: Termin na usunięcie skutków naruszenia jest nierealnie krótki. Jeśli dla zaleceń pokontrolnych termin jest nie krótszy niż 30 dni to tym bardziej dla wykonania zasadniczej decyzji powinien być realnie długi.	Uwaga wyjaśniona Art. 54 (obecnie art. 46) ust. 2 stanowi zdaniem projektodawcy optymalny termin w celu ochrony społeczeństwa przed niepożądanym działaniem danego systemu sztucznej inteligencji.
187.	Art. 54 ust. 2	IAB Polska	Wydłużenie terminu na realizację zawiera środków nakazujących usunięcie skutków naruszenia obowiązków wynikających z AI Act do 60 dni	Uwaga wyjaśniona Art. 54 (obecnie art. 46) ust. 2 stanowi zdaniem projektodawcy optymalny termin w celu ochrony

188.	Art. 54 ust. 2	RP	Zalecamy minimalny 60-dniowy okres reakcji, aby zapewnić firmom odpowiedni czas na zbadanie zastrzeżeń organów regulacyjnych i zareagowanie na nie. Artykuł 54 ust. 2 projektu, który przewiduje także 14 dni na usunięcie skutków naruszenia obowiązków wynikających z Aktu o AI. W tym przypadku ponownie podkreślamy to, że firmy powinny mieć co najmniej 60 dni na przeanalizowanie zastrzeżeń organów regulacyjnych i udzielenie na nie odpowiedzi. Termin 14 dni na usunięcie skutków naruszenia obowiązków z Aktu o AI jest niewystarczający. Propozycja: Wydłużenie terminu do co najmniej 60 dni.	Art. 54 (obecnie art. 46) ust. 2 stanowi zdaniem projektodawcy optymalny termin w celu ochrony społeczeństwa przed niepożądanym działaniem danego systemu sztucznej inteligencji.
189.	Art. 54 ust. 1 oraz art. 55 ust. 2	ZPP	a) Analiza art. 55 ust. 2 wskazuje na istotne problemy dotyczące przyznania Komisji uprawnień do nakazywania zaprzestania użytkowania lub wycofania systemu z rynku. Główne zastrzeżenia koncentrują się wokół niedostatecznej precyzji kryteriów uzasadniających te działania, co może prowadzić do dowolności w podejmowaniu decyzji oraz naruszać fundamentalną zasadę pewności prawa. Szczególny niepokój budzi także ustanowiony termin 30 dni przed wyborami jako okres na złożenie odwołania od decyzji Komisji. Przyjęte rozwiązanie znacząco ogranicza efektywność ochrony prawnej podmiotów, których decyzja dotyczy, jednocześnie umożliwiając natychmiastowe wdrożenie środków mogących skutkować trudnymi do odwrócenia konsekwencjami. W świetle powyższych zastrzeżeń rekomendujemy eliminację z projektu legislacyjnego zapisów przyznających Komisji uprawnienia do wydawania decyzji zobowiązujących operatora do zaprzestania wykorzystywania systemu lub jego usunięcia z rynku bądź eksploatacji na podstawie nieprecyzyjnych i subiektywnych kryteriów. Zakres kompetencji Komisji w przedmiotowym obszarze powinien zostać ściśle zawężony do działań enumeratywnie wskazanych w art. 79 rozporządzenia 2024/1689 (AI Act). Takie rozwiązanie zapobiegłoby potencjalnym nadużyciom, wykorzystaniu politycznemu oraz zagwarantowało realną możliwość skorzystania z procedury odwoławczej i należytą ochronę prawną uczestników postępowania.	Dokonano doprecyzowania w art. 54 (obecnie art. 46). W zakresie art. 55 (obecnie art. 47) należy wyjaśnić, że ma na celu zapewnienie stosowania art. 79 rozporządzenia 2024/1689. Mając na uwadze treść ust. 1 i 2 należy wyjaśnić, że decyzja wydana na podstawie ast. 55 uzależnia wycofania systemu AI z rynku lub z użytku od jego sprzeczności z rozporządzeniem 2024/1689. Wydanie decyzji nakazowej ma na celu jak najszybsze zaniechanie dokonania dalszych naruszeń w obszarach niezwykle ważnych dla obywateli. W przepisie odstąpiono o regulowania kwestii wywierania wpływu na opinie i nastroje społeczne w stopniu istotnym dla wyniku wyborów

190.	Art. 54 ust. 3	Konfederacj a Lewiatan	Jeśli decyzja o karze może być wydana razem z decyzją o której mowa w ust. 1 to organ nie będzie jeszcze wiedział o tym, czy strona zastosowała się do środków wskazanych w decyzji.	Uwaga wyjaśniona Decyzja w przedmiocie administracyjnej kary pieniężnej może stanowić odrębny dokument. Jednak przepis daje możliwość połączenia w ramach jednego dokumentu decyzji w sprawie naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689 lub ustawy oraz decyzji w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej z uwagi okoliczności sprawy.
191.	Art. 55	UKNF	Pomimo informacji o uwzględnieniu dotychczas zgłoszonych przez UKNF uwag, analiza projektowanego brzmienia przepisu prowadzi do wniosku, że w dalszym ciągu wymaga on gruntownej analizy pod kątem procedur przewidzianych w art. 79 i 82 rozporządzenia 2024/1689 oraz jego przekonstruowania w taki sposób, aby odzwierciedlał wymogi ustanowione w tych przepisach. Projektowany przepis, mając na uwadze odesłanie do art. 79 rozporządzenia 2024/1689, dotyczy systemów AI stwarzających ryzyko w zakresie zagrożenia dla zdrowia, bezpieczeństwa i ochrony praw podstawowych. Należy zauważyć, że przepis art. 79 ust. 1-5 rozporządzenia 2024/1689 daje organom nadzoru uprawnienie do żądania wycofania systemu AI z rynku, jeżeli w wyniku jego oceny organ dojdzie do wniosku, że system, stwarzający ryzyko dla zdrowia, bezpieczeństwa lub praw podstawowych, nie jest zgodny z wymogami rozporządzenia. Zgodnie z art. 79 ust. 2 akapit 2 rozporządzenia 2024/1689 w przypadku, gdy w trakcie tej oceny organ nadzoru rynku ustali, że system AI nie jest zgodny z wymogami i obowiązkami ustanowionymi w rozporządzeniu, bez zbędnej zwłoki zobowiązuje odpowiedniego operatora do podjęcia wszelkich odpowiednich działań naprawczych, aby: 1) zapewnić zgodność tego systemu AI z wymogami, 2) wycofać ten system z rynku lub z użytku. Przepis art. 55 projektu ustawy nie przewiduje natomiast możliwości podjęcia działań naprawczych w celu zapewnienia zgodności systemu AI.	Uwaga wyjaśniona Przepisy art. 55 (art. 47) ma na celu zapewnienie stosowania art. 79 rozporządzenia 2024/1689. Mając na uwadze treść ust. 1 i 2 należy wyjaśnić, że decyzja wydana na podstawie ast. 55 uzależnia wycofania systemu AI z rynku lub z użytku od jego sprzeczności z rozporządzeniem 2024/1689. Wydanie decyzji nakazowej ma na celu jak najszybsze zaniechanie dokonania dalszych naruszeń w obszarach niezwykle ważnych dla obywateli. Nie wyklucza ona natomiast zastosowania przez podmiot środków naprawczych.

			Ponadto aktualne brzmienie przepisu nie uzależnia wycofania systemu AI z rynku lub z użytku od jego sprzeczności z rozporządzeniem 2024/1689. Może to sugerować, że stanowi odzwierciedlenie instytucji z art. 82 rozporządzenia 2024/1689, a więc sytuacji, gdy w wyniku oceny systemu AI Komisja ustali, że system jest zgodny z wymogami i obowiązkami ustanowionymi w tym rozporządzeniu, ale stwarza ryzyko dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób, dla praw podstawowych lub dla innych aspektów ochrony interesu publicznego. W ramach procedury przewidzianej w art. 82 rozporządzenia 2024/1689 przewidziano jednak, że organ zobowiązuje właściwego operatora do podjęcia bez zbędnej zwłoki wszelkich odpowiednich środków w celu zapewnienia, aby dany system AI po wprowadzeniu do obrotu lub oddaniu do użytku nie stwarzał już takiego ryzyka, w terminie, który może zostać wyznaczony przez ten organ. Niezależnie od powyższego UKNF ponownie wskazuje, że projektowany przepis nie odzwierciedla przewidzianego w art. 79 ust. 5 rozporządzenia 2024/1689 mechanizmu tymczasowych środków zaradczych, jeżeli organ nakaże operatorowi systemu podjęcie działań naprawczych (zgodnie z tym przepisem: "W przypadku niepodjęcia przez operatora systemu AI odpowiednich działań naprawczych w terminie, o którym mowa w ust. 2, organ nadzoru rynku podejmuje wszelkie odpowiednie środki tymczasowe w celu zakazania lub ograniczenia udostępniania lub oddawania do użytku tego systemu AI na podległym mu rynku krajowym, lub w celu wycofania produktu lub samodzielnego systemu AI z tego rynku lub z użytku. Organ ten bez zbędnej zwłoki powiadamia o tych środkach Komisję i pozostałe państwa członkowskie.").	
192.	Art. 55 ust. 2	Konfederacj a Lewiatan	Art. 55 ust. 2 w obecnym kształcie jest najbardziej kontrowersyjnym i potencjalnie najbardziej szkodliwym przepisem projektowanej	Uwaga uwzględniona
			ustawy. Z tego względu prosimy o priorytetowe potraktowanie naszych uwag w tym zakresie.	W przepisie (art. 47 ust. 2) odstąpiono od regulowania kwestii wywierania wpływu na opinie
			Przepis przyznający Komisji uprawnienie do nakazania operatorowi	i nastroje społeczne w stopniu istotnym dla wyniku
			systemu zaprzestania korzystania z systemu lub wycofania go z	wyborów Wykreślony został fragment przepisu

rynku lub użytku publicznego jest zbyt szeroki i niejasny. Brzmienie przepisu jest niejednoznaczne, co uniemożliwia precyzyjne określenie podstawy prawnej działań Komisji w tym zakresie. Brak konkretnych kryteriów i wskazówek, które Komisja powinna wziąć pod uwagę przy podejmowaniu decyzji, stwarza możliwość potencjalnie arbitralnego podejmowania decyzji przez Komisję, co jest sprzeczne z zasadami pewności i przewidywalności prawa, które stanowią fundament demokratycznego państwa prawa. Okres 30 dni przed wyborami jest zdecydowanie zbyt krótki, aby umożliwić skuteczne odwołanie się do sądu, zwłaszcza biorąc pod uwagę możliwość natychmiastowej wykonalności decyzji. Bezpośrednio podważa to prawo do kontroli sądowej, ponieważ strona, której to dotyczy, miałaby ograniczoną możliwość zakwestionowania decyzji przed poniesieniem potencjalnie nieodwracalnych konsekwencji.

W rezultacie projektowany przepis daje Komisji możliwość wydawania rozstrzygnięć o daleko idących skutkach (włącznie z wyłączeniem możliwości korzystania z systemu AI), egzekwowanych w trybie natychmiastowym, bez realnej możliwości skutecznego odwołania do sądu, a wszystko w oparciu o bardzo nieprecyzyjne i ocenne kryteria. W skrajnie negatywnym scenariuszu analizowane uprawnienie Komisji mogłoby być wykorzystywane politycznie, co byłoby szczególnie niebezpieczne w kontekście wyborów, a więc w kontekście, do którego wprost odnosi się analizowany przepis.

Należy podkreślić, że analizowane uprawnienie Komisji do podejmowania tak drastycznych środków nie ma podstaw w rozporządzeniu UE ws. sztucznej inteligencji (AI Act) i stanowi ewidentny przykład "gold platingu", czyli nadmiernej regulacji wykraczającej poza wymogi unijne, którego w polskiej regulacji miało nie być. Co więcej, Ministerstwo Cyfryzacji nie przedstawiło żadnego uzasadnienia dla wprowadzenia tego przepisu, co dodatkowo podważa jego zasadność i legitymację.

W związku z powyższym, postulujemy całkowite usunięcie tego przepisu z projektu ustawy, a uprawnienia Komisji powinny być

obejmujący treść: "lub też wywiera lub poprzez swoje działanie może wywrzeć wpływ na opinie i nastroje społeczne w stopniu istotnym dla wyniku mających się odbyć w terminie nie dłuższym niż 30 dni od stwierdzenia tego ryzyka w odniesieniu do wyborów do Sejmu, Senatu, Parlamentu Europejskiego, do samorządowych organów stanowiących i wykonawczych lub na Prezydenta Rzeczpospolitej Polskiej".

			ściśle ograniczone do zakresu określonego w art. 79 rozporządzenia 2024/1689 (AI Act).	
193.	Art. 55 ust. 2	IAB Polska	Usunięcie fragmentu niejasnego uprawnienia Komisji do nakazania wycofania systemu z rynku z uwagi na wpływ na opinie i nastroje społeczne Obecne brzmienie przepisu przyznającego Komisji prawo do nakazania zaprzestania korzystania z systemu lub wycofania go z rynku jest zbyt szerokie i niejasne. Problematyczne kwestie: 1. Brak precyzyjnych kryteriów, na podstawie których Komisja może podejmować taką decyzję, w kontekście opinii i nastrojów społecznych, 2. Brak jednoznacznej podstawy prawnej w AI Act w zakresie opinii i nastrojów społecznych, 3. Możliwość arbitralnego stosowania przez Komisję środków o skrajnych konsekwencjach dla przedsiębiorców, 4. Okres 30 dni przed wyborami jest zdecydowanie zbyt krótki, aby umożliwić skuteczne odwołanie się do sądu, zwłaszcza biorąc pod uwagę możliwość natychmiastowej wykonalności decyzji.	Uwaga uwzględniona W przepisie (art. 47) odstąpiono o regulowania kwestii wywierania wpływu na opinie i nastroje społeczne w stopniu istotnym dla wyniku wyborów.
			Ponadto, Ministerstwo nie przedstawiło żadnego uzasadnienia dla wprowadzenia tego uprawnienia, w tym do AI Act jako podstawy prawnej tego zakresu przepisu. Jeśli Ministerstwo uzna taki środek za konieczny, powinien on być przedmiotem odrębnej inicjatywy ustawodawczej, zawierającej jasne uzasadnienie oraz podstawę prawną.	
194.	Art. 55 ust. 4	Konfederacj a Lewiatan	Zapytanie: Gdzie w treści ustawy opisany jest tryb przyspieszony?	Uwaga wyjaśniona Doprecyzowanie trybu przyspieszonego stanowi ust. 5 tego przepisu (art. 47).
195.	Art. 56	PGRP	Proponuje się uzupełnić art. 56 dotyczący odpowiedniego stosowania k.p.a. w odniesieniu do postępowań prowadzonych przed	Uwaga uwzględniona

			Komisją w zakresie nieuregulowanym w projekcie również o postępowania przed Przewodniczącym Komisji, który może w toku postępowania – na podstawie art. 53 ust. 1 projektu – wydawać stronie ostrzeżenie, w drodze postanowienia. W projektowanych przepisach brak jest kompleksowego uregulowania wydawania postanowień, o których mowa w art. 53 ust. 1, a wobec braku odesłania do k.p.a. w tym wypadku, mogą powstać wątpliwości interpretacyjne.	Przepis (art. 48) został uzupełniony w zakresie odpowiedniego stosowania k.p.a. w odniesieniu do postępowań przed Przewodniczącym Komisji.
196.	Art. 57	Konfederacj a Lewiatan	Proponowane brzmienie: Art. 57. 1. Od postanowienia Komisji w sprawie, o której mowa w art. 53 przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów. 2. Od decyzji Komisji, o której mowa w art. 55 ust. 3 i 4 (?) przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów. 3. Do postępowania w sprawach odwołań, o którym mowa w ust. 1-2 (?) i zażaleń z ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, z późn. zm.)) z zakresu postępowania w sprawach naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689 oraz ustawy. Uzasadnienie: Ad. ust. 1 - Orzeczenie z art. 53 powinno mieć formę decyzji, od której służy odwołanie - gdyż ma charakter merytoryczny, który wpływa na prawa strony i może wywoływać poważne skutki. Tydzień na wniesienie środka zaskarżenia w takiej sprawie jest niewystraczający. Ad. ust. 2 - Czy nie powinna być tu mowa decyzji z art. 54 ust. 1 i 3? Ad. ust. 3 - W ust. 3 odwołanie jest do ust. 1 który mówi o zażaleniu a nie odwołaniu. Przy czym postulowane jest, aby oba te rozstrzygnięcia miały formę decyzji od których służy odwołanie.	Uwaga uwzględniona w zakresie omyłkowych odesłań Przepis został skorygowany i dostosowany do aktualnego brzmienia projektu ustawy. W pozostałym zakresie uwaga wyjaśniona Art. 53 (obecnie art. 45) odnosi się do rozstrzygnięć wydawanych w toku postępowania administracyjnego. Postanowienia w sprawie ostrzeżenia nie przesądzają co do istoty sprawy stąd też forma decyzji nie jest w tym wypadku adekwatna.
	art. 57 ust. 2	Konfederacj a Lewiatan	Uwaga: Zakładamy, że w art. 57 ust. 2 Ustawy wystąpiła omyłka pisarska. Przepis 57 ust. 2 powinien on odnosić się do art. 54 ust. 1 i 2 ustawy (a nie art. 55 ust. 3 i 4). Przepis ten ma kluczowe znaczenie dla	Uwaga uwzględniona Przepis został skorygowany i dostosowany do aktualnego brzmienia projektu ustawy.

			zapewnienia nadzoru sądowego nad działaniami Komisji i utrzymania pewności prawa.	
197.	Art. 57 ust. 2	IAB Polska	Poprawa omyłki pisarskiej dot. wskazania określonych jednostek redakcyjnych Zakładamy, że w art. 57 ust. 2 ustawy wystąpiła omyłka redakcyjna. Obecne brzmienie przepisu powinno odnosić się do art. 54 ust. 1 i art. 54 ust. 2, a nie do art. 55 ust. 2.	Uwaga uwzględniona Przepis został skorygowany i dostosowany do aktualnego brzmienia projektu ustawy.
198.	Art. 57 ust. 2	UKNF	Przepisy art. 55 ust. 3 i 4, do których odsyła projektowany art. 57 ust. 2, nie zawierają podstawy do wydawania decyzji przez Komisję, ani nie mówią o takich aktach administracyjnych. Tym samym odesłanie jawi się jako błędne.	Uwaga uwzględniona Przepis został skorygowany i dostosowany do aktualnego brzmienia projektu ustawy.
199.	Art. 57 ust. 3	UKNF	Przepis zawiera błędne odesłanie do ust. 1, w związku z czym UKNF wskazuje na konieczność ponownej jego weryfikacji. Odwołania jako środek zaskarżenia są wskazane w ust. 2.	Uwaga uwzględniona Przepis został skorygowany i dostosowany do aktualnego brzmienia projektu ustawy.
200.	Art. 57 ust. 3	PGRP	Art. 57 ust. 3 odsyła do stosowania przepisów k.p.c. wyłącznie w odniesieniu do postępowań w sprawach zażaleń od postanowień Komisji, o których mowa w ust. 1. Nie obejmuje natomiast odwołań od decyzji Komisji, o których mowa w ust. 2. Rekomenduje się rozważenie uzupełnienia zakresu przedmiotowego tego przepisu również o sprawy dotyczące odwołań, o których mowa w ust. 2.	Uwaga uwzględniona Przepis został skorygowany i dostosowany do aktualnego brzmienia projektu ustawy.
	art. 57 ust.4 w zw. z art. 107	Konfederacj a Lewiatan	Uwaga: Brzmienie art. 57 ust. 4 powinno być ujednolicone z brzmieniem propozycji zmiany art. 47988f KPC.	Uwaga uwzględniona Zmieniono brzmienie przepisu (art. 49).
201.	Art. 57 ust. 4	IAB Polska	Jednolita procedura odwoławcza dla ostrzeżeń i decyzji Komisji Obecnie ostrzeżenia wydawane przez Komisję nie podlegają analogicznej procedurze odwoławczej jak decyzje dotyczące naruszeń AI Act lub ustawy o systemach sztucznej inteligencji (poza oczywistymi różnicami wynikającymi z wydawania ostrzeżenia w formie postanowienia, a nie decyzji).	Uwaga uwzględniona Przepis został uzupełniony w zakresie możliwości uznania przez Komisję za zasadne w toku rozpatrywania środka zaskarżenia zażalenia oraz terminu na uznanie przez Komisję zażalenia za słuszne (dodany Art. 49 ust. 5).

			Brak jednolitej procedury odwoławczej powoduje niepewność prawną i niespójność ochrony podmiotów podlegających regulacji. Zapewnienie jednolitych ram proceduralnych zagwarantuje skuteczność, przewidywalność i spójność prawną.	
202.	Art. 57 ust. 4	PGRP	Rekomenduje się rozważenie możliwości uznania przez Komisję za zasadne – w toku rozpatrywania środka zaskarżenia – nie tylko odwołania, ale także zażalenia. Ponadto rekomenduje się określenie terminu na uznanie przez Komisję odwołania (oraz zażalenia) za słuszne.	Uwaga uwzględniona Przepis został uzupełniony w zakresie możliwości uznania przez Komisję za zasadne w toku rozpatrywania środka zaskarżenia zażalenia oraz terminu na uznanie przez Komisję odwołania oraz zażalenia za słuszne (art. 49 ust. 4 i 5).
203.	Art. 61	Konfederacj a Lewiatan	Propozycja brzmienia: Układ w sprawie warunków nadzwyczajnego złagodzenia sankcji ust.4 Układ może być zawarty, jeżeli podmiot będący stroną postępowania, o którym mowa w ust. 1: 1) w zakresie naruszenia objętego danym postępowaniem zaprzestał naruszania prawa albo usunął stan niezgodności z prawem, w tym przez spełnienie obowiązku niewykonanego w terminie albo zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zakończenia naruszenia lub usunięcia jego skutków, oraz 2) ujawnił Komisji wszelkie istotne okoliczności dotyczące naruszenia objętego danym postępowaniem, w tym współdziałające w naruszeniu osoby lub inne podmioty, oraz przedstawił dowody na poparcie tych okoliczności. 5. Strona postępowania może zobowiązać się w układzie do: 1) zaprzestania naruszenia lub usunięcia w określonym terminie dających się usunąć skutków naruszenia objętego danym postępowaniem; 2) naprawienia w określonym terminie, w całości albo części, szkód wyrządzonych w wyniku naruszenia objętego danym postępowaniem, w tym także w przypadkach, gdy szkoda ujawni się w przyszłości, ale nie później niż przed upływem terminu przedawnienia ustalanego na podstawie odrębnych przepisów.	Uwaga wyjaśniona Celem przepisów ustawy jest aby nadzwyczajne złagodzenie kary mogło być stosowane wobec podmiotów, które nie tylko zauważyły swoje niezgodne z prawem działania ale też faktycznie podjęły czynności zmierzające do przywrócenia stanu zgodnego z przepisami. Tym bardziej, że w toku postępowania przewidziano instytucję ostrzeżenia w przypadku gdy Komisja ma uzasadnione podejrzenie, że działalność strony postępowania narusza przepisy rozporządzenia 2024/1689 lub ustawy. W zakresie uwagi dotyczącej ust. 5 pkt 2 zasadnym jest aby graniczna data odpowiedzialności została określona w ramach układu z poszanowaniem przepisów odrębnych ustaw, ponieważ zmoże być ona zależeć od okoliczności danej sprawy.

			Uzasadnienie: Ust. 4 pkt 1) propozycja analogiczna do art. 28 ust. 1 UOKK - rozszerzenie możliwości zawarcia układu na podmiot, który wprawdzie nie zaprzestał, ale zobowiązuje się o zaprzestania naruszeń i do usunięcia skutków naruszenia. Ust. 5 pkt 2) co do szkód, które mogą powstać w przyszłości - stan niepewności nie może istnieć w nieskończoność, dlatego trzeba ustalić graniczną datę odpowiedzialności.	
204.	Art. 61	RPD	Obecnie projektowany art. 61 ustawy o systemach sztucznej inteligencji wyłącza możliwość zawarcia układu o nadzwyczajnym złagodzeniu sankcji tylko w razie wystąpienia niektórych przypadków "poważnego incydentu" w rozumieniu art. 3 pkt 49 rozporządzenia 2024/1689, to jest incydentu lub nieprawidłowego działania systemu AI prowadzącego do śmierci osoby, poważnego uszczerbku na zdrowiu, zakłócenia infrastruktury krytycznej oraz poważnych szkód na mieniu lub środowisku, natomiast nie uwzględnia sytuacji wskazanej w art. 3 pkt 49 lit. c tego rozporządzenia, czyli incydentów lub nieprawidłowego działania systemu AI, które bezpośrednio lub pośrednio prowadzą do naruszenia obowiązków przewidzianych w prawie Unii mających na celu ochronę praw podstawowych. Pominięcie tej kategorii poważnych incydentów powoduje, że podmioty, których systemy sztucznej inteligencji doprowadziły do naruszenia podstawowych praw i wolności, na przykład pozbawiły dziecko równych szans na dostęp do edukacji w wyniku nieprawidłowego działania, mogą korzystać z możliwości łagodniejszego traktowania lub nawet uniknąć sankcji. W konsekwencji takie podmioty, mimo naruszenia w sposób pośredni lub bezpośredni podstawowe prawa dzieci, narażając je na poważne konsekwencje zdrowotne, emocjonalne czy rozwojowe, mogłyby uniknąć pełnej odpowiedzialności, co budzi zasadnicze wątpliwości z perspektywy ochrony praw najmłodszych. Jako Rzeczniczka Praw Dziecka postuluję zatem wprowadzenie do katalogu przesłanek negatywnych wyłączenia możliwości zawarcia układu, jeżeli incydent lub nieprawidłowe działanie systemu AI, prowadzą do naruszenia obowiązków przewidzianych w prawie Unii	Należy zgodzić się z tezą, że naruszenie praw podstawowych w szczególności dzieci jest bardzo istotną podlegającą szczególnej ochronie. Jednak zasadne jest aby zastosowanie możliwości zastosowania układu w sprawie nadzwyczajnego złagodzenia sankcji odnosiło się do najwyższej wagi negatywnych skutków działania AI. Możliwość zawarcia układu jest pewnego rodzaju popchnięciem do autorefleksji po stronie podmiotu naruszającego przepisy co będzie miało pozytywne odziaływanie na jego postępowanie na przyszłość. Dodatkowo należy wskazać, że aby podmiot naruszający prawo mógł przystąpić do układu musi już podjęć konkretne kroki i zaprzestać naruszania prawa albo usunąć stan niezgodności z prawem. Dodatkowo nawet po pełnieniu warunków nadzwyczajne złagodzenie kary nie będzie stosowane obligatoryjnie. Komisji przypisano prawo do wydania postanowienia o braku możliwości zawarcia układu. Konkretne sprawy będą zatem rozpatrywane indywidualnie. Niezależnie od należy ponadto wziąć pod uwagę że powyższego przy wymierzaniu kar będzie zawsze brane okoliczność że przewidziane kary muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

mających na celu ochronę praw podstawowych dzieci lub gdy Komisja stwierdzi wykorzystanie systemów sztucznej inteligencji w sposób naruszający pośrednio lub bezpośrednio podstawowe prawa i wolności dzieci, w szczególności, gdy istnieje wysokie prawdopodobieństwo wyrządzenia im szkody na skutek nieprzestrzegania wymogów rozporządzenia 2024/1689 lub niewłaściwej realizacji tych obowiązków. Naruszenia wynikające z nieprzestrzegania zasad rozporządzenia 2024/1689 mogą prowadzić do długotrwałych i nieodwracalnych skutków w zakresie rozwoju emocjonalnego i psychicznego dzieci, a także narażać je na szkodliwe treści lub nieetyczne praktyki komercyjne, dlatego umożliwienie takim podmiotom uniknięcia odpowiedzialności stanowi lukę w systemie ochrony najmłodszych i nie znajduje przekonującego uzasadnienia w świetle fundamentalnego znaczenia, jakie prawo unijne przypisuje ochronie dzieci.

Naruszenia wynikające z nieprzestrzegania rozporządzenia 2024/1689 moga prowadzić do poważnych i długotrwałych konsekwencji dla dzieci, zwłaszcza w sferze rozwoju emocjonalnego i psychicznego, a także narażać je na szkodliwe treści czy nieetyczne praktyki komercyjne. Przykładowo, jeśli system AI wspierający sędziego w sprawach rodzinnych i opiekuńczych nieprawidłowo klasyfikuje lub filtruje wypowiedzi dziecka, w konsekwencji nie uwzględniając ich w rekomendacjach przedstawianych sędziemu, dochodzi do naruszenia prawa dziecka do bycia wysłuchanym i uwzględniania jego opinii w sprawach, które go dotyczą. Umożliwienie dostawcom systemów AI, których rozwiązania prowadzą do takich naruszeń, uniknięcia odpowiedzialności stanowi istotna luke w systemie ochrony najmłodszych i nie znajduje uzasadnienia w świetle fundamentalnego znaczenia, jakie ochrona dzieci ma w prawie Unii. Dlatego w sytuacjach, w których incydent lub nieprawidłowe działanie systemu AI prowadzi do naruszenia podstawowych praw i wolności dzieci, należy wyłączyć w ustawie możliwość zawarcia układu pozwalającego na nadzwyczajne złagodzenie sankcji lub całkowite odstapienie od ich nałożenia.

205.	Art. 61 ust. 6	Konfederacj a Lewiatan	Propozycja brzmienia: 6. W ramach zawieranego układu Komisja może obniżyć wysokość kary pieniężnej nie mniej niż o 20% i nie więcej niż o 90%, a w przypadku, o którym mowa w art. 76 – nie mniej niż o 30% i nie więcej niż o 90%, w stosunku do kary pieniężnej, która zostałaby nałożona bez zawarcia układu, lub złagodzić dolegliwość innej sankcji. Uzasadnienie: Jeśli regulacja bazuje na regulacji zawartej w ustawie o nadzorze nad rynkiem finansowym, gdzie poziom obniżenia kary wynosi do 90% dla zachowania spójności także w tej ustawie winno być to 90 % a nie 70 % jak w projekcie.	Uwaga wyjaśniona Projektowane przepisy bazują na ustawie o nadzorze nad rynkiem finansowym jednak uwzględnia specyfikę przedmiotu regulacji. Celem przepisów nie jest zapewnienie spójności obu ustaw a zapewnienie skutecznej realizacji przepisów rozporządzenia 2024/1689.
206.	Art. 61 ust. 7	Konfederacj a Lewiatan	Zapytanie: Jakie przepisy przewidują możliwość nałożenia różnych sankcji? Niniejszej ustawy?	Uwaga wyjaśniona Przepis, o którym mowa odnosi się do katalogu sankcji określonych w ustawie i rozporządzeniu 2024/1689.
	Art. 62 ust. 1	Konfederacj a Lewiatan	Proponowane brzmienie: Art. 62. 1. W postanowieniu, o którym mowa w art. 61 ust. 1, Komisja wyznacza termin na zawarcie układu nie dłuższy niż 3 miesiące od złożenia przez Stronę oświadczenia o woli zawarcia układu. W uzasadnionych przypadkach Komisja może, w drodze postanowienia, przedłużyć termin na zawarcie układu o dodatkowy okres, nie dłuższy jednak niż 3 miesiące. Uzasadnienie: Jeśli regulacja bazuje na regulacji zawartej w ustawie o nadzorze nad rynkiem finansowym, gdzie pierwotny termin wynosi 3 miesiące dla zachowania spójności także w tej ustawie winno być to 3 a nie 1 miesiąc. Termin ten powinien uwzględniać realia działalności przedsiębiorców, a zwłaszcza okoliczność że tego typu czynności z reguły wymagają zgody wspólników w formie uchwały, na co także potrzebny jest czas. Termin na zawarcie układu powinien być liczony od złożenia oświadczenia o woli jego zawarcia - powinno to zostać doprecyzowane.	Uwaga wyjaśniona Termin na zawarcie układu uwzględnia specyfikę przedmiotu regulacji. Odziaływanie systemów sztucznej inteligencji ma szeroki kręg odbiorców i wobec powyższego należy dążyć do jak najszybszego przywrócenia stanu zgodności z rozporządzeniem 2024/1689. Jednoczenie należy wskazać, że termin miesięczny może zostać przedłużony w oparciu o przedmiotowy przepis do 3 miesięcy. Termin na zawarcie układu będzie liczony od dnia doręczenia postanowienia Komisji.

207.	Art. 62 ust. 4	Konfederacj a Lewiatan	Uprawnienia Komisji do zakończenia negocjacji ugodowych są obecnie zbyt szerokie i niejasne. Proponujemy wprowadzenie	Uwaga wyjaśniona
			konkretnych kryteriów, które muszą zostać spełnione, aby Komisja mogła zakończyć negocjacje. Dodatkowo, Komisja powinna być zobowiązana do przedstawienia uzasadnienia swojej decyzji, aby zapewnić stronom przejrzystość i zrozumienie podstawy prawnej i	Art. 62 ust. 4 został wykreślony.
			faktycznej takiego zakończenia.	
208.	Art. 62 ust. 4	IAB Polska	Ograniczenie arbitralności w zakończeniu procesu ugodowego przez Komisję	Uwaga wyjaśniona
				Art. 62 ust. 4 został wykreślony.
			Obecne przepisy przyznają Komisji zbyt szerokie uprawnienia do zakończenia procesu ugodowego bez określenia jasnych kryteriów. Brak wymogu uzasadnienia tej decyzji może prowadzić do arbitralności i niepewności prawnej dla podmiotów regulowanych.	
			 Rekomendujemy: Wprowadzenie konkretnych przesłanek, na jakich Komisja może zakończyć proces ugodowy, Obowiązek uzasadnienia decyzji, aby strony mogły zrozumieć jej podstawę prawną i faktyczną. 	
209.	Art. 62 ust.	ZPP	Ustalić kryteria, które umożliwią zakończenie negocjacji	Uwaga wyjaśniona
	4		ugodowych przez organ nadzoru, wraz z obowiązkiem	
			przedstawienia uzasadnienia decyzji.	Art. 62 ust. 4 został wykreślony.
	Art. 66 ust.	Konfederacj	Propozycja brzmienia:	Uwaga uwzględniona.
	1	a Lewiatan	1. W przypadku gdy w terminie wyznaczonym zgodnie z art. 62 ust. 1, z uwzględnieniem art. 64 ust. 3, nie dojdzie do zawarcia układu, Komisja wydaje postanowienie o zakończeniu czynności zmierzających do zawarcia układu. Uzasadnienie: Błędne odwołanie do art. 6 ust.1 zamiast 62 ust.1.	Poprawiono odesłanie w pkt 2.
210.		IAB Polska	Doprecyzowanie definicji złej wiary w procesie zawierania ugody	Uwaga wyjaśniona
	2 pkt 3			"Zła wiara" jest pojęciem znanym w prawu polskiemu i nie wymaga dodatkowego

			Brak definicji złej wiary powoduje niepewność prawną i daje Komisji nadmierną swobodę w podejmowaniu decyzji o zakończeniu procesu ugodowego. Rekomendujemy dodanie przykładowej listy działań, które mogą być uznane za prowadzenie negocjacji w złej wierze. Ograniczy to ryzyko arbitralnego stosowania przepisów, zapewnieni przewidywalności i większą ochronę podmiotom regulowanym.	doprecyzowania. We wskazanym przepisie została wskazana jako działanie strony postępowania mające charakter pozorny i nie zmierzające do zawarcia układu.
211.	Art. 70 ust. 1	Konfederacj a Lewiatan	Propozycja brzmienia: Art. 70. 1. Strona postępowania, która zawarła układ, jest obowiązana do informowania Komisji, nie rzadziej niż raz na 3 miesiące, jednak nie dłużej niż do czasu ich całkowitej realizacji, o wywiązywaniu się ze zobowiązań podjętych w ramach układu,	Uwaga wyjaśniona W wyniku zgłoszonych uwag przepisowi nadano nowe brzmienie Art. 62. 1. Na żądanie Komisji strona postępowania, która zawarła układ, przedstawia harmonogram wywiązywania się ze zobowiązań podjętych w ramach układu. 2. Komisja może żądać informacji lub dokumentów w zakresie wywiązywania się przez podmiot, który zawarł układ, ze zobowiązań podjętych w ramach tego układu.
212.	Art. 70 ust. 3	IAB Polska	Wprowadzenie wymogu zachowania poufności i przestrzegania zasad ochrony danych, w szczególności tajemnicy przedsiębiorstwa Projektowane przepisy przyznają Komisji zbyt szerokie uprawnienia do żądania informacji, wyjaśnień i dokumentów dotyczących realizacji zobowiązań układowych. Brak mechanizmów ochrony może prowadzić do niekontrolowanego dostępu do poufnych danych biznesowych.	Uwaga wyjaśniona W wyniku zgłoszonych uwag przepisowi nadano nowe brzmienie Art. 62. 1. Na żądanie Komisji strona postępowania, która zawarła układ, przedstawia harmonogram wywiązywania się ze zobowiązań podjętych w ramach układu. 2. Komisja może żądać informacji lub dokumentów w zakresie wywiązywania się przez podmiot, który zawarł układ, ze zobowiązań podjętych w ramach tego układu.
213.	Art. 71 ust. 2	IAB Polska	Ograniczenie kary do spółek dopuszczających się naruszenia	Uwaga wyjaśniona Art. 71 został wykreślony.

			Artykuł 71 ust. 2 w niewłaściwy sposób nakłada kary na członków Zarządu, zamiast ograniczać kary do spółek dopuszczających się naruszenia, co byłoby właściwsze.	
214.	Art. 71 ust. 2	Pracodawcy RP	Projekt w sposób niewłaściwy nakłada kary na członków zarządu. Wskazujemy, że Akt o AI nie daje podstaw do nakładania kar pieniężnych na członków zarządu spółki.	Uwaga wyjaśniona Art. 71 został wykreślony.
215.	Art. 74 ust. 2	UKNF	W ocenie UKNF przepis wymaga ponownej weryfikacji. Z projektu ustawy, nie wynika, aby Komisja Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji wydawała zezwolenia, do których odnosi się ten przepis.	Uwaga uwzględniona Wykreślono termin "zezwolenie".
216.	Art. 74 ust. 2	Konfederacj a Lewiatan	Zapytanie: Jakie przepisy przewidują możliwość nałożenia różnych sankcji, w tym cofnięcie zezwolenia? O jakie zezwolenie chodzi?	Uwag uwzględniona Przepis został przeredagowany. Wykreślono termin "zezwolenie". I dodano wskazanie decyzji nakazującej wycofanie systemu z rynku. Katalogu sankcji wynika z przepisów ustawy i rozporządzenia 2024/1689.
217.	Art. 77	IAB Polska	Możliwość oznaczania informacji jako niepublicznych przy publikacji decyzji <u>Ustawa powinna jednoznacznie wskazywać, że niektóre informacje nie mogą być ujawniane przez Komisję, zwłaszcza jeśli stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa lub informacje wrażliwe. Rekomendujemy także wprowadzenie prawnego obowiązku zachowania poufności oraz zapewnienie zgodności wymogów dotyczących publikacji z przepisami dotyczącymi ochrony danych i poufności.</u>	Uwaga uwzględniona Przepis (art. 68) otrzymał nowe brzmienie: "1. Komisja udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Biura Komisji treść decyzji wydawanych na podstawie przepisów rozporządzenia 2024/1689 oraz ustawy po usunięciu danych zawierających tajemnice prawnie chronione, w tym tajemnice przedsiębiorstwa. Publikacja opatrzona jest informacją, czy decyzja jest prawomocna.".
218.	Art. 77	ZPP	Wprowadzić przepisy dotyczące publikacji decyzji – określić, które informacje objęte są ochroną, aby nie dochodziło do nieuprawnionego ujawnienia danych wrażliwych.	Uwaga uwzględniona Przepis (art. 68) otrzymał nowe brzmienie: "1. Komisja udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Biura Komisji treść decyzji wydawanych na podstawie przepisów rozporządzenia 2024/1689 oraz ustawy po

219.	Art. 77	Konfederacj a Lewiatan	Ustawa o systemach sztucznej inteligencji powinna zawierać przepisy umożliwiające oznaczanie przez podmioty pewnych informacji jako niepublicznych w przypadku publikacji decyzji. Komisja powinna mieć wyraźny zakaz ujawniania niektórych wrażliwych informacji. Ustawa powinna również wprowadzać prawny obowiązek zachowania poufności, szczególnie w odniesieniu do tajemnic przedsiębiorstwa oraz zapewniać zgodność wymogów dotyczących publikacji z przepisami o ochronie danych.	usunięciu danych zawierających tajemnice prawnie chronione, w tym tajemnice przedsiębiorstwa. Publikacja opatrzona jest informacją, czy decyzja jest prawomocna.". Uwaga uwzględniona Przepis (art. 68) otrzymał nowe brzmienie: "1. Komisja udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Biura Komisji treść decyzji wydawanych na podstawie przepisów rozporządzenia 2024/1689 oraz ustawy po usunięciu danych zawierających tajemnice prawnie chronione, w tym tajemnice przedsiębiorstwa. Publikacja opatrzona jest informacją, czy decyzja jest prawomocna.".
220.	Art. 77 ust. 1	UKNF	W ocenie UKNF publikowanie pełnej treści decyzji administracyjnej jest rozwiązaniem wątpliwym, z uwagi na umieszczanie w treści uzasadnienia informacji prawnie chronionych. Przedstawione wyjaśnienie projektodawcy nie znajduje oparcia w przedłożonych do opiniowania przepisach – brak jest przepisu nakazującego respektowanie ustawowej ochrony informacji, a charakter art. 77 ust.1 projektu ustawy może w praktyce budzić wątpliwości odnośnie do tego, czy ma on charakter szczególny do przepisów o ochronie informacji, zwłaszcza w kontekście art. 26 § 5 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny, wyłączającego odpowiedzialność karną w przypadku wykonania jednego z pozostających w kolizji obowiązków z jednoczesnym naruszeniem innego obowiązku (w tym wypadku dopełnienie obowiązku publikacji decyzji administracyjnej pozostaje w kolizji z ewentualnym naruszeniem obowiązku przestrzegania zakazu ujawnienia informacji).	Uwaga uwzględniona Przepis (art. 68) otrzymał nowe brzmienie: "1. Komisja udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Biura Komisji treść decyzji wydawanych na podstawie przepisów rozporządzenia 2024/1689 oraz ustawy po usunięciu danych zawierających tajemnice prawnie chronione, w tym tajemnice przedsiębiorstwa. Publikacja opatrzona jest informacją, czy decyzja jest prawomocna.".
221.	Art. 77 ust. 1	Konfederacj a Lewiatan	Propozycja brzmienia: Art. 77 ust. 1. Komisja publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Biura Komisji treść decyzji wydawanych na podstawie przepisów rozporządzenia 2024/1689 oraz ustawy po usunięciu danych zawierających tajemnice prawnie chronione, w	Uwaga częściowo uwzględniona Przepis otrzymał nowe brzmienie.

			tym tajemnice przedsiębiorstwa. Publikacja opatrzona jest informacją, czy decyzja jest prawomocna. Uzasadnienie: Jeśli decyzja zawiera informacje chronione powinny być one usunięte przed publikacją.	
222.	Rozdział 6	PARP	Projekt ustawy nakłada obowiązek raportowania poważnych incydentów związanych z wykorzystaniem systemów sztucznej inteligencji, co może prowadzić do dublowania obowiązków wynikających z ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa. W przypadku podmiotów podlegających obu regulacjom może to skutkować koniecznością zgłaszania tego samego incydentu do różnych instytucji, generując zbędne obciążenia administracyjne dla przedsiębiorców. Z tego względu wskazane byłoby doprecyzowanie przepisów w taki sposób, aby umożliwić koordynację procesów raportowania w ramach jednolitego systemu zgłaszania incydentów.	Uwaga wyjaśniona Rozdział 6 obejmuje wyłącznie poważne incydenty zaistniałe w związku z wykorzystaniem systemów sztucznej inteligencji, przez co nie może być mowy o "dublowaniu obowiązków wynikających z ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa".
223.	Art. 78	ZPP	Obowiązujący termin 24 godzin na zgłaszanie poważnych incydentów wprowadza istotne wyzwania operacyjne, szczególnie dla złożonych organizacji zarządzających zaawansowanymi systemami informatycznymi, w tym technologiami AI. Ta krótka perspektywa czasowa wymusza niewłaściwą alokację zasobów zamiast koncentrować wysiłki na minimalizacji szkód i wdrażaniu działań naprawczych, podmioty muszą priorytetyzować przygotowanie formalnego zgłoszenia. Okres jednej doby jest niewystarczający do przeprowadzenia wnikliwego dochodzenia, które wymaga skompletowania i analizy materiału dowodowego, identyfikacji pierwotnych przyczyn incydentu, oszacowania pełnego zakresu potencjalnych następstw oraz koordynacji pomiędzy różnymi komórkami organizacyjnymi. Sytuacja jest dodatkowo skomplikowana w przypadku podmiotów działających globalnie, gdzie różnice stref czasowych stanowią dodatkową barierę w realizacji procesu. Postulujemy wydłużenie terminu raportowania poważnych incydentów do 7 dni. Proponowana zmiana umożliwi organizacjom realizację pogłębionej analizy technicznej zdarzenia, zebranie kompletnej dokumentacji obejmującej dzienniki systemowe i ślady	Przepis (art. 69) uległ znaczącej zmianie w aktualnym projekcie ustawy. W obecnym kształcie przepisy uwzględniają rolę Komisji Europejskiej w ustaleniu szczegółowych zasad i sposobów opisu zgłaszanego incydentu. KE zapewniając jednolity sposób zgłaszania poważnych incydentów jednocześnie zmniejszy ryzyko fragmentaryzacji form raportowania takich incydentów w państwach członkowskich. W ust. 1 wykreślono doprecyzowanie terminu – 24 godzin - na z głoszenie incydentu stwarzającego poważne ryzyko, pozostając przy wskazaniu, że następuje to niezwłocznie w terminie i na zasadach określonych w art. 73 rozporządzenia 2024/1689.

			cyfrowe, skuteczną integrację działań pomiędzy departamentami oraz opracowanie kompleksowego raportu zawierającego merytoryczną analizę wszystkich aspektów zdarzenia. Wprowadzone modyfikacje - zarówno w zakresie ograniczenia arbitralnych uprawnień Komisji zgodnie z art. 79 rozporządzenia 2024/1689, jak i wydłużenia terminu raportowania incydentów - przyczynią się do wzmocnienia ochrony prawnej podmiotów, zapobiegania potencjalnym nadużyciom oraz podniesienia jakości i kompletności raportowanych informacji, co bezpośrednio wpłynie na efektywność procesów zarządzania incydentami i bezpieczeństwem systemów informatycznych w perspektywie długoterminowej.	
224.	Art. 78	Konfederacj a Lewiatan	Dostawcy systemów AI wysokiego ryzyka wprowadzonych na rynek polski powiadamiają Komisję o każdym poważnym incydencie, o którym mowa w art. 3 pkt 49 ustawy o AI, bez zbędnej zwłoki, a w miarę możliwości nie później niż w terminie 72 godzin od powzięcia o nim wiadomości. Uzasadnienie: W celu zgłoszenia poważnych incydentów proponujemy mechanizm znany z RODO – czyli 72 godziny. Artykuł 73 Aktu o AI stanowi, że: "Zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się niezwłocznie po ustaleniu przez dostawcę związku przyczynowego między systemem AI a poważnym incydentem lub uzasadnionego prawdopodobieństwa wystąpienia takiego związku, a w każdym razie nie później niż w terminie 15 dni od dnia, w którym dostawca lub w stosownych przypadkach, podmiot wdrażający dowiedział się o poważnym incydencie". Analogiczne zapisy zawiera art. art. 73 ust.2-4 Rozporządzenia 2024/1689 – w związku z tym unijny prawodawca nie wymaga tak restrykcyjnego terminu jak zaproponowany w projekcie ustawy. Tymczasem, zgodnie z art. 78 ust. 1 projektu polski podmiot ma obecnie jedynie 24 godziny na zgłoszenie zdarzenia od chwili powzięcia o nim wiadomości.	Przepis uległ znaczącej zmianie w aktualnym projekcie ustawy. W obecnym kształcie przepisy uwzględniają rolę Komisji Europejskiej w ustaleniu szczegółowych zasad i sposobów opisu zgłaszanego incydentu. KE zapewniając jednolity sposób zgłaszania poważnych incydentów jednocześnie zmniejszy ryzyko fragmentaryzacji form raportowania takich incydentów w państwach członkowskich. W ust. 1 wykreślono doprecyzowanie terminu – 24 godzin - na z głoszenie incydentu stwarzającego poważne ryzyko, pozostając przy wskazaniu, że następuje to niezwłocznie w terminie i na zasadach określonych w art. 73 rozporządzenia 2024/1689.
225.	Art. 78	Pracodawcy RP	Zgodnie z art. 73 Aktu o AI zgłoszenia, o których mowa w ww. przepisie dokonuje się niezwłocznie po ustaleniu przez dostawcę	Uwaga wyjaśniona

			związku przyczynowego między systemem AI a poważnym incydentem lub uzasadnionego prawdopodobieństwa wystąpienia takiego związku, a w każdym razie nie później niż w terminie 15 dni od dnia, w którym dostawca lub w stosownych przypadkach, podmiot wdrażający dowiedział się o poważnym incydencie. Zgodnie z brzemieniem z art. 78 projektu polski podmiot ma jedynie 24 godziny na zgłoszenie zdarzenia od chwili powzięcia o nim wiadomości. Uważamy, że wskazany termin jest niewystarczający – proponujemy zastosowanie mechanizmu analogicznego do działającego na gruncie RODO, czyli wydłużenie terminu do 72 godzin. Polski projekt daje tylko 24 godziny na zgłoszenie poważnego incydentu, podczas gdy Akt o AI przewiduje 15 dni. Propozycja: Wydłużenie terminu do 72 godzin, analogicznie do RODO.	Przepis projekce uwzglę ustaleni zgłasza sposób jednocz form ra członko W ust. godzin poważni następu określo
226.	Art. 78 ust. 1	IAB Polska	 Wydłużenie terminu raportowania poważnych incydentów z 24 godzin do 72 godzin. 24-godzinny termin raportowania incydentów jest nieracjonalnie krótki i może uniemożliwić rzetelną ocenę sytuacji, szczególnie dla dużych organizacji. Problemy: Złożone organizacje mogą nie mieć wystarczająco dużo czasu na zebranie danych, Strefy czasowe mogą utrudnić terminowe raportowanie, Niewystarczający czas na analizę przyczyn incydentu i jego skutków, a także na określenie, czy jest on poważny. 	Przepis projekc uwzglę ustaleni zgłasza sposób jednocz form ra członko W ust. godzin poważn
			Zwracamy uwagę na art. 73 ust. 2 AI Act: Zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się natychmiast po	następu określo

ustaleniu przez dostawcę związku przyczynowego między systemem AI a poważnym incydentem lub dostatecznie wysokiego prawdopodobieństwa wystąpienia takiego związku, nie później jednak niż w terminie 15 dni od dnia, w którym dostawca lub w

Przepis uległ znaczącej zmianie w aktualnym projekcie ustawy. W obecnym kształcie przepisy uwzględniają rolę Komisji Europejskiej w ustaleniu szczegółowych zasad i sposobów opisu zgłaszanego incydentu. KE zapewniając jednolity sposób zgłaszania poważnych incydentów jednocześnie zmniejszy ryzyko fragmentaryzacji form raportowania takich incydentów w państwach członkowskich.

W ust. 1 wykreślono doprecyzowanie terminu – 24 godzin - na z głoszenie incydentu stwarzającego poważne ryzyko, pozostając przy wskazaniu, że następuje to niezwłocznie w terminie i na zasadach określonych w art. 73 rozporządzenia 2024/1689.

Uwaga wyjaśniona

Przepis uległ znaczącej zmianie w aktualnym projekcie ustawy. W obecnym kształcie przepisy uwzględniają rolę Komisji Europejskiej w ustaleniu szczegółowych zasad i sposobów opisu zgłaszanego incydentu. KE zapewniając jednolity sposób zgłaszania poważnych incydentów jednocześnie zmniejszy ryzyko fragmentaryzacji form raportowania takich incydentów w państwach członkowskich.

W ust. 1 wykreślono doprecyzowanie terminu – 24 godzin - na z głoszenie incydentu stwarzającego poważne ryzyko, pozostając przy wskazaniu, że następuje to niezwłocznie w terminie i na zasadach określonych w art. 73 rozporządzenia 2024/1689.

			stosownych przypadkach, podmiot stosujący dowiedzieli się o wystąpieniu poważnego incydentu. Proponujemy mechanizm znany z RODO, czyli 72 godziny. Zatem nowy art. 78 ust. 1 może brzmieć następująco: "Dostawcy systemów AI wysokiego ryzyka wprowadzonych na rynek polski powiadamiają Komisję o każdym poważnym incydencie, o którym mowa w art. 3 pkt 49 ustawy o AI, bez zbędnej zwłoki, a w miarę możliwości nie później niż w terminie 72 godzin od powzięcia o nim wiadomości."	
227.	Art. 78 ust. 1	Konfederacj a Lewiatan	24-godzinny termin na zgłoszenie poważnych incydentów będzie stanowił wyzwanie dla efektywnego zarządzania i reagowania na incydenty, szczególnie w kontekście złożonych struktur organizacyjnych i zaawansowanych systemów, takich jak sztuczna inteligencja. W przypadku poważnych incydentów priorytetem jest i powinno być natychmiastowe podjęcie działań naprawczych i mitygujących skutki incydentu, a nie raportowanie incydentu do organów administracji. Wyznaczenie bardzo krótkiego terminu na zgłoszenie incydentu w sposób oczywisty wymusi przydzielanie zasobów do przygotowania zgłoszenia w momencie, w którym wszystkie dostępne zasoby powinny być zaangażowane w działania naprawcze i mitygujące. 24 godziny to niewystarczający czas na przeprowadzenie dogłębnej analizy incydentu, zebranie niezbędnych danych, ocenę jego potencjalnego wpływu oraz podjęcie świadomych decyzji dotyczących dalszych działań. W przypadku organizacji o rozbudowanej strukturze, proces ten może być dodatkowo utrudniony przez konieczność koordynacji działań między różnymi działami i jednostkami. W przypadku incydentów związanych z zaawansowanymi technologiami, takimi jak sztuczna inteligencja, ocena ich powagi i potencjalnych konsekwencji może wymagać zaangażowania specjalistów oraz przeprowadzenia szczegółowych analiz technicznych, co jest niemożliwe do wykonania w ciągu 24 godzin. Ponadto, w dużych organizacjach, proces raportowania incydentów może obejmować wiele etapów, takich jak identyfikacja,	Przepis uległ znaczącej zmianie w aktualnym projekcie ustawy. W obecnym kształcie przepisy uwzględniają rolę Komisji Europejskiej w ustaleniu szczegółowych zasad i sposobów opisu zgłaszanego incydentu. KE zapewniając jednolity sposób zgłaszania poważnych incydentów jednocześnie zmniejszy ryzyko fragmentaryzacji form raportowania takich incydentów w państwach członkowskich. W ust. 1 wykreślono doprecyzowanie terminu – 24 godzin - na z głoszenie incydentu stwarzającego poważne ryzyko, pozostając przy wskazaniu, że następuje to niezwłocznie w terminie i na zasadach określonych w art. 73 rozporządzenia 2024/1689.

228.	Art. 80 ust. 1	IAB Polska	klasyfikacja, analiza, eskalacja oraz przygotowanie raportu. Dla organizacji działających w różnych strefach czasowych 24-godzinny termin raportowania może okazać się jeszcze bardziej problematyczny. W związku z powyższym konieczne jest wydłużenie terminu raportowania poważnych incydentów do co najmniej 7 dni. Zapewni to wystarczającą ilość czasu na: Dogłębną analizę incydentu: Identyfikację przyczyn, ocenę skutków oraz potencjalnego wpływu. Zebranie niezbędnych danych: Zgromadzenie dowodów, logów oraz innych informacji istotnych dla zrozumienia incydentu. Koordynację działań: Zapewnienie współpracy między różnymi działami i jednostkami w celu skutecznego reagowania na incydent. Przygotowanie kompleksowego raportu: Sporządzenie raportu zawierającego wszystkie istotne informacje dotyczące incydentu. Zapewnienie racjonalnego terminu raportowania poważnych incydentów przyczyni się do większej jakości raportowania, umożliwi skuteczne reagowanie na incydenty oraz umożliwi organizacjom lepsze zarządzanie ryzykiem. Ograniczenie przekazywania danych o incydentach w zakresie innych podmiotów Projektowany przepis pozwala Komisji na szerokie udostępnianie	Uwaga wyjaśniona Katalog podmiotów w art. 80 ust. 1 (obecnie art. 70) został określony enumeratywnie, przez co
			danych o incydentach, co może prowadzić do nadużyć. Rekomendujemy: 1. Określenie jasnych kryteriów, takie udostępnienie może mieć miejsce, 2. Wprowadzenie zabezpieczeń chroniących dane nieosobowe np. tajemnicę przedsiębiorstwa. Pozwoli to ograniczyć nieuzasadnione przekazywanie danych między instytucjami.	
229.	Art. 80 ust. 1	UKNF	Uzasadnione jest dodanie do katalogu podmiotów wymienionych w art. 80 ust. 1 projektu ustawy Komisji Nadzoru Finansowego, w celu	Uwaga uwzględniona

			pozyskiwania przez nią informacji na temat poważnych incydentów zaistniałych w związku z wykorzystaniem systemów AI wykorzystywanych przez podmioty objęte nadzorem KNF. Tego rodzaju informacje pozostają istotne z perspektywy nadzoru sprawowanego przez KNF, w tym z perspektywy bieżącej oceny ryzyka dla podmiotów rynku finansowego i nieprofesjonalnych uczestników tego rynku z wykorzystania przez podmioty objęte nadzorem KNF systemów sztucznej inteligencji.	W art. 80 (obecnie art. 70) w ust. 1 dodano Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego.
230.	Art. 80 ust. 1	ZPP	<u>Ustalić kryteria udostępniania raportów i danych organom,</u> co zapewni odpowiednią ochronę informacji przy jednoczesnej transparentności postępowań.	Uwaga wyjaśniona Katalog podmiotów w art. 70 ust. 1 został określony enumeratywnie, przez co ryzyko nadużyć zostało znacząco ograniczone.
231.	Art. 80 ust. 1	Konfederacj a Lewiatan	Obecny przepis przyznający Komisji uprawnienia do przekazywania raportów i powiązanych danych wielu podmiotom jest zbyt szeroki i może prowadzić do nadużyć. Ustawa nie określa jasno okoliczności, w których takie udostępnianie danych może nastąpić. W związku z tym zalecamy wprowadzenie jasnych i szczegółowych kryteriów, które będą określać, kiedy zgłoszenia incydentów i powiązane dane mogą być udostępniane innym organom. Należy również wprowadzić wyraźne zabezpieczenia w celu ochrony danych nieosobowych, takich jak tajemnice przedsiębiorstwa, które obecnie nie są wystarczająco chronione.	Uwaga wyjaśniona Katalog podmiotów w art. 70 ust. 1 został określony enumeratywnie, przez co ryzyko nadużyć zostało znacząco ograniczone.
232.	Art. 81 ust. 4 pkt 1	PCA	Zgodnie z projektem "Polskie Centrum Akredytacji we współpracy z ministrem właściwym do spraw informatyzacji uczestniczy w pracach na rzecz wspólnego opracowania przez organy notyfikujące państw członkowskich Unii Europejskiej procedur koniecznych do oceny, wyznaczania i notyfikowania jednostek oceniających zgodność, o którym mowa w art. 28 ust. 1 rozporządzenia 2024/1689" Zapis sugeruje wiodącą rolę PCA w tym zakresie przy jednoczesnym przypisaniu kompetencji organu notyfikującego do ministra właściwego do spraw informatyzacji. Proponujemy usunięcie tego	Uwaga uwzględniona Przepisowi (art. 71 ust. 4 pkt 1) nadano nowe brzmienie zgodne z treścią uwagi. "1) wspiera ministra właściwego do spraw informatyzacji w pracach na rzecz wspólnego opracowania przez organy notyfikujące państw członkowskich Unii Europejskiej procedur koniecznych do oceny, wyznaczania i notyfikowania jednostek oceniających zgodność, o którym mowa w art. 28 ust. 1 rozporządzenia 2024/1689;".

			zapisu lub przeredagowanie zapisu, aby lepiej oddawał podział kompetencji: "Polskie Centrum Akredytacji wspiera ministra właściwego do spraw informatyzacji w pracach na rzecz wspólnego opracowania przez organy notyfikujące państw członkowskich Unii Europejskiej procedur koniecznych do oceny, wyznaczania i notyfikowania jednostek oceniających zgodność, o którym mowa w art. 28 ust. 1 rozporządzenia 2024/1689"	
233.	Art. 81 ust. 4 pkt 2	PCA	Zgodnie z projektem "Polskie Centrum Akredytacji opracowuje szczegółowy program akredytacji jednostek oceniających zgodność oraz dokonuje aktualizacji tego programu, co 24 miesiące, uwzględniając wnioski z jego bieżącej realizacji". Proponujemy przeredagowanie zapisu tak aby punkt ten otrzymał brzmienie: "Polskie Centrum Akredytacji we współpracy z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, opracowuje szczegółowy program akredytacji jednostek oceniających zgodność oraz w miarę potrzeb, uwzględniając w szczególności wnioski z jego bieżącej realizacji, aktualizację tego programu;" Zaproponowane podejście umożliwia bardziej elastyczne reagowanie i jest standardowo stosowane w innych obszarach. Rozwiązanie zaproponowane obecnie w projekcie może generować konieczność opracowywania "sztucznej" aktualizacji w przypadku braku takiej konieczności. Jednocześnie zaproponowany termin 24 miesięcy jest terminem w żaden sposób niezwiązanym z cyklem akredytacji wynoszącym 4 lata. PCA zawsze w razie potrzeby opracowuje szczegółowe programy akredytacji, opracowywanie programów akredytacji jest jednym z wymagań normy PN-EN ISO/IEC 17011, które jednostka	Uwaga uwzględniona Przepisowi (art. 71 ust. 4 pkt 1) nadano nowe brzmienie zgodne z treścią uwagi. "2) we współpracy z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, opracowuje szczegółowy program akredytacji jednostek oceniających zgodność oraz w miarę potrzeb, uwzględniając w szczególności wnioski z jego bieżącej realizacji, aktualizację tego programu;".
234.	Art. 82 ust 3 pkt 1	PCA	akredytująca musi spełniać. Art. 43 rozporządzenia 2024/1689 nie dotyczy wprost procedury oceny na potrzeby akredytacji i nie stanowi podstawy akredytacji. Proponujemy zmienić treść przepisu na następującą:	Uwaga uwzględniona

			"Certyfikat akredytacji, o którym mowa w art. 24. ust. 2 z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku, potwierdzający spełnienie wymogów, o których mowa w art. 31 rozporządzenia 2024/1689"	Przepisowi (art. 72 ust. 3 pkt 1) nadano nowe brzmienie zgodne z treścią uwagi. "1) certyfikat akredytacji, o którym mowa w art. 24 ust. 2 z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku, potwierdzający spełnienie wymogów, o których mowa w art. 31 rozporządzenia 2024/1689;".
235.	Art. 82 ust. 3 pkt 2	PCA	Dokumentem potwierdzające spełnienie wymogów, o których mowa w art. 31 rozporządzenia 2024/1689 zgodnie z ust. 1 jest certyfikat akredytacji, zatem dołączanie do wniosku innych dokumentów nie jest uzasadnione. Wydaje się, iż wymagania wymienione w pkt 2 są już zawarte w pkt 1. – zatem jest to powtórzenie. Zgodnie z art. 30 ust. 3 Rozporządzenia 2024/1689 tylko w przypadku, gdy podstawą notyfikacji nie jest certyfikat akredytacji, organ notyfikujący przedkłada Komisji i pozostałym państwom członkowskim dowody w postaci dokumentów potwierdzające kompetencje jednostki oceniającej zgodność oraz wdrożone rozwiązania zapewniające regularne monitorowanie tej jednostki i nieustanne spełnianie przez nią wymagań ustanowionych w art. 31.	Uwaga uwzględniona Odstąpiono od regulacji zawartej w art. 72 ust. 3 pkt 2.
236.	Rozdział 8	PARP	W projekcie ustawy przewidziano możliwość ustanowienia piaskownic regulacyjnych, co zostało ujęte w art. 85. Niemniej jednak brakuje szczegółowych regulacji określających zasady ich funkcjonowania, kryteria uczestnictwa dla przedsiębiorstw oraz zakres wsparcia dla firm testujących nowe rozwiązania. Warto doprecyzować, w jaki sposób przedsiębiorcy będą mogli skorzystać z tego mechanizmu oraz jakie konkretne korzyści wynikają z testowania rozwiązań w ramach piaskownic regulacyjnych. Warto rozważyć uzupełnienie przepisów o regulacje dotyczące współpracy z ośrodkami badawczymi oraz wskazanie procedur wsparcia dla przedsiębiorców testujących innowacyjne rozwiązania w ramach piaskownic.	Uwaga wyjaśniona Projekt ustawy służy stosowaniu przepisów rozporządzenia 2024/1689. Przy konstruowaniu przepisów dotyczących piaskownic regulacyjnych ustawa nie może wyjść poza ramy ww. rozporządzenia. Dodatkowo należy wskazać, że część regulacji obejmującej piaskownice regulacyjne zostanie zgodnie z art. 58 rozporządzenia 2024/1689 uregulowana za sprawą aktu wykonawczego Komisji Europejskiej.
237.	Art. 85	KRRiT	Podtrzymuję jednocześnie stanowisko wyrażone w moim piśmie z dnia 14 listopada 2024 r., że uprawnienia do tworzenia piaskownic	Uwaga wyjaśniona

			regulacyjnych oraz zarządzania nimi powinny przysługiwać także takim organom jak: Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej oraz Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.	Projektodawca zakłada, że będzie to wyłączna kompetencja Przewodniczącego Komisji. Jednocześnie zauważmy, że projekt wskazuje na współpracę Komisji z organami w celu realizacji zadań wynikających z rozporządzenia 2024/1689 i ustawy co dotyczyć powinno również ustanawiania piaskownic regulacyjnych.
238.	Art. 85 ust. 4	RPD	Art. 85 ust. 4 przewiduje nieodpłatne uczestnictwo mikroprzedsiębiorców oraz MŚP w piaskownicy regulacyjnej. Należy rozszerzyć ten przepis na organizacje pozarządowe wspierające prawa dzieci i ich edukację cyfrową. Proponuje się dodanie nowego ustępu 4a do projektowanego przepisu: "Uczestnictwo organizacji pozarządowej, której celem statutowym jest ochrona dzieci oraz wspieranie inicjatyw edukacyjnych na ich rzecz, w piaskownicy regulacyjnej jest nieodpłatne." Nieodpłatne uczestnictwo organizacji pozarządowych w piaskownicach regulacyjnych umożliwi tego rodzaju podmiotom bardziej skuteczne analizowanie wpływu AI na dzieci, w tym wczesne wykrywanie niepożądanego oddziaływania wyników generowanych przez tego rodzaju rozwiązania na dzieci.	Uczestnictwo w piaskownicach regulacyjnych dotyczy podmiotów określonych art. 2 ust. 1 lit. ac i e rozporządzenia 2024/1689.
239.	Art. 85 ust. 5	NSZZ	Wysokość opłaty za uczestnictwo w piaskownicy regulacyjnej ustalono na maksymalnie czterokrotność minimalnego wynagrodzenia za pracę. Uwaga: NSZZ "Solidarność" sprzeciwia się powiązaniu opłaty z minimalnym wynagrodzeniem, bo: 1) brak związku funkcjonalnego z pracą, 2) utrudnia dialog społeczny ws. minimalnego wynagrodzenia (tzw. "podwiązki"). Propozycja: rezygnacja z odniesienia do minimalnego wynagrodzenia i ustalenie opłaty w inny sposób, by wspierać dialog społeczny.	Uwaga wyjaśniona Mając na uwadze zakres podmiotów, na które oddziałuje rozporządzenie 2024/1689 oraz projekt ustawy sposób wyznaczenia wysokości opłaty jest optymalny i pozostanie bez wpływu na dialog społeczny w zakresie minimalnego wynagrodzenia.
240.	Art. 85 ust 7	KRRiT	Z aprobatą przyjmuję również, że aktualny projekt ustawy został uzupełniony o rozdział 8 "Środki wspierające innowacyjność", który zawiera przepisy dotyczące tworzenia piaskownic regulacyjnych, w tym projektowany art. 85 ust 7. Przepis ten przewiduje tworzenie piaskownic regulacyjnych przez Przewodniczącego Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji wspólnie z innymi właściwymi organami nadzoru rynku, w tym i z KRRiT - jak można	Uwaga uwzględniona Wykreślono odwołanie do art. 57 ust. 1.

			Pismo wydane w formie dokumentu elektronicznego i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym wnioskować z treści projektu. Należy jednak zauważyć (co zaznaczyłem także w pkt 19 uwag legislacyjnych), że art. 85 w ust. 7 projektu błędnie odsyła do przepisu art. 57 ust. 1 projektowanej ustawy. Nie dotyczy on właściwych organów nadzoru rynku, lecz reguluje kwestię składania do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów zażalenia od postanowienia Komisji.	
241.	Art. 86	RPD	Projektowany art. 86 wymaga doprecyzowania w zakresie ustalania limitu liczby użytkowników oraz innych podmiotów, na które mogą oddziaływać projekty testowane w piaskownicy regulacyjnej, zwłaszcza z uwzględnieniem szczególnej ochrony dzieci. Należy pamiętać, że limit ten ustala minister właściwy do spraw informatyzacji, po zasięgnięciu opinii Komisji, w drodze rozporządzenia, biorąc pod uwagę możliwości organizacyjne Komisji, przewidywane zainteresowanie uczestnictwem w piaskownicy regulacyjnej oraz przewidywany wpływ piaskownicy na poziom innowacyjności przedsiębiorstw w obszarze sztucznej inteligencji. Obecnie w projekcie nie przewidziano żadnych ograniczeń dotyczących udziału dzieci w tego rodzaju projektach, co może prowadzić do sytuacji, w której dzieci będą w nieproporcjonalny sposób narażone na eksperymentalne rozwiązania z zakresu sztucznej inteligencji. Z tego względu zasadne jest postulowanie, by projektodawca wprowadził w art. 86 dodatkowe regulacje zapewniające lepszą ochronę dzieci uczestniczących w projektach w piaskownicy regulacyjnej. Po pierwsze, należałoby ustalić górny limit udziału osób małoletnich w populacji użytkowników objętych oddziaływaniem projektów testowanych w piaskownicy regulacyjnej, przyjmując, że powinien on być niższy niż limit dotyczący osób dorosłych ze względu na potrzebę ochrony dzieci jako osób, na które AI może mieć szczególny wpływ. Po drugie, wskazane byłoby ustanowienie w projektowanym przepisie dodatkowych mechanizmów ochrony, na przykład uzależnienie	Uwaga wyjaśniona W wyniku zgłoszonych uwag przepis został wykreślony.

			dopuszczenia projektu przekraczającego limit od uzyskania opinii Rzecznika Praw Dziecka jako konstytucyjnego organu stojącego na straży dobra dziecka. W konsekwencji proponuje się dodanie w art. 86 ust. 3 następującego zdania: "Liczba użytkowników będących dziećmi, na które może oddziaływać jeden projekt w piaskownicy regulacyjnej, nie może przekroczyć 5% limitu ustalonego na podstawie przepisów ust. 1 i 2, chyba że projekt ten uzyska pozytywną opinię Rzecznika Praw Dziecka oraz spełnia podwyższone standardy ochrony danych i bezpieczeństwa dzieci.".	
242.	Art. 87 ust. 4	Konfederacj a Lewiatan	Przepis w obecnym brzmieniu nakłada na podmiot wymóg udowodnienia, że projekt przyczyni się do celów określonych w pkt 1) i 2), co należy doprecyzować. Przepis powinien wyszczególnić, w jaki sposób podmiot ma zapewnić, że jego udział w projekcie przyczyni się do ww. celów.	Uwaga wyjaśniona Przepisy zostały zmodyfikowane w oparciu o zgłoszone uwagi. Odstąpiono od części regulacji Część regulacji obejmującej piaskownice regulacyjne zostanie zgodnie z art. 58 rozporządzenia 2024/1689 uregulowana za sprawą aktu wykonawczego Komisji Europejskiej.
243.	Art. 87 ust. 4 i 6	RPD	Art. 87 nie zawiera dodatkowych wymogów dla projektów w piaskownicach regulacyjnych, które dotyczą dzieci. Z perspektywy ochrony praw dzieci istotne jest, aby przepisy wprost uwzględniały sytuację, w której projekt może oddziaływać na najmłodszych użytkowników oraz zobowiązywały podmioty ubiegające się o udział w piaskownicy regulacyjnej do wykazania, że zastosowane rozwiązania minimalizują ryzyko ewentualnych naruszeń. W związku z tym proponuje się wprowadzenie do art. 87 następujących uzupełnień: 1. Dodatkowe kryterium oceny projektów w piaskownicach regulacyjnych, które dotyczą dzieci W ust. 4, który określa warunki kwalifikacji podmiotu do uczestnictwa w piaskownicy regulacyjnej, należy dodać nowy punkt w brzmieniu: "4) Jeżeli projekt może oddziaływać na dzieci, podmiot wykazuje, w jaki sposób projekt spełnia wysokie standardy ochrony dzieci oraz	Uwaga wyjaśniona Przepisy zostały zmodyfikowane w oparciu o zgłoszone uwagi. Odstąpiono od części regulacji. Część regulacji obejmującej piaskownice regulacyjne zostanie zgodnie z art. 58 rozporządzenia 2024/1689 uregulowana za sprawą aktu wykonawczego Komisji Europejskiej.

			zawiera mechanizmy minimalizujące ryzyko narażenia dzieci na szkodę lub krzywdę w związku z udziałem w projekcie." 2. Obowiązek wskazania potencjalnego wpływu na dzieci W ust. 6, który określa zakres informacji, jakie powinna zawierać oferta podmiotu, który chce uczestniczyć w piaskownicy regulacyjnej, należy dodać nowy punkt w brzmieniu: "7) jeżeli projekt może oddziaływać na dzieci, oferta zawiera analizę potencjalnego wpływu projektu na dzieci, w tym analizę ryzyka dla ich praw i wolności, a także opis środków zapewniających ochronę praw i bezpieczeństwa dzieci w związku z uczestnictwem w projekcie." Taka analiza pozwoli na kompleksową ocenę wpływu planowanych rozwiązań na dzieci oraz przyczyni się do stworzenia odpowiednich mechanizmów gwarantujących ich ochronę na etapie testowania i dalszego stosowania innowacyjnych technologii sztucznej inteligencji.	
244.	Art. 88 ust. 1 i 2	RPD	Art. 88 ustanawiając proces oceny ofert w konkursie na uczestnictwo w piaskownicy regulacyjnej nie uwzględnia wprost szczególnych potrzeb i najlepiej pojętego interesu dziecka w procesie oceny projektów w piaskownicy regulacyjnej, zwłaszcza w sytuacji, gdy projekt może oddziaływać na osoby małoletnie. Z uwagi na konieczność ochrony praw dzieci i zapewnienia, aby technologie sztucznej inteligencji były rozwijane w sposób bezpieczny oraz etyczny, proponuje się wprowadzenie do art. 88 następujących zmian: 1. Obowiązek zasięgnięcia opinii Rzecznika Praw Dziecka w zespole konkursowym W celu zagwarantowania, że w procesie oceny ofert zostaną uwzględnione aspekty ochrony praw dziecka oraz bezpieczeństwa i etyki stosowania technologii wobec osób małoletnich, proponuje się dodanie nowego ust. 1a w brzmieniu: "1a. W przypadku gdy projekt może oddziaływać na użytkowników będących dziećmi, zespół konkursowy zasięga opinii Rzecznika	Uwaga wyjaśniona Przepisy zostały zmodyfikowane w oparciu o zgłoszone uwagi. Odstąpiono od części regulacji Część regulacji obejmującej piaskownice regulacyjne zostanie zgodnie z art. 58 rozporządzenia 2024/1689 uregulowana za sprawą aktu wykonawczego Komisji Europejskiej.

246.	Art. 92 IAB Po	1 2 3 4	Uwaga wyjaśniona
245.	Art. 91 RPD	Praw Dziecka oceniającej projekt z perspektywy realizacji przez niego najlepiej pojętego interesu dziecka" 2. Ocena projektów pod kątem najlepiej pojętego interesu dziecka. Należy rozszerzyć zakres oceny ofert dokonywanej przez zespół konkursowy. W tym celu proponuje się dodanie zdania drugiego do art. 88 ust. 2: "W przypadku, gdy projekt może oddziaływać na dzieci, zespół konkursowy dokonuje oceny oferty również pod kątem realizacji przez projekt najlepiej pojętego interesu dziecka, uwzględniając w szczególności bezpieczeństwo i ochronę prywatności dzieci". Wprowadzenie powyższych zmian pozwoli na pełniejsze zabezpieczenie praw dzieci w trakcie oceny projektów testowanych w piaskownicy regulacyjnej oraz zapewni, że innowacyjne rozwiązania oparte na sztucznej inteligencji będą w większym stopniu uwzględniać szczególne potrzeby i bezpieczeństwo najmłodszych użytkowników. Biorąc pod uwagę potrzebę zagwarantowania dobra dzieci jako potencjalnych uczestników projektów w piaskownicy regulacyjnej, należy rozszerzyć obowiązki podmiotów uczestniczących w piaskownicy o wymóg dostosowania przekazywanych informacji do potrzeb małoletnich odbiorców. W szczególności art. 91 ust. 1 pkt 1 powinien precyzować, że jeśli projekt oddziałuje lub może oddziaływać na dzieci, podmiot uczestniczący ma obowiązek przedstawienia wymaganych informacji w sposób zrozumiały dla dzieci, uwzględniając ich wiek oraz poziom dojrzałości. Taki obowiązek zapewni, że dzieci będą świadome udziału w projekcie oraz jego potencjalnych skutków, co jest zgodne z zasadą przejrzystości i ochrony ich praw. Brak takiego wymogu może prowadzić do sytuacji, w której dzieci nie będą miały realnej możliwości zrozumienia, w jaki sposób dany projekt i poddanie się wpływowi AI w warunkach piaskownicy regulacyjnej na nie wpływaja.	Uwaga wyjaśniona Część regulacji obejmującej piaskownice regulacyjne zostanie zgodnie z art. 58 rozporządzenia 2024/1689 uregulowana za sprawą aktu wykonawczego Komisji Europejskiej.

			Projektowane przepisy nie gwarantują wystarczającej ochrony poufności informacji w ramach testowania nowych technologii. Tym samym nie zapewniają zaufania i bezpieczeństwa uczestniczących podmiotów Kontrole te powinny być dostosowane do uprawnień nadzorczych Komisji związanych z weryfikacją naruszeń AI Act lub ustawy o systemach sztucznej inteligencji (zgodnej z naszymi uwagami).	Część regulacji obejmującej piaskownice regulacyjne zostanie zgodnie z art. 58 rozporządzenia 2024/1689 uregulowana za sprawą aktu wykonawczego Komisji Europejskiej. Kontrole zostały zaprojektowane stosownie do uprawnień nadzorczych Komisji wynikających z AI Act lub ustawy o systemach sztucznej inteligencji. Nie naruszają zasad poufności ani tajemnic prawnie chronionych.
247.	Art. 94 ust. 1	RPO	Druga kwestia dotyczy rozwiązań mających na celu wykonanie art. 95 rozporządzenia 2024/1689. Zgodnie z art. 95 ust. 1 rozporządzenia, urząd ds. AI i państwa członkowskie zachęcają do opracowywania kodeksów postępowania, w tym powiązanych mechanizmów zarządzania, i ułatwiają opracowywanie takich kodeksów, których celem jest propagowanie dobrowolnego stosowania w odniesieniu do systemów AI niebędących systemami wysokiego ryzyka niektórych lub wszystkich wymogów ustanowionych w rozdziale III sekcja 2, przy uwzględnieniu dostępnych rozwiązań technicznych i najlepszych praktyk branżowych umożliwiających stosowanie takich wymogów. Tymczasem art. 94 ust. 1 projektowanej ustawy stanowi jedynie, że minister właściwy do spraw informatyzacji wykonuje zadania, o których mowa w art. 95 rozporządzenia 2024/1689 poprzez wydawanie rekomendacji najlepszych praktyk stosowania systemów sztucznej inteligencji. Artykuł 10 ust. 2 pkt 4 stanowi natomiast, że Komisja publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Biura Komisji, coroczną informację zawierającą przykłady dobrych praktyk w zakresie wdrażania i stosowania systemów sztucznej inteligencji przez przedsiębiorców. Nie negując zasadności powierzenia tego rodzaju zadań ministrowi i Komisji, wskazać należy, że uwzględniając znaczenie kodeksów postępowania dla ochrony jednostki,	Przyjęta przez projektodawcę regulacja ma na celu umożliwienie stosowania art. 95 ust. 1 rozporządzenia 2024/1689 uwzględniając znaczenie kodeksów postępowania dla ochrony jednostki. W tym zakresie projektowane rozwiązania są optymalne i kompletne. Natomiast w kwestii osiągnięcia celów rozporządzenia 2024/1689 przedstawionych m.in. w motywach 20, 174 i 175 należy zauważyć że obok państw członkowski znaczącą rolę będą odgrywały działania podjęte przez Europejską Radę ds. Sztucznej Inteligencji (dalej "Radą") Komisji Europejskiej.

248.	Art. 96	IAB Polska	przyjęte w projektowanej ustawie rozwiązania, w ocenie RPO, mogą okazać się niewystarczające dla osiągnięcia celów rozporządzenia 2024/1689 przedstawionych m.in. w motywach 20, 174 i 17521. Poszerzenie listy podmiotów kwalifikujących się do wsparcia finansowego Obecnie projektowane przepisy ograniczają możliwość wsparcia do określonej grupy podmiotów, co nie sprzyja rozwojowi ekosystemu	Określenie wskazanego w przepisie kręgu podmiotów jest ściśle powiązane ze sposobem i źródłem finansowania a także celem jakim ma ono
			AI w Polsce. Szersze ramy pozwoliłyby na tworzenie szerszych partnerstw, ułatwiając rozwój rynku. Rozszerzenie zakresu zachęciłoby do współpracy między różnymi podmiotami przyczyniając się do rozwoju AI w Polsce.	służyć.
249.	Art. 96	ZPP	Wskazać, że wsparcie finansowe dla podmiotów wdrażających systemy AI powinno być jasno określone, aby nie naruszać równowagi pomiędzy nadzorem a wsparciem innowacji.	Uwaga wyjaśniona Przepis w sposób jasny określa podmioty zaangażowane w finansowanie, źródła finansowania oraz jego cele. Przewidziane w przepisie rozwiązania nie naruszają zasad wiązanych z nadzorem natomiast mają istotne znaczenie dla wsparcia innowacyjności.
250.	Art. 96	Konfederacj a Lewiatan	Uprawnienie Ministra Cyfryzacji do udzielania wsparcia finansowego na rozwój sztucznej inteligencji stanowi istotny krok w kierunku pobudzenia innowacji w tej dziedzinie. Niemniej jednak, aby w pełni wykorzystać potencjał tego wsparcia i stymulować dynamiczny rozwój rynku AI w Polsce, konieczne jest rozszerzenie listy kwalifikujących się odbiorców. Obecne ramy kwalifikowalności, choć wartościowe, mogą nie uwzględniać wszystkich podmiotów, które mogłyby wnieść istotny wkład w rozwój ekosystemu sztucznej inteligencji. Rozszerzenie tych ram pozwoliłoby Ministerstwu na nawiązanie współpracy z szerszym gronem interesariuszy, w tym nie tylko z dużymi przedsiębiorstwami, ale także ze startupami, małymi i średnimi	Uwaga wyjaśniona Odbiorcy kwalifikujący się do udzielania wsparcia finansowego na rozwój sztucznej inteligencji zostali określeni w oparciu o sposób oraz źródła finansowania. Tworząc ich listę wzięto również pod uwagę cel jakiemu ma służyć finansowanie. Odpowiada ona też na potrzeby celem jakim ma ono służyć.

			przedsiębiorstwami, instytucjami badawczymi, organizacjami pozarządowymi oraz uczelniami wyższymi. Startupy ze swoją innowacyjnością i elastycznością, często są źródłem przełomowych rozwiązań w dziedzinie AI. Małe i średnie przedsiębiorstwa, stanowiące trzon polskiej gospodarki, mogą wykorzystać sztuczną inteligencję do optymalizacji procesów, tworzenia nowych produktów i usług oraz zwiększenia swojej konkurencyjności. Instytucje badawcze odgrywają kluczową rolę w rozwoju technologii AI, prowadząc badania podstawowe i stosowane, a także kształcąc przyszłych specjalistów. Organizacje pozarządowe mogą pełnić funkcję strażników etycznego i odpowiedzialnego rozwoju sztucznej inteligencji, a także wspierać edukację i społeczną akceptację dla tej technologii. Uczelnie wyższe, poprzez swoje programy badawcze i dydaktyczne, stanowią kuźnię talentów i innowacji w dziedzinie AI. Rozszerzenie zakresu wspieranych podmiotów przyczyniłoby się do powstania bardziej zróżnicowanego i kompleksowego ekosystemu innowacji w zakresie sztucznej inteligencji, który byłby w stanie sprostać wyzwaniom przyszłości i wykorzystać szanse, jakie niesie ze sobą ta dynamicznie rozwijająca się dziedzina. Taki ekosystem, oparty na współpracy różnych aktorów, byłby bardziej odporny na zmiany i zdolny do generowania innowacji o charakterze przełomowym, które mogłyby przynieść korzyści zarówno gospodarce, jak i społeczeństwu.	
251.	Art. 97 ust. 1	Konfederacj a Lewiatan	Propozycja brzmienia: Art. 97. 1. Komisja może nałożyć nakłada na operatora podmiot obowiązanego do przestrzegania przepisów rozporządzenia 2024/1689, w drodze decyzji, administracyjną karę pieniężną w przypadkach, wysokości określonych w art. 99 ust 3 * i na warunkach określonych w art. 99 ust.7 w rozdziale XII rozporządzenia 2024/1689. Uzasadnienie: To przepis quasi karny musi z niego jasno wynikać zakres	Uwaga wyjaśniona Celem przepisu jest aby w przypadku wystąpienia przesłanek nałożenia administracyjnej kary, kara ta została nałożona i by nastąpiło to z poszanowaniem przepisów rozporządzenia 2024/1689. Przedmiotowe kary mają zapobiegać dalszym naruszeniom prawa przez podmiot który już się tego dopuścił więc stosowanie fakultatywności ich

			podmiotowy i przedmiotowy stosowania. "Operator" jest zdefiniowany i użyty w art. 99 ust1 Rozporządzenia. Użycie formy "nakłada" jest sprzeczne z brzmieniem ust. 7 art. 99 AI Act, który przewiduje możliwość nienałożenia kary: "Przy podejmowaniu decyzji o nałożeniu kary/When deciding whether to impose an administrative fine. Analogiczne jak np. w art. 106 uokk organ "może nałożyć" karę a ze sformułowanie "nakłada" oznacza, że musi nałożyć - co jest sprzeczne z AI Act. * Ponadto, dopóki nie wejdą w życie pozostałe przepisy - dotyczące m.in. systemów wysokiego ryzyka, przepis powinien ograniczać się wyłącznie do naruszeń art. 5 czyli ust. 3 art.99.	nakładana nie znajduje uzasadnienia. Jednocześnie należy wskazać, że przepisy rozdziału III projektu ustawy dają postawę do zastosowania nadzwyczajnego złagodzenia sankcji w trybie zawarcia układu. Przepis został skonstruowany w sposób umożliwiający stosowanie przepisów rozporządzenia 2024/1689 i zakres jego stosowania będzie się zmieniał wraz z wchodzącymi w życie przepisami tego aktu.
252.	Art. 97 ust. 4	IAB Polska	Uproszczenie przeliczania kar z EUR na PLN Obecne zasady przeliczania kar są niepotrzebnie skomplikowane. Zalecamy zastosowanie procedury przyjętej w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów: Przeliczanie euro i innych walut obcych na złote, a także przeliczanie złotych na euro, będzie następowało na podstawie średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok nałożenia kary.	Uwaga wyjaśniona Przepisy projektu ustawy w zakresie przeliczania kar są analogiczne do ustawy o ochronie danych osobowych.
253.	Art. 97 ust. 4	Konfederacj a Lewiatan	Obecna metoda przeliczania kar z EUR na PLN jest niepotrzebnie skomplikowana. Rekomendujemy ujednolicenie procedury z podejściem zastosowanym w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów, która stanowi, że przeliczanie euro i innych walut obcych na złote, a także przeliczanie złotych na euro, będzie następowało na podstawie średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok nałożenia kary.	Uwaga wyjaśniona Przepisy projektu ustawy w zakresie przeliczania kar są analogiczne do ustawy o ochronie danych osobowych.
254.	Art. 98	ZPP	Wydłużyć termin na podanie danych niezbędnych do ustalenia kary – rekomendujemy zmianę z 14 dni na okres umożliwiający rzetelną analizę (np. minimum 30 dni).	Uwaga wyjaśniona Zaproponowany 14 dniowy termin jest optymalny. Zapewnia on zarówno sprawne prowadzenie postępowania jak i jest wystarczający do wskazania

				danych niezbędnych do określenia podstawy wymiaru administracyjnej kary pieniężnej. Czynność nie należy do czynności o dużym stopniu skomplikowania
255.	Art. 98	Konfederacj a Lewiatan	Proponowane brzmienie: Art. 98. 1. W związku z toczącym się postępowaniem, podmiot, o którym mowa w art. 70 ust. 1 ustawy, jest obowiązany do dostarczenia Komisji w terminie 14 30 dni od dnia otrzymania żądania, danych niezbędnych do określenia podstawy wymiaru administracyjnej kary pieniężnej. Uzasadnienie: Wydłużenie terminu - analogicznie jak w uodo.	Uwaga wyjaśniona Zaproponowany 14 dniowy termin jest optymalny. Zapewnia on zarówno sprawne prowadzenie postępowania jak i jest wystarczający do wskazania danych niezbędnych do określenia podstawy wymiaru administracyjnej kary pieniężnej. Czynność nie należy do czynności o dużym stopniu skomplikowania
256.	Art. 98 ust. 1.	IAB Polska	Wydłużenie terminu na dostarczenie do Komisji danych niezbędnych do określenia podstawy wymiaru administracyjnej kary pieniężnej do 60 dni Zalecamy minimalny 60-dniowy okres reakcji, aby zapewnić firmom odpowiedni czas na zbadanie zastrzeżeń organów regulacyjnych i zareagowanie na nie.	Uwaga wyjaśniona Zaproponowany 14 dniowy termin jest optymalny. Zapewnia on zarówno sprawne prowadzenie postępowania jak i jest wystarczający do wskazania danych niezbędnych do określenia podstawy wymiaru administracyjnej kary pieniężnej. Czynność nie należy do czynności o dużym stopniu skomplikowania.
257.	Art. 98 ust. 1.	Pracodawcy RP	Artykuł 98 ust. 1 projektu przewiduje 14 dni na przekazanie danych w celu ustalenia kary. Ponownie podkreślamy to, że firmy powinny mieć co najmniej 60 dni na przeanalizowanie zastrzeżeń organów regulacyjnych i udzielenie na nie odpowiedzi. Art. 98 ust. 1 Pracodawców RP Termin 14 dni na przekazanie danych do ustalenia kary jest zbyt krótki. Propozycja: Wydłużenie terminu do co najmniej 60 dni.	Uwaga wyjaśniona Zaproponowany 14 dniowy termin jest optymalny. Zapewnia on zarówno sprawne prowadzenie postępowania jak i jest wystarczający do wskazania danych niezbędnych do określenia podstawy wymiaru administracyjnej kary pieniężnej. Czynność, nie należy do czynności o dużym stopniu skomplikowania.
258.	Art. 99	IAB Polska	Przekazywanie wpływów z kar do budżetu państwa	Uwaga uwzględniona

			Obecny przepis pozwala na finansowanie Komisji z wpływów z kar, co może rodzić konflikt interesów.	Zgodnie z nowym brzmieniem przepisu środki finansowe z administracyjnej kary pieniężnej stanowią przychód budżetu państwa. (art. 87).
259.	Art. 99	Konfederacj a Lewiatan	Projektowany przepis, zezwalając na finansowanie Urzędu Komisji z wpływów pochodzących z kar pieniężnych nakładanych przez Komisję, stwarza niebezpieczny precedens. Mechanizm ten może zachęcać do nakładania wysokich i licznych kar, niekoniecznie uzasadnionych, w celu poprawy sytuacji finansowej Komisji. Takie rozwiązanie jest szkodliwe dla rozwoju sztucznej inteligencji w Polsce, ponieważ systemowo zachęca organ do nakładania możliwie wysokich i licznych kar pieniężnych na dostawców systemów sztucznej inteligencji, co może zniechęcić do inwestowania i rozwoju w tej dziedzinie. Przepis tego typu może zniweczyć wszelkie inne rozwiązania zawarte w projekcie ustawy, które miałyby sprzyjać rozwojowi sztucznej inteligencji, takie jak np. piaskownice regulacyjne, które mają na celu stworzenie bezpiecznego i kontrolowanego środowiska do testowania innowacyjnych rozwiązań.	Uwaga uwzględniona Zgodnie z nowym brzmieniem przepisu środki finansowe z administracyjnej kary pieniężnej stanowią przychód budżetu państwa (art. 87).
			Rozwiązanie, w którym kary pieniężne stanowią przychód karzącego, jest niezgodne z europejskimi i polskimi standardami dla organów nadzoru. Kary pieniężne nakładane przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej oraz Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych nie stanowią przychodu tych organów. Zgodnie z odpowiednimi przepisami, wpływy z kar nakładanych przez te organy są przekazywane albo do budżetu państwa, albo do specjalnie utworzonych funduszy celowych, które mają osobowość prawną i pozostają poza kontrolą organów nakładających kary. Wpływy z kar pieniężnych nakładanych przez Komisję powinny być przekazywane do budżetu państwa, tak jak było to zapisane w pierwotnej wersji projektowanej ustawy. Takie rozwiązanie zapewniłoby większą przejrzystość i zapobiegłoby potencjalnym konfliktom interesów.	

260.	Art. 100 ust.	IAB Polska	Doprecyzowanie zasad odwołania odroczeń i rozłożenia na raty	Uwaga wyjaśniona
	,		Brak precyzyjnych ograniczeń dla Komisji w zakresie odwołania odroczeń lub rozłożeń na raty może prowadzić do nadmiernego obciążenia finansowego dla podmiotów regulowanych. Rekomendujemy określenie, że Komisja może odwołać odroczenie lub rozłożenie na raty tylko wtedy, gdy pojawią się nowe lub wcześniej nieznane okoliczności z powodu wcześniejszych działań ukaranego podmiotu, które utrudniły ich uzyskanie.	Przepisy art. 100 stanowią rozwiązanie znane w polskim prawie np. Ustawie o ochronie danych osobowych i Ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.
261.	Art. 102 ust. 3	PGRP	Rekomenduje się określenie terminu na uznanie przez Komisję odwołania od decyzji w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej za słuszne.	Uwaga uwzględniona Przepis (art. 90 ust. 3) został uzupełniony o termin 14 dni od dnia doręczenia odwołania na uznanie przez Komisję odwołania od decyzji w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej.
262.	Art. 104	Konfederacj a Lewiatan	Propozycja brzmienia: Art. 104. Do należności z tytułu administracyjnych kar pieniężnych nakładanych przez Komisję w związku z naruszeniem przepisów rozporządzenia 2024/1689 oraz ustawy stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, z tym, że uprawnienia organów podatkowych określone w tych przepisach przysługują Komisji przepisy ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji Uzasadnienie: Ordynacja podatkowa nie jest aktem stosowanym do kwestii kar administracji wskazuje wprost, że ją się stosuje do egzekucyjnym w administracji wskazuje wprost, że ją się stosuje do egzekucji kar a ordynację tylko do podatków (art. 2 par. 1 pkt 1 i 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji). Analogicznie jak np. w uokk. Wprowadzanie różnych procedur utrudnia obrót, nie sprzyja jasności i jednolitości prawa.	Uwaga wyjaśniona Przyjęte przez projektodawcę rozwiązanie jest znane przepisom prawa krajowego i nie stoi w sprzeczności z zasadami dotyczącymi regulowania administracyjnych kar pieniężnych.
263.	Art. 105.	Konfederacj a Lewiatan	Propozycja brzmienia:	Uwaga wyjaśniona

	I			
			Art. 105. 1. Kto udaremnia lub utrudnia kontrolującemu prowadzenie kontroli, o której mowa w rozdziale 3 ustawy, lub przeprowadzenie czynności podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. 2. Tej samej karze podlega przedsiębiorca bądź też uprawniony przedstawiciel strony, w związku z toczącym się postępowaniem w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej, nie dostarcza danych niezbędnych do określenia podstawy wymiaru administracyjnej kary pieniężnej, pomimo ich posiadania lub dostarcza dane, które uniemożliwiają ustalenie podstawy wymiaru administracyjnej kary pieniężnej. Uzasadnienie: Sankcje karne, w tym kary inne niż kara grzywny wydają się zbyt rygorystyczne i nieproporcjonalne dla rodzaju naruszeń. Sankcji innych niż grzywna nie przewiduje. m.in. ani uokk ani uodo. Rekomendowane pozostawienie jedynie grzywny.	Celem wprowadzenia sankcji karnych jest umożliwienie sprawnego i niezakłócanego przeprowadzenia kontroli oraz postępowania. Przepis nie będzie służył ograniczaniu rozwoju i wdrażania sztucznej inteligencji. Mając na uwadze ryzyka związane ze sztuczna inteligencją zabezpieczenie postepowań i kontroli w proponowany w rozdziale 9 sposób wydaje się optymalny.
264.	Art. 105 – art. 106	Pracodawcy RP	Zasadnym byłoby usunięcie w całości zapisów projektu sugerujących sankcje karne w rozdziale 9 (mowa o art. 105 – art. 106). Te niosłyby bowiem za sobą znaczący efekt odstraszający i poważnie ograniczyłyby rozwój i wdrażanie sztucznej inteligencji w danej jurysdykcji. Przewidziane w projekcie sankcje karne nie znajdują uzasadnienia w przepisach Aktu o sztucznej inteligencji. Ich wprowadzenie stoi również w sprzeczności z zasadniczym celem tego rodzaju regulacji, jakim jest promowanie rozwoju innowacyjnych technologii, tj. sztucznej inteligencji. Organowi prowadzącemu określone postępowanie czy kontrolę przysługują zaś liczne uprawnienia (o charakterze administracyjnoprawnym), pozwalające mu zapewnić sprawność i skuteczność. Art. 105 - 106 Projekt przewiduje sankcje karne, które nie mają podstaw w Akcie o AI i mogą odstraszać od rozwoju AI. Propozycja: Usunięcie sankcji karnych, skupienie się na administracyjnych środkach egzekwowania prawa.	Uwaga wyjaśniona Celem wprowadzenia sankcji karnych jest umożliwienie sprawnego i niezakłócanego przeprowadzenia kontroli oraz postępowań w tym z art. 55 projektu. Przepis nie będzie służył ograniczaniu rozwoju i wdrażania sztucznej inteligencji. Mając na uwadze ryzyka związane ze sztuczna inteligencją zabezpieczenie postepowań i kontroli w proponowany w rozdziale 9 sposób wydaje się optymalny.

265.	Art. 106	Konfederacj a Lewiatan	Propozycja brzmienia: Kto utrudnia lub udaremnia przeprowadzenie czynności w postępowaniu w przypadku stwierdzenia naruszenia, o którym mowa w art. 55 ustawy, jak również przedsiębiorca lub inna osoba uprawniona w ramach wykonywania obowiązków służbowych przez stronę nie podejmuje działań koniecznych do jego usunięcia podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. Uzasadnienie:	Uwaga wyjaśniona Sposób sformułowania przepisów oraz zakres kar jest zgodny z zasadami techniki legislacyjnej i spójny z przepisami karnymi określonymi w odrębnych ustawach.
			Sankcje karne, w tym kary inne niż kara grzywny wydają się zbyt rygorystyczne i nieproporcjonalne dla rodzaju naruszeń. Sankcji innych niż grzywna nie przewiduje. m.in. ani uokk ani uodo. Rekomendowane pozostawienie jedynie grzywny. Należy jednoczenie w całości usunąć zapisy projektu ustawy sugerujące sankcje karne w rozdziale 9. Sankcje karne miałyby znaczący efekt odstraszający i poważnie ograniczyłyby rozwój i wdrażanie sztucznej inteligencji w danej jurysdykcji. Aspekty karne są w pełni uregulowane w Kodeksie karnym, który należy stosować w takich przypadkach.	
266.		ZPP	Termin wniesienia odwołania od postanowienia organu kontrolnego powinien zostać wydłużony, np. do 2 tygodni, aby zapewnić odpowiedni czas na przygotowanie odwołania. 2.12. Sankcje karne a) Prosimy, aby sankcje karne stosowano wyłącznie w przypadkach utrudniania lub uniemożliwiania przeprowadzenia kontroli, a nie jako narzędzie mające ograniczać innowacyjność – interpretacja tych środków musi być zgodna z zasadą proporcjonalności.	Uwaga wyjaśniona Tygodniowy termin jest optymalny mając na uwadze zapewnienie sprawnego postępowania oraz wystarczający na zajęcie stanowiska przez podmiot. Dodatkowo termin ten jest spójny z terminem przewidzianym na wniesienie zażalenia na postanowienie określonym w np. w KPA. Celem wprowadzenia sankcji karnych jest umożliwienie kontrolującemu prawnego niezakłócanego przeprowadzenia kontroli. Przepis nie będzie służył ograniczaniu innowacyjności.
267.	Art. 107 - art. 479[88g] § 4	IAB Polska	Zapewnienie równego dostępu do dowodów dla Komisji i stron postępowania	Uwaga wyjaśniona Celem przepisu jest to aby dostęp do dowodu będącego tajemnicą przedsiębiorstwa i innymi

	Kodeksu Postępowan ia Cywilnego		Obecnie Komisja ma uprzywilejowaną pozycję w dostępie do dowodów, co może naruszać zasady równości procesowej i równości wobec prawa. Rekomendujemy wprowadzenie zasady, że Komisja podlega takim samym ograniczeniom dostępu do dowodów, jak inne strony postępowania.	tajemnicami podlegającymi ochronie na podstawie odrębnych przepisów miał ograniczony dostęp podmiotów tj wyłącznie podmioty, które wywodzą z tych dowodów swoje prawa lub w oparciu o nie wydają decyzje i postanowienia. Stąd też niezbędne jest zapewnienie dostępu do tych dowodów Komisji.
268.	Art. 107 - art. 479[88h] § 1 Kodeksu Postępowan ia Cywilnego	IAB Polska	Wydłużenie terminu na wniesienie zażalenia na postanowienie Komisji Obecnie przewidziany termin 1 tygodnia jest zbyt krótki dla podmiotów o skomplikowanej strukturze organizacyjnej lub dla rozbudowanych stanów faktycznych. Wydłużenie zapewni czas na analizę prawną i faktyczną oraz możliwość przygotowania kompleksowego zażalenia.	Uwaga wyjaśniona Tygodniowy termin jest optymalny mając na uwadze zapewnienie sprawnego postępowania oraz wystarczający na zajęcie stanowiska przez podmiot. Dodatkowo termin ten jest spójny z terminem przewidzianym na wniesienie zażalenia na postanowienie określonym w np. w KPA.
269.	Art. 107 (w zakresie Art. 479 ⁸⁸ h § 2 K.p.c.	PGRP	Rekomenduje się weryfikację zakresu odesłania do odpowiedniego stosowania do zażaleń przepisów o odwołaniu w dodawanym przez art. 107 projektu art. 47988h § 2 k.p.c. Zbędne wydaje się odesłanie do art. 47988b, w sytuacji gdy termin i procedurę wnoszenia zażaleń w całości określa nowy art. 47988h § 1 k.p.c. Rozważenia może z kolei wymagać uzupełnienie odesłania w art. 47988h § 2 k.p.c. o odesłanie do odpowiedniego stosowania art. 47988c regulującego przekazanie odwołania do sądu i projektowanego art. 47988g k.p.c. dotyczącego ochrony tajemnic prawnie chronionych.	Uwaga uwzględniona Przepis art. 107 projektu w odniesieniu do art. 479 ⁸⁸ h § 2 k.p.c. otrzymał nowe brzmienie z uwzględnieniem korekt zawartych w uwadze.
270.	Art. 107 - art. 479[88h](1) Kodeksu Postępowan ia Cywilnego	Konfederacj a Lewiatan	Uwaga: Termin 1 tygodnia na wniesienie odwołania od postanowienia Komisji jest zbyt krótki. Rekomendujemy wydłużenie terminu do 2 tygodni, aby zapewnić: odpowiedni czas na wewnętrzną weryfikację, analizę prawną i faktyczną oraz właściwe przygotowanie odwołania.	Uwaga wyjaśniona Tygodniowy termin jest adekwatny mając na uwadze zapewnienie sprawnego postępowania oraz wystarczający na zajęcie stanowiska przez podmiot. Dodatkowo termin ten jest spójny z terminem przewidzianym na wniesienie zażalenia na postanowienie określonym w np. w KPA.
271.	Art. 111	UKNF	Przedmiotowa uwaga jest powiązana z uwagą zgłoszoną już powyżej do art. 5 ust. 3 pkt 1 projektu ustawy. Przepis art. 111 projektu ustawy	Uwaga uwzględniona

			wprowadza zmianę w ustawie o nadzorze nad rynkiem finansowym poprzez dodanie do niej nowego art. 17h o następującym brzmieniu: "Komisja współpracuje z Komisją Bezpieczeństwa i Rozwoju Sztucznej Inteligencji.". W ocenie UKNF przewidziana w art. 5 ust. 3 pkt 1 projektu ustawy współpraca pomiędzy Komisją Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji a Komisją Nadzoru Finansowego w zakresie spraw, o których mowa w art. 74 ust. 6 rozporządzenia 2024/1689 i w ustawie, uzasadnia zmianę brzmienia projektowanego art. 17h ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym, aby wskazywał on również na dokonywanie wzajemnej wymiany informacji lub dokumentów, w tym informacji chronionych na podstawie odrębnych ustaw, w zakresie niezbędnym do wykonywania ustawowo określonych zadań ww. organów. Bez tego rodzaju zmiany brak będzie bowiem podstawy prawnej dla zwolnienia KNF z obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej, o której mowa w art. 16 ust. 1 ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym, w odniesieniu do informacji przekazywanych do Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji na potrzeby współpracy przy sprawowanym przez nią nadzorze. W związku z powyższym nowy art. 17h ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym mógłby przyjąć brzmienie: "Art. 17h. Komisja współpracuje z Komisją Bezpieczeństwa i Rozwoju Sztucznej Inteligencji Komisja oraz Komisja Bezpieczeństwa i Rozwoju Sztucznej Inteligencji dokonują wzajemnej wymiany informacji lub dokumentów, w tym informacji chronionych na podstawie odrębnych ustaw, w zakresie niezbędnym do wykonywania ich ustawowo określonych zadań.".	Nadano nowe brzmienie art. 17h ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym zgodne z brzmieniem zaproponowanym w uwadze. "Art. 17h. Komisja współpracuje z Komisją Bezpieczeństwa i Rozwoju Sztucznej Inteligencji. Komisja oraz Komisja Bezpieczeństwa i Rozwoju Sztucznej Inteligencji dokonują wzajemnej wymiany informacji lub dokumentów, w tym informacji chronionych na podstawie odrębnych ustaw, w zakresie niezbędnym do wykonywania ich ustawowo określonych zadań.".
272.	Art. 119	IAB Polska	Zwiększenie budżetu dla Komisji Obecne finansowanie Komisji może być niewystarczające do skutecznego nadzoru nad sektorem AI i wspierania tego dynamicznie rozwijającego się rynku.	Uwaga wyjaśniona Przychylając się do argumentu wyrażonego w uwadze należy stwierdzić, że określona w projekcie kwota jest wynikiem analiz i ustaleń związanych z ograniczeniami budżetu państwa. Jednocześnie, trudny do przewidzenia w momencie prowadzenia prac nad ustawą wymiar obciążenia zadaniami

				Komisji może uzasadniać podwyższenie tej kwoty w przyszłości.
273.	Art. 120	Konfederacj a Lewiatan	Art. 120 powinien zawierać enumeratywne wskazanie terminów wejścia w życie poszczególnych przepisów ustawy zgodnie z terminami wejścia w życie odpowiednich przepisów rozporządzenia. np. Rozdział 6 nie powinien obowiązywać przed 02.08.2026 r. Ponieważ zasadniczym celem ustawy jest uregulowanie kwestii wskazanych w Rozporządzeniu 2024/1689 to przepisy ustawy, w tym przepisy intertemporalne, musza być zgodne z jego treścią. W szczególności należy zwrócić uwagę na to, aby niektóre przepisy nie zaczęły obowiązywać wcześniej niż wynika to z treści Rozporządzenia i nie wykraczały poza zakres w nim określony. Taka sytuacja byłaby niepożądana i wprowadziła stan niepewności co do treści obowiązującego prawa. Rozporządzenie ma zapewnić jednolite stosowanie przepisów w całej UE, także co do czasu obowiązywania regulacji.	Uwaga uwzględniona Przepis został doprecyzowany i dostosowany do terminów obowiązywania przepisów rozporządzenia 2024/1689.
274.	Rozdział 8	UKNF	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego zwraca uwagę, że w przypadku przystąpienia podmiotu do udziału w piaskownicy regulacyjnej, w aktualnym projekcie ustawy <u>brak jest uregulowania trybu umożliwiającego podmiotowi wcześniejsze zakończenie projektu, bądź całkowitą rezygnację z udziału w projekcie.</u>	Uwaga wyjaśniona Szczegółowe kwestie związane z funkcjonowaniem piaskownic regulacyjnych będą przedmiotem aktów delegowanych KE. Stąd też w projekcie ustawy zawarto jedynie ogólne normy w tym zakresie.
275.	Rozdział 8	KRRiT	Postulat rozszerzenia zadań Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w odniesieniu do przepisów Aktu w sprawie sztucznej inteligencji, w zakresie: Rozdział IX Monitorowanie po wprowadzeni do obrotu, wymiana informacji oraz nadzór rynku: w odniesieniu do systemów generatywnej sztucznej inteligencji.	Uwaga wyjaśniona Mając na uwadze że projektowana ustawa ma na celu zapewnienie skutecznego stosowania przepisów rozporządzenia 2024/1689 a wskazany w uwadze rozdział dotyczy środków wspierających innowacyjność projektodawca nie znajduje podstawy do rozszerzania zadań KRRiT.
276.	Rozdział 9	IAB Polska	Usunięcie postanowień dotyczących sankcji karnych w Rozdziale 9	Uwaga wyjaśniona

			Sankcje karne miałyby znaczący efekt odstraszający i poważnie ograniczyłyby rozwój i wdrażanie AI w Polsce. Rozdział 9 w zakresie sankcji prawnokarnych dotyczy wyłącznie kwestii współpracy z Komisją w wykonywaniu jej uprawnień kontrolnych, nie dotyczą natomiast rozwoju AI: 1. Odpowiedzialność karna przewidziana jest wyłącznie w przypadku uniemożliwienia lub utrudnienia inspektorowi przeprowadzenia kontroli (art. 105) albo w przypadku utrudniania lub uniemożliwiania Komisji prowadzenia postępowania w przypadku stwierdzenia przez Komisję, że system AI stwarza ryzyko, o którym mowa w art. 79 AI Act (art. 106). 2. Za naruszenie AI Act przewidziana jest administracyjna kara pieniężna (ale nie sankcja prawnokarna) w wysokości i na warunkach określonych w rozdziale XII AI Act (art. 97-104). Nie mamy żadnych argumentów, aby kwestionować ważność tych przepisów, gdyż wynikają one wprost z AI Act.	Mając na uwadze, że celem rozporządzenia 2024/1689 jest zapewnienie bezpiecznej, godnej zaufania i etycznej sztucznej inteligencji niezbędne jest wprowadzenie skutecznych lecz możliwe najmniej obciążających podmioty procedur kontroli. W celu zapewnienia natomiast niezakłóconego jej przebiegu niezbędne jest przewidzenie odpowiednich środków. Takim środkiem są kary wskazane w rozdziałe 9. Jest to instytucja znana i wykorzystywana w systemie prawa polskiego.
277.	Uwagi redakcyjne	KRRiT	W art. 1 projektu należy uzupełnić pkt 2 o odniesienie się także do ustawy, skoro w art. 49 ust. 1 wskazano, że Komisja prowadzi postępowanie w sprawie naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689 oraz ustawy. 2) W art. 2 w ust. 1 w pkt. 1: a) w lit. a projektu przy powoływaniu przepisów ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych brak jest wyrazu "ustawy". Ponadto budzi wątpliwości czy odesłanie do działalności, o której mowa w art. 2 ust. 1 w/w ustawy, powinno dotyczyć całego ustępu 1, ponieważ przepis ten jedynie w pkt 1 odnosi się do działalności, b) w lit. b projektu zbędne wydaje się wskazywanie na przepisy art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r Prawo przedsiębiorców zawierające definicję przedsiębiorcy. 3) W art. 4 w pkt. 2 projektu wskazano, że ustawy nie stosuje się do spraw związanych z realizacją zadań ustawowych Agencji	Uwaga uwzględniona Projekt wskutek uwzględnionych uwag uległ znacznym zmianom. Przy opracowywaniu przepisów wprowadzono poprawki w zakresie dostosowanym do aktualnego ich brzmienia. W pozostałym zakresie projekt pod względem legislacyjno- redakcyjnym zostanie dopracowany na etapie komisji prawniczej.

Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, w tym pozostających w bezpośrednim związku z tymi sprawami działaniami na rzecz lokalizowania, ścigania oraz identyfikowania osoby podejrzanej, wobec której toczy sie postępowanie przygotowawcze lub skazanej prawomocnym wyrokiem sadu w zakresie, w jakim dotyczą one bezpieczeństwa wewnętrznego państwa oraz jego porządku konstytucyjnego, o których mowa w art. 1-2 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnetrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2024 r. poz. 812, 1222, 1562, 1684 i 1871). Wydaje się, że proponowany przepis odnoszący się do ustawowych zadań Agencji Bezpieczeństwa Wewnetrznego oraz Agencji Wywiadu wskazuje jedynie na zakres bezpieczeństwa wewnetrznego państwa oraz jego porzadku konstytucyjnego leżacy w kompetencjach Agencji Bezpieczeństwa Wewnetrznego, pomijajac kompetencje Agencji Wywiadu w sprawach ochrony bezpieczeństwa zewnętrznego państwa.

- 4) W art. 5 ust. 3 pkt 9 projektu błędnie przyjęto, że w ustawie o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz.U. z 2020 r. poz. 344) ustanowiony został koordynator usług cyfrowych podczas gdy w obecnym stanie prawnym taki organ nie został wyznaczony.
- 5) W art. 8 w pkt. 8 projektu wyraz "wydane" należy zastąpić wyrazem "wydaje".
- 6) W art. 12:
- a) w ust. 3 w pkt 4 projektu po wyrazie "informację" należy dodać wyraz "o",
- b) w ust. 7 projektu po wyrazach "w wyznaczonym" należy usunąć wyraz "w" i rozważyć doprecyzowanie terminu poprzez dodanie wyrazów "nie później niż",
- c) w ust. 9 należy rozważyć czy termin wydania opinii powinien być liczony od dnia wniesienia opłaty za wniosek, skoro opłatę wnosi się przed złożeniem wniosku,
- d) w pkt. 10 projektu błędnie odesłano do ust. 8.
- 7) W art. 15 w ust. 2 w pkt. 2 projektu wydaje się, że wyraz "informacji" został błędnie odmieniony.

- 8) W art. 18 w ust. 10 projektu wydaje się, że wyraz "zespołu" został błędnie odmieniony.
- 9) W art. 20 w ust. 1 projektu wydaje się, że przepis zawiera błędne odesłanie do podmiotów, o których mowa art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Art. 6 ust. 2 w/w ustawy odnosi się do polityki naukowej państwa.
- 10) W art. 24 w ust. 2 projektu błędnie odesłano do art. 4 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o wymianie informacji z organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej, Pismo wydane w formie dokumentu elektronicznego i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym

państw trzecich, agencjami Unii Europejskiej oraz organizacjami międzynarodowymi. W w/w ustawie nie ma takiego przepisu.

- 11) W art. 37 w ust. 4 projektu niepotrzebnie powtórzono wyrazy "do spraw".
- 12) W art. 38 w ust. 3 w pkt. 1 projektu niejasne jest do jakiego art. 6 pkt 1 zastosowano wyłaczenie.
- 13) W art. 42 ust. 1 w pkt. 6 projektu należy poprawić błędy redakcyjne.
- 14) W art. 46 ust. 1 projektu błędnie wskazano, że to kontrolowany, a nie kontrolujący, sporządza projekt protokołu.
- 15) W art. 47 projektu błędnie ponumerowano ustępy. Ponadto w ust. 2 tego artykułu błędnie odesłano do ust. 1 pkt 2 i 3.
- 16) W art. 55 ust. 6 projektu odsyła do decyzji, o której mowa w ust. 1. Należy zaznaczyć, że w ust. 1 nie uregulowano kwestii wydawania przez Komisję decyzji.
- 17) W art. 57 ust. 2 projektu odsyła do decyzji, o której mowa w art. 55 ust. 3 i 4. Jednakże w przywołanych przepisach projektodawca nie odniósł się do decyzji.
- 18) W art. 77 w ust. 2 projektu wydaje się, że należy wskazać na Biuletyn Informacji Publicznej.
- 19) W art. 85 w ust. 7 projektu jest błędne odesłanie do przepisu art. 57 ust. 1 ustawy, który nie dotyczy właściwych organów nadzoru rynku, lecz reguluje kwestię składania do Sądu Okręgowego w

			Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów zażalenia od postanowienia Komisji. 20) W art. 89: a) w ust. 1 projektu wydaje się, że opublikowanie protokołu oceny ofert i listy rankingowej tworzonych w związku z konkursem na uczestnictwo w piaskownicy regulacyjnej powinno odbyć się w Biuletynie Informacji Publicznej, b) w ust. 7 projektu wydaje się, że wskazując na protokół i listę rankingową błędnie odesłano do przepisu art. 87 ust. 4, który to zawiera katalog przesłanek zakwalifikowania podmiotu do uczestnictwa w piaskownicy regulacyjnej. 21) W art. 90 w ust. 3 projektu wydaje się, że nastąpiło błędne odesłanie do przepisu w art. 57 ust. 15 rozporządzenia 2024/1689, który nie odnosi się do sprawozdań. 22) W art. 92 w ust. 3 projektu po wyrazie "decyzję" należy dodać wyraz "o". 23) W art. 93 ust. 2 projektu po wyrazie "iekompletny, a przez to niezrozumiały. 24) W art. 96 projektu wydaje się, że część wspólna przepisu odnosząca się do pkt 1 i 2 nie koreluje z poprzedzająca ją treścią. 25) W art. 107 projektu (dot. art. 47988b KPC) zbędnie oznaczono jednostkę redakcyjną § 1. 26) W art. 107 projektu (dot. art. 47988h § 2 KPC) odesłano do art. 47988d § 1 KPC, natomiast w proponowanym brzmieniu tego	
270	OCD	BUODO	artykułu nie ma § 1.	TT
278.	OSR	PUODO	Na koniec nie można pominąć kwestii związanych z koniecznością zapewnienia Prezesowi UODO środków finansowych na realizację nowych zadań związanych z realizacją nadzoru w zakresie spraw dotyczących przetwarzania danych osobowych w ramach systemów sztucznej inteligencji. W związku z nowymi zadaniami organu nadzorczego wynikającymi bezpośrednio z przepisów rozporządzenia 2024/1689, Prezes UODO sygnalizuje potrzebę przeznaczenia odpowiednich środków z budżetu państwa na wykonywanie przez niego tych zadań oraz w zakresie projektowanej współpracy z Komisja.	Uwaga wyjaśniona W OSR zawarto wyliczenie środków finansowych dla podmiotów, którym w związku z przepisami, które zaczną obowiązywać z dniem 2 sierpnia 2025 r., zostaną przypisane konkretne zadania wynikające z AI Aktu. Do tych podmiotów należy powołany przepisami ustawy organ nadzoru rynku, sąd ochrony konkurencji i konsumentów oraz PCA.

				Pozostałe podmioty, w tym Minister Cyfryzacji, PUODO, realizujące zadania powiązane z AI a wynikające ze swojej właściwości lub współpracy z KRiBSI będą realizować je w ramach posiadanych środków finansowych.
279.	OSR pkt 6	pkt 6 PCA	Zwiększenie wydatków w funduszu osobowym PCA, które są wymienione w tym punkcie – powinno być również odzwierciedlone w tabeli z wpływem na sektor finansów publicznych. Wprowadzenie tego zapisu jest szczególnie istotne biorąc pod uwagę, iż pod tabelą w pkt 6 znajduje się zastrzeżenie: "Regulacja nie będzie rodziła także skutków finansowych w innych częściach budżetowych." W przypadku braku ww. zaproponowanego uwzględnienia obecne zapisy będa niespójne. Z jednej strony OSR zaznacza konieczność zwiększenia funduszu osobowego PCA a z drugiej nie uwzględnia tej informacji w wpływie na sektor finansów publicznych. Obecnie w OSR zamieszczona została w odniesieniu do PCA informacja: "Zatrudnienie dodatkowych osób wymagało będzie uwzględnienia w planie finansowym i zwiększenia wydatków w funduszu osobowym o 0,6 mln. zł. rocznie od 2025 r."	posiadanych środków finansowych. Uwaga uwzględniona OSR został uzupełniony pkt 6.
			Biorąc pod uwagę szacowne terminy wejścia w życie projektowanej ustawy proponujemy następujące brzmienie "Zatrudnienie dodatkowych osób wymagało będzie uwzględnienia w planie finansowym i zwiększenia wydatków w funduszu osobowym o 0,3 mln w 2025 r. i o 0,6 mln. zł. rocznie od 2025 r." Biorąc pod uwagę, iż plany finansowe na 2025 r. zostały już przyjęte PCA wnioskuje o uzupełnienie OSR i wstawienie w tym punkcie jako przedostatniego - akapitu o następującej treści: "W związku z planowaną zmianą poziomu zatrudnienia w roku 2025 dokonana	

			zostanie zmiana w planie finansowym w trakcie realizacji budżetu	
			na ten rok"	
280.	Uzasadnieni	Str. 10	Analogicznie do uwag Rzecznika Praw Dziecka dotyczących składu	Uwaga uwzględniona
	e		Komisji, z uzasadnienia należy wykreślić przedstawiciela Rzecznika	
			Praw Dziecka jako członka Komisji.	Z uzasadnienia i OSR został usunięty zapis
				dotyczący Rzecznika Praw Dziecka.